

ACTA BOTANICA FENNICA 21
EDIDIT
SOCIETAS PRO FAUNA ET FLORA FENNICA

JÄMTLANDS KÄRLVÄXTFLORA

AV
T. H. LANGE

125 KARTOR

INLÄMNAD DEN 1. SEPTEMBER 1937

TRYCKT MED UNDERSTÖD AV ÅBO AKADEMI SAMT A. B. F. TILGMANN

HELSINGFORSIAE 1938

ABSOLUTELY RELATIVISM

HELSINGFORS 1938
A. B. F. TILGMANN

Innehållsförteckning.

	Sid.
Förord	3
Historik.....	5
Kap. I. Naturförhållanden	10
Topografi.....	10
Berggrund och jordarter	12
Klimat	14
Fenologi	18
Kap. II. Vegetationsområden	20
Kap. III. Systematisk förteckning	24
Litteraturförteckning	170
Exkursionsdata	182
Släkteregister	185
Kartor	188

Förord.

Föreliggande arbete avser att lämna en förteckning över i Jämtland förekommande kärlväxter samt en redogörelse för deras nu kända utbredning i landskapet.

De personer, vilka bidragit med lokaluppgifter, äro nämnda i förteckningen över använda källor.

För bestämning och granskning av kritiska släkten, adventivväxter o. a. står jag i tacksamhetsskuld till Rektor A. ARRHENIUS (*Salix*-former), Doktor E. ASPLUND (adventivväxter), Amanuensen C. BLOM (*Chenopodium*-former), framlidne Doktor H. DAHLSTEDT (*Taraxacum*), Doktor B. FLÖDERUS (*Salix*), Med. Kand. G. HAGLUND (*Taraxacum*), framlidne Konservator OTTO R. HOLMBERG (*Carex*-former m. m.), framlidne Professor C. A. M. LINDMAN (*Poa*), Professor Sv. MURBECK (*Gentiana*-former), Docenten J. A. NANNFELDT (*Poa*-former), Grosshandlare E. NORDSTRÖM (*Viola*-hybrider), Professor A. PALMGREN (*Carices fulvella*), Professor G. SAMUELSSON (*Alchemilla*-, *Calamagrostis*-, *Carex*-, *Luzula*-, *Potamogeton*- och *Sparganium*-former m. m.), Doktor N. SYLVÉN (*Carices distigmatica*) samt framlidne Läroverksadjunkten T. VESTERGREN (*Agrostis*-, *Euphrasia*-former, adventivväxter).

Förteckningen över släktet *Hieracium* är uppgjord av framlidne Läroverksadjunkten K. JOHANSSON (*Hieracium Lagerbergii* dock senare tillkommen) och upptager endast medelst diagnos beskrivna former. Inga »nomina nuda», ej ens ur exsickat, äro medtagna. Inga lokaler anföras.

Diagnoserna till fyra av de nya *Taraxacum*-arterna (*T. campylum*, *T. extensum*, *T. jemtlandicum* och *T. polyxanthum*) äro hämtade ur Doktor H. DAHLSTEDTS efterlämnade manuskript. De övriga ha gjorts av Med. Kand. G. HAGLUND.

Doktor E. ASPLUND, Doktor TH. ARWIDSSON, Amanuensen C. G. ALM och framlidne Konservator OTTO R. HOLMBERG hava i och för utredning av några sällsyntare arters förekomst inom landskapet genomgått, de båda förstnämnda Riksmuseets herbarium, de båda senare resp. Uppsala och Lunds universitetsherbarier.

Framlidne Doktor SELIM BIRGER och Professor G. SAMUELSSON ha utlånat en del anteckningar och växtförteckningar rörande Jämtlandsfloran.

Till samtliga nu levande personer, vilka sålunda på ett eller annat sätt biträtt mig, beder jag härmed få framföra mitt vördsamma och uppriktiga tack.

Mina egna undersökningar av Jämtlands flora ha pågått sedan 1926 och omfatta alla delar av landskapet. Beträffande ett område av Jämtlands storlek och framför allt med hänsyn till de vidsträckta och otillgängliga fjäll- och skogstrakter, som finnas, är det dock helt naturligt, att ännu åtskilliga delar av området äro i floristiskt hänseende otillräckligt kända. Såsom dylika vill jag först och främst nämna nordligaste och östra Frostvikens samt Offerdals fjäll, Anaris- och Oviksfjällen samt gränstrakterna till Ångermanland och Medelpad. Sjöar och vattendrag, av vilka åtskilliga ej alls undersökts, torde även erbjuda rika möjligheter till nya fynd.

Tyvärr har jag icke haft tillfälle att fullständigt genomgå våra större offentliga herbarier. Endast för utredning av en del sällsyntare arters förekomst ha dessa, såsom förut nämnts, vid några tillfällen anlitats. Däremot har Doktor E. WARODELLS i Östersunds högre allm. läroverks ägo befintliga stora herbarium blivit noggrant genomsett. Även Läroverksadjunkten K. LJUNGSTEDTS hopbragta samling Jämtlandsväxter, också förvarad i Östersundsläroverket, har genomgåts.

Ifråga om nomenklaturen har HOLMBERGS Skandinavians Flora (h. 1, 2 och 4, 1922—1931) följts samt i fortsättningen med några avvikelser andra upplagan (1926) av LINDMANS Svensk Fanerogamflora.

Till Societas pro Fauna et Flora Fennica, dess Styrelse och Ordförande, Professor ALVAR PALMGREN, som möjliggjort tryckningen av detta arbete, framföres mitt vördsamma tack. Likaså får jag uttala mitt tack till Doktor HARALD LINDBERG, som omhänderhaft arbetets redigering till tryck.

Historik.

I första upplagan av LINNÉ'S *Flora Suecica* nämnes endast en växt såsom förekommande i Jämtland, nämligen *Nigritella nigra*. Meddelandet om nämnda arts förekomst inom landskapet hade Linné erhållit från med. doktor J. O. HAGSTRÖM, en naturintresserad man, som sedan ungdomstiden ägnat sitt intresse åt sin födelsestrakts, Frösöns, rika flora. År 1749 företog HAGSTRÖM med offentligt understöd en resa genom Jämtland och utgav 1751 »Jämtlands ekonomiska beskrifning eller kännning i akt tagen på en resa om sommaren 1749». I detta arbete uppgivas ett 90-tal växter för provinsen, däribland utom den förut nämnda *Nigritella* sådana för området karaktäristiska arter som *Aconitum septentrionale*, *Cassiope hypnoides*, *Cypripedium calceolus*, *Diapensia lapponica*, *Dryas octopetala*, *Oxyria digyna*, *Pedicularis sceptrum carolinum*, *Phyllodoce coerulea* samt sådana mera sällsynta som *Calla palustris*, *Myrica gale* och *Ulmus glabra*. I andra upplagan av sin flora har LINNÉ tillgodogjort sig nästan alla HAGSTRÖMS uppgifter samt angiver dessutom ett antal vanliga växter såsom jämtländska.

I HÜLPHERS' år 1775 utkomna »Beskrifning öfver Jämtland» omtalas vild förekomst av humle, lönn och röda vinbär.

I Vet. Ak. Handl. 1789 nämner professor O. SWARTZ bl. a. följande för Jämtland nya arter: *Alsine biflora*, *Astragalus alpinus*, *Coeloglossum viride*, *Gentiana nivalis*, *Galium trifidum*, *Juncus triglumis*, *Phleum alpinum*, *Pinguicula villosa*, *Ranunculus pygmaeus*, *Sagina Linnaei*, *Saussurea alpina* och *Tofieldia palustris*. Läger man slutligen härtill uppgiften om *Equisetum variegatum* i första upplagan av LILJEBLADS »Svensk Flora», så torde allt, vad man vid 1800-talets början visste om Jämtlands flora, vara anført. Allt som allt kände man då omkring 120 arter från landskapet.

Med den resa, som C. J. HARTMAN företog i Jämtland år 1813, göres början till landskapets i egentlig mening botaniska utforskande. Visserligen var det då, som i de flesta fall ännu, först och främst fjällen, som lockade de resande botanisterna, men under de med den tidens fortskaffningsmedel jämförelsevis långa resorna genom landskapet, medhanns en om ock ytlig undersökning av de trakter, som genomrestes. HARTMANS mål var egentligen Åreskutan. I Vet. Ak. Handl. 1814 och 1818 har han publicerat sina rön under resan. Ensamt från Åreskutan, som hos HARTMAN och sedermera även hos BEURLING omfattar »hela landtungan mellan Kall- och Årevatten med spetsen vid dessa vattens sammanlopp mot SO och med Mullfjellets gräns mot NV; detta sistnämnda fjell följaktligen under Åreskutfjellet inbegripet» (BEURLING 1843), angiver han omkring 330 arter, bland vilka helt naturligt märkas de flesta av Jämtlands fjällväxter. Såsom exempel må nämnas *As-*

plenium viride, *Astragalus oroboides*, *Cardamine bellidifolia*, *Cerastium lapponicum*, *Juncus castaneus*, *Polystichum lonchitis*, *Ranunculus glacialis*, *Saxifraga*-arter, *Sibbaldia procumbens*, *Trisetum spicatum* och *Veronica fruticans*. HARTMAN besökte även Snasahögarna, där han bl. a. påträffade *Alsine stricta*, *Astragalus frigidus*, *Kobresia Bellardii* och *Salix polaris*. Från övriga genomresta socknar, Bergs, Ovikens, Sunne, Frösöns, Alsens, Undersåkers och Kalls, föreligga mindre artlistor, upptagande t. ex. *Carex capitata* och *rupetris*, *Cystopteris montana*, *Lappula deflexa*, *Ophrys muscifera*, *Pedicularis silvatica* och *Woodsia alpina*.

Under sina strövtåg bland Härjedalsfjällen överskred M. G. SJÖSTRAND vid ett tillfälle Jämtlandsgränsen och kom därvid att ägna sin uppmärksamhet åt Sylfjället. I Vet. Ak. Handl. för 1833 publicerar han i sin avhandling »Om Härjedalens naturbeskaffenhet och vegetation» även en aktningssvärd artlista från nämnda fjäll. Bland de till ett 50-tal uppgående arterna voro *Allosorus crispus*, *Leuchorchis albidus*, *Ranunculus nivalis* och *Saxifraga cernua* nya för Jämtland.

Det dröjde sedan till 1840-talet, innan Jämtland ånyo blev föremål för någon botanisk forskningsresa. Men då komma efter varandra J. W. ZETTERSTEDTS 1840, P. J. BEURLINGS (i sällskap med C. LAGERHEIM) 1843, C. LAGERHEIMS och G. SJÖGREN 1844, G. SJÖGREN 1845 och R. V. HARTMAN 1850. Fynden offentliggjordes dels i Vet. Ak. skrifter, dels i Bot. Notiser och resulterade i en jämförelsevis god kännedom om vissa traktors flora. Särskilt Åreskutan med omgivande fjäll samt Snasahögskomplexet blevo grundligt utforskade, och frånsatt en del kritiska släkten äro de nyheter, som sena e botanister påträffat inom dessa områden, ej så synnerligen många.

I huvudsak försiggingo samtliga dessa resor efter samma stora stråkväg, från Härjedalsgränsen genom Rätans, Åsarnas, Bergs, Ovikens, Sunne, Frösöns, Alsens, Undersåkers och Åre socknar. Med undantag av LAGERHEIM och SJÖGREN, vilka under sin gemensamma resa fortsatte direkt till Snasahögen, gjorde samtliga resenärer längre eller kortare uppehåll vid Åreskutan, varifrån utflykter gjordes åt olika håll. ZETTERSTEDT utsträckte sin resa ett stycke in i Norge, LAGERHEIM besökte 1843 Handölsbergen och Snasahögen samt Anjeskutan, SJÖGREN undersökte Renfjället, Täljstensberget, Snasahögen, Blåhammarfjället, Glucken samt trakter kring Kallsjön, R. V. HARTMAN Snasahögen, Handölstrakten och Getvalen i Undersåker. Av de delar av landskapet, som genomrestes, synas Bergs socken med Hoverberget samt Frösön ha uppväckt största intresset.

En hel del nyheter för Jämtlandsfloran påträffades. Så fann ZETTERSTEDT bl. a. *Athyrium alpestre*, *Botrychium matricariifolium*, *Carex rariflora* och *Juncus stygius*. BEURLING anträffade *Equisetum scirpoides*, *Carex diandra*, *Chamaeorchis alpinus*, *Ranunculus lapponicus*, *Viscaria alpina* m. fl.,

LAGERHEIM och SJÖGREN anmärkte *Epipogium aphyllum* och *Goodyera repens*, SJÖGREN bidrog med *Viola Selkirkii* och *Myriophyllum alterniflorum* o. s. v.

Det förefaller, som om intresset för Jämtlandsfloran från akademiskt håll i ett nu tagit slut. Det dröjer ett par decennier, innan nästa botaniska forskningsresa går av stapeln. Ett flertal intresserade florister, av vilka några voro bofasta jämtar, botaniserade emellertid i skilda delar av landskapet, och fynden publiceras dels i de olika upplagorna av HARTMANS flora, dels i Bot. Notiser. Särskilt förtjäna nämnas läroverksadjunkten E. A. SELBERG, bland vilkens många fynd märkas *Botrychium virginianum*, *Sagittaria sagittifolia*, *Galium triflorum*, *Helleborine atropurpurea* och *latifolia*, *Saxifraga hirculus* och N. F. AHLBERG, som fann *Arabis arenosa*, *Calamagrostis lapponica* och *Myricaria germanica*. Studeranden, sedermera doktor F. KEMPE upptäckte *Carex pedata*. T. O. B. N. KROK synes även vid något tillfälle ha botaniserat i Jämtland, åtminstone är han den förste, som meddelat förekomsten av *Carex pediformis* och *Sparganium hyperboreum*. Av särskilt intresse voro de uppgifter, vilka av AHLBERG och SELBERG lämnades från Frostvikens, Alanäs', Ströms och Hotagens socknar, alltså från en del av provinsen, som hittills i floristiskt hänseende varit totalt okänd.

Åren 1868 och 1873 besöktes landskapet i botaniskt syfte av lektor S. ALMQUIST. Icke heller ALMQUIST avvek mycket från den gamla stråkvägen. Han undersökte dock några förut ej uppmärksammade fjäll i Undersåkers och Kalls socknar. Resorna äro skildrade i Vet. Ak. Övers. 1869 och 1874, och bland de nya fynden märkas *Asplenium ruta muraria*, *Calamagrostis obtusata*, *Carex microglochin*, *Juncus arcticus*, *Luzula confusa* och *Sagina intermedia*.

År 1869 blev PETER OLSSON lektor i naturvetenskap vid Högre allm. läroverket i Östersund. Ehuru OLSSON egentligen var zoolog och arkeolog, räckte dock hans stora intresse för naturvetenskaperna även till för botaniken. Redan från de första åren av sin bosättning i Jämtland synes han ha blivit intresserad av landskapets flora, och snart nog beslöt han att samla material till en förteckning över Jämtlands käriväxter. I Vet. Ak. Övers. 1885 utgav han också »Jemtlands fanerogamer och ormbunkar upptecknade med angifvande af växtlokaler», vilket arbete år 1896 följdes av ett tillägg. Redan förut hade han i Bot. Notiser 1873 och 1881 lämnat några »notiser till Jemtlands flora» samt 1890 i Östersunds Högre allm. läroverks årsredogörelse skrivit en uppsats »Om de jemtländska fjällväxternas utbredning inom Sverige».

Enligt OLSSONS egen utsago grunda sig hans arbeten dels på egna iakttagelser gjorda under resor i de flesta av landskapets socknar, dels på artlistor upprättade av intresserade medhjälpare, dels slutligen på anteckningar från skolpojksherbarier. Beklagligt nog godtog OLSSON härvid alltför kritiklöst

diverse å skolpojknas växtetiketter uppgivna fyndorter samt publicerade också, i de flesta fall utan kontroll, pojknas uppgifter tillsammans med sina egna iakttagelser och utan att angiva, vilka dessa voro. Det visade sig också så småningom, att åtskilliga uppgifter i OLSSONS publikationer voro osäkra, i en del fall bevisligen felaktiga. Allt nog, senare floristiska författare ha icke ansett sig kunna taga hänsyn till OLSSONS uppgifter.

Under sina sista levnadsår gjorde OLSSON för doktor SELIM BIRGERS räkning ur sina anteckningar ett utdrag, av vad han själv iakttagit rörande växtförekomster i Jämtland. I föreliggande arbete ha av de publicerade Olsson-ska lokaluppgifterna icke medtagits andra än säkra dylika, alltså sådana, som verifierats av OLSSONS egenhändiga utdrag, sådana, som härleda sig från lektor S. J. KARDELL, läroverksadjunkten E. A. SELBERG, byrådirektör C. F. SUNDBERG, doktor E. WARODELL, doktor W. WRÅK samt sådana, som bestyrkts av senare botanisters eller mina egna iakttagelser. Anmärkningsvärt många av OLSSONS uppgifter ha på ett eller annat sätt kunnat kontrolleras, och troligen äro de flesta fullt korrekta.

I detta sammanhang må en annan uppsats rörande Jämtlandsfloran beröras. U. SUNDELIN har i en i Östersund år 1913 utkommen publikation benämnd »Åsgårdsvindar» skrivit en uppsats »Litet om Åstraktens flora», som vimlar av felaktigheter. Jag behöver endast nämna en sådan passus i uppsatsen som »i Åstrakten är *Lithospermum officinale* allmänare än *Lithospermum arvense*», för att den botaniskt initierade skall förstå vederhäftigheten i uppgifterna. Inga av SUNDELINS uppgifter från Ås ha medtagits i detta arbete.

En av 1880- och 90-talens flitigaste amatörbotanister, kommissionslantmätaren FL. BEHM, gjorde under sina vidsträckta tjänsteresor i provinsen värdefulla, delvis i Bot. Notiser offentliggjorda anteckningar rörande floran. Av honom upptäcktes bl. a. *Carex tenella*, *Cicuta virosa*, *Malaxis paludosa* och *Ranunculus hyperboreus*.

C. J. JOHANSSON undersökte Bunnerfjälltrakten, B. FLODERUS studerade *Salix*-floran särskilt i Åre och Undersåkers socknar, M. ELFSTRAND botaniserade i Undersåkers fjälltrakter, därvid uppmärksammande släktena *Salix* och *Hieracium*, och K. JOHANSSON gjorde det intressanta fyndet av *Dryopteris oreopteris* å Mullfjället. H. DAHLSTEDT vistades vid ett par tillfällen i Jämtland för studium av *Hieracium*- och *Taraxacum*-floran.

Emellertid hade den botaniska forskningen så småningom länkats in på nya banor. Studiet av lagarna för de skilda växtsamhällenas olika sammanställning fångade fackmännens intresse, varjämte frågan om den historiska utvecklingen av vår svenska växtvärld kom i förgrunden tack vare det fossila material, som förelåg på grund av gjorda torvmosse-, sjösediments- och kalktuffundersökningar. I sammanhang härmed kom man in på frågan om

sydliga arters förekomst i fjälltrakterna och omvänt fjällväxters uppträdande i lågländet, växternas invandrings- och spridningsvägar, markbeskaffenhetens förhållande till arternas förekomst m. m., allt frågor, som alstrade en rikhaltig litteratur. För Jämtlands vidkommande erinras om namnen G. ANDERSSON, A. Y. GREVILLIUS, E. HENNING, A. HOLMGREN, R. SERNANDER, R. TOLF, TH. ÖRTENBLAD, varjämte många andra forskare tillhörande en yngre generation egnat sig åt lösningen av nämnda frågor. I ifrågavarande litteratur ingå givetvis en stor mängd lokaluppgifter. Men dessutom inflyta i olika tidskrifter smärre växtgeografiska bidrag av skilda slag, och nyupptäckta arter anmälas. Att här uppräknat alla, som på detta sätt bidragit, torde vara onödigt. Den åtföljande litteraturförteckningen lämnar tillräcklig upplysning härom.

Trenne under de senaste årtiondena utkomna större arbeten: »Den norrländska florans geografiska fördelning och invandringshistoria» av G. ANDERSSON och S. BIRGER, »Vegetationen och dess utvecklingshistoria i det centralsvenska högfjällsområdet» av H. SMITH samt »Gisselåsmynnen» av G. BOOBERG ha väsentligt bidragit till en ökad kännedom om Jämtlands flora. Det förstnämnda arbetet behandlar i främsta rummet de sydkandinaviska arternas förekomst i Norrland, deras utbredning och invandringshistoria, och från Jämtland beskrives floran från 29 s. k. sydberg jämte ett antal andra för de värmefordrande växterna särskilt gynnsamma lokaler. Ett flertal kartor över en del växtens utbredning åtfölja arbetet. I SMITHS arbete får man en detaljerad bild av vegetationen i det fjällparti, som, tillhörande Undersåkers och Åre socknar, upptager sydvästra Jämtland. En ingående beskrivning över områdets topografi, geologiska beskaffenhet, klimat och fenologi lämnas, dess växtsamhällen analyseras, dess skogsgränser och dess vegetations utvecklingshistoria diskuteras. Arbetet avslutas med en mångfald lokaler upptagande förteckning över de kärlväxter, författaren påträffat inom området. Det tredje arbetet innehåller resultatet av en växtsociologisk och utvecklingshistorisk undersökning av en jämtländsk kalkmyr, och författaren lämnar en på fullt moderna metoder grundad analys av myrens vegetation med dess olika »sociationer», beskriver myrens geologiska byggnad och skildrar dess utvecklingshistoria. Som bihang till beskrivningen över myrens vegetation är fogad en redogörelse för myrens myrstackar och dessas byggnad, varjämte redogöres för de växter, som å dessa ståndorter äro »sociationsbildande».

Kap. I. Naturförhållanden.

Topografi.

Jämtland är beläget mellan 62 gr. 16 m. och 65 gr. 7 m. n. br. samt 1 gr. 1 m. och 6 gr. 3 m. v. l. från Stockholms observatorium och upptager en areal av omkring 37.000 kvkm, varav en tolfedel är vatten. Största längden i norr — söder är 315 km och största bredden i öster — väster 250 km. I stort sett är provinsen ett skogigt högländ med en höjd över havet varierande mellan 300 och 500 m, och som i de nordliga, västliga och sydvästliga gränstrakterna övergår till ett betydligt högre vidsträckt fjällområde, genom mer eller mindre djupa öppna dalar uppdelat i flera olika fjällkomplex. De viktigaste av dessa äro från norr till söder Frostviksfjällen, vilkas högsta toppar Silkentjakk och Sippmikkfjället ligga resp. 1314 och 1340 m ö. h., Hotagsfjällen med Munsfjället 1246 m, Offerdalsfjällen med Mahkene 1266 m, Sösjöfjällen med Mälkantjakke 1246 m, Kolåsfjällen med Anjeskutan 1199 m, Årefjällen med den allbekanta Åreskutan 1420 m, Handölsfjällen med Snasahögen 1462 m, Undersåkersfjällen med 1626 m höga toppar, Sylfjällen med landskapets högsta fjälltopp 1762 m, Storsjöfjällen med det på Härjedalsgränsen liggande, 1495 m höga Storåfjället, Anarisfjällen med St. Anahögen 1426 m samt Oviksfjällen, vilkas högsta topp, Hundshögen, ligger 1372 m ö. h. Längst ned i söder på gränsen mot Härjedalen ligga de endast omkring 950 m höga Klövsjöfjällen.

Fjällkedjan utefter den västra gränsen är genomskuren av flera låga pass, genom vilka Jämtland står i förbindelse med Norge. Det lägsta torde vara passet mellan Tunsjön och Ströms vattudal, där vattendelaren ligger på en höjd av 351 m. Bland övriga pass märkas passen vid Rengen i Hotagen, vid Torrön och Anjan i Kall samt vid Skalstugan och Storlien i Åre.

Jämtlandsfjällen utmärka sig i allmänhet icke genom skarpa, spetsiga former och bråddjupa, söndersplittrade branter, utan oftast te de sig som väldiga massiva klumpar med avrundade konturer och vidsträckta plattåer. Undantag finnas dock, och fjällpartierna vid Sylarna och vid Himmelsraften i Offerdal lämna intet övrigt att önska i fråga om vildhet och djärva former.

På sina håll, i första hand där mjuka, lättvittrade skiffrar äro rådande, ha fjällälvarna under de långa tidrymdernas lopp skurit sig djupt ned i fjällens berglager och genom sitt erosionsarbete åstadkommit betydande raviner och kanjonliknande bildningar. En dylik är t. ex. de bekanta »portarna» i Hällingsån i Frostvikens socken, där de tvärbranta väggarna ha stup på omkring 60 m. Till ett ansenligt djup har även Vallån, också den belägen i Frostviken, grävt ned sig, och strax ovanför åns utlopp i Jormsjön nå erosionsbranterna på ungefär en kilometers längd en avsevärd höjd. Även det syd-

ligaste fjällpartiet, Klövsjöfjällen, har några liknande bildningar vid vissa partier kring Sångbäcken och Fätjaån. Bäckraviner av mindre dimensioner påträffas för övrigt litet varstades i fjälltrakterna.

Terrängen i skogslandet är starkt kuperad, och enstaka berg höja sig flera hundra meter över den omgivande trakten. En rikedom på sjöar, älvar och åar skänker den annars skäligen enformiga landskapsbilden en behaglig omväxling. Landskapets mellersta del, där siluren är förhärskande, framställer dock en flackare bild. Isynnerhet gäller detta trakterna kring Storsjön, där de utjämnade terrängformerna giva landskapet en viss karaktär av slättbygd.

Landskapets största vattendrag är Indalsälven, som dränerar hela det centrala Jämtland. Den har sina källor dels på Syl- och Helagsfjällen, dels på Sjaekerfjällen i Norge. De båda källarmarna Undersåkersälven och Järpströmmen, den förra huvudsakligen bildad av Enaälven och Handölsån jämte tillflöden från Skalsvattnet, Medstugusjön samt Storrensjö, den senare källarmen avvattnande sjöarna Torrön, Juveln, Anjan och Kallsjön, sammanflyta i sjön Liten. Från Liten flyter Indalsälven vidare genom Ockesjön, där den genom Vålån och Dammån mottager vattnet från Oviks- och Anarisfjällen samt utmynnar därefter i Kvitsleviken av Storsjön. Denna Jämtlands största sjö med en areal av 447 kvkm och belägen på 292 meters höjd över havet mottager en hel del andra tillflöden, av vilka de viktigaste äro Ytterån, som kommer från Näliden- och Alsensjöarna samt Billstaån, som avlämnar sjön Näcktens vatten. Från en smal vik i nordöstra hörnet av Storsjön fortsätter Indalsälven sitt lopp, först i nordlig riktning under namn av Krokomsälven, därefter åter i östlig. I fortsättningen ökas älvens vattenmassa betydligt genom tre stora tillflöden från norr, Långan med källor på riksgränsen och som genomflyter Landösjön, Härkan, som upprinner på Finlierne i Norge och som avvattnar sjön Hotagen samt Ammerån, som upptagit vattnet från Hammerdalssjön och en del smärre vattendrag.

Indalsälvens hela dräneringsområde inom landskapet är 23.400 kvkm och härav utgör sjöarealen ungefär 10 %. Skillnaden mellan älvens vattenmängd vid högvatten och lågvatten är högst betydlig. Sålunda framrinner vid älvens inflöde i Gesunden 43 gånger så mycket vatten vid vårflodens maximum som vid lägsta vattenstånd (HöGBOM 1920). Älven är rik på forsar och fall. Bland dessa märkas de mellan fjällområdet och Storsjön belägna Handölsforsarna med en fallhöjd av 110 m, Tännforsen 38 m, Ristafallet 20 m samt mellan Storsjön och Medelpadsgränsen Hissmoforsen 15 m, Näveredsforsen 13.5 m, Krångedeforsarna 58 m och Hammarforsen 16 m. Den sistnämnda är särskilt intressant, emedan den bildats i senare tid efter Ragundasjöns avtappning den 6 juni 1796, då »Vild-Hussens» bäck genomskar grusbarriären nedanför Ragundasjön, och Indalsälven grävde sig en ny fåra förbi den gamla

Storforsen, om vilkens en gång vilda storslagenhet endast Döda fallet nu vittnar.

Norra delen av Jämtland avvattnas av Ångermanälvens ena källflod Faxälven, som har sina källor i Norge. Med huvudriktning mot söder rinner den genom en rad av sjöar Leipikvattnet, Ankarvattnet, Blåsjön, Jormsjöarna och Kvarnbergsvattnet, tager därefter sydostlig riktning samt bildar den för sin naturskönhet bekanta Ströms vattudal. Här utvidgar den sig till en samling smala, långsträckta sjöar, vilka under olika namn, Håka-fotfjärden, Fågelsjön, Svaningen, Dragan etc. sträcka sig till Strömsund, varefter älven efter att hava genomflutit Russfjärden och Sporr sjön överskrider gränsen till Ångermanland.

De många småsjöarna och vattendragen i sydligaste delen av landskapet avbördä sitt vatten huvudsakligen i Ljungan, som har källor på Helagsfjället, och som genom Klövsjön, Hålen, Rätansjön och Handsjön flyter in i Medelpad. Ljungans största tillflöde är Gimån, som utgör avlopp för de större sjöarna Locknesjön och Revsundsjön. Vid Åsarna har Ljungan sitt mest betydande fall i Jämtland, Åsanförsen, med en fallhöjd av 23 m.

De öster om Ströms vattudal belägna större sjöarna Sjoungen och Flåsjön tillhöra icke något av förut nämnda flodsystem. Deras vatten kommer så småningom Ångermanälven till godo.

I den sydöstra delen av landskapet ligga intill varandra en mängd sjöar och tjärnar, de flesta dock i fråga om areal tämligen obetydliga.

Berggrund och jordarter.

(Huvudsakligen efter HÖGBOM 1920).

I avseende på berggrunden kan man i Jämtland urskilja trenne olika områden, ett västligt, fjällområdet, huvudsakligen bestående av bergarter tillhörande seve- och köligrupporna och upptagande de stora fjällområdena utefter norska gränsen, ett centralt, det centraljämtländska siluområdet, med kalkstenar och lerskifferar och beläget runt omkring Storsjön samt med en utbredning åt söder och sydväst nedåt Klövsjö och i nordost upp till Ströms och Alanäs socknar, ett östligt, urbergsområdet, med förhärskande granit och gneis samt sträckande sig från Ångermanlandsgränsen fram mot Storsjön. Smärre förekomster av det ena områdets bergarter uppträda dessutom inom det andras. Sålunda finnas t. ex. kring Mullfjället och vid Hotagen silurformationer, på Frösön och norr om Locknesjön punkter, där fjälltrakternas yngre formationer gå i dagen, öster om Torrön samt mellan Hotagen och södra ändan av sjön Sjoungen granit- och porfyrområden o. s. v.

Det har fastställts, att då mot sista istidens slut den is, som betäckte Jämtland, började avsmälta, isens höjdxaxel, den s. k. isdelaren, låg närmare

landskapets östra gräns och ända till cirka 200 km ifrån den vid västra gränsen belägna vattendelaren (GAVELIN 1911). Följden härav blev, att de genom avsmältningen uppkommande vattenmassorna uppdämdes mellan fjällryggen och isdelaren, och väldiga issjöar bildades. Så småningom blev dock landisbarriären genombruten, och landskapet fick sin nutida dränering. Under tiden hade den Skandinaviska halvöns höjning pågått, så att vid istidens slut endast trakterna kring Indalsälven från Medelpadsgränsen upp mot Stugun ännu täcktes av det senglaciala havet.

De lösa jordlager, som täcka berggrunden i Jämtland, härstamma sålunda uteslutande från kvartärperioden. Till största delen utgöras de av morängrus, som alltså bildar den egentliga jordmånen och särskilt inom silurområdet ligger som ett sammanhängande täcke över berggrunden på milslånga sträckor. I vissa delar av fjälltrakterna däremot, såsom i närheten av Storlien och öster om Torrön, träder den nakna berggrunden i dagen, och alla avlagringar saknas. Jordlagrens beskaffenhet och sammansättning ha ju en genomgripande inverkan på den ursprungliga vegetationens utseende och äro även av största betydelse ur odlingssynpunkt. Det betydande tillskott av kalk, som morängruset inom silurområdet erhållit från de underliggande berglagren, har gjort trakten kring Storsjön till ett av Jämtlands bördigaste områden, där åkertegarna ligga tätt, och där goda skördar kunna påräknas. Det är också jordens kalkrikedom, som möjliggjort den rika och omväxlande flora, vilken med sitt sydliga inslag karakteriserar nejderna kring Storsjön och gjort dessa till ett Eldorado för växtsamlare. Tack vare den stora landisens rörelseriktning ha även de västliga delarna av Jämtland en jämförelsevis god jordmån genom den uppblandning med grus från silurområdet, som moränavlagringarna därstädes undergått. Inom urbergs- och eruptivområdena är jordmånen däremot på många håll mera steril. Dock finnas även här områden, där kalkhaltigt material på ett eller annat sätt tillförts jorden. Särskilt Indalsälvens floddal i Stugun, Ragunda och Fors är ganska rika på kalk.

Av de rullstensåsar, som här och där förekomma inom landskapet, äro de, som sträcka sig nordväst om Storsjön mot norska gränsen, de mest betydande. »Materielet i dessa åsar är än mera sandigt, än består det övervägande av grus och rullstenar. Mångenstädes är åsmaterielet så litet påverkat av rinnande vatten och dess sortering så otydlig, att det mera liknar morängrus, varvid likväl åsformen kan vara fullt tydlig och sambandet med typiska rullstensåsar påtagligt» (HÖGBOM 1920). Gruset i rullstensåsarna är både inom silurområdet och på flera ställen utom detsamma, såsom vid Pilgrimstad och Bräcke, kalkrikare än moränjorden i samma trakter.

Mjåla, sand och lera förekomma i delar av de forna issjöarnas områden, synnerligast i trakterna kring Duved och Storlien. Issjösedimenten äro oftast mer eller mindre kalkhaltiga och på sina håll bördiga och lämpliga för odling.

Ett annat slags avlagringar utgöra huvudjordmånen utmed Indalsälvens dalgång i Fors och Ragunda socknar. De äro minnen från det forna bottenhavet, och dessa fjord- och sjösediment hava bl. a. sitt intresse på grund av de i dem befintliga rikligt förekommande växtlämningarna.

Bleke förekommer flerstädes inom provinsen, dock huvudsakligast på sjöbottnar inom silurområdet. På flera håll ligga genom urtappning dessa blekeförekomster blottade, såsom i Lillsjön nära Östersund, i Ändsjön på Frösön och i Tysjön i Äs.

Torv- och myrmarker finnas i stor utsträckning inom området, men ha sin största utbredning i trakten kring Hammerdal, i vilken socken de utgöra 75 % av hela arealen (BOOBERG 1930). I Jämtland liksom annorstädes i vårt land pågår emellertid ett allt intensivare arbete med utdikning och dränering av för odling lämpliga myrmarker.

Klimat.

Klimatet i Jämtland är i stort sett hårt, dock icke i så hög grad, som man på grund av landskapets nordliga läge och betydliga höjd över havet skulle tro. Det milda norska kustklimatet sträcker nämligen sina verkningar över stora delar av landskapet, och förefintligheten av större insjöar bidrager även till att mildra inflytandet av det övriga Norrlands kontinental klimat.

Inom landskapet finnas åtskilliga stationer, vid vilka under en följd av år meteorologiska observationer utförts. I nedanstående tabell (efter HAMBERG 1908) lämnas uppgift å medeltemperaturen vid 16 av dessa stationer varjämte, emedan inga observationsstationer finnas i fjälltrakterna vid Härjedalsgränsen, uppgifterna från Sveg i Härjedalen medtagits. Medeltalen för Verkön ha av mig uträknats med stöd av några Met. anstaltens senare årsredogörelser och uppgifterna från Gisselås äro tagna efter BOOBERG 1930 samt gälla perioden 1922—1929.

Av tabellen framgår bland annat, att stationerna vid Storsjön äro särskilt gynnade. Östersund och Verkön ha nämligen den högsta årsmedeltemperaturen av samtliga stationer. Att Ope, också beläget vid Storsjöstranden, uppvisar en så avsevärt lägre årsmedeltemperatur är ägnat att förvåna, men torde väl bero på några speciella lokala förhållanden. Tabellen framhäver Storsjöns inflytande på temperaturen i två skilda hänseenden, dels i den jämförelsevis milda hösttemperaturen vid Storsjöstationerna, dels i en i jämförelse med de i sydost belägna stationerna, t. ex. Munsåker och Bispgården, lägre temperatur under vår och försommar. Att Kallsjön har en liknande inverkan på omgivande traktens temperatur framgår av uppgifterna från Huså. Det atlantiska inflytandet spåras i Storliens måttliga vinterköld

Tab. 1.
Medeltemperaturen 1859—1900.

Station	Höjd ö. h. m.	Fjällområdet Silurområdet Urbergsområdet												
		Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Gäddede	330	—9.4	—9.4	—6.5	—0.4	+4.5	+10.5	+12.6	+10.9	+6.6	+1.3	—3.3	—8.7	+0.7
Huså	397	—7.8	—8.1	—5.4	+0.2	+4.5	+10.7	+12.3	+10.8	+7.5	+2.2	—2.5	—6.7	+1.4
Duved	395	—9.1	—8.8	—5.8	+0.1	+4.6	+10.3	+12.2	+10.9	+7.2	+1.3	—4.0	—8.7	+0.9
Storlien	593	—6.4	—8.3	—6.5	—1.3	+2.9	+8.7	+10.5	+9.7	+6.6	+0.9	—4.1	—7.5	+0.4
Gisselås	320	—10.3	—11.5	—5.0	—0.4	+5.1	+10.0	+14.1	+11.7	+6.6	+0.3	—5.1	—8.8	+0.5
Mörsil	330	—8.7	—8.0	—4.9	+0.8	+5.5	+10.9	+12.8	+11.4	+8.0	+2.3	—3.0	—8.1	+1.6
Ytterån	300	—10.0	—9.3	—5.4	+1.0	+5.8	+11.7	+13.4	+12.1	+8.2	+2.2	—3.5	—9.2	+1.4
Östersund	312	—8.5	—8.3	—5.2	+0.8	+5.6	+11.7	+13.5	+11.9	+8.1	+2.6	—2.5	—7.7	+1.9
Verkön	310	—11.4	—8.6	—6.3	—1.0	+5.8	+11.3	+13.3	+13.6	+8.6	+4.0	—0.2	—3.2	+2.1
Ope	324	—9.3	—8.9	—5.8	+0.2	+5.1	+11.0	+12.7	+11.3	+7.6	+2.0	—3.3	—8.5	+1.2
Stugubyn	215	—10.3	—9.4	—5.7	+0.6	+6.0	+12.1	+13.8	+11.9	+8.0	+2.3	—3.4	—9.4	+1.4
Munsåker	168	—9.9	—9.2	—5.1	+1.1	+6.1	+12.6	+14.4	+12.7	+8.2	+2.0	—3.4	—9.4	+1.7
Bispgården	165	—10.3	—9.1	—4.9	+1.4	+6.6	+13.8	+14.7	+12.2	+8.2	+2.2	—3.6	—9.7	+1.7
Gallö	295	—9.5	—8.7	—5.4	+0.8	+5.8	+12.0	+13.8	+12.2	+8.2	+2.4	—3.3	—8.9	+1.6
Sveg	346	—10.3	—9.5	—5.7	+0.6	+6.1	+12.4	+13.9	+11.9	+7.5	+1.4	—4.8	—9.9	+1.1

och låga sommarvärme, medan östra Jämtlands mera kontinentala klimat ådagalägges av observationerna från Gisselås, Munsåker och Bispgården.

Medelantalet dygn för år, då temperaturen nedgått till under fryspunkten, är för Östersund och trakten kring Storsjön 195 st. I landskapets övriga delar, såväl i fjäll- som i skogsbygden, är antalet frostdagar betydligt större, störst naturligtvis i de högre fjällen, varest fullt frostfria dygn i regel torde förekomma endast under den korta högsommaren. BOOBERG (1930) anger medelantalet frostdagar för Gisselås till 249. Nattfrosterna under sommaren äro ganska sällsynta eller ej alls förekommande invid de större, djupare sjöarna. Sålunda höra trakterna kring Storsjön till de områden, vilka minst hemsökas av sommarnattfroster.

Den högsta temperatur, som antecknas för Östersund är + 33 gr., den lägsta — 43 gr.

Tab. 2.

De olika årstidernas början och varaktighet. (WALLÉN 1930)

	Vint. början	Vårens början	Somm. början	Höst. början	Årstidslängd i dagar			
					Vint.	Vår.	Som.	Höst.
Gäddede	28/10	17/4	21/6	27/8	171	65	67	62
Storlien	24/10	29/4	24/6	2/8	187	56	39	83
Östersund	2/11	11/4	6/6	5/9	160	56	91	58

Med vinter menas i ovanstående tabell den tid av året, då medeltemperaturen under dagen ligger under 0 grader, med sommar den tid, då medeltemperaturen under dagen överstiger + 10 grader samt med vår och höst mellantiderna.

Tab. 3.

Nederbörd medeltal i millimeter 1922—1929 (BOOBERG 1930)

	Dec.— Febr.	Mars— Maj	Juni— Aug.	Sept.— Nov.	Året
Storlien	174	198	309	278	959
Gisselås	88	117	232	154	590
Östersund	82	106	204	137	529
Sveg	67	107	251	154	579

Enligt tabell 3 är den årliga normalnederbörden i Östersund 529 mm och i Storlien 959 mm, men nederbördsmängden varierar under olika år högst

betydligt. Sålunda var den i Östersund år 1890 619 mm och i Storlien 1917 1128 mm. (Met. anst. årsböcker).

Det atlantiska inflytandet på västra Jämtlands klimat markeras här ännu tydligare än i temperaturtabellen genom Storliens avsevärt större nederbördsmängd.

Tab. 4.

Medelantal nederbördsdagar 1922—1929. (BOOBERG 1930).

	Dec.— Febr.	Mars— Maj	Juni— Aug.	Sept.— Nov.	Året
Storlien	38.9	32.6	44.2	44.3	160.0
Gisselås	36.1	33.8	47.2	44.5	161.6
Östersund	50.5	44.2	48.2	52.0	194.9
Sveg	22.4	23.3	36.5	26.1	108.3

Ehuru den årliga nederbördsmängden är minst vid Östersund av de anförda stationerna, är dock, såsom framgår av tab. 4, antalet nederbördsdagar störst. Måhända uppmätningen av mindre mängder varit noggrannare vid Östersund än vid de övriga stationerna.

Den nederbördsrikaste månaden såväl nederbördsmängd som med hänsyn till antalet nederbördsdagar är augusti.

I regel brukar marken i Östersundstrakten vara övervägande snötäckt från slutet av oktober eller början av november till mitten av april. Efter snörika vintrar eller under sena vårar kan dock snön ligga kvar till fram i maj även på öppna platser och i de skyddande skogarna naturligtvis ännu längre. I fjällen ligger snön fläckvis kvar till midsommar eller början av juli, på de högsta ända till slutet av sistnämnda månad. I svackor och sänkor kvarligga snödrivor årligen från den ena vintern till den andra. Antalet dagar med bar mark under året är i Östersund ungefär 185, i Storlien 135 och i Gisselås 170.

De mindre sjöarna och tjärnarna bliva ofta isbelagda i slutet av oktober eller början av november, de störres isläggning äger rum i slutet av november eller början av december och islossningen i senare hälften av maj eller för fjällsjöarna ej förr än fram i juni. Medeltiden för Storsjöns isläggning är 5 december och islossning 20 maj (OLSSON 1909). Under de 11 år jag varit bosatt i Jämtland, har dock Storsjön sällan lagt sig före den 20 december och islossningen har i regel ägt rum den första veckan i maj.

Den förhärskande vindriktningen är i Östersund och troligen i större delen av Jämtland om sommaren mellan nord och väst, om vintern mellan syd och ost. Vindriktningens inverkan på väderleken är i landskapet synnerligen

markerad. Om sommaren medföra de nordvästliga vindarna ofta regn och så gott som alltid fallande temperatur, de sydliga och sydostliga värme och vackert väder. Under vintern är förhållandet det rakt motsatta. Västliga och nordvästliga vindar åtföljas i regel av temperaturförhöjning, och de sydostliga ha med sig kyla och nederbörd.

Då en trakts antal solskensstimmar torde vara av stor betydelse för vegetationen, meddelas en tabell över molnighet och solsken i Östersund och Storlien.

Tab. 5.

Procent av klar himmel (%), antal möjliga (S) och beräknade (s) solskensstimmar (HAMBERG 1909).

	Jan.	Febr.	Mars	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Storlien %	36	43	41	46	39	41	35	31	30	33	32	34	37/37
S.	175	241	361	445	557	604	591	500	389	304	201	142	4510
s.	63	104	148	205	217	248	207	155	117	100	64	48	1676
Östersund %	35	41	42	42	40	43	39	34	34	32	32	27	37/38
S.	177	242	361	444	556	600	589	499	389	305	202	145	4509
s.	62	99	152	186	222	258	230	170	132	198	65	39	1713

Jämtlandsklimatet är känt för sin ojämnhet och nyckfullhet. Icke blott så, att det ena året visar en klimattyp helt olik det andras, utan även så, att den ena timman ej är lik den andra. Tvära och hastiga väderleksomkastningar äro mycket vanliga och en temperaturvariation vintertiden på 25 grader under ett dygn eller i bland på några få timmar är icke alltför sällsynt. Orsaken härtill är att söka i det förhållande, att landskapet ligger på gränsen mellan tvenne klimatområden av fullkomligt motsatt karaktär, det atlantiska och det rysk-sibiriska.

Fenologi.

I början av april kan man i skogs- och slättbygden spåra de första mera påtagliga tecknen på en begynnande vegetationsperiod. Sydbackar och andra gynnade lokaler äro då i allmänhet åtminstone fläckvis snöfria, och ett och annat enstaka individ av *Tussilago farfara* och *Anemone hepatica* börjar sin blomning. Samtidigt utvecklar *Alnus incana* sina blommor, och bladknopparna på en del andra träd och buskar börjar svälla. Detta begynnelsestadium synes ofta utan märkbart fortskridande kunna räcka i flera veckor. Låter en i slutet av mars eller början av april vanligen inträffande period av

milt väder medföra aprils senare och majs första hälft en envis kallblåst, som i förening med låg nattetemperatur verkar hämmande på vegetationens utveckling. Men när omslaget i väderleken till slut kommer, går utvecklingen fort, och inom en vecka råder tidigt försommarstadium, ängar och fält ha blivit gröna, lövträden ha fått sin bladskrud, och de tidigare örterna blomma allmänt. En märkbar skillnad mellan Östersundstrakten och de sydöstra socknarna har iakttagits. I regel är våren en vecka tidigare i de senare, och i Indalsälvens dalgång i Fors och Ragunda är björkens lövsprickning nästan fullbordad, då den i Östersund blott är påbörjad. Detta förhållande är en följd av bl. a. Storsjöisens förut omnämnda inflytande.

De första frostnätterna inträffa i allmänhet i mitten av september, i Storjöttrakten först i slutet av månaden, och i och med desamma börjar lövfällningen. Björken är till hälften avlövad vid oktober månads ingång, hägg och asp likaså, under det att rönnen håller sig någon vecka längre. Vid samma tid har undervegetationen i stort sett vissnat ned, och vintern kan sägas ha börjat.

Beträffande vegetationens utvecklingsgång i själva fjällen har H. SMITH (1920) lämnat detaljerade uppgifter.

	Blomning	Lövsprickn.	Lövfällning	Fruktnognad	Sådden börjar	Skörden börjar
<i>Alnus incana</i>	30/4	29/5	4/10			
<i>Betula pubescens</i> ...	—	21/5	21/9			
<i>Prunus padus</i>	7/6	24/5	18/9			
<i>Populus tremula</i> ...	13/5	6/6	21/9			
<i>Sorbus aucuparia</i> ..	21/6	31/5	2/10			
<i>Salix caprea</i>	13/5					
<i>Anemone hepatica</i> ..	30/4					
» <i>nemorosa</i> ..	8/6					
<i>Caltha palustris</i> ...	25/5					
<i>Fragaria vesca</i>	6/6			15/7		
<i>Tussilago farfara</i> ..	30/4					
<i>Primula veris</i>	29/5					
Havre					21/5	6/9
Korn					25/5	26/8
Åkerärter					21/5	31/8
Höstråg					7/8	23/8
Hö						17/7
Potatis (sättes) ...					30/5	21/9

Från Frostviken, Ström, Föllinge, Lit, Oviken, Sunne, Hällesjö och Fors i Jämtland samt Tännäs och Ytterhogdal i Härjedalen föreligga delvis mångåriga fenologiska observationer, vilka bearbetats av KNUT ARNELL (1927).

I föregående tabell anföras de medeltider, som härvid erhållits beträffande Jämtlands län.

Det tidigaste datum jag har antecknat för *Anemone hepaticas* blomning är den 27/2 1930, då jag anträffade ett fullt utslaget individ i en sydbacke på Frösön, det senaste, som antecknats, den 11/5 1877 (P. OLSSON 1909). För *Tussilago* äro extremerna 15/3 1930 och 11/5 1877 (P. OLSSON 1909). Björkens lövsprickning började år 1930 och år 1937 så tidigt som den 1/5.

Kap. II. Vegetationsområden.

De olikheter ifråga om topografi, berggrund och klimat, som råda inom Jämtland, återverka i flera hänseenden på florans sammansättning. Landskapet har därför indelats i trenne med de förut nämnda geologiska huvudområdena sammanfallande vegetationsområden, nämligen fjällområdet, siluområdet och urbergsområdet.

Under det att fjällområdet inom sig hyser tre av de växtregioner, i vilka man indelat det skandinaviska floraområdet: fjällregionen (regio alpina), björkregionen (regio subalpina) samt barrskogsregionen (regio silvatica) falla siluområdet och urbergsområdet praktiskt taget helt och hållet inom barrskogsregionen.

Fjällområdet.

Ovan skogsgränsen utbreder sig fjällregionen över väldiga vidder såsom milslånga, svagt kuperade slätter, avbrutna av bergsryggar och toppar av varierande höjd. Å de högsta nivåerna äro fjälltopparna så gott som vegetationslösa. Endast lavar och mossor samt enstaka individ av de mest hårdiga fanerogamerna, såsom t. ex. *Cardamine bellidifolia*, *Juncus trifidus*, *Luzula arcuata*, *L. confusa*, *Poa flexuosa* och *Saxifraga nivalis*, kunna hålla sig kvar å dessa för vind och köld utsatta lokaler. Längre ned vidtager den för den alpina regionen karakteristiska fjällheden, som i stort sett erhåller sin prägel genom den rikliga förekomsten av ris och förkrympta buskar, vilka i mer eller mindre täta mattor bilda huvudbeståndsdelen av den fanerogama vegetationen. *Arctostaphylus alpina*, *Betula nana*, *Diapensia lapponica*, *Empetrum hermaphroditum*, *Loiseleuria procumbens*, *Lycopodium alpinum*, *Phyllodoce coerulea*, *Salix herbacea*, *Vaccinium myrtillus* och *V. vitis idaea* äro här karaktärsväxter och insprängda mellan dessa förekomma oftast *Festuca ovina*, *Juncus trifidus* och *Luzula spicata*.

Där jordmånen är god och bevattningen jämn och riklig, såsom nedanför snödrivor och utmed de genom dessas smältvatten uppkommande fjällbäckarna, träffas regio alpinas bäst utpräglade ängsartade växtsambällen, vilka

hysa en ganska artrik flora. Karaktärsväxter äro bl. a. *Agrostis tenuis*, *Alchemilla*-arter, *Athyrium alpestre*, *Cirsium heterophyllum*, *Filipendula ulmaria*, *Geranium silvaticum*, *Geum rivale*, *Luzula frigida*, *Melandrium dioicum*, *Ranunculus acris*, *Saussurea alpina*, *Solidago virgaurea*, *Viola biflora*.

Myrar av olika slag upptaga en väsentlig areal i fjällregionen icke endast i sänkor utan även på jämn mark och utmed fjällsluttningarna. Myrarnas flora har en mycket olikartad sammansättning alltefter de olika myrtyperna, men släktena *Carex*, *Eriophorum* och *Salix* dominera.

Vattenvegetationen i regio alpina är synnerligen torftig. De flesta sjöar och tjärnar sakna så gott som all fanerogamvegetation. Endast några få vattenväxter t. ex. *Hippuris vulgaris*, *Isoetes echinosporum*, *Potamogeton alpinus*, *P. gramineus*, *P. pusillus*, *Sparganium affine*, *S. hyperboreum* äro kända härifrån, och de flesta nå endast under mycket varma somrar full utveckling. *Alopecurus aequalis*, *Callitriche verna*, *Caltha palustris* var. *radicans* och *Ranunculus reptans* förekomma här och var i gropar och vattenpölar.

Trädgränsen i Jämtland bildas i regel av björk. Undantagsvis går dock granen lika högt som björken och på enstaka punkter kan man få se en och annan förkrympt gran, som t. o. m. går högre än björken. Trädgränsens höjd över havet varierar betydligt inom de olika fjällkomplexen. Lägst, omkring 700 m, är den i de västliga och nordvästliga gränstrakterna, högst, omkring 950 m, i de centrala delarna av Undersåker.

De träd, som utom björk förekomma i regio subalpina, äro asp och rönn, enstaka lågvuxna granar eller tallar samt huvudsakligen i bäckdalar och vid berggrötter gråal och hägg.

Björkregionens artrikaste och yppigaste vegetationstyp är björkängen. Den får sin vackraste utbildning i de delar av fjälltrakterna, som ha ett maritimt betonat klimat. Vackra exempel äro björkängarna i de till Norge gränsande delarna av Frostviken, och även om artrikedomen där ej är lika stor som i södra Sveriges lövängar, är dock yppigheten fullt jämförbar. I björkängarna träffas mer eller mindre allmänt samtliga mesofila arter, som förekomma inom regio alpina. Utom dessa förut uppräknade kunna såsom särskilt karakteristiska framhållas *Aconitum septentrionale*, *Anthoxanthum odoratum*, *Aracium paludosum*, *Bartsia alpina*, *Mulgedium alpinum* och *Stellaria nemorum*.

Även i björkregionen äro myrar allmänt förekommande och intaga mindre områden i dalgångarna eller utbreda sig till ansenliga komplex utefter fjällsluttningarna.

Vegetationen i vattendragen avviker föga från fjällregionens. Några få arter exv. *Callitriche hamulata*, *Myriophyllum alterniflorum*, *Potamogeton filiformis* och *P. natans* ha tillkommit.

Barrskogsregionen upptager inom fjällområdet en betydande areal och når en höjd över havet, som i stort sett varierar mellan 650 och 800 m. Det dominerande barrträdet är granen, som på en del håll är ensamrådande. Bland övriga träd har glasbjörken den största utbredningen. Den förekommer dels i rena bestånd, dels blandad med barrskogen. Masurbjörken är mycket sällsynt och träffas på spridda ställen uteslutande Ströms vattudal. Aspen förekommer dels insprängd i barr- och björkskog, dels, isynnerhet å svedjeland, i rena bestånd. Rönn förekommer i enstaka träd inom hela området. Gråalen uppträder isynnerhet vid stränderna av sjöar och vattendrag, där även hæggen, ehuru betydligt sällsyntare, synes trivas bäst.

Silurområdet.

Silurområdets utseende och karaktär äro vitt skilda från såväl fjällområdets som urbergsområdets. I stället för de senare områdenas starkt kuperade terräng företer silurområdet en mjukare landskapsbild med avrundade, flacka konturer, ett rikare inslag av lövskogspartier samt tätare bebyggelse och odlingar. Höjderna nå sällan över 450 m ö. h., och de större sjöarna ligga på omkring 300 meters höjd, lägst Storsjön på 292 m. Enstaka skogsberg, i regel av för området i övrigt främmande natur, nå dock en betydligare höjd såsom t. ex. Hällberget på gränsen mellan Alsens och Offerdals socknar 640 m ö. h. och Råsen i Offerdal 645 m ö. h.

Ehuru huvudparten av Jämtlands odlade jord ligger inom silurområdet, intager dock barrskogen den största arealen inom detsamma. Granen är betydligt allmänare än tallen. Tallen förekommer visserligen inom hela området insprängd i granskogen, men större rena tallskogar äro ganska sällsynta. Huvudsakligen på mossar samt kring stränderna av de större sjöarna, i första hand Storsjön, förekommer tallen i rena bestånd. Lövträdens inslag är, som redan nämnts, mera märkbart. Dock är det endast glasbjörken, som är skogsbildande. Masurbjörken finnes här och var, ehuru endast i enstaka individ inblandad i annan skog. I övrigt är lövträdsförekomsten tämligen enahanda i alla tre vegetationsområdena.

Silurområdets rikedom på kalk har frambringat ett par vegetationstyper, som endast undantagsvis ha någon motsvarighet i fjäll- och urbergsområdena, nämligen kalkkärren och kalkängarna. Artsammansättningen på dylika lokaler är synnerligen märklig, särskilt på grund därav, att fjällarter och sydliga arter förekomma växande tillsammans i en egendomlig blandning. Detta förhållande kan åtminstone delvis bero på, att kalkkärren på grund av sitt läge nedanför eller utmed höjdslutningar året om genomsippas av vatten med om sommaren jämförelsevis låg temperatur, om vintern däremot med temperaturförhöjande inverkan på det genomsippade området.

Det senare framgår bl. a. av det faktum, att sjöar och tjärnar äro isbelagda och gångbara, långt innan kalkkärren ordentligt tillfrusit.

För kalkkärren egendomliga arter äro *Achroanthus monophyllos*, *Carex jemtlandica*, *Cypripedium calceolus*, *Epilobium davuricum*, *Helleborine latifolia*, *H. palustris*, *Juncus balticus*, *J. triglumis*, *Linum catharticum*, *Ophrys muscifera*, *Orchis cruentus*, *Primula stricta*, *Salix myrsinitis* och *Schoenus ferrugineus*. Såsom karaktärsväxter för kalkkärr kunna även nämnas *Carex capillaris*, *C. capitata*, *Eriophorum latifolium*, *Equisetum variegatum*, *Gymnadenia conopsea*, *Thalictrum alpinum* och *Tofieldia palustris*, ehuru dessa långt ifrån äro inskränkta till kalkkärr. I ett par kalkkärr ha *Salix reticulata* och *S. herbacea* påträffats.

Kalkängarna, som oftast äro utbildade som ett mellanting mellan kärr och äng, hysa en stor del av ovan uppräknade arter samt dessutom de i själva kärren mera undantagsvis förekommande *Carex atrata*, *C. Halleri* och *Primula farinosa*. Vid källor och bäckar tillkomma *Bartsia alpina* och *Saxifraga aizoides*.

Urbergsområdet.

Urbergsområdet får i första hand sin prägel av barrskogen. Den torde intaga omkring 60 % av den fasta marken, och de få byarna och sparsamma odlingarna ligga kringsspridda huvudsakligen i dalbottnarna kring älvarna och sjöarna. Områdets höjd över havet växlar i stort sett mellan 250 och 400 m, och de högsta skogsbergens toppar nå en höjd av 550 m ö. h. Ett stort antal större och mindre sjöar finnas, de högst belägna på ungefär 450 meters höjd, de lägst belägna på 200 meters h. ö. h.

Inom urbergsområdet förekomma gran och tall i ungefär lika proportioner. Där jorden är sandig och mager samt på mossar är tallen förhärskande, under det att granen dominerar på mera myllrik och lerblandad mark. Lövskogen är här liksom i de båda övriga områdena huvudsakligen bildad av glasbjörk. Masurbjörken förekommer rikligast i Indalsälvens floddal.

Vegetationens i urbergsområdet mest i ögonen fallande olikhet i förhållande till siluområdet består i, utom i frånvaron eller frekvensminskningen av en del fjällarter och kalkälskande arter, först och främst i vattenväxtfloran. Sjöarna i siluområdet äro påfallande växtfattiga, och vegetationen är där inskränkt till de grundaste vikarna. Märkbart rikare både på arter och individer äro en stor del av urbergsområdets sjöar.

En av de viktigare förutsättningarna för en rik vattenflora är otvivelaktigt vattnets tillräckliga uppvärmning under sommaren. Att Jämtlands sjöar i allmänhet äro så vegetationsfattiga står nog också i sammanhang med deras låga sommartemperatur och torde ej ensamt vara beroende på ogynnsamma jordmånsförhållanden. De allra flestas tillflöden stå i mer eller mindre direkt förbindelse med fjällen, och det även under sommaren kalla

vattnet från fjällbäckarna motverkar i hög grad lufttemperaturens inverkan på sjövattnet. Så t. ex. är vattnets medeltemperatur i Storsjön under juli månad normalt + 14 grader. För kortare tid har en temperatur av 16 eller 17 grader uppmätts, ytterst sällan högre, men ofta betydligt lägre än medeltemperaturen. Den 10 juli 1902 var temperaturen + 9,5 gr., den 20 juli + 11 gr. och den 31 + 10 gr. (OLSSON 1909). I juli 1909 höll sig temperaturen mellan 11 och 13 gr. Enstaka varma vårar och somrar som t. ex. under åren 1930 och 1937, då snön i fjällen praktiskt taget var bortsmält redan i mitten av juni, hade Storsjövattnet under juli en medeltemperatur av omkring 20 gr. Dylika värmear äro dock allt för sparsamma för att annat än tillfälligt inverka på vattenfloran. Att vid tillräcklig uppvärmning av vattnet betingelserna i övrigt för en rikare vattenvegetation ofta finnas, framgår av följande. I en liten tjärn på Skurudalshöjden i Åre socken, belägen i reg. alp. omkring 750 m ö. h., vilken jag under årens lopp många gånger besökt, och i vilken jag dittills endast iakttagit *Carex inflata* och sterila *Sparganium*-individer, förekommo i augusti 1937 *Sparganium affine* med frukt, blommande *Potamogeton alpinus* och *P. gramineus*, unglantor av *P. pusillus* samt steril *Utricularia minor*.

Vattendragen mellan Indalsälven och Ljungan i sydöstra Jämtland erhålla emellertid intet eller åtminstone högst obetydligt vattentillskott från fjäl-len. Som dessutom lufttemperaturen sommartid i dessa trakter är den högsta inom landskapet, är det givet, att vattnet i dessa vattendrag blir avsevärt varmare än i de flesta andra. Tyvärr har jag icke tillgång till några regelbundet utförda mätningar därifrån, men några enstaka anteckningar må anföras. Den 13/8 1927 var temperaturen i Singsjön i Håsjö + 18,2 gr., den 14/8 i Ansjön + 17,6, den 24/6 1930 i Hemsjön i Hällesjö + 22 gr. och den 4/8 1931 i Gransjön i Hällesjö + 17,9 gr. Det är uppenbart, att sommartemperaturen i dessa sjöar alltid är flera grader högre än i Storsjön. Urbergsområdet hyser också några vatten- och sumpväxter, vilka hittills ej anträffats utom detsamma. Sådana äro t. ex. *Butomus umbellatus*, *Calla palustris*, *Lemna trisulca*, *Potamogeton mucronatus*, *Ranunculus lingua*, *Sparganium Friesii* och *S. ramosum* subsp. *microcarpum*.

Kap. III. Systematisk förteckning.

Utbredningsuppgifterna äro för de stationära arterna i första hand ordnade med hänsyn till de tre tidigare nämnda vegetationsområdena, fjällområdet, siluområdet samt urbergsområdet. För hybrider och tillfälliga arter ha endast specialområdena angivits. Områdesgränserna framgå av den bifogade kartan.

Av flera skäl ha det enda stadsområdet samt de femtio socknarna måst tagas till specialområden, ehuru detta bl. a. medfört den olägenheten, att specialområden, vilka inom sina gränser hysa delar av olika vegetationsområden, i förekommande fall måst upptagas under vart och ett av dessa. Beträffande begränsningen av socknarna har jag icke kunnat taga hänsyn till, att, såsom fallet mycket ofta är i Jämtland, åtskilliga socknar inom andras områden äga större eller mindre jord- och skogsarealer med åtföljande byar och gårdar. Lokaler från dylika områden hänföras till den socken, inom vilkas gränser de ligga. Endast i tvenne fall ha undantag gjorts från denna regel. Så har ett större område nordost om Östersund, där bl. a. den ofta nämnda byn Torråsen ligger, och som hör till Frösöns socken, samt Fjällsågen, som hör till Sunne, men ligger inom Hallens gränser, förts till de socknar, dit de i administrativt hänseende verkligen höra. Dessutom bör påpekas, att vissa socknar under de senaste årtiondena undergått en del förändringar ifråga om administrationsområde. Exempelvis har den förut till Brunflo hörande stora byn Odensala genom inkorporation tillförts Östersund, och Laxsjö socken har fått ett större område med byarna Älviken och Älåsen från Föllinge. Lövberga hör till Ströms sn etc. Flera å generalstabskartorna förefintliga namn, vilka dels äro alldeles felaktiga, dels ej användas av befolkningen, ha utbytts mot allmänt gängse. Kartans Dödsvalen (bland Kallfjällen) benämnes Dörrsvalen, Tjuvvattnet i Laxsjö kallas Tuvattnet, Hälan i Ragunda heter Halån o. s. v. Ett par små tjärnar belägna mellan Singsjön och Kvarnån i Håsjö ha erhållit namnet Gaddtjärnarna eller Små-tjärnarna. Selsålandet, en ofta hos äldre botanister återkommande lokal i Ragunda, omfattar ett å gamla kartor så benämnt område, dels norr om Ammerån mellan Selet och Överammer, dels söder om Ammerån ned mot Selsviken. Senare kartors Selsålandet går i dagligt tal under namn av Japp-tjärnnäset. Den å, som förbinder Alsensjön med Nälidsjön kallas Faxån, Faxälvsån eller Faxnälidsån, liksom den närbelägna byn än benämnes Faxälven, än Faxnäliden. Fårskinnsberget i Lockne är samma berg, som en del kartors Farsinberget. BEURLINGS gamla lokal Stordalen, belägen vid Anjans norra strand ungefär 3 km från Sundet heter nu oftast Styggdalen eller Dalen. Björnklumpen eller Björnberget i Frostviken är befolkningens namn på ett fjäll söder om Raudek. Sturdavardo, även i Frostviken är fjället med riksröset 197 A. Omfattningen av C. J. HARTMANS och P. J. BEURLINGS lokal »Åreskutan» (se sid. 5) gör att dessas lokaluppgifter från denna trakt ofta äro föga upplysande och ibland missvisande. Samtliga anföras visserligen, men måste upptagas med en viss urskilning. •

En del i lokaluppgifterna rörande Frösöns och Norderöns socknar tillsynes onödiga upprepningar av de båda namnen betingas av det förhållande,

att dessa socknar omfatta icke endast respektive öar med samma namn som socknarna utan dessutom större områden å fastlandet.

De annars brukliga frekvensbeteckningarna allmän, tämligen allmän, flerstädes etc. ha ej använts beträffande hela området utan endast i undantagsfall för mindre områden. För arter, vilka förekomma inom alla eller så gott som alla specialområden, har detta anförts, men inga lokaler medtagits. Då så erfordrats har uppgivits, från vilket eller vilka specialområden de ännu ej antecknats.

Specialområdena äro, så gott det låtit sig göra, uppräknade från norr till söder.

Efter varje växtlokal anföres namnet på den person eller det tryckta arbete, som veterligen först anmärkt växtens förekomst på stället, ibland för äldre uppgifter även om den påträffats i senare tid. För lokaler tagna från de offentliga herbarierna har dock endast uppgivits från vilket herbarium de härstamma.

Tecknet ! efter en växtlokal betyder, att jag sett växten på den uppgivna lokalen. Samma tecken efter en persons eller ett herbariums namn inom parentes angiver, att jag sett herbariexemplar från lokalen ifråga. I förekommande fall har medelst ! efter parentesen markerats, att jag själv även sett växten på anført ställe.

Fetstil utmärker landskapets stationära arter och hybrider. De, som jag icke anser tillhöra den ursprungliga floran, ha dessutom försetts med †. Kursiv stil betecknar tillfälliga arter, tillkommer parentes är arten ifråga odlad, osäkra eller felaktiga uppgifter inom klammer. Efter lokaluppgifterna för ursprungliga arter, vilkas nord- eller sydgränser i Sverige på något sätt beröra Jämtland, har anmärkning härom gjorts.

Förkortningar.

F. = Fjällområdet. S. = Siluområdet. U. = Urbergsområdet.

A = N. F. AHLBERG.	Ld = KARL LUNDBLAD.
AB = ANDERSSON & BIRGER.	Lm = C. A. LENSTRÖM.
Ar = H. V. ARNELL.	LS = LAGERHEIM & SJÖGREN.
At = S. ALMQUIST.	Lf = TH. LINDFORS.
B = P. J. BEURLING.	Lqst = G. LUNDQVIST.
Bm = FL. BEHM.	MA = C. MALMSTRÖM & E. ASPLUND.
Br = S. BIRGER.	N = L. M. NEUMAN.
Bv = E. BERGVALL.	N. Fl. = NEUMAN & AHLFVENGREN
C = G. R. CEDERGENS.	Sveriges Flora.
Dt = H. DAHLSTEDT.	Na = J. A. NANNFELDT.
E = M. ELFSTRAND.	Norrm. = C. M. NORRMAN
Eat = ERIK ALMQUIST.	O = PETER OLSSON.
En = S. J. ENANDER.	On = O. OHLIN.
F = A. FRISENDAHL.	R = H. V. ROSENDAHL.
Fk = K. FALCK.	Rh = R. V. HARTMAN.
Fl = B. FLÖDERUS.	S = E. A. SELBERG.
Fn = J. FRÖDIN.	SAM. = G. SAMUELSSON.
Gr = S. GRAPENGISSER.	Sbg = C. F. SUNDBERG.
Gs = A. J. GREVILLIUS.	Sd = S. G. SJÖSTRAND.
H. L. = Lunds universitets herbarium.	Sh = DANIEL STRÖMHOLM
H. R. = Riksmuseets herbarium.	Sj = G. SJÖGREN.
H. U. = Uppsala universitets herbar.	Sm = H. SMITH.
H. W. = E. WARODELLS herbarium.	Sn = A. SÖRLIN.
Hg = E. HENNING.	Sr = R. SERNANDER.
Hgn = A. HOLMGREN.	Str = H. STENAR.
Hn = C. J. HARTMAN.	Vrd = E. VRETLLIND.
Hn Fl. = HARTMANS Skandinavians	W = E. WARODELL.
Flora.	Wd = K. WEDHOLM.
Holmb. Fl. = HOLMBERGS Skandina-	Wk = W. WRÅK.
viens Flora.	Wld = C. G. WESTERLUND.
Hz = A. HEINTZE.	Wt = G. A. WESTFELDT.
J = K. JOHANSSON.	Z = J. W. ZETTERSTEDT.
Jn = C. J. JOHANSSON.	Å = G. ÅBERG.
Jsn = H. E. JOHANSSON.	Ö = TH. ÖRTENBLAD.
K = S. J. KARDELL.	Ögn = O. ÖSTERGREN.
Km = A. KLINKOWSTRÖM.	Öld = O. & S. ÖSTERLIND.

Betydelsen av i övrigt använda förkortningar torde framgå av sammanhanget.

Specialområden.

Fjällområdet.

Frostviken
Ström
Hotagen
Föllinge
Laxsjö
Offerdal
Kall
Åre
Undersåker
Mörsil
Mattmar
Hallen
Oviken
Sonne
Myssjö
Berg
Klövssjö

Siluområdet.

Alanäs
Ström
Laxsjö
Gåxsjö
Föllinge
Hammerdal
Häggenås
Lit
Offerdal
Kall
Undersåker
Alsen
Mörsil
Mattmar
Aspås
Näskott
Rödön
Ås
Kyrkås
Frösön
Östersund
Brunflo
Lockne
Marieby
Sonne
Norderön
Hallen
Marby
Oviken
Myssjö
Hackås
Näs
Berg
Åsarna
Klövssjö

Urbergsområdet.

Alanäs
Ström
Hammerdal
Borgvattnet
Lit
Stugun
Ragunda
Fors
Hällesjö
Håsjö
Nyhem
Bräcke
Brunflo
Sundsjö
Lockne
Hackås
Revsund
Bodsjö
Näs
Berg
Gillhov
Åsarna
Klövssjö
Råtan

POLYPODIACEAE.

Woodsia ilvensis (L.) R. Br. — Bergspringor, klipphällar. — Samtl. reg., men sällsynt i reg. alp. — *F.* Frostviken: Raudek, Sturdavardo (Na), Karlberget (Jsn), Fågelberget!; Hotagen: Skogberg!, bergen kring Valsjön!, Lockringsberget vid Röt Viken!; Laxsjö: Lakavattsberget (Berlin), Ö. o. V. Tjärnfället!, Foskberget!; Offerdal: Oldklumpen!; Kall: Lillanjeskutan reg. alp., Älgholmarna!, bergen kring Sulviken!; Åre: Snasahögen (Sm), Grötmjölhögen reg. subalp. (Sm), reg. alp., Täljstensberget (Rh), Mullfjället, Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln (At)!; Klövsjö: ravinerna vid Fätjaån! — *S.* Alanäs: Kalkberget (Gr); Föllinge: samtliga berg kring Skärvångssjön!; Lät: Hökbäck (O); Offerdal: Rönnöfors!, Riseberget (O)!, Gölökläppen (Sn), Västerberget!; Undersåker: Nordsjöberget (E); Alsen: Bräckeberget!, Rödeberget (Sn), Glösa!; Mörsil: Överocke (Bm); Frösön: Frösön på Östberget (O)!, Öneberget!, Mällbyn!; Oviken: Bilsåsberget (Bm); Berg: Hoverberget (C)! — *U.* Borgvattnet: Killingarresten!, Flyforsen!; Stugun: Öberget!, Stuguberget (O)!, Hornsjöberget (O), Strånäsberget!; Ragunda o. Fors: i de flesta berg!; Hällesjö: Hucksjöåsen, Långfloberget, klippor vid Storåsen (Bm), Gransjöns v. sida (Gr), By i Sörbygden!, Gastsjöberget!; Nyhem: Lillsjöberget!, N. Kroktjärnsberget!, Kleven!; Bräcke: i de flesta berg!; Brunflo: Svedjeberget!, Svänglingsberget!, Djuriken!; Sundsjö: Övre Gestlingsberget!, Sundsjöåsen, Tavnäs, Stamnäs (Öld); Lockne: Börön!, Fårskinnberget!; Hackås: strandklippor vid Näckten!; Revsund: bergen ovan hållplatsen o. no. om Pilgrimstad!, Förberg!, Gällön!; Bodsjö: Djuptjärns- o. Flasketjärnsfliggarna (O), Källberget vid Hunge (O)!; Berg: Strulberget!; Rätan: Handsjökrusen (C), Hultesfligg (Fk). — Karta 1.

W. alpina (Bolt.) Gray. — Bergspringor, rasmark. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Raudek!, Sturdavardo!, Goskarvardo!, branterna ö. om riksröset 197!, Jormlifjället (Norrm.), Vallån mitt för Jormliklumpen (Na), Ö. Kycklingberget (Jsn), Karlberget (O), Fågelberget (O)!; Laxsjö: Lakavattsberget (Berlin); Kall: Lillanjeskutan!, Suljätten!, Staberget!; Åre: Storlien i ravin v. om jvstn!, Skurudalshöjden (Eat)!, Styggdalen nära Storvallen!, Täljstensberget (Eat), Enaforsholm, Grötmjölhögen (Sm), Rödborgen (Sm)!, Snasahögen (O), Tännforsen, Handölsfallen (At), Mullfjället!, Åreskutan, Totthummeln (Z), Mörvikshummeln (At); Undersåker: Fångvålen (E); Klövsjö: Klövsjöfjällen i Fätjaåns raviner! — *S.* Föllinge: Sörberget (AB), N. Skärvångsberget!; Offerdal: Rönnöfors!, Gölökläppen (Sn); Undersåker: Ristafallen (O o. E), Nordsjöberget (E); Alsen: Bräckeberget!; Mörsil: Överocke (Bm); Frösön: Frösön å Östberget (Leffler)! — *U.* Stugun: Stuguberget (At); Ragunda: Stadsberget (AB)!, Degerberget!, Ljoberget (At), Kullstaberget (O)!; Hällesjö: Långfloberget (Bm).

W. alpina × **ilvensis**. — Åre: Grötmjölhögen (Sm); Offerdal: Rönnöfors å bergstupet vid bron!; Ragunda: Middagsberget (Gr).

[*W. glabella* R. Br. — Uppgives av O. samt i Hn Fl. 12 uppl. förekomma på Östberget å Frösön. Har säkerligen aldrig funnits där, utan torde uppgiften bero på förväxling med en ovanligt glatt form av *W. alpina*, som sparsamt förekommer å sydöstra stupet, och som kanske kan hänföras till *W. alpina* var. *pseudoglabella* Christ.]

Cystopteris fragilis (L.) Bernh. — Berg, stenrös, även myllrik mark i skug-giga raviner. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *dickieana* (Sim.) Moore. Åre: Tännforsen (Sam.); Frösön: Frösön å Öneberget (R); Ragunda: Stadsberget (Eat). — var. *dentata* Hook. Åre: Åreskutan, Tännforsen (R). — var. *woodsii* Christ. Frösön: Frösön å Östberget!; Ragunda: Stadsberget!

[*C. fragilis* × *montana*. — Omnämnd av R. i S. B. T. 1916. Är enl. Holmberg B. N. 1922 endast *C. montana*.]

C. montana (Lam.) Bernh. — Våta ängar, fuktiga skogar, isynnerhet kring källdrag. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Blåsjön vid Sundsviken o. Jorpatjuolt. (Jsn), N. Blåsjön (Norrm.), Jormlifjället!, Raudek!, Sturdavardol, Säljåsen o. Peststjärn (Km); Kall: Dörrsvalen, Manshögarna (Wd), Anjeskutan!, Kall-sedet!, Utsulans ravin!, kyrkbyn!, Staberget!; Åre: Snasahögen (LS), Mullfjället (Z)!, Åreskutan (Rh), Totthummeln!, Tännforsen!; Undersåker: Getvalen (Rh), Struepie, Rekdalshöjden, Herrhångstötarna (Sm), Säteråvallen!; Oviken: Bosjöfjället (Bm). — *S.* Flerst. i samtl. specialomr. — *U.* Borgvattnet: vid bäckarna mellan Skyttmon o. Borgsjö!, Flakanäset!; Stugun: mångenst. kring Indalsälven!; Ragunda: Kullsta- o. Hökbergen (F), Marsand!, Hobäckens övre lopp (Gr), Selsålandet (Bm); Hällesjö: kyrkbyn!, Storåsen, Lokmyrånget (Bm); Sundsjö: Torsång, Fanbyn, Marsätt, Sörviken, Stannäs, Tavnäs (Öld); Revsund: Ammerön!, Gällö!; Bodsjö: Källberget (O)!, Klövsjö: Kvarnsjö fäb. (O), vid Aldån (En); Rätan: Långsillre (R), Vitalmen vid Vitvatnskrogen (C), Röjan! — var. *crispa* Rosend. Åre: Tännforsen (R). — R. anmärker, att denna form torde föranlett uppgiften om *Athyrium crenatum* (Somf.) Rupr., som av Milde o. i Hn Fl. 12 uppl. anförts för Tännforsen. — Karta 2.

Struthiopteris filicastrum All. — Bäckdalar, raviner, strandsnår. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Leipikvattnet (Lf), Storjola (Hz), Blåsjön (Jsn), Björnkluopen!, Jormliklumpen!, Vallådalen!, Lieån!; Kall: V. Kjoland (Fn), Rutsdalen (Wd); Åre: Storlien (Sm), Snasahögen (LS), Tännforsen!, Åreskutan (Hn), holmar i Åresjön (Z), strandängarna nedanför Ängarna massvis!, Mörviken!, Totthummeln!; Klövsjö: Fätjaåns raviner! — *S.* Alanäs: Kalkberget (Gr); Ström: Skalsberget (O); Föllinge: Sandberget!, Älgloken!; Alsen: Glösa-bäcken!; Aspås: 1/4 mil från Lundsby (Bm); Brunflo: vid vägen genom sock-nen (Bm); Oviken: Fjösåsen (Bm); Berg: Hoverberget (Hn); Åsarna: foten av berget Bösen (O). — *U.* Sundsjö: Rissna vid Brattfallsån, Boggsjö (Öld); Håsjö: Balsjöns str.!; Hällesjö: Gransjöns o. Kalvens str. (Gr), Storåsen (Bm), Mjösjö (O), Kvitsleholmen i Norrån!; Ragunda: Stadsberget (Bm)!, Hoån!, Kullstaberget (O)!, Pålgård!, bäckar till Halån!, Singsån!; Fors: Bispgårdens raviner flerst.!, Västane (O)!, Österedel!, Utanedel!, Kvarnån!; Rätan: v. ändan av Handsjön (C), Röjan nedom jvbron! — f. *hypophyllodes* (Baenitz). Åre: Åreskutan (R); Klövsjö: Fätjaån!; Fors: Bispgården! — Karta 3.

Dryopteris filix mas (L.) Schott. — Stenrös, rasmark. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: mellan Stensjön o. Gemesjaure samt Raudek (Lf)!, branterna ö. om riksröset 197!, Tvärliklumpen (Norrm.), Säterklumpen (AB), Säljåsen o. Klumpfjället (Km), Karlberget (Gs), Fågelberget!, Sjulsåsen!; Ström: Torr-

berg (Hgn); Hotagen: Vinklumpen!; Laxsjö: Ö. o. V. Tjärnfjället!; Foskberget!; Offerdal: Oldklumpen (Geete)!; Kall: Holdershatten!; Lillanjeskutan!; Stordalen!; Rutsdalen (Wd), Suljätten!; Åre: Skurudalsbergen!; Storlien (Sm), Tännforsen (Wd), Mullfjället!; Lund (Z), Totthummeln!; Hästfjället!; Undersåker: Fångvålen (E); Klövsjö: Fätjaån! — S. Ström (Jsn); Laxsjö o. Hammerdal (O); Offerdal: Riseberget!; Västerberget!; Alsen: Bräckeberget (Sn); Rödön: Rödökälen (O); Frösön: Frösön vid Östberget (O)!; Åsarna: Skalångarna (C). — U. Stugun: Öberget!; Stuguberget!; Ragunda: Stadsberget!; Degerberget!; Kullstaberget (F); Hällesjö: Storåsen (Bm); Håsjö: Gäddtjärnarna!; Nyhem: Kleven!; Bräcke: Sösjö (Bm). — Karta 4.

D. austriaca (Jacq.) Woynar. — Fuktiga skogar, rasmrk, bäckdalar. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *pseudospinulosa* Rosend. Åre: Enaforsholm!; Frösön: Frösön på Östberget!; Brunflo: Svedjeberget!; Ragunda: Stadsberget! — f. *intermedia* Milde. Frostviken: nära riksröset 197!; Kall: Konäs (G. Öhrstedt!); Berg: Hoverberget!

[*D. austriaca* × *spinulosa*. — Åre: Åreskutan o. Mullfjället (R). — Osäkert om verkliga hybrider eller endast former av *D. austriaca*.]

D. spinulosa (Müll.) Ktze. — Skogsgläntor, stenrös. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jormlien (Na); Åre: Högåsen vid Enafor (Ögn), Totthummeln i sydbrant (Wd). — S. Hammerdal: Sikåskälen!; Sikås!; Frösön: Frösön vid Änge (R). — U. Ragunda: Hammaren (F), Middagsberget (Gr), Vättaberget (Gr), Kånkback!; Träfoten!; Prästberget!; Råvanåset!; Forsberget!. — Äldre uppgifter om *D. spinulosa* torde i de flesta fall avse *D. austriaca*.

D. thelypteris (L.) A. Gray. — Sanka sjö- o. bäckstr. — U. Hällesjö: Mjösjön på sjöns ö. str. (O o. Holmb. Fl.); Håsjö: Gäddtjärnarna (Br — Wd)! — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad.

D. oreopteris (Ehrh.) Maxon. — Björkängar, bäckdalar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Kall: Holdershatten reg. silv. o. subalp., Stordalen vid Anjan c:a 460 m ö. h. mycket ymnigt!; Dörrsvalen på flera lokaler i reg. silv. (Wd); Åre: Skurudalsporten nära banvallen (Sh), Mullfjället reg. subalp. (J), reg. silv.! — Nordgräns i Jämtland. — Karta 5.

[I »Prima loca plantarum suecicarum» uppgiver O. Nordstedt Hoverberget såsom den första svenska fyndorten för *D. oreopteris* i enlighet med Hn Fl. 1 uppl. Denna uppgift beror emellertid på ett misstag. Redan i V. A. H. 1818 omtalar Hartman visserligen »*Aspidium montanum*» såsom förekommande å Hoverberget, men avser härmed *Cystopteris montana*. I 2 uppl. av Hn Fl. är misstaget rättat.]

[I N. C. Kindbergs »Svensk Flora» anges *Polystichum rigidum* (Hoffm.) DC för Åreskutan. Enligt Hn Fl. 12 uppl. skulle uppgiften möjligen bero på förväxling med *Dryopteris filix mas*. Den har i vilket fall ej bekräftats.]

D. phegopteris (L.) C. Christ. — Fuktiga skogar, rasmrk, bäckstr. — Samtl. reg. o. specialomr.

D. linneana C. Christ. — Skogar, snår, stenrös. — Samtl. reg. o. specialomr.

D. robertiana (Hoffm.) C. Christ. — Kalkkärr, fuktiga skogar o. rasmrk med kalkhaltig jordmån, även i springor på kalkberg. — Reg. silv. — F. Åre: nära Mörviksbäcken vid vägen till Totthummeln (Wd). — S. Alanäs: Hundfloken vid Siljeåsen (Str), Kalkberget!; Ström: Klövsand (Str); Undersåker: Nordsjöberget (E); Frösön: Knytta!, Fillsta!, Frösön på Östberget!, Mjällebäcken!, Rise!, skogen vid Valla! o. nedanför Tanne!; Östersund: Odensala kalk-

kärr (Sn)!; Sunne: Digernäs!, Fanbyn!; Norderön: Norderön i skogen n. om Önsta!; Näs: Brönsberget, Getingberget, Gäle, Sinnberg (Bm), Kullstaberget! — U. Revsund: Ammerön! — Karta 6.

Polystichum lonchitis (L.) Roth. — Skogar, företrädesvis björkskogar, björkängar, rasmrk. — Samtl. reg. men oftast i reg. subalp. — *F.* Frostviken: t. allm. i V. delen; Åre o. Undersåker: i de flesta rasmarksbranter; Hotagen: Munsfjället, Erfjället, Juthatten (O); Laxsjö: Ö. Tjarnåfjället (O)!; Föllinge: mellan Skärvången o. Åkersjön (O); Offerdal: Shaddrie (Wd), Frankrike (O)!; Kall: Lillanjeskutan!, Suljätten (At)!, Killingskalberget (Fn), Dörrsvalen (Wd); Hallen: Västerfjäll s. om Drommen (O)! — U. Revsund (Holmb. Fl.) vid Förberg (O). — Revsundsforekomsten tvivelaktig. — Karta 7.

[I V. A. Årsber. om botaniska arbeten o. upptäckter för 1828 meddelar J. E. Wikström, att *Polystichum aculeatum* (L.) Schott. »år 1813 blifvit upptäckt i Jämtland af Dr Hartman, som likväl förgätit att anteckna växtstället.» I Hn Fl. 2 uppl. upptages Åreskutan som växtplats, men med ett frågetecken. I senare upplagor har uppgiften utgått. Ej återfunnen.]

Athyrium filix femina (L.) Roth. — Fuktiga skogar, rasmrk, bäckdalar, berggrötter. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — *f. dentatum* (Döll.) Milde. Åre: Åreskutan o. Mullfjället (R). — *f. multidentatum* (Döll.) Milde. Åre: Åreskutan (R).

A. alpestre (Hpe) Nyl. — Fuktiga skogar, rasmrk, bäckdalar, snölägemark. — Samtl. reg. — *F.* Allm. i samtl. specialomr. — S. Laxsjö: Åläsen!; Föllinge: Sörberget (AB), Sandberget!; Offerdal: Hällberget (At), Råsen (Sn). — U. Håsjö: Gåddtjärnarna (Wd).

Asplenium septentrionale (L.) Hoffm. — Bergspringor, uteslutande i sydberg. — Reg. silv. — *F.* Frostviken (O o. Holmb. Fl.), Fågelberget (A o. S); Hotagen: Kojklumpen vid Erfjället (O), Skalfjället (O). — S. Alsen: Rödeberget (Sn); Frösön: Frösön vid Östberget (O)! — U. Ragunda: Stadsberget!, Degerberget!, Krokvägsberget!, Kullstaberget (Gr)!, Middagsberget (Gr). — Frånsett ett par enstaka nordligare lokaler, nordgräns i Jämtland och Ångermanland.

A. ruta muraria L. — Som föregående. — S. Offerdal (R); Frösön: Frösön på Östberget (O)!; Näs: Brönsberget, Graven i Gäle, Sinnberg, Getingberget (Bm), Galtberget vid Viken (O); Berg: Hoverberget (At). — U. Ragunda: Stadsberget (At)! — Nordgräns i Jämtland och Medelpad. — Karta 8.

A. viride Huds. — Bergspringor, klipphyllor, rasmrk. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: i de flesta berg, särskilt i v. delen!; Hotagen: Munsfjället (O), Ansätten (Wd); Kall: Lillanjeskutan!, Dörrsvalen (Wd), Husåberget (Berlin); Åre o. Undersåker: i de flesta fjäll; Oviken: Gråsjöhöjden nära Gleensjön (O); Klövsjö: Fätjaåns raviner! — S. Alanäs: Kalkberget (Ld); Undersåker: Nordsjöberget (E), Prästgårdsfallet (O); Mörsil: Ocke (Ar); Mattmar: Storbofallet (O); Frösön: Frösön på Östberget (O)! — U. Bodsjö: Källbergets klyfta (O)!

A. trichomanes L. — Bergspringor i sydberg. — Reg. silv. — *F.* Hotagen: Munsfjället (O o. Holmb. Fl.). — S. Föllinge: Skärvångsberget!; Alsen: Rödeberget (Sn); Frösön: Frösön på Östberget samt Öneberget (O)!; Berg: Tossåsen (Bm), Hoverberget! — U. Stugun: Öberget!; Ragunda: Stadsberget (AB)!, Degerberget!, Krokvägsberget!, Kullstaberget (Gr)!, Middagsberget (Gr); Hällesjö: klippor vid Storåsen (Bm), å ett berg 2 km SO om Ansjö by (Gr); Nyhem: N. Kroktjärnsberget! — Frånsett en lokal i Kvikkjokk, nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 9.

Blechnum spicant (L.) Sm. — Björkängar, hedar, rasmak. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Silkentjakk (Lf), Raudek!, Höckklumpen o. Storklumpen (Norrm.), Lillfjället i övre reg. silv. o. Portfjället i övre reg. subalp. (Jsn); Hotagen: mellan Butjärn o. Bågavattnet!; Offerdal: Shaddrie (Wd), Oldklumpen (N. Andersson)!, Olden o. Frankrike (O)!, Baurantjake!, Gruvfjället!, Höjden!; Kall: Stordalen ända till Anjeskutan (B)!, Sundet (Sj)!, Kallsjöns str. (Sj), Anjehem!, Åsingen! samt mångenst. kring Anjan!, Dörrsvalen, Manshögarna o. Gråsjön (Wd), Gråsjövalen!, mångenst. kring Torrön, Holdern o. Jävsjön såsom vid Gånälven (O)!, Björkedel!, Holdershatten!, Tortåsberget!, Åbo (O)!, Melen!, Hoberg!; Åre: Skurudalsporten (Hisinger)!, Storlien (J)!, Bunnerviken (O), Snasahögen (At), Mullfjället (Z)!, Åreskutan (Hn), Totthummeln!, Renfjället (O), Dörrsjöhöjderna på flera ställen!; Undersåker: Vällista (Sn); Hallen: Västerfjäll (Wd). — Praktiskt taget nordgräns i Jämtland (en lokal i Lycksele Lappmark). — Karta 10.

Allosorus crispus (L.) Bernh. — Blockmark o. springor i de högre fjällen. — Reg. alp. — *F.* Frostviken: Borgafjäll (O), berg ö. om Lillfjället vid St. Blåsjön (Norrm.), Silkentjakk (Wd o. Norrm.); Hotagen: Juthatten (O); Kall: strax n. om Gråsjöbyn (Wt); Åre: Åreskutan (Z); Undersåker: Sylfjället (Sd), Ekorrdörren (O), Storsola mot Ekorrdörren, Slottet, Tempeldalen vid foten av Slottet, Allaksklumpen (Sm); Hallen: Drommen (O o. Bm), på sydsidan ungefär mitt emot Bastudalstjärnarna! — Karta 11.

Eupteris aquilina (L.) Newm. — Bergrötter, barrskog, kring bäckar, vid sjöstr. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Leipikvattnet (Festin m. fl.), Karlberget (O o. Gs), Medberget (Hgn), Fågelberget (Gs)!; Ström: Torrberget (Hgn); Laxsjö: Tjärnafjällen (Hgn)!, Lakavattsberget (Berlin), Lakavattnets by (Hgn). — S. Alanäs: Kalkberget (Gr); Löt: Halåsberget (O)!; Offerdal: Riseberget (O)!; Frösön: Frösön vid Östberget (O)!, Mällbyn!, Herke å Storsjöstr.!; Näs: Kloxåsen (AB)!, Viken (Bm), Kullstaberg (O)! — *U.* Borgvattnet: Ammeråns forsar!, mellan Skyttmon o. Borgsjö!; Stugun: Öberget!, Stuguberget (O)!, skogen s. om landsvägen mellan Vågsäter o. Borglunda!; Ragunda: Stadsberget!, Marsand!, Forsberget!, Gevågsberget (Gr), Ammerberget, Stenbäcksberget, Rasan (O)!, Rasaberget (F)!, mellan kyrkslätten o. Gevågs by, Selsålandet, Middagsberget (AB); Fors: Bispgården i älvbranterna!; Hällesjö: Storåsbryn, Täckelsjön (Bm); Håsjö: Viken (AB); Nyhem: Kleven!; Bräcke: Gimåns utlopp i Idsjön (Bm); Brunflo: Svedjeberget!; Sundsjö: Boggsjö (Öld), Fanbyn o. Torsäng (AB)!; Lockne: Fårskinnberget!; Revsund: Gällö (O)!, Pilgrimstad (AB)!. Förberg!, mellan Gällö o. Revsund (AB)!; Bodsjö: Källberget (O)!; Råtan: Långsillre på Ljungans str. (AB), Bredsillre (En)! — *f. lanuginosum* (Bory). Ragunda: Rasaberget! — Karta 12.

Polypodium vulgare L. — Klippor, stenig mark. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. o. subalp. — *F.* Frostviken: Sjulsåsens utmarker sv. om Lillvattnet, Lillfjället, Karlberget (Jsn), Tjielo (Norrm.), Lermansberget (AB), Fågelberget!; Hotagen: bergen kring Valsjön!, Skogberg!, Lockringsberget!; Offerdal: Oldklumpen!; Kall: Baksjönästjärn!, Sulviksbergen!, Konäs!, Staberget!; Åre: Mullfjället!, Täljstensberget (Jsn); Laxsjö: Tjärnafjällen!, Foskberget!; Klövsjö: Sångbäcksfallet!, Fätjaåns raviner! — S. Alanäs: kyrkbyn!; Ström: Skalsberget!; Föllinge: samtl. berg kring Skärvångssjön!; Offerdal: Riseberget!, Gölöklappen (Sn), Glösa!; Mörsil: Överocke (Bm); Frösön: Frösön på Östberget!,

Öneberget!, Mällbyn!; Sunne: strandklippor vid Storsjön!; Oviken: Bilsåsberget!; Myssjö: Svedjeberget!, Hallomsgraven!; Berg: Hoverberget (Z), Tossåsen (Bm)! — *U.* I så gott som alla berg! — f. *rotundatum* Milde. Frösön: Frösön å Östberget (R).

OPHIOGLOSSACEAE.

Botrychium lunaria (L.) Sw. — Torra backar, betesmarker, ängar. — Samtl. reg. o. specialomr.

B. boreale Milde. — Sandiga ängar o. betesmarker. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Portfjället, Fågelberget (O), Raudek, Jormliklumpen (Norrm.); Kall: Kolåsen (Sam.); Åre: Storlien (Sm), Enafors (Lm), Enaforsholm (Sam.)!, troligen samma lokal som föregående, Handöl (Sam.). — *S.* Offerdal: mellan Rönnöfors o. Backen (Sn); Mörsil: Äggfors (Sam.); Oviken: Eltnäset (O o. Bm). — *U.* Ragunda: Hammaren (F); Fors (Sn).

B. matricariifolium (Retz.) A. Br. — Ängar, backar. — Reg. silv. — *S.* Östersund: Odensala fäb. (O o. Holmb. Fl.). — *U.* Stugun (Holmb. Fl.); Rätan (C. F. de Ron!), Rätansjöns str. (Z).

B. lanceolatum (Gmel.) Ångstr. — Ängar, ängsbackar, betesmarker. — Reg. silv. (o. subalp.?). — *F.* Hotagen: Bågavattnet!; Kall: Kolåsen (Br); Åre: Mullfjället (Sam.). — *S.* Offerdal: Hällberget (Br); Mörsil: Äggfors (Sam.); Oviken: strandängar vid Håxåsen (Bm!). — *U.* Borgvattnet: nära kyrkan (Å); Stugun: Stugubyn (Å); Ragunda: Selsviken!, Hammaren (F), Kullstaberget (Gr).

B. multifidum (Gmel.) Rupr. — Betesmarker, sandbackar. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Jormlien vid sågen!; Kall: Kolåsen (Wt), Fävikstorpen (Berlin); Åre: vägen mellan Duved o. Tännforsen (O o. N.). — *S.* Alanäs (O); Laxsjö: Tuvattnet!; Hammerdal: Flytjärn o. Viken (O); Mörsil: Ocke!, Äggfors (Ar); Brunflo: Torvalla fäb.!; Oviken: Eltnäset o. Håxåsen (Bm). — *U.* Hammerdal: Sävselet!; Stugun: Stugubyn (Sn), Dusenäset (Å), Strånäset (O); Ragunda: Stadsberget!, Ammerån vid bron (O), Krångede (Br), vid gamla landsvägen mellan Överammer o. Selsviken!, Kullstal!, Hedvigslund!, Råvanäset!, Halängsbodarna (Bv); Fors: Döda fallet, Skogen (O), Bispgården vid Åsen!; Håsjö: Valla (Br).

B. virginianum (L.) Sw. — Fuktiga skogar o. ängar. — Reg. silv. — *S.* Alanäs: Alanäset (O m. fl.), Havsnäs (F. Block!), Kalkberget (Gr); Föllinge: (O o. Holmb. Fl.); Oviken: Eltnäset, Boxmon (Bm), Viken (O). — *U.* Stugun: Strånäset (S), Nybodarna (O o. Sam.); Ragunda: Halängsbodarna (Bv); Fors: Järsjön vid Isaksviken, Fångsjöbacken (L. Strindberg); Brunflo: Hästön vid Sing-sjön! — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

EQUISETACEAE.

Equisetum arvense L. — Skogar, hedar, str., åkrar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — f. *alpestre* Wg. Den vanliga formen i reg. alp. — f. *riparium* (Fr) Milde. Åre: Åresjön (R); Kall: Kallsjöns str.!; Frösön: Frösön på Storsjöstr. nedanför Kungsgården!; Sunne: Skansholmens str.! — f. *nemorosum* A. Br. Frösön (R). — f. *serotinum* G. F. W. Mey. Östersund!

E. silvaticum L. — Barrskogar, ängar, fjällens videsnår, ofta massvis längs nygrävda diken. — Samtl. reg. o. specialomr.

E. pratense Ehrh. — Som föregående, dessutom gärna vid vägkanter o. stenrös. — Samtl. reg. o. specialomr.

E. palustre L. — Kärr, fuktiga skogar, sjö-, älv- o. bäckstr. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *polystachium* Weigel. Hammerdal: Sikåskälen!, mellan Gisselås jvstn o. byn (Hylander); Frösön: Frösön vid Ändsjön!

E. limosum L. — Grunda sjöar, åar, älvstr., kärr etc., även i diken o. torvgravar. — Samtl. reg. o. specialomr., men sälls. i reg. alp. — var. *verticillatum* Döll. Flerst. bland huvudformen!

E. hiemale L. — Skogar, sjöstr., i fjällen även i björkängar, dessutom ofta på jvbankar. Helst på sandig mark. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Gellin-jakkjaure (Hz), Gellvernokko, ö. om Ruotatsenjaurek, Blåsjön vid Nordälven, Siljesjaure (Norrm.); Kall: Fävikén (Berlin); Åre: Högåsen (J), Handöl (Sm), Snasahögen (LS), Mullfjället (B), Åreskutan (Hn), nedanför Rödkullen!, Mörvikshummeln!; Undersåker: Fångvålen (E), Gettryggen!, Herrhångstötarna, Handölans dalgång, Ottfjäll, Vålåns dalgång, Smällhögarna, Enaälvens dalgång (Sm), Bunnerfjäll (Sm)!; Hallen: Bydalen (O)!; Oviken: Gleen o. Bugårdsbodarna (O)!, Sandbuåsen!, Lövan! — S. Ström: Långön, Öjaren (O); Föllinge: kyrkbyn, Raftälven (O); Ås: banvallen v. om Halån!; Östersund: Stadsskogen!, mellan Solliden o. Rannåstjärn!; Åsarna: tallskogen mellan Åsanforsen o. Aldån på flera ställen! — U. Hammerdal: Viken (O); Borgvattnet: Boberg!; Lit: vid Stugusjön!; Stugun: Midskogsberget (O), Stuguberget!, Mörtån!, nedanför nya kyrkan!; Ragunda: Strand, Överammer (O)!, Forsberget!, Gevåg (Sh), längs vägen mellan landsvägen o. Halängsbodarna!; Fors: Edset — Bispgården vid älvstr. på många ställen!, Österedel, kyrkoherdebostället (Schotte); Hällesjö: Storåsen, Täckelsjön (Bm), skogen kring Våge!, Hårdgårdsbodarna!, Mjösjö vid Aborrtjärn (O); Nyhem: Idsjöns str.!, Lillsjön!; Bräcke: Dysjön (O o. W)!, jvbanken s. om stn!, Bodsjöns str. samt på jvbanken mellan Bodsjöns banvaktsstuga o. Kvarnbäcken!; Brunflo: Djuriken!; Sundsjö: Rissna!, Övre Gestlingen!, Björsjö, Boggsjö, Tavnäs (Öld); Revsund: banvallen mellan Grötingen o. Bodsjön!, vid landsvägen mellan Revsund o. Gällö!; Bodsjö: Våle! Källberget!; Rätan: flerst. utefter Ljungan! — var. *Schleicheri* Milde. Åre (R).

E. hiemale × **variegatum** — Undersåker: V. Enadalshöjden (Sm); Bräcke: omkring 1 km s. om Bodsjöns banvaktsstuga flera stora bestånd på banvallen!

E. variegatum Schleich. — Våta skogar o. ängar, kalkkärr, sjö- o. älvstr. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *anceps* Milde. Åre: Enafors!, Rekån!; Lockne: Rossbol!

E. scirpoides L. — Sumpig skogsmark, kalkkärr, sjö- o. älvstr., ofta synnerligen ymnig på kanterna av nygrävda diken. — Samtl. reg. o. specialomr.

E. scirpoides × **variegatum**. — Åre: Duved (Holmb. Fl.), på banvallen mellan Åre o. Duved nära Åre jvstn!; Frösön (Holmb. Fl.).

LYCOPODIACEAE.

Lycopodium selago L. — Barrskogar, myrkanter, bergterräng, ofta bland ljung. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *adpressum* Desv. Den vanliga formen i reg. alp.

L. inundatum L. — Sjöstr. — Reg. silv. — U. Åsarna: Österåsen (Z), förmodligen vid sjön Hålen (O); Rätan: Rätansjöns str. n. om Rätansbyn (O o. Holmb. Fl.), Nästeln (O). Ej sedd i senare tid. — Inlandsnordgräns i Jämtland.

L. annotinum L. — Skogar, hedar. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *pungens* Desv. Allm. i reg. alp.

L. clavatum L. — Skogar, helst barrskogar, hedar. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *lagopus* Laest. Flerst. i reg. alp.

L. alpinum L. — Hedar. — F. Allm. i reg. alp. o. subalp. i samtl. specialomr., mindre vanlig i reg. silv.

L. complanatum L. — Barrskogar, tallhedrar. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — f. *polystachium* Lindb. fil. Åre: Renfjället (Hn Fl.); Stugun: Öberget (O).

SELAGINELLACEAE.

Selaginella selaginoides (L.) Link. — Skogar, ängar, hedar, myrar. — Samtl. reg. o. specialomr.

ISOËTACEAE.

Isoëtes lacustre L. — Sjöar, vattendrag. — Reg. silv. (o. subalp.?). — F. Frostviken: Jormsjön!, Fisktjärn på Storklumpen (Norrm.); Hotagen: Valsjön!, Rörvattnet (Sn); Kall: Torrön!, Kallsjön vid Sundet (Sj); Åre: Åresjön (Sj), Ånnsjön!; Hallen: Dalsjön vid Bydalen!; Klövsjö: Klövsjön (Br)! — S. Ström: Russfjärden!; Föllinge: Gysån!; Hammerdal: Hammerdalssjön!; Offerdal: Kriken!; Undersåker, Mörsil o. Mattmar: flerst. i Indalsälven o. dennas utvidgningar Liten o. Ockesjön; Alsen: Alsensjön!; Näskott: Naldsjön!, Faxån; Storsjön: flerst.! — U. Hammerdal: Forsvattnet!, Fänriksfjärden!; Ragunda: Indalsälven!, gölar nedanför Kånkback!; Fors: Indalsälven!; Hällesjö: Rörtjärn, Rutjärn (Bm), Alasjön!, Gimån flerst.!; Nyhem: Idsjön! — f. *falcatum* Fliche. Mattmar: Ockesjön!; Föllinge: Gysån!

I. echinosporum Dur. — Som föregående. — Samtl. reg. — F. Föllinge: Stora Bakvattnet!; Offerdal: Lilla Burvattnet, Ytter Oldsjön, Landösjön (Lqst); Kall: Jävsjön (Lqst), Torrön!; Åre: tjärnar å Skurudalshöjden!, Åresjön!, Nyhemstjärn (Lqst); Undersåker: Glån (Bm); Mörsil: Sällsjön!; Hallen: Dalsjön!; Klövsjö: Klövsjön (även i den del av sjön, som ligger i S.)! — S. Alanäs: Kvarnån vid Trångvattnet (O); Ström: Vattudalen utanför Äspnåset (Lqst), Russfjärden!; Föllinge: Sandvikssjön!; Undersåker, Mörsil, Mattmar, Lit: flerst. i Indalsälven!; Storsjön: flerst.!; Åsarna: Hålen! — U. Ström: Stamseleviken!, Faxälven!; Hammerdal: Forsvattnet!; Stugun, Ragunda, Fors: Indalsälven!; Fors: Järsjön!; Hällesjö: Gimån!, Lugsjönoret!, Hällesjön!; Håsjö: Singsjön!; Sundsjö: Gålesån vid Tavnäs (Öld!); Råtan: Råtansjön (O)!

PINACEAE.

Pinus silvestris L. subsp. *lapponica* (Fr) Hn. — Ojämnt spridd i F., där den isynnerhet i de till Norge gränsande delarna är sparsamt representerad. Kring sjöarna Holdern, Torrön o. Jävsjön dock allm. — Samtl. reg., men i reg. alp. endast i enstaka, förkrympta individ. — S. o. U. Allm. i samtl. specialomr. — f. *virgata* Casp. Fors: Oxböle kronopark (G. Montell); — f. *globosa* Hort. Sunne: Hara! — f. *erythranthera* Sanio. Hammerdal (Br); Nyhem: Kleven!

(*Larix decidua* Mill. samt *L. sibirica* Ledeb. — Planterade flerst.!)

Picea excelsa (Lam.) Link. — Samtl. reg. o. specialomr., i reg. alp. liksom *Pinus silvestris* i enstaka, förkrympta individ. — f. *columnaris* Carr. Lockne: Tandsbyn! — f. *viminalis* (Sparrm.) Casp. Brunflo: Backen (S); Kyrkås: Kläppe (S). — f. *virgata* (Jacq.) Casp. Offerdal: Riseberget (Sn); Brunflo: Åkre!; Norderön: Västanel!; Stugun: Stugubyn (Å). Höglunda! — f. *brevifolia* Cripp. Frösön (N. Fl.).

Juniperus communis L. — Skogar, torra backar, hedar. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *subnana* Saelan. Flerst. i fjällens lägre reg. — var. *nana* (Willd.) Loud. Allm. i reg. alp. o. subalp.

SPARGANIACEAE.

Sparganium minimum (Hn) Fr. — Småsjöar, tjärnar, åar, diken, torvgravar. — Reg. silv. — F. Hotagen: Rörvattnet (Sn). — S. Laxsjö: mellan Ålåsen o. Älviken!; Gåxsjönoret!; Hammerdal: Sikån!; Öjan!; Lit: Indalsälven!, Näset!, Sörel!, Långan!, Härkan!; Offerdal: Näversjön (Bm); Undersåker: Nordsjöbergen (E); Mattmar: Nygård!; Aspås: bäck vid landsvägen 1 km från Hissmon!; Näskott: pölar vid kyrkan!; Ås: gölar vid Semsåns utlopp!; Rödön: Österkälen!; Frösön: Nyhem!; Frösön vid Ändsjön!; Östersund: Lillsjön!, Erikslund!, Ängel!; Brunflo: Ope fäb.!; Lockne: Tand!; Sunne: Andersön (Bm)!; Oviken: Rörön (Bm); Hackås: Billstaån!; Näs: Fåker!, Sannemyran (Bm). — U. Hammerdal: Edefors (On); Borgvattnet: Skallsjöbäcken!, Skyttmon!; Stugun: Näveredel!, Torvalla!, Lybäck!, Nästjärn!; Ragunda: Halån!, Vättaberget!, nedanför Prästberget!; Fors: Fångsjöbackstjärn!; Hällesjö: Hucksjöåsen (Bm), Gransjöån!, Ansjöån!, Krångtjärn!; Håsjö: Singsjön!; Nyhem: bäcken mellan Myssjön o. Idsjön!; Bräcke: Eldtjärn!, Kvarnbäcken!, bäcken mellan Eldsjön o. Bodsjön!; Sundsjö: Andsjön!, Tavnäs!; Lockne: Hållstasjön!; Hackås: Holmsveden!; Revsund: Sandnäsjärden!, Mälgåsen!, mellan Pilgrimstad o. Viken (H. W.!); Bodsjö: Kälen!, Våleån!; Gillhov: Strulån!, bäcken mellan Stora o. Lilla Öravassjön!; Råtan: bäckar, som utfalla i Rätansjön (Z).

S. minimum × **simplex**. — Undersåker: Järpströmmens utlopp vid Tossön!; Oviken: Eltnäset (Bm!); Rörö kanal! Lit: Lillsjöhögen!; Hammerdal: Sikån!; Berg: Svenstaån!

S. hyperboreum Laest. — Bäckar, tjärnar, pölar, diken, torvgravar. — Samtl. reg. o. specialomr., men sälls. i reg. alp.

S. Friesli Beurl. — Djupa sjöar. — Reg. silv. — U. Håsjö: Singsjön (O o. F).

S. affine Schnitzl. — Sjöar, tjärnar, älvar. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Kvarnbergssjön (On); Föllinge: Stora Bakvattnet!; Laxsjö: Älviken i Hotagen-sjön!; Åre: Skurudalshöjden!, Ännsjön, Enafors (Sm), Svarttjärn nära Enafors (Ögn), Handöl, Åresjön, Åreälven (At); Undersåker: nära sjön Åmen (O); Mörsil: Sällsjön!; Klövsjö: Klövsjön! — S. Föllinge: Gysån!, Harvattnet, Sandvikssjön (O), Spakån vid sjön Lillskärvången!; Hammerdal: Sikån!, Hammerdalssjön!; Lit: Mosjön!; Offerdal: Nästån!; Alsen: Trångsviken i Lillviken o. Jakobssonsviken!; Rödön: Ytterån (O)!; Frösön: Svartsjöarna (O); Brunflo: Opesjön!; Oviken: Myre sågdam, Gisselåsen (Bm). — U. Ström: Stamseleviken!; Hammerdal: Forsvattnet!, Vikfjärden, Solbergsvattnet!; Borgvattnet: Borgsjön!, Fullsjön!; Stugun: Sittsjön!, Mårdsjön!; Ragunda: gölar nedanför Kånkback!, Degersjön (Bv!); Fors: Fångsjöbackstjärn!; Hällesjö: Balsjön!, Gransjön!, Gransjöån!, Lungsjönoret! Håsjö: Ansjöån!, Kälarna!, Singsjön!, Balsjön!; Sundsjö:

o. Revsund: Revsundssjön!; Sundsjö: Sundsjön! (Öld!); Hackås: Näckten!; Åsarna: Hålen!; Rätan: Rätansjön!

S. affine × **Friesii**. — Hammerdal: Hammerdalssjön!, Sikån!; Alsen: Trångsviken i Lillviken!; Mörsil: Sällsjön!; Mattmar: Ockesjön!; Sunne: Lillsundet i Storsjön!; Fors: Järsjön!; Hällesjö: Alasjön!; Åsarna: Hålen!

S. affine × **hyperboreum**. — Åre: Storlien (Holmb. Fl.), s. Åsvalltjärn!; Myssjö: Landsom (Bm); Brunflo: Svedje i ån (Bm); Revsund: diken mellan Revsund o. Bräcke (T. Krok).

S. affine × **minimum**. — Åre: Enafors (Ahlfvengren!); Oviken: Svensåsen (Bm).

S. affine × **simplex**. — Hällesjö: Alasjön!

S. simplex Huds. — Dyga sjö- o. älvstr., tjärnar, pölar. — Reg. silv. — *F.* Åre: Ingelån (Vrd), nära Bunnerviken steril, ej fullt säker (Sm); Undersåker: Indalsälven! — *S.* Ström: Russfjärden!, Järlån!; Laxsjö: Laxsjö!; Gåxsjö: Gåxsjönoret!; Hammerdal: Sikån!, Hammerdalssjön!, Fyrån!; Lit: Danielskrogen (Bm); Undersåker: Litens str.! samt flerst. i Indalsälven!, gölar vid Järpströmmens utlopp!; Mörsil o. Mattmar: flerst. i Indalsälven; Näskott: Smedsåstjärn!; Rödön Backviken!, Krokomb!; Lockne: Bleka (O); Oviken: Rörösjön (Bm); Näs: Grönviken (Bm); Berg: Svenstaån (Bm)! — *U.* Hammerdal: Edefors (On); Lit: Sånån (O); Stugun: Strånäset!, Fiskviken!, Gårdsjöbacken å Fisksjölandet!; Ragunda: Överammer (Bm), Selsviken!, Hammarsjön samt i älven nära Prästberget (O), Råvanästjärn!, Hammarstrand i diken!, Halån!, Singsån!, Mansjön!; Hällesjö: Hällesjön!, Gransjön!, Mjösjön (O)!, Hemsjön!; Håsjö: Ansjöån!, Kälarna!, Singsjön!; Nyhem: Docktjärn!; Brunflo: Singsjön!, Baksjön!; Sundsjö: Sundsjön!, Singån vid Sundsjöåsen (Öld!); Revsund: mellan Lillviken o. Pilgrimstad (O o. W!), Stavre i Gimån! — *f. longissimum* Fr. Flerst. på djupt o. rinnande vatten. — Karta 13.

S. glomeratum Laest. — Småttjärnar, sjöstr. på dybotten, även diken. — Reg. silv. — *S.* Alsen: tjärnar vid gamla landsvägen mellan Värmon o. Faxnällden!; Rödön: tjärnar vid landsvägen mellan Västerkålen o. Krokomb samt mellan Hissmoböle o. Böle! — *U.* Lit: Lillsjöhögen!; Sundsjö: Revsundssjöns övre ände!.

S. glomeratum × **simplex**. — Stugun: Mårdsjön!

S. ramosum Huds. var. **microcarpum** Neum. — Sjö- o. åstr. — Reg. silv. — *U.* Ragunda: i en damm vid Kånkback, inflyttad från närbeläget vattendrag, säkerligen Singsån, varifrån i samma damm inflyttats *Calla palustris*, *Glyceria maxima* och *Sagittaria sagittifolia*; Håsjö: strax v. om jvstn (O o. H. R.!).

POTAMOGETONACEAE.

Potamogeton filiformis Pers. — Sjöar, bleketjärnar, åar, bäckar. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Fisktjärn å Storklumpen (Norrm!), Jormvattnet (Vrd), Lieåns nedre lopp!; Kall: Kallsjön (Sj); Åre: Ånnsjön (At)!, Klocka samt i en tjärn nedanför Renfjället i reg. subalp. (At); Klövsjö: Klövsjön (Br)! — *S.* Laxsjö: Laxsjön (O)!; Hammerdal: Fyråvågen (O)!; Lit: bäck till Långan!, Öran!; Offerdal: Mussjön!; Mattmar: Dravsjön (Bm); Näskott: Smedsåstjärn!; Rödön: tjärn vid Kvarnbacken!; Ås: Tysjön!, gölar nära Semsåns utlopp!, i en bäck mellan Granbo o. jvgn!, flerst. på Indalsälvens str. v. om Näset!; Kyrkås: Blektjärn!, Kläppel!; Frösön: Frösön i Ändsjön (O)!, Mjällebäcken (O)!; Östersund: Lillsjön (O)!, Rannåstjärn (O)!, gölar mellan Lägden o. Rannåstjärn!, Oden-

salabäcken!; Brunflo: Opesjön!; Lockne: Locknesjön nedanför By!; Sunne: Storsjön utanför Fanbyn!; Oviken: Rörösjön (O o. Bm); Näs: Fåkerbäcken!; Sinnbergsvågen (Bm). — *U.* Stugun: Mårdsjön (On); Ragunda: tjärnar vid Forsberget!; Hammarsjön (O o. Sh), nedanför Prästberget!; Hällesjö: Hällesjön!; Hemsjön (O)!, Holmsjön vid Ljungå o. Örsviken (O); Håsjö: Singsjön (F); Lockne: Källmyrtjärn!; Revsund: Anvikssjön!; Revsundssjön!; Mälgåsen (O); Sundsjö: Sundsjön (T. Krok), Fanbyn, Fjällsta, Marsätt (Öld); Rätan: Rätansjön!; nedanför prästgården (Br). — f. *major* Tis. Mattmar: Dravsjön (Hagström); Ås: Granbobäcken!; Frösön (Hagström); Revsund: Revsundssjön (Hagström). — var. *Kihlmanii* Hagstr. Sundsjö: Sundsjön (Hagström).

P. zosterifolius Schum. — Sjöar, åar. — Reg. silv. — *F.* Klövsjö: v. delen av Klövsjöns s. ände rikligt (G. Lohammar). — *U.* Hällesjö: Barrsjön (Hn) = Balsjön!; Gransjöån!; Krångtjärn!; Håsjö: Singsjön (Gr)!, dammar vid Kälarna!

P. rutilus Wolfg. — Sjöar, åar. — Reg. silv. — *S.* Hammerdal: Fyråvågen! — *U.* Hammerdal: Viken (Hn); Ragunda: gölar i närheten av Indalsälven nedanför Kånkback (Sh)!, Håsjö: Borgviken i Singsjön (Wd). — Lokalen »Juleby i Hassjö» hos Hartman o. Holmberg kan möjligen syfta på sistnämnda lokal. En gård »By» ligger nämligen i närheten av Borgviken. — Endast sedd steril. — Nordgräns i Jämtland.

P. mucronatus Schrad. — Sjöar. — Reg. silv. — *U.* Håsjö: Singsjön (S), utanför jvstn!; Borgviken i mängd!; Ängesviken (Wd). — Endast sedd steril. — Inlandsnordgräns i Jämtland.

P. panormitanus Biv. — Sjöar. — Reg. silv. — *U.* Stugun: Fiskviken! — Endast steril. — Inlandsnordgräns i Jämtland.

P. obtusifolius M. & K. — Sjöar. — Reg. silv. — *S.* Brunflo: Opesjön (O o. Holmb. Fl.). — *U.* Stugun: Eldsjön (H. R.); Hällesjö: Barr- (= Bal-) sjön (Hn Fl.).

P. pusillus L. — Sjöar, tjärnar, åar, gölar, diken. — Samtl. reg. — *F.* Offerdal: Övre Oldsjön (Wd); Åre: tjärn å Skurudalshöjden!; Enafors (Sm), Tänn-sjön (O); Undersåker: kring Nean reg. subalp. (Sm). — *S.* Laxsjö: Laxsjön (O); Hammerdal: Sikås i bäckar!; Mo i diken mot färjstället!; i en damm mot sjön (O); Löt: Brevågl, Korstal!; Offerdal: Disslokarna vid Sandmyran vid Näversjön (Bm); Svanmyra vid Utgård (O); Alsen: Trångsviken i Lillviken!; Mörsil: Äggfors!; Mattmar: Offne (Bm); Näskott: Vaplan (At), Smedsåsen!; Rödön: Trustal, Krokorn (O)!, Ås: Sem mot Nivsåsen (O); Frösön: Frösön i Ändsjön (O)!, Östersund: Lillsjön (O)!, Brunflo: Opel!; Hackås: Billstaån!; Lockne: Haxäng!; Hallen: Lillsjön (Bm); Näs: Kloxåsbäcken!; Månstaån (O). — *U.* Hammerdal: Mullnåset (O); Borgvattnet: Flyforsen!; Löt: Kråksjön!, Lillsjöhögen!, Stugusjön!; Stugun: Fiskviken!, flerst. i Indalsälven!; Ragunda: Selsviken!, Hammarstrand (F)!, Singsån!, Halån!, flerst. i Indalsälven o. i närbelägna gölar!; Fors: Indalsälven!; Hällesjö: Mjösjön (O); Håsjö: Ansjöån!, Kälarna!, Singsjön (O); Sundsjö: Fanbyn, Sörviken, Tavnäs (Öld); Lockne: Hållstakvarn!; Revsund: Gällö i Revsundssjön (O)!, Stavre i Gimån (O)!, Rätan: gölar mellan Norrtjärn o. Rätansjön!

P. alpinus Balb. — Sjöar, åar, bäckar, diken. — Samtl. reg. — *F.* Hotagen: Gunnarvattnsån!; Kall: Kalls vattendrag (Hn), Kallsjön (Sj), Konäs i Hustjärn!; Åre: Skurudalshöjden!, Storlien, Handöl, Enafors (Sm), Järpån!, Gevsjön (At); Undersåker: kring Nean t. allm. (Sm); Mörsil: Sällsjön!; Hallen: Dalsjön! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr.

P. alpinus × **perfoliatus**. — Åre: Enaforsholm (Holmb. Fl.).

P. natans L. — Sjöar, tjärnar, åar. — Reg. silv. o. sälls. i reg. subalp. — *F.* Frostviken: Gellinjakkaure reg. subalp. (Hz), tjärn nedom Raudek (J. Hamner); Hotagen: Sand!, Stora Bakvattnet!, Rörvattnet (Sn); Kall: Kallsjön (Sj)!; Åre: Storlien (O)!, Järpån!, Åreskutan (Hn). — *S. o. U.* Samtl. specialomr. utom Marby, Myssjö o. Norderön.

P. gramineus L. — Sjöar, tjärnar, älvar, diken. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Lieån!, Jormsjön (J. Hamner); Hotagen: Vinklumpstjärn!, Sand!, Rörvattnet (Sn); Kall: Konäs i Hustjärn!; Åre: Skurudalshöjden!, Storlien!, Enafor (Sm), Åresjön (Z)!, Åreskutan (Hn); Undersåker: Henån (E), Indalsälven!; Mörsil: Sällsjön!; Klövsjö: Klövsjön! — *S. o. U.* Samtl. specialomr. — var. *fluvialis* Fr. Flerst. i Indalsälven!

P. gramineus × **lucens**. — Ragunda: Singsån!; Fors: Kvarnån!; Hällesjö: Mjösjön (Hagström), Balsjön!, Gransjöån!, Lugnsjönoret!, Trossjönoret!, Örsviken i Holmsjön (G. Tiselius!); Revsund: Revsundssjön vid Gällö (O)!

P. gramineus × **natans**. — Undersåker: Ottsjöns utlopp i Storån (Bm); Hammerdal: Sikån på flera ställen!, Edefors (On); Ragunda: Ammerån (Å); Rätan: Ljungan vid Rätansjöns utlopp (Br)!, Rätansjön (O)!

P. gramineus × **perfoliatus**. — Åre: Gevsjön (At); Undersåker: Järpströmmen (Hagström); Oviken: Rörö kanal!, Ö. Arådalen (Bm); Rödön: Ytterån (Hagström); Ås: Semsån (Hagström); Frösön: Storsjöstr. vid Byviken!; Östersund: Storsjön vid Frösöbron (O)!; Näs: Sinnbergsvågen (Bm); Lit: Kråksjön!; Stugun: Mårdsjön!, Fiskviken!; Ragunda: Indalsälven vid Träfoten o. i gölar nedanför Prästberget!; Hällesjö: Ansjön (G. Tiselius enl. O), Ansjöån (Hagström), Gransjöån!; Håsjö: Singsjön (O)!; Bräcke: Revsundssjön (Hagström); Sundsjö: Singsån (Öld!); Revsund: Gimån (Hagström).

P. lucens L. — Sjöar, åar. — Reg. silv. — *S.* Hammerdal: Fyråvågen! — *U.* Hammerdal: Forsvattnet!; Borgvattnet: Flyforsen!; Ragunda: Singsån (Sh), Kvarnsjön (O); Hällesjö: Övsjön (O o. F.), Balsjön!, Kalven!, Gransjön!, Gransjöån!, Krångtjärn!, Bodsjön!, Alasjön!, Tättesjön!, Hemsjön!, Mjösjön (O)!, Holmsjön (O o. Hagström), Ljungån (O); Håsjö: Singsjön!, Balsjön!; Nyhem: Idsjön!; Bräcke: Revsundssjön (O)!; Revsund: Gällö i Revsundssjön (O)! — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad. — Karta 14.

P. lucens × **perfoliatus**. — Häggenås: Gulåstjärn!; Hällesjö: Gransjön!

P. praelongus Wulfen. — Sjöar, älvar. — Reg. silv. — *F.* Hotagen: Rörvattnet (Sn); Åre: Åresjön, Täunsjön (O), Gevsjön (At); Mörsil: Sällsjön (O)!; Klövsjö: Klövsjön! — *S.* Föllinge: Gysen!, Gysån!; Lit: Indalsälven!; Hammerdal: Sikån!, Hammerdalssjön!; Häggenås: Gulåstjärn!, Norderåssjön (O), Österåsens kronopark i en tjärn å Storflon!; Offerdal: Mussjön!; Undersåker: Järpströmmen (O)!; Alsen: Alsensjön, Öratjärn (O); Mörsil o. Mattmar: Ockesjön!; Rödön, Ås, Frösön, Sunne: Storsjön!; Brunflo: Opesjön!; Oviken: Myre- o. Sölvbacksvikarna (Bm); Näs: Månsta i Näckten (O)! — *U.* Hammerdal: Fyråssjön (O), Forsvattnet!; Borgvattnet: Borgsjön!; Stugun: Sittsjön!, Settån!, Indalsälven, Mörtsjön (Å); Fors: Indalsälven!; Hällesjö: Övsjön (F), Alasjön!, Gransjön!, Ruttjärn (Bm); Håsjö: Singsjön, Balsjön, Skålsjön (Br)!; Nyhem: Idsjön!; Sundsjö: Sundsjön!, Ismundsundet (Öld!); Lockne: Locknesjön!; Hackås: Näckten!; Revsund: Revsundssjön vid Gällö (O)! — Karta 15.

P. perfoliatus L. — Sjöar, åar. — Reg. silv. (o. subalp.?) — *F.* Frostviken: Jormsjön!, Fisktjärn å Storklumpen (Norrm.); Kall: Holdern (Lqst), Konäs i

Hustjärn!; Åre: Tännsjön (Lqst), Bodsjöedet (Bm), Enafors (Sm), Ånnsjön (Sm)!, Gevsjön (At), Åresjön (Z)!, Mörsil: Sällsjön!; Klövsjö: Klövsjön! — *S. o. U.* Samtl. specialomr.

JUNCAGINACEAE.

Triglochin palustre L. — Våta ängar, kärr, str. — Samtl. reg. o. specialomr.
Scheuchzeria palustris L. — Sanka myrar, gungflyn. — Reg. silv. o. subalp.
 — *F.* Frostviken: Ankarede (Norrm.), Blåsjöns v. sida (J. Hamner), Lillfjället (On); Hotagen: mellan Gunnarvattnet o. Penningkejsen!, Rörvattnet (Sn); Laxsjö: Stakafjäll (Bm); Offerdal: Olden o. ö. om Oldklumpen!; Kall: Sundstjärn!, Granbergsfallet!, Husåberget (B), Bergsjöedet (O), Tortåsberget!; Åre: vid Visjövalen!, mellan Klocka o. jvgn samt Medstugusjöns n. str. (Du Rietz), mot Husåberget (B); Undersåker: Åmvallen (O o. E); Oviken: flerst. (Bm). — *S.* Alanäs: kyrkbyn!; Ström: Skalsberget!, Risselåmyren (O); Laxsjö: mellan kyrkbyn o. Tuvattnet!; Hammerdal: Sikås!; Hågenås: Österåsens kronopark å Storflon!, Långmyrbodarna (Bm); Näskott: vid kyrkan!; Rödön: mellan Hissmoböle o. Böle!; Östersund: Rannåstjärn (O)!, Oviken: flerst. (Bm). — *U.* Ström: Stamsetjärn!; Hammerdal: Ede (O); Lit: Stugusjön!; Stugun: Mörtsjön!; Ragunda: mot kyrkan (O), Hammaren (F), nedanför Middagsberget!, Överammer — Selsviken flerst.!; Fors: Fångsjöbacken!; Hällesjö: småmyrarna vid Storåsbym (Bm), Krångtjärn!, Mjösjön!, Rörtjärnsmyren n. om Albacken!; Håsjö: Haraviksflon!, Gäddtjärnarna!, Ansjöflon!, Lövsjön (Sh); Bräcke: Mordviken (B), Lilltjärn (O); Brunflo: Singsjön (Ld); Sundsjö: Övre Gestlingen!, Djupsjön vid Björsjö, Sundsjöåsen (Öld); Bodsjö: nära Malviksnäset!; Berg: Skucku!; Gillhov: Finnsved!; Klövsjö: Skorvtjärn!, Svartåstjärn; Råtan: mellan Råtan-sjön o. Nortjärn samt mellan Böle o. Råtanbryn!

ALISMATACEAE.

Alisma plantago-aquatica L. — Dyiga str., diken, pölar. — Reg. silv. — *F.* Åre: Storlien (O), Åresjön! — *S. o. U.* Spridd utefter Indalsälven från Undersåker till Medelpadsgränsen! För övrigt flerst. kring Storsjön, Näckten, Lockne-o. Revsundssjöarna samt i Faxälvens, Långans, Hårkans, Ammeråns o. Gimåns vattensystem! — Karta 16.

Sagittaria sagittifolia L. — Sjöar, älvar. — Reg. silv. — *S.* Hammerdal (O o. Bm); Mattmar: Ocke (Holmb. Fl.) vid Ytterocke (O); Berg: Svenstaån i stor mängd! — *U.* Stugun: Fiskviken!, Gesundens str. nedanför Strömsnäs mot Ragundagränsen!; Ragunda: Singsån flerst., Mansjön!; Håsjö: Singsjön vid Valla (O)!, Borgviken!

BUTOMACEAE.

Butomus umbellatus L. — Sjöar, åar. — Reg. silv. — *U.* Ragunda: Singsån (O), flerst. utefter densamma!, Mansjön!; Hällesjö: Balsjön!, Gransjön!, Gransjöån!, Hällesjön!, Lugsjöns timmerränna (O)!, Ljungå (O), i de flesta småsjöar (Bm); Håsjö: Singsjön, Kyrkån (Br)!, Balsjöån (O)! — Karta 17.

GRAMINEAE.

Setaria viridis (L.) PB. — Rödön: Krokum i jvspåren 1930!; Ås: jvgns avstjälpningsplats vid Åskott 1930!; Östersund: jvomr. 1930!, tullhuset 1932!

Phalaris arundinacea L. — Sjö-, älv- o. bäckstr. — Reg. silv. o. undantagsvis i reg. subalp. — F. Frostviken: Sannaren — Raukasele (Hz), Jormlien!, Björkvattnet (Jsn), Gäddede!, Hotagen: Valsjöns str.!, Bågavattnet!; Kall: Kolåsen!, Torrön!, Baksjönäset!, Konäs!; Åre: Storlien (O)!, Storrensjö (Br), Enaforsholm!, Enaforsholms ruderat (Sm), Duved!, Åreskutan (Hn), strandsnåren nedanför England!, nedanför kyrkan (Bm)!; Berg: Börtan!; Klövsjö: Klövsjöns str.! — S. o. U. Samtl. specialomr. utom Marby o. Kyrkås. — var. *picta* L. Planterad i trädgårdar o. någon gång förv. exv. på Storsjöstr. vid Minnesgårde i Östersund!, str. vid Runeborg på Frösön! etc. — Karta 18.

P. canariensis L. — Ruderathögar. — Hamnerdal: Sikås (On); Östersund (O)!, sopgropen i Odensala!, jvomr.!, Frösön: Frösön vid Västervik!; Ragunda: Hammaren (Sh).

P. minor Retz. — Östersund: tullhuset 1932!

P. coerulescens Desf. — Östersund: sopgropen i Odensala i mängd 1929!, några individer 1931!

P. paradoxa L. — Östersund: tullhuset 1932!

Anthoxanthum odoratum L. — Ängar, backar, skogar, hedar, berg. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

Hierochloë odorata (L.) Wg. — Strandängar, sjö-, älv- o. bäckstr., i fjällen även i björkängar. — Samtl. reg. o. specialomr.

Millium effusum L. — Bäckdalar, berggrötter, björkängar, i fjällen även i videsnär. — Samtl. reg. — F. T. allm. i samtl. specialomr. — S. Alanäs: kyrkbyn!, Havsnäs!, Kalkberget!; Laxsjö: kyrkbyn!, Laxviksberget!, Pingstbränna!; Föllinge: Skärvångsberget!, Sandberget!; Hamnerdal: Håxåsen!, Sikåskålen!; Häggenäs: Ollsta (M & A), Munkflohögen!; Offerdal: Damslätt (Bm), Västerberget!, Sågbäcken!; Frösön: Torråsen (H. W.!); Östersund: Furulund!, nedanför Solliden!; Sunne: Gråberget (Bm); Näs: Kloxåsen!; Berg: Hoverberget (Z), Tossåsen (Bm), Svensta! — U. Stugun: Bomsund (Å), Öberget!; Ragunda: Selsålandet (Bm), Ammer vid ån!, flerst. (F); Fors: Bispgården!, Österedel!; Hällesjö: Storåsen, Täckelsjöberget (Bm); Bräcke: Dysjön (O); Sundsjö: Östbyn (Öld); Lockne: Fårskinnssberget (Öld); Revsund: Ammerön!; Rätan: Röjan!

† **Phleum pratense** L. — Ängar, vallar, längs väg- o. dikeskanter, i fjällen kring fåb. o. vid gångstigar. — Reg. silv. — Samtl. specialomr. — Odlas allmänt.

P. alpinum L. — Ängar, skogar, hedar. — Samtl. reg. o. specialomr., men mindre allm. i sö. delen av landskapet.

Alopecurus myosuroides Huds. — Östersund: jvomr. 1928!

† **A. pratensis** L. — Fuktiga ängar, diken, ruderathögar, banvallar. — Reg. silv. — Samtl. specialomr.

A. geniculatus L. — Tillsynes ursprungl. å sjöstr., annars ruderat å kulturpåverkad, fuktig mark, diken etc. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

A. aequalis Sobol. — Str., kärr, vattengropar. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *natans* Wg. Flerst. i älvar, åar o. sjöar!

Polypogon monspeliensis (L.) Desf. — Östersund: tullhuset 1928—1931 o. 1933!, 1937!

Agrostis stolonifera L. — Sjö- o. älvstr., fuktiga ängar, översvämningsomr. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — var. *aristata* Hn. Hotagen:

Valsjöbyn! Åre: Åreskutan (Hn). — var. *gigantea* Murb. Åre: Högåsen vid Enafors (Sm).

A. tenuis Sibth. — Ängar, backar, skogar, även längs diken o. vid vägkanter. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *aristata* Hn. Åre: Storlien (Murbeck).

A. canina L. — Våta ängar, myrjord, strandklippor, även diken. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jormliklumpen, mellan Stensjön o. Gemesjaure (Lf), mellan Lillviken o. Fågelsjön!, Karlberget, Fågelberget (Jsn); Åre: Storlien (H. R.), Åreskutan (Hn). — S. Föllinge: Sörberget (AB), flerst. kring Lillskärvången!; Håggenås: Österåsens kronopark (Str!); Offerdal: Rönnöfors på klipporna vid forsen tillsammans med *A. borealis*!, Gölökläppen (Sn), Mussjöns str.!; Undersåker: Rista (Bm), Hålland!; Alsen: Sjöböle fäb. (Ld); Mörsil: Ocke vid Semlaån (Ar); Mattmar: Kvarnån!; Frösön (Bm); Brunflo: Opemyren!; Oviken: Svensåsen (Ar); Åsarna: jvsamhället! — U. Borgvattnet: Skallsjöbäcken!; Stugun: Mörtsjön!; Ragunda: Stadsberget (AB), Halångsbodarna o. längs Halån!; Fors: Järsjöns str.!, Fångsjöbäcken!; Hällesjö: Storåsen (H. W.!), Nyången vid Storåsen (Bm), Krångtjärn!, Albacken!; Nyhem: Docketjärn!; Klövsjö: Stannarbäcken!; Rätan: Rätansjöns str. (Z), mellan Nortjärn o. Rätansjön!, Gripvallsberget i myrar o. diken! — Ofta förväxlad med *A. borealis*. — var. *mutica* Gaud. Åre: Åreskutan (B); Offerdal: Rönnöfors!

A. borealis Hn. — Björkängar, snölägen, fjällklippor, i reg. silv. längs åar, bäckar o. på myrjord. — Samtl. reg. — F. Mångenst. i samtl. specialomr. — S. Laxsjö: Laxsjöns str.!, Laxviken i myrar o. diken!; Håggenås: vid Öran!; Offerdal: Rönnöfors!, Sångbäcken! — U. Borgvattnet: Skallsjöbäcken!, myrar vid vägen Skyttmon — Borgsjö!, ängar å Flakanäset!, vid vägen åt Fullsjö!; Ragunda: flerst. (F); Klövsjö: flerst. vid bäckar o. i diken!; Rätan: Röjaåns str. samt vid närbelägna bäckar o. källdrag!

A. clavata Trin. — Blottad jord längs vägar o. nygrävda diken. — Reg. silv. — U. Stugun: vägen mellan Dockmyr o. Finneråsnäs färja (At); Ragunda: flerst., särskilt på skogsvägar (F); Hällesjö: Storåsen (H. R.!), Ansjö kronopark (Hesselman); Sundsjö: mellan Tavnäs o. Björsjö vid ett nygrävt dike!

Calamagrostis epigejos (L.) Roth. — Skogsbryn, steniga backar, sjö- o. älvstr., även å banvallar samt vid väg- o. dikeskanter. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Karl- o. Fågelbergen (Holmb. Fl.!); Ström: Torsfjärden!; Offerdal: Oldklumpen!; Kall: Sölvsved!; Åre: Storlien!, Enafors!, Bunnerviken!, Handöl!, Mullfjället!, Åreskutan (Hn), Totthummeln!, England (Berlin). — S. o. U. Samtl. specialomr. — Karta 19.

C. epigejos × *neglecta*. — Åre: Åresjöns str. samt vid Mörviken o. nedanför kyrkan (Bm!).

C. pseudophragmites (Hall. fil.) Baumg. — »Opne» (Holmb. Fl.). — Uppgiften om artens förekomst i Jämtland föreligger för första gången i litteraturen i 10 uppl. av Hn Fl., dock utan närmare lokaluppgift. Härleder sig från S. Almquist, som under sin resa i landskapet 1868 av C. J. Backman erhållit meddelande om, att den senare påträffat arten vid »Opne». Då flera byar med detta namn finnas inom Jämtland, har man icke varit säker på vilket Opne, det varit fråga om. Almquist företog emellertid själv under ovannämnda resa en exkursion till, som han säger, Opne i Mörsil, där flera vattenväxter (*Callitriche autumnalis*, *Isoetes echinosporum*, *Ranunculus confervoides*) insamlades. I Mörsils socken finnes intet ställe med namnet Opne, utan det är tydligt, att Offne i Mattmar, beläget vid Storsjöstr. avses. Byn Offne har också i äldre tider hetat

Opne (S. T. Å. 1898 sid. 101). Arten är ej sedd och, så vitt jag vet, ej heller eftersökt i senare tid. — Nordgräns i Jämtland.

C. purpurea Trin. — Skogar, snår, isynnerhet vid å- o. bäckstr. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

C. lanceolata Roth. — Skogsbyn, snår. — Reg. silv. — F. Hotagen: Val-sjöbyn!; Kall: Lillanjeskutan!, Baksjönästjärn!; Åre: Åreskutan, Totthummeln (Lind). — S. o. U. Ej allmän, men antecknad från samtl. specialomr. utom Klövsjö. — Svårtydda former med bredare, håriga blad och förlängt snärp (*C. lanceolata* \times *purpurea*?) förekomma ofta.

C. lanceolata \times **neglecta**. — Åre: Snasahögen (LS), Åresjön (Z); Undersåker: Hålland vid älvrstr.!; Alsen: Trångsviken!; Mörsil: Äggfors!, Överocke (Sbg enl. O); Mattmar: Offne (At); Håggenås: Ollsta (Eat); Rödön: Krokomsälven (Z); Oviken: Svensåsen (Ar); Näs: Månstaån (H. W.!), utloppet i Näckten (Bm), Kullstaberstjärn!; Hamnerdal: Ede i Hammarflon (H. W.!); Ragunda: Ham-maren (Sh).

C. neglecta (Ehrh.) Fl. d. Wett. — Fuktiga skogar, strandängar, älv- o. bäck-str., myrar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

C. neglecta \times **purpurea**. — Åre: Änns jvstn (O o. H. W.), Mörviksåns gamla utlopp (E); Undersåker: Ottsjön, Ristafallet (E), Neans nedre lopp (Sm).

C. lapponica (Wg) Hn. — Backar, betesmarker, även vid väg- o. dikeskan-ter. — Reg. silv. — S. Ström: Grelsgård!; Lit: Mosjön (H. W.!), Bjurhuskälén (Bm); Undersåker: Ristafallet (K); Kyrkås: vägen mot Mosjön (Bm)!; Brunflo (A); Oviken: Rörön!; Berg: Tossåsen (Bm). — U. Borgvattnet: vid vägen Borg-sjö — Fullsjö!; Lit: Greningen (H. W.!); Stugun: Stugubyn, Borglunda (Å); Ragunda: Selsålandet (Bm), jvstn (Eat), Hammaren (F); Fors: vid landsvägen på båda sidor om Fångsjöbacken!; Hällesjö: Storåsen (O o. H. W.!), Långflo-berget, Nyånget, Ruttjärn, St. Holmtjärn (Bm); Lockne: Bölesjön samt däri-från ända till Medelpadsgränsen (At).

C. obtusata Trin. — Våta ängar, älv- o. bäckstr., även vid diken o. i röj-ningar. — Reg. silv. (o. subalp.?). — F. Frostviken: Storjolen, Sannaren — Rau-kasele, Raukajaure (Hz), Jormsjön, Blåsjön (At), Jormlien o. Jormvattnet flerst., Vallån!, Fågelbergets s. by!, vid kyrkan (At); Ström: Torsfjärden!, Kvarnvattnet!; Föllinge: Åkersjön! — S. Alanäs: Lidsjön!, vid ån mellan Gård-vattnet o. Gärdsjön!, kyrkbyn!, Alanäsberget (O o. Gs), mångenst. mellan Giss-mansvattnet o. Gubbhögen!, Flåsjöns str.!, Havsnäs!, Kalkberget!; Ström: Skalsberget!, Näsviden!; Föllinge: Norrgård!, landsvägen mot Ockern!, mellan Husås o. Föllinge (H. W.!); Lit: Bjurhuskälén, Storbäcken (Bm), vid Mosjön (H. W.!); Offerdal: nedanför bron vid Granlunda (Bm); Undersåker: Nyland (O o. Bm), Rista- o. Prästgårdsfallen (Bm), Nordsjöbergen (E); Rödön: mellan Krokom o. Utgård!; Kyrkås: vägskälet till Östersund (Bm); Frösön: Torråsen vid gamla landsvägen!, Helvetesbäcken!; Östersund: Stadsskogen vid bäcken från Nivsåsen!, Rannåsbäcken!, skogen s. o. ö. om Sollidens omr.!; Näs (Holmb. Fl.) vid Åsan (O). — U. Alanäs: Flåsjöns str.!, Ström: Lövbergal; Borgvattnet: Ammeråns forsar vid Skyttmon samt flerst. kring byn!; Stugun: Finnerås färja (At), Stugubyn, Mörtsjön, Bomsund (Å), Äcklingsån!; Ragunda: Grantegbäc-ken å Selsålandet (Bm), Överammer!, Stadsberget!, Strand (O), Gevåg, Hoån (F), Singsån!, Hammaren (Sh); Fors: Oppåsen (At); Hällesjö: Hucksjöåsen (Bm), vid norra ändan av Hällesjön!; Bräcke: Långmyren!; Rätan: Röjan!, Böle kvarn! — Karta 20.

C. arundinacea (L.) Roth. — Skogsbryn, torra backar. — Reg. silv. — *F.* Kall: Ede (Berlin); Åre: Åreskutan (Hn). — S. Föllinge: Forsåsen!; Mörsil: Uppland!, Äggfors!; Mattmar: Kvitsle (Bm); Lit: Halåsberget!; Frösön: Målsta (Bm), Fillstal, Knyttal, Frösön på strandvallarna mellan Herke o. Kungsgården!; Brunflo: Vamstal!; Marieby: Öd!, Bye!; Sunne: Vällviken (Bm). — *U.* Stugun: Stugubyn vid Indalsälven!; Ragunda: Forsbergets sydsidal, landsvägen mellan Forsberget o. Koviken!; Fors: Bispgården (Schotte), Edset!, Utanedel!; Bräcke: vid kyrkan (Bm), Bröckling!, Hemsjö!, Gräsjo samt ända till Hällesjögränsen!; Brunflo: Svedje!; Sundsjö: Fanbyn!, Sörviken! samt flerst. utefter landsvägen!, Holmsjö (Öld!); Lockne: mellan hållplatsen o. Hållstakvarn!, Fårskinnssberget!; Revsund: Värviken!, Anvikssjöns str.!, Pilgrimstad — Gällö — Grinnäs allm.!, Ammerön!; Bodsjö: vid ån mellan Bodsjön o. Sandnäsfljarden! — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland? Nordligare lokaler osäkra enl. Holmberg — Karta 21.

C. arundinacea × **epigejos**. — Lockne: Bölesjön (At); Revsund: banvallen mellan hållplatsen o. Gällö!, Gällö (H. W.!).

† **Apera spica venti** (L.) PB. — Åkrar, ruderatplatser, oftast tillfällig. — Reg. silv. — *F.* Åre (Z). — S. Östersund: i rågåkrar (O)!, tullhuset!, jvomr.!, Oviken: Side (O o. Bm). — *U.* Ragunda: Hammaren, Pålgård (O), Ho på 1890-talet (Sh); Hällesjö: Storåsen (Bm), Sörbygden (O); Nyhem: Dockmyrs jvstn (Eat).

Holcus lanatus L. — Frösön (H. W.!), Bräcke (H. R.!).

Deschampsia caespitosa (L.) PB. — Skogar, fuktiga ängar, sjö- o. bäckstr., betesmarker, diken. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — *f. pallida* (Koch) Gr. & Godr. Undersåker: Fångvålen (E); Åsarna: jvsamhället!; Östersund: Gövik! — *f. aurea* (Wimm. & Gr.) Neum. Åre: Mullfjället!; Hammerdal: Mo (On); Östersund: Odensala!; Råtan: Röjan! — var. *brevifolia* (Hn) Neum. Åre: Skurudalsbergen!, Bunnerviken på olivinåsar (Sm), Åreskutan (Z), Totthummeln!; Undersåker: Edsåsen!; Frösön (Hn Fl.); Sunne: Vällvikens tegelbruk, Slottstugan (Bm). — var. *glauca* (Hn) Sam. Åre: Ännsjöns str.!, Indalsälvens str. från Åre till Fors!; Kallsjöns str.!, Storsjöns str.!, Faxälvens str.!

D. alpina (L.) Roem & Sch. — Snölägemark. — Reg. alp. o. sälls. i reg. subalp. — *F.* Frostviken: Akafjället (O), Gellvernokko, Silkentjakk, Väjerotjokko, Millestskogsfjället, Brakkfjället (Norrm.), Raudek!; Åre- o. Undersåkersfjällen: t. allm. i reg. alp.; Undersåker: Neans dalgång reg. subalp. (Sm), Santa reg. subalp.!, Hallen: Drommen (O)!

D. flexuosa (L.) Trin. — Torra skogar, ängar, hedar, backar, berg. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — var. *montana* (L.) Greml. Kall: Ede (Berlin); Åre: Storlien (H. W.!), Snasahögen (LS), Åreskutan (Hn), Totthummeln!; Undersåker: Vällistafjäll, Ottfjäll (E); Hallen: Drommen!; Oviken: Oviksfljällen (H. W.!), Sunne: Gråberget (Bm); Berg: Hoverberget (Z)!

D. atropurpurea (Wg) Scheele. — Våta ängar, vid åar o. bäckar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. silv. — *F.* Frostviken: (O o. H. W.!), Gafastakkentjakk (O), Sannaren — Raukasele, Gellinjakkjaure (Hz), mellan Niapsanjaure o. Gentelesjaure (Norrm.); Åre: Storlien (O), mellan Handöl o. Storulvåstugan på många ställen!, Getryggen!, Handölsforsen (Sj), Snasahögen (Sm), Blåhammarkläppen!, Gräslifjäll!, Sevedsholm reg. silv.!, Undersåker: Enaåns övre lopp, Jukkenjänatjakk (At), Storulvåns utflöde (Eat), Lillulvåfjäll, Sylfjällen, Herrhångstötarna, Gräsjöfjäll, Vålåsjöfjäll, Trondfjäll, Lundörrfjäll, Struepie, Neans

dalgång (Sm), V. Enadalshöjden!, Blåhammarfjäll!; Hallen: Falkfångarfjäll (Bm); Oviken: Storfjället, V. Arådalen (Bm), mellan Gleen o. Tossåsen (O o. H. W.!); Myssjö: Takets fäb. (Bm); Klövsjö: Röjaån (Bm).

Koeleria pyramidata (Lam.) Domin. — Ragunda: Hammarstrand i hotellets gräsmattor 1937 (Str!).

K. phleoides (Vill.) Pers. — Östersund: tullhuset 1928!

† *Trisetum flavescens* (L.) PB. — Ängar, skogsbryn. — Reg. silv. — S. Frösön: Frösön i en äng vid Östberget 1888 (O)!, Herke i en äng (L. Strindberg!), Östbergets v. sluttning mot Berge!

T. spicatum (L.) Richt. — Klippspringor, fuktiga ställen särskilt bland grus. — Reg. alp. o. sälls. i reg. subalp. — F. Frostviken: Brakkfjället, Sippmikkfjället, Silkentjakk, Gellvernokko (Norrm.), Blåsjön, Ankarvattnet (Bm), Gaskatjuolt (Jsn); Hotagen: Penningkejsen!; Åre: Glukken, Blåhammarklappen (Sj)!, Ingelån reg. subalp. (Ögn), Snasahögen (B)!, Åreskutan (Hn), å de flesta fjäll (Sm); Undersåker: Getvalen, Bunnerfjäll (O), Ottfjället, Grönklumpen, Sylfjällen (E)!, Tväråklumpen!, Getryggen!, Tjatjasen!, Smällhögarna, Stendalsfjäll (Wk), Blåhammarfjäll!, å de flesta fjäll (Sm); Oviken: Hundshögen (O o. H. W.!). — f. *flavicundum* (Norm.) Dahl. Åre: Skurudalshöjden!

(*Avena sativa* L. var. *nigra* Krause. — Allm. odlad o. tillf. förv. — subsp. *orientalis* Schreb. Östersund: sogpropen i Odensala 1929!)

† **A. fatua** L. — Åkrar, ruderatplatser, numera oftast tillf. — Reg. silv. — F. Åre: ogräs i åkrar vid Åreskutan (Hn). — S. Östersund: tullhuset!, jvomer!; Brunflo: Torvalla (O); Norderön: Norderön vid Västane, Verkön (Bm); Oviken: Helgebacken (O o. H. W.!), Myre (Bm); Klövsjö: kyrkbyn (En). — U. Rätan: Rätansbyn (En).

A. sterilis L. — Östersund: sogpropen i Odensala i stor mängd 1929—1931!, ett individ 1933!, tullhuset o. jvomer. 1930!

A. pratensis L. — Ragunda: Hammaren 1906 (F).

A. pubescens Huds. — Torra ängar, backar, betesmarker, även banvallar o. vägkanter. — Reg. silv. — F. Kall: Kolåsen vid Fiskarstugan (Wd)!, kyrkbyn!, Sölvsved!; Åre: Storlien på banvallen!, Skaltugan (Z)!, Medstugan!, Duved!, Mullfjället!, kyrkbyn!, Åreskutan (Hn); Undersåker: Edsåsen! — S. Flerst. i de flesta specialomr. I Storsjötrakten allm. Ej antecknad för Alanäs, Laxsjö o. Gåxsjö. — U. Samtl. specialomr. utom Borgvattnet, Nyhem o. Bodsjö. — var *alpina* Gaud. Östersund: jvomer. 1934! — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland?

Arrhenatherum elatius (L.) M. & K. — Frösön: Frösön vid Östberget (AB) i vallar v. om Ändsjön (Eat); Stugun: Stugubyn vid vägen till kyrkan!; Ragunda: jvstn 1916 (Sh).

Sesleria coerulea (L.) Arduino. — Våta ängar, kalkkärr. — Reg. silv. — F. Åre: Åreskutan (Hn). — S. Hammerdal: Sikås (O o. Holmb. Fl.); Östersund: Odensala (S. Kilander)!, Norderön: Norderön vid Önsta (H. W.!); Oviken: Borgen å Rödrölslotten (Bm); Hackås: Gilstad på strandäng vid Storsjön (S. Kilander)!, Näs: Sinnberg (Bm). — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad, fränsett en lokal i Lycksele Lappmark.

Phragmites communis Trin. — Sjöar, åar, kärr. — Reg. silv. — Saknas eller är sälls. i de sv. fjälltrakterna, men är känd från alla specialomr. o. allm. i de flesta.

Melica nutans L. — Skogar, snår, bergssluttningar. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

Molinia coerulea (L.) Moench. — Sumpiga skogar, ängar, sjö-, å- o. bäckstr. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *flavescens* Gaud. Sundsjö: Boggsjö vid Gårdstjärn (Öld!). — En mager, 1—2 dm hög form förekommer h. o. v. på steniga sjöstr., ofta tillsammans med *Deschampsia caespitosa* var. *glauca*.

Catabrosa aquatica (L.) PB. — Sjö- o. bäckstr., dypölar, diken. — Reg. silv. — F. Åre: Årebyn, Duved (Holmb. Fl.). — S. Mörsil: Äggfors (Ar); Frösön: Frösön vid lägret (At); Oviken: Myre i stordiket (O)! samt flerst. däromkring i diken o. pölar!, Österåsen, Logården (Bm), mellan Side o. Fastgården (O), kalkkärr vid Botåsen o. Joxåsen (Ar); Berg (Ar), vid Galhammar (O); Hackås: Billstaån ovan landsvägsbron samt i diken o. bäckar kring Billsta! — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 22.

Briza media L. — Ängar, ängsbackar. — Reg. silv. — F. Åre: på en holme i Bodsjön (O o. Holmb. Fl.), Duved! — S. Ström: Jonsgård (O)!; Lit: Åsmundgård!, Halåsen!; Offerdal: Edel, Näversjön (Bm); Undersåker: Nyland (Bm), Hålland!, Romo!; Alsen: Kougstal; Ås: Åskott!, Kännåsen!, Sem!; Frösön, Östersund, Brunflo, Oviken allm.; Lockne: Edel, vid kyrkan!; Marieby: Öd!; Sunne: Digernäs!, Fanbyn!; Norderön: Norderön vid Önsta!, Tivarsgård!; Myssjö: Hallom!, Vattjom!; — U. Sundsjö: Fjällsta, Marsätt, Stamnäs, Sundsjöåsen, Landsom (Öld); Lockne: Hållsta!; Revsund: Gällö (J), Ammerön! — var. *secunda* n. var. *Panicula thyrsoides*, *secunda*, *rami c. 1 cm longi*. Frösön å strandängar n. om Ändsjön! — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 23.

Dactylis glomerata L. — Tillsynes ursprunglig i strandsnår o. sydberg, annars kulturspridd till ängar, ängsbackar, vallar, åkerrenar, väg- o. dikeskanter. — Reg. silv. — F. Frostviken: Björkvattnet i en gräsvall (Jsn); Kall: kyrkbyn!, Konäs!; Åre: Årebygden flerst.!; Klövsjö: Torrvallen! — S. Ström: Strömsund!; Laxsjö: Laxviken!; Föllinge: Västervik!, Backen!, Hårkabron!; Häggenås: Munkflohögen!; Lit o. Offerdal: flerst.!; Undersåker: Nyland, Rista, Änge (Bm)!; Alsen: Berge, Alsensjön (Z); Aspås: Gräftel; Rödön: Krokomp!, Dvårsätt!; Ås, Frösön, Östersund, Brunflo, Lockne, Marieby, Sunne, Norderön, Hackås, Näs: allm.!; Klövsjö: kyrkbyn (C)!. — U. Stugun: Mårdsjön (O), Stugubyn!; Ragunda: Ammer!, kyrkbyn!, Hammarstrand!; Fors: Bispgården!; Hällesjö: Hällesjöby!, Albacken!; Håsjö: Vallal; Nyhem: jvstn!, Dockmyr!; Bräcke: jvstn!, kyrkbyn (J), mellan Bodsjön o. Grötingen, Sösjö (Bm); Brunflo: Svedjel; Sundsjö: Fanbyn!, Svänglingen!, Tavnäs!, Landsom (Öld); Lockne: jvstn!, Hållsta!; Revsund: Gällö (J)!, Pilgrimstad!, Stavre!; Näs: Näcktens str.!; Rätan: Röjan!

Cynosurus cristatus L. — Åre: Storlien i ett dike (J); Hallen: Bydalen i gräsvall!; Mattmar: Nygård i trädor!; Rödön: Ytterån (O); Frösön: Frösön vid lägret (Sn), Herke (L. Strindberg!); Hammerdal: Gisselås i gräsvall!; Ragunda: Hammarén (Sh).

C. echinatus L. — Östersund: tullhuset 1928, 1931, 1932!

Poa remota Forselles. — Fuktiga skogar, vid källdrag, åar, bäckar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Vallådalen (Hn Fl.)!; Hotagen: mellan Butjärn o. Båga-vattnet!; Kall: Smedjeviken!; Åre: Övre Tännsjön (At), Tännforsen (O)!, Handölsforsen (Rh)!, Järpån!, Snasahögen (Bm), Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!; Hallen: Bydalen utefter Dammån! — S. Alanäs: kyrkbyn (O)!, Föllinge: Raftälven (O); Hammerdal: Storåsen (O), Böle!; Mörsil: Äggfors (Bm); Mattmar: Kvitsle vid forsen (O)!, Östersund: Helvetesbäcken (Str); Näs: Kloxåsen i »Gra-

ven!; Berg: Svensta!, Nyhemsbäcken!, Galhammarsbäcken!; Åsarna: nedom berget Bösen (O). — *U.* Ragunda: Storflobäcken (Bv), Kullstaberg (O)!, Hökberget (Hg), Hammarforsen (O)!, Fors: Bispgården flerst. i ravinerna!, Österedel; Rätan: flerst. utefter Röjaån! — Karta 24.

† **P. Chaixii** Vill. — *U.* Ragunda: Hammarstrand i o. utanför hotellets trädgård (C. Th. Mörner)! — Inkommen med gräsfrö.

P. trivialis L. — Fuktiga skogar, myrar, str., diken o. all slags sumpmark. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

P. pratensis L. — Ängar, backar, vallar, väg- o. dikeskanter samt på rude-ratplatser. — Samtl. reg. o. specialomr.

P. angustifolia L. — Som föregående. — Samtl. reg. — Troligen spridd över hela omr., men endast antecknad för: *F.* Åre: Gräslifjäll reg. subalp.!; Undersåker: Blåhammarfjäll c:a 1050 m. ö. h.! — *S.* Alsen: Alsensjöns str. (Z); Frösön: Rannåsen (MA); Östersund: Odensala!, Karlslund!; Brunflo: Torvalla (MA). — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland?

P. alpigena (Fr.) Lindm. — Ängar, bäckdalar, fjällhedar, även vid väg- o. dikeskanter. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *domestica* (Laest.) Lindm. Lit: Gammalbodarna!; Stugun: Stuguberget!

P. alpigena × **alpina** (*P. herjedalica* H. Smith). — Åre: Blåhammarkläppen!; Undersåker: Storsolasidan av Ekorrdörren (Sm).

P. irrigata Lindm. — Våta ängar, älvstr., även i åkrar. — Reg. silv. samt någon gång kulturspridd i reg. subalp. — *F.* Hotagen: Valsjöbyn!; Kall: Björkedel, Torröedet!, Smedjeviken!; Åre: Enafors (Sm), Handöl!, Årebyn!, Mullfjället reg. subalp.! — *S.* Lit: Prigsård!; Östersund: Rannåsbäcken!; Brunflo: Torvalla (MA); Oviken: Borgvik!; Berg: Svensta! — *U.* Ragunda: Hammarforsen (MA), Hammarstrand!, Gerilå!, Mohem!; Fors: Fångsjöbacken!; Revsund: Gällö!

P. nemoralis L. — Skogsbryn, snår, skuggiga raviner, bergrotter. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — var. *montana* Gaud. Åre: Handölsforsen!, Åre-skutan!; Frösön: Frösön på Östberget; Östersund: Rannåsbäcken!.

P. palustris L. — Strandängar, sjö- o. älvstr., även ruderat i diken o. kring ladugårdar. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Raukasele (Hz); Åre: Bunnerviken!, Åresjön!; Undersåker: Indalsälvens str.! — *S.* Hammerdal: Hammerdalssjöns str.!; Undersåker — Lit: Indalsälvens str.!; Offerdal: Sandmyran vid Näversjön (Bm), Nästans o. Krikens str.!; Storsjöns str.: allm.!; Mattmar: Kvarnån! — *U.* Lit: Kråksjöns str.!; Stugun — Fors: Indalsälvens str.!; Ragunda: Ammeråns strandängar!; Hällesjö: Storåsen (Bm), Balsjöns, Hällesjöns, Gransjöans, Ala-sjöns o. Gimåns str.!; Bräcke: Revsundssjöns str.!; Revsund: mellan Grötingen o. Bodsjön!; Rätan: Rätansjöns str.! — var. *fertilis* (Host.) Rchb. Ås: Sem på Storsjöstr.!; Brunflo: Torvalla på str.!

P. glauca Vahl. — Berg- o. klippterräng, rasmrk i sydberg. — Samtl. reg. o. de flesta specialomr. — subsp. *glauantha* (Gaud.) Lindm. — *F.* Frostviken: Lermomsberget (AB), Pluttklumpen, Kycklingarna (Jsn), Raudek!, branterna ö. om riksröset 197!; Hotagen: Skogberg (AB); Offerdal: Oldklumpen!; Kall: Älgholmarna i Kallsjön (B)!, Blåskalfjället!, Suljätten!, Oviken: Oviksfjällen (O). — *S.* Föllinge: Sörberget (AB), Skärvängsberget!, Sandberget!, N. Skärvängsberget!; Frösön å Östberget!, Öneberget (LS)! — *U.* Borgvattnet: Killing-arresten!; Hackås: Rogsta! — subsp. *conferta* (Bl.). — *F.* Kall: Suljätten!;

Åre: Storlien, Enafors, Handöl, Lillskutan (H. R.!); Undersåker: Sylarna, Vällista (H. R.!). — *U.* Borgvattnet: Killingarresten!

P. alpina L. — Ängar, betesmarker, hedar, berg, även vid vägkanter o. i åkrar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — var. *vivipara* L. Ofta i reg. alp!

P. alpina × **flexuosa** (*P. jemtlandica* (Almq.) Richt.) — Åre: Storlien (Sm), Blåhammarkläppen (Na)!, Snasahögarna (Na)!, Blåhammarstugan, Silverfallet, Åreskutan (Na); Undersåker: Tjatjasen, Bunnerstötter, Ottfjäll (Jn), Ekorhammaren, Storsola, Sylfjällen, Enadalshöjderna, Snasahögarna, Herrhängstötarna, Gåsen, Stantja, Bunnerfjäll, L:a o. St. Stendalsfjäll, Trondfjäll, Lundörrfjäll, Struepie (Sm), Blåhammarfjäll (Sm)!, Gräslifjäll!, Glaciersjön, Vaktklumpen, St. Anahögen (Na).

P. flexuosa Sm. (*P. laxa* auct. scand.). — Branter o. hyllor i de högsta fjällen. — Reg. alp., av H. Smith en gång funnen i reg. subalp. — *F.* Åre: Blåhammarkläppen, Glucken (Sj)!, Snasahögen (LS!)!, Handöl (Na), Åreskutan, Blåstensdalen (Hn); Undersåker: Getryggen, Ingelån, Fruntimmersklumpen, Vaktklumpen (Na), Herrklumpen!, Blåhammarfjäll!, Bunnerstötter, Ottfjället (O o. Sm), Ekorhammaren, Ekorrdörren, Storsola, Sylfjällen, Enadalshöjderna, Holokken, Mieskentjakke, Lillulvåfjäll, Tjatjasen, L:a Tjallingen, Bunnerfjäll, Kyrkstensfjäll, L:a o. St. Stendalsfjäll, Stantja, Gåsen, Kleotjen, Lueggosoive, Herrhängstötarna, Vålåvalen, Trondfjäll, Lundörrsfjäll, Struepie samt på hållar vid Neans nedre lopp c:a 850 m ö. h. (Sm), St. Anahögen (Na).

P. compressa L. — Kalkstensklippor, torra grusbackar, även kulturspridd å banvallar o. jvovmr. — Reg. silv. — *F.* Åre: Storlien (H. R.!); — *S.* Hamnerdal: Gisselåsen (Holmb. Fl.); Offerdal: Änge på kalkstensklippor (Bm); Ås: Åskott på banvallen till grustaget!; Östersund: Odensala (O) på strandklippor!, jvovmr. vid Minnesgårde!, Änge å ruderathögar!; Norderön: Norderön vid Trusta (H. W.!). — *U.* Stugun: Stugubyn (H. R.!); Ragunda: Stadsberget (AB), jvstn (Eat).

† **P. annua** L. — All slags kulturpåverkad mark, kanske ursprunglig å str. o. klippållar samt snölågemark. — Samtl. reg. o. allm. i alla specialomr.

P. annua × **supina**. — Frösön: mellan Torråsen o. Tillfallet (*S.* Kilander!).

P. supina Schrad. — Fuktig gråsmark, kålldrag, våta stigar, bäckstr. — Samtl. reg. — *F.* Hotagen: flerst. vid stigen mellan Valsjöbyn o. Bågavattnet!, mellan Valsjöbyn o. Rengsforsen!, Gunnarvattnet!; Kall: Kolåsen!, Björkede! samt flerst.!; Åre: Storlien på många ställen!, Skurudalshöjden å snölågemark!, Åreskutan nedom Blåsten (Na), Duved!, Håstfjället!, Saxvallsklumpen!, Skallstugan!, Medstugan!, Rundhögen!, Tännforsen (*S.* Kilander); Undersåker: nära gamla Sylstationen (Na), V. Enadalshöjden!, Storulvåstugan!; Hallen: Västerfjäll (Na), Bydalen!, Hovde!; Klövsjö: Sångbäcksfallet! — *S.* Laxsjö: Laxviken!, Ålåsen!, Ålviken!; Gåxsjö: Raftsjöhöjden (Na); Lit: Söre!; Offerdal: Ängel!; Alsen: Trångsviken!; Mörsil: Uppland!, Nygård!, Äggen!; Rödön, Ås, Kyrkås, Frösön, Östersund, Brunflo, Lockne, Marieby, Sunne: allm.!; Hallen: Åhn!; Oviken: Eltnåset (Na)!, Joxåsen!, Botåsen!, Gisselforsen!; Myssjö: Kövra!, Ångron!; Nås: Kungsnås!; Berg: Svenstavik!, Galhammar!; Åsarna: Åsanforsen! — *U.* Ragunda: Hammarstrand!, Kullsta!, Halångsbodarna!; Fors: Bispgården!; Nyhem: Dockmyr!; Bräcke: jvsamhället!; Sundsjö: Fjällsta! — Nordgräns i Jämtland?

Phippsia concinna (Th. M. Fries) Lindeb. — Snölågemark i högfjällen. — Reg. alp. — *F.* Åre: Blåhammarkläppen! — var. *algidiformis* (H. Smith)

Holmb. Åre: Blåhammarkläppen (Sm)!, Enadalshöjden mot Snasahögen (Sm); Undersåker: Ekorrrhammaren, V. o. Ö. Enadalshöjderna (Sm)!, Lillulvåfjäll, nära Spojmo, Herrhågsåsen, Gåsen (Sm). — Nordgräns i Jämtland.

Puccinellia distans (L.) Parl. — Sjöstr., strandängar, även ruderat vid gator o. i trädgårdar. — Reg. silv. — S. Ås: Sem på Storsjöstr.!; Frösön: Rannåsen vid landsvägskant (Eat), Frösön på Kungsgårdsängarna (O)!, Östersund: Storsjöstr.!, hamnomr.!, gator (O)!, upplagstomter!; Brunflo: prästgårdsträdgården (O)! samt flerst. å gårdsplaner!; Oviken: gamla prästgården (Bm). — Inlandsnordgräns i Jämtland.

Glyceria fluitans (L.) R. Br. — Tjärnar, åar. — Reg. silv. — F. Åre: tillf. mellan Storvallen o. Rundhögen vid en bäck 1933, 1934! — S. Näskott: ymnigt i en skogstjärn strax n. om Trollsåsen! — U. Revsund: Mälgåsen vid Gimån (Backman enl. O).

† **G. maxima** (Hn) Holmb. — Tjärnar, åar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Vallåns utlopp i Jormsjön (J. Hammer!), — S. Näskott: Faxälvåns utlopp i Nältsjön, n. sidan! — U. Ragunda: Singsån, strax v. om landsvägen mellan Hammarstrand o. Ragunda stn!; Bräcke: utplanterad (1908?) i Gårdstjärn (Haglund). Förekommer nu i stora bestånd!; Sundsjö: Fanbyn (Öld)!, Revsund: utplanterad i en sump nedanför kyrkan!

G. lithuanica (Gorski) Lindm. — Endast känd från Vallådalen i Frostviken (O o. Holmb. Fl. — Collinder). — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. *Scleropoa rigida* (L.) Griseb. — Östersund: tullhuset 1928!

Vulpia myuros (L.) Gmel. — Östersund: sogpropen i Odensala 1931!

V. ciliata Link. — Östersund: tullhuset 1928!

Festuca duriuscula L. — Odlad å Gisselås försöksgård i Hammerdal o. antagl. därifrån utkommen till en vägövergång nära jvstn (Hylander).

F. ovina L. — Torra skogar, betesmarker, backar, hedar, klippor. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — var. *vivipara* L. F. Frostviken allm. i reg. alp.!; Hotagen: Penningkejsen!; Offerdal: Baurantjakke!; Kall: Anjeskutan!, Dörrsvalen, Sockertoppen (Wd); Åre- o. Undersåkersfjällen: allm.!; Hallen: Drommen!, Bydalen!; Oviken: Kyrkfjäll, Hundshögen (Bm); Sunne: Fjällsågen (Bm). — S. Föllinge: Sandberget!

F. rubra L. — Ängar, skogsbryn, hedar, berg, kalkkärr, även ruderat vid vägar samt å banvallar o. i åkrar. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *glaucescens* Hn. Frösön: Frösön å Östbergets sydbrant! — f. *squarrosa* Fr. Alsen-sjöns str. (Z); Östersund: Solliden!; Oviken: Borgen! — var. *mutica* Hn. Flerst. i reg. alp. o. subalp.

† **F. pratensis** Huds. — Vallar, vägar, åkerkanter. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jormlien i vallar!, Björkvattnet i en gräsvall (Jsn), Ankarvattnet (Norrm.); Kall: Konäs!; Åre: Årebygden, Restanforsen (B), Bränna (Sm), Duved (J)!, Mörsil: Sällsjö! — S. o. U. Samtl. specialomr.

† **Lolium perenne** L. — Gräsvallar, åkrar, jvomr., ruderatplatser. — Reg. silv. — F. Åre: Gevsjöns stn (J); Hallen: Bydalen i gräsvall! — S. Laxsjö (O); Undersåker: Järpens jvomr.!; Näskott: Nällden!; Ås: Åskott!; Frösön: Frösön vid Östberget (O); Östersund: jvomr.!; tullhuset!, gräsmattor i stadsplanterin-garna!, Hov i åkrar!, Odensala!; Brunflo (O); Näs: Höglunda kring ladugården! — U. Ragunda: Hammarstrand i åkrar o. vallar!

L. multiflorum Lam. — Ås: Åskott 1931!; Östersund: jvomr. 1929, 1931!, sogpropen i Odensala 1927—1932! — f. *muticum* DC. Östersund: jvomr.!

L. temulentum L. — Hammerdal: Viken (O); Östersund (O)!; Norderön (O). — var. *leptochaeton* A. Br. Östersund: sogropen i Odensala 1931!

L. remotum Schrank. — Ström: prästgården, Grelsgård (S), Lövberga i linåker!; Östersund (O)!; Oviken: Eltnäset (H. R.); Berg: Tossåsen (Bm); Hällesjö: Storåsen (O o. H. W.!), Lokmyrånget (Bm).

Nardus stricta L. — Torra o. magra ängar, betesmarker, hedar. — Samtl. reg. o. specialomr.

† *Bromus inermis* Leyss. — Dikeskanter, str. — Reg. silv. — S. Näskott: Nälden nära yllefabriken!; Ås: Lugnvik å dikeskanter!; Frösön: Frösön vid Runeborg å Storsjöstr.!; vid vägen mellan kyrkan o. Vallal; Östersund: Minnesgårde!, Odensvik på Storsjöstr.!; Odensala! — U. Ragunda: Hammarstrand på älvsbrinken ovan bron på älvens n. sida samt vid landsvägskanten!

B. villosus Forsk. — Ås: jvgns avstjälpningsplats i Åskott 1931!; Östersund: sogropen i Odensala 1931!

B. madritensis L. — Östersund: tullhuset 1928, 1929!, jv. 1929!, sogropen i Odensala i stor mängd 1929!, några stånd 1931!

† *B. arvensis* L. — Åkrar, vägar, jv. — Reg. silv. — F. Åre: Storlien (Gr), Medstugan! — S. Undersåker: Järpen!; Alsen: Trångsviken!, Rödningsberg!; Mörsil: vid landsvägen mellan Uppland o. Byel; Mattmar: Nygård!; Aspås: kyrkbyn!; Rödön: Krokomb!, Dvårsätt!; Ås: Sem!, Nivsåsen!, Lugnvik!; Frösön: Fällsta!, Frösön vid Berge!, Mjälle!, Östberg!, Valla (Bm); Östersund: flerst.!; Brunflo: Grytan!, Opel!; Sunne: Orrviken (Bm), Fanbyn!, Hågled!; Norderön: Norderön vid Önsta o. Ålsta!; Hallen: Arvesund!; Näs: Fåker! — U. Stugun: Fredrikslund!; Ragunda: Hammaren!, Kullsta!; Hällesjö: Sörbygden!; Håsjö: jvstn o. Kälarna (Eat); Sundsjö: Tavnäs!; Revsund: Gällö!

† *B. secalinus* L. — Åkrar, jv. — Reg. silv. — F. Kall: Färviken (Berlin!); Åre: åkrar vid Åreskutan (Hn). — S. Hammerdal: Sikås o. Mo i rågåkrar!; Lit: Litsalet (Berlin); Offerdal: gästgivargården (Br); Mörsil: Ocke (Ar); Rödön: Dvårsätt!; Ås: Lugnvik!; Frösön: Frösön vid Vallal; Östersund: Karlslund!, Odenslund!, jv. — U. Ragunda: Selsviken!, Hammarstrand!; Fors: Bispgården!; Håsjö: Västane!; Sundsjö: Tavnäs (Öld!). — f. *submuticus* Rchb. Östersund: jv. — f. *elongatus* (Gaud.) A & Gr. Rödön: Dvårsätt!; Östersund: sogropen i Odensala!

B. mollis L. — Åre: Medstugan 1937!; Alanäs: Havsnäs i en åker 1889 (O); Östersund: tullhuset o. jv. 1929!, sogropen i Odensala 1929—1932!; Håsjö: Kälarnas jvstn (Eat); Ragunda: Hammaren (Sh).

Agropyron caninum (L.) PB. — Skogsbryn, berggrötter, strandsnår, älv- o. bäckstr., även vid dikeskanter. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. Är icke allm., men känd från samtl. specialomr. — var. *glaucescens* Lge. Åre: Ännsjöns str. i närheten av Järpån!; Ragunda: Hammarstrand vid älvstr.!

A. caninum × *latiglume*. — F. Frostviken: Fågelbergets sv. avsatser!; Kall: Suljätten (Holmb. Fl.); Åre: Handölsfallen (Holmb. Fl.).

A. latiglume (Scribn. & Smith) Rydb. — Kalkklippor, kalkhaltig grusjord. — Samtl. reg., men företrädesvis i reg. alp. — F. Frostviken: Sturdavardö!, Gaskatjuolt, Lermonberget, Karlberget (Jsn), Vallåns raviner nära utloppet i reg. silv., Fågelberget reg. silv.; Kall: Suljätten (At)!; Åre: Storlien, Skurudalsport, Handölsfallen (At)!, Skurudalsbergen!, Handöl reg. silv. (Sm), Rödbergen!; Undersåker: Sylarna (O o. Holmb. Fl.). — subsp. *subalpinum* (Neum.). Frost-

viken: branterna ö. om riksröset 197!, Vallåns raviner!, Fågelberget!; Kall: Suljätten!

† *A. repens* (L.) PB. — Snår, åkrar, väg- o. dikeskanter, ruderatplatser. Möjligen ursprunglig å sandiga sjöstr. t. ex. å Rätansjön str., där den förekommer i en om var. *maritima* Koch & Ziz. påminnande form. — Reg. silv. — Samtl. specialomr. — f. *aristatum* (Schum.) o. f. *hirsutum* (Marss.) förekomma flerst!

(*Secale cereale* L. — Allm. odlad o. ofta självsådd eller ruderat.)

Triticum sativum Lam. — Odlas sällan. Förekommer någon gång å avstjälpningsplatser o. d. — f. *velutinum* Schüb. Ås: Åskott 1931!; Östersund: jvomr. 1930, 1931!, trädgårdsland vid Hov 1935!

Hordeum distichum L. — Odlas sällan. Tillf. ruderat.

H. vulgare L. med var. *hexastichum* (L.) Asch. — Odlas sällan, någon gång självsådd.

H. jubatum L. — Ström: Strömsunds jvomr. 1930!; Östersund: jvomr. 1929—1931, 1933!; Näs: Fåkers jvstn 1930!

Elymus arenarius L. — Ragunda: jvstn (Sh).

E. canadensis L. — Östersund: tullhuset 1928!, jvomr. 1929!

CYPERACEAE.

Eriophorum vaginatum L. — Myrar, sumpig skogsmark. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

E. opacum (Björnstr.) Fernald. — Skogsmyrar, kalkkärr. — Reg. silv. o. subalp. — F. Laxsjö: Ö. Tjärnfället (O)!; Kall: Fävikens (Berlin!), Björkedel!; Åre: Storlien!, Högåsen!, Tännforsen (O o. E. T. Sundelin!), Mullfjället!; Undersåker: Smällhögarna (Wk), Wallista, Edsåsen, Henåvallen (Ar). — S. Hamnerdal: Gisselås (Hylander); Lit: Bjurhuskålen (Bm); Offerdal: Riseberget, Almåsa-berget (O), Damslätt (Bm); Mörsil: Ocke (Ar); Ås: Sem (O)!; vid vägen mellan Lugnvik o. Nivåsen!; Frösön: Rannåsen (O)!, Knytta!, Frösön s. om Stocke!; Östersund: Odensala (O)!, Stadsskogen!; Brunflo: Torvalla (O)!, Ope fäb.!; Sunne: Månsåsen, Vällviken (Bm); Hallen: Hallhögåsen (O); Oviken: Rörösjön, Side (Bm); Myssjö: Hallom!; Hackås: Salom!; Näs: Viken (Bm); Berg: Tossåsen (Bm), Svenstavik nedanför jvstn på Storsjöstr.! — U. Lit: Lillsjöhögen!; Stugun: Västtanbäck!, Höglunda!, Borglunda!; Ragunda: Dövikens (O), Selsviken (Gr), Japp-tjärn!; Hällesjö: Storåsen, Klingermjärnen, Alanäset (Bm); Nyhem: Ramsjö (O)!; Bräcke: Sösjö (Bm); Sundsjö: Hallbacken (At), Övre Gestlingen!, Tavnäs!, mellan Björsjö o. Tavnäs (O); Lockne: vid Hornsjön nedanför Fårskinnberget!, Lånehäll (At); Hackås: Holmsveden!, Stensjön!; Bodsjö: Strångsund, Höviks-berget, mellan Djuptjärnsfligen o. Väksjön (O), Häljskallberget!, mellan Våle o. kyrkbyn! — Karta 25.

E. Scheuchzeri Hoppe. — Myrar, våt skogsmark, sjö- o. älvstr. — Samtl. reg. — F. Samtl. specialomr. — S. Ström: Bredkålen (O); Laxsjö: Laxsjöns v. str., Tuvattnet!, Hökvattnet!; Hamnerdal: Hoxåsen (O); Offerdal: Mussjön (At), Ånge (Bm), Rönnöfors!; Kall: Bonäset!; Undersåker: Järpsbyn!; Alsen: Tand, Hov (O); Mörsil: Semlaån, nära Äggfors (Ar); Ås: Tysjön (O)!; Östersund: Rannåstjärn (O)!, Lillsjön!; Brunflo: Grytan!; Sunne: Vällviken (Bm); Oviken: Rörösjön (Bm), Yttergårde (Ar); Myssjö: Ångron!, Hallom!; Näs: myr s. om Fåkers stn!; Berg: Rörösågen! — U. Ström: Lövberga!; Hällesjö: myr nedom

Ansjö by (Gr); Bodsjö: Gullboviken!; Gillhov: Svartnåset!; Klövsjö: Röjdammen (En), Kvarnbäcken!, Skorvtjärn!; Råtan: nära prästgården (En). — Karta 26.

E. polystachyum L. — Myrar, sjöstr., diken. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — f. *feminium* Neum. Flerst.!

E. latifolium Hoppe. — Kalkkärr, våta ängar, str., diken. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Raukajaure, Rapstajaure (Hz), ovan Ankarvattnet, Framnäs (Jsn), Jormliklumpen!, Sturdavardo!, Buona, Jorpatjuolt, Hökklumpen, Ullersjöklumpen, Silkentjakk (Norrm.); Offerdal: Rönnån!; Kall: Huså (Hg), Gråsjön (Wd), Björkedel!; Åre: Storlien (J)!, Rundhögen!, Skurudalsbergen!, Fridhem (Hg), Högåsen (J)!, Snasahögen!, Mullfjället (J)!, Duved!, Åreskutan (O)!, Renfjället (J); Undersåker: Vällista (J). — S. o. U. Samtl. specialomr.

E. gracile Koch. — Dykärr, sankå sjöstr. — Reg. silv. — F. Åre: Åreskutan (Z). — S. Ström: Bredkålen (O); Hammerdal: Gisselås (Hylander), Håxåsen (O)!, Offerdal: Tulleråsen (O); Undersåker: Nordsjöbergen (E); Alsen: Landverk (O); Näskott: Nordannålden (O)!, Frösön: Svarttjärnarna, Torråstjärn (O), Frösön vid Åndsjön (O)!, Östersund: Odensala fäb., Gråvsåsen (O); Norderön (Bm); Hallen: Ytterhallen (O); Oviken: Hackåsen (Bm), Side (O); Näs: Oldberg, Gäle (Bm); Åsarna: Österåsen (Z). — U. Hammerdal: myrar vid landsvägen mellan Grenåskålen o. Länglingen!; Ragunda: strandkärr vid Överammer!, Näsbodarna (Sh); Fors: Döda fallet (O); Håsjö: Gaddtjärnarna (Gr)!, Hällesjö: Storåsen (Bm); Brunflo: Långmyren vid Singsjön (Ld); Revsund: Målgårdsjön!

Scirpus silvaticus L. — Å- o. bäckstr. Reg. silv. — S. Hackås (S); Berg: Svensta samt flerst. utefter Svenstaån! — U. Ragunda: flerst. utefter Singsån!, Halån (O)!, Gerilån, Krokåvåg (O)!, Kålsjön (Sh); Fors: Kvarnån!, Järån!; Sundsjö: Höktjärn, Binnåset, Björnsjö vid Djupsjön (Öld!). — Karta 27.

S. lacustris L. — Sjöar, älvar, åar. — Reg. silv. — F. Kall: Äcklingen (Lqst); Åre: Åreskutan (Hn). — S. Laxsjö: Laxsjön (O)!, Föllinge: Raftälven (O); Hammerdal: Sikån!, Hammerdalssjön!, Fyråvågen!; Lit: Gållsån!; Offerdal: Mussjön (O); Oviken: Rörösjön (Bm)! Myrån, Obåsen (O); Näs: Månstaån! — U. Samtl. specialomr. utom Alanäs, Bodsjö, Gillhov o. Klövsjö.

S. palustris L. — Sjö- o. älvstr., gölar. — Reg. silv. — F. Åre: Åreskutan (Hn) vid älvstr.!; Klövsjö: Klövsjöns str.! — S. T. allm. vid Ströms vattudal, Flåsjön, Indalsälven, å Storsjöns str., Landösjön, Hårkan, Långan, Hammerdalssjön, Alsensjön, Nåldsjön. Dessutom Näskott: gölar nära kyrkan!; Brunflo: Grytans skjutfält!; Oviken: Rörösjön (Bm)!, Näs: Gäle (Bm). — U. Faxälvens, Ammeråns vattensystem, Indalsälven till Medelpadsgränsen! Dessutom Stugun: Settån!; Fors: Järsjön!; Hällesjö: Hemsjön!, Hällesjön!; Håsjö: Singsjön!; Nyhem: Docktjärn!, Myssjön!; Revsundssjön, Klövsjön, Råtansjön o. flerst. utefter Ljungan!

S. mamillatus Lindb. fil. — Å- o. bäckstr. — Reg. silv. — S. Rödön: vid en bäck nära Hissmöbåle! — U. Ragunda: Halån ovan bron vid landsvägen samt flerst. längre upp!, Singsån vid gamla vävfabriken!; Håsjö: Kälarna vid fiskdammarna!

S. uniglumis Link. — Sjö- o. älvstr. — Reg. silv. — F. Klövsjö: Klövsjöns str.! — S. Alanäs o. Ström: Flåsjöns str.!; Hammerdal: Bye vid färjstället (Hylander) samt flerst. å Hammerdalssjöns str.!; Undersåker, Lit o. Rödön: Indalsälvens str.!; Frösön, Östersund, Brunflo, Sunne, Norderön, Hackås, Berg, Ovi-

ken: flerst. på Storsjöns str.!; Berg: Svenstaåns strandängar! — *U. Ström*: Flåsjöns str.!; Stugun: Dusnåset å älvstr.!; Gesundens str.!; Hällesjö: Hemsjöns str.!; Hårdgårdsbodarna på Gimåns str.!; Råtan: Råtansjöns str.!

S. acicularis L. — Dyiga o. sandiga sjö- o. älvstr. — Reg. silv. o. subalp. — *F. Frostviken*: Jormsjöns str.!; Åre: Åreskutan (Hn) på älvstr.!; Bunnerviken (O o. Jn), Enafors (Sm); Undersåker: Bunnerfjäll (E), tjärnar på Neaslätten (Sm); Klövsjö: Klövsjöns str.! — *S. o. U.* I stort sett samma utbredning som *S. palustris*. — Förekommer ofta steril i vattendrag på flera meters djup.

S. pauciflorus Ligthf. — Myrar, kärrängar, kalkkärr, str. — Samtl. reg. o. specialomr., men sälls. i reg. alp.

S. trichophorum A. & Gr. — Myrar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

S. caespitosus L. — Myrar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — subsp. *germanicus* (Palla) A. & Gr. Åre: Storlien (Sm).

Schoenus ferrugineus L. — Kalkkärr, någon gång vid sjöstr. — Reg. silv. — *S. Mellersta delen från Ström i norr till Åsarna i söder på många lokaler. I väster till Mussjön i Offerdal! Ej antecknad för Alanäs, Mörsil, Mattmar, Undersåker, Hallen o. Klövsjö. — U. Hammerdal: v. delen av Görvikssjön (Haglund), Storflon vid Solberg (O); Lit: Stugusjön!; Hällesjö: Hucksjöåsen (Bm); Bräcke: Långtjärn (O)!, nära Kanalen!; Brunflo: flerst. mellan Lunne o. Tovbäcken!; Sundsjö: Andsjöns str.!; Ede (Öld); Revsund: Ammerön! — Inlandsnordgräns i Jämtland. — Karta 28.*

Rhynchospora alba (L.) Vahl. — Myrar. — Reg. silv. — *U. Fors: Fångbackstjärn!; Fångsjöbacken (Sh)!, myrar mellan landsvägen o. Flomyrtjärn!; Hällesjö: Rörtjärnsmyren n. om Albacken mkt rikligt!; Sundsjö: Tavnäs, Sundsjöåsen vid en tjärn ö. om Rosstjärn (Öld!). — Av O. samt i Holmb. Fl. uppgives även Stugun i ett kärr nära kyrkan o. Bräcke österut. I närheten av gamla kyrkan, som det här är fråga om, finnes intet kärr, och Bräckelokalen, som är sannolik, tarvar dock bekräftelse.*

[*R. fusca* (L.) Ait. — Uppgives av Br för Håsjö. Enligt meddelande från den angivne finnaren har denna uppgift tillkommit av misstag.]

Kobresia Bellardii (All.) Degland. — Fjällhedar. — Reg. alp. — *F. Frostviken: Lillfjället vid Gäddede (Hassler); Åre: Handöl (Hn), Snasahögen (Sm); Undersåker: Getvalen (Rh), Gajtjakk, Tjatjasen (At), Bunnerstötär (Jn), Sylfjället (O o. Sm), Ekorrrammaren, Holokken, Mieskentjakke, Suonaktjärre, Herrhångsåsen, Herrhångstötärna, Smällhögarna, Gåsen (Sm).*

K. caricina Willd. — Fjällhedar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. silv. — *F. Kall: Skäckerfjället (N. Andersson), Manshögarna på sluttningen mitt emot Storvallen (Wd); Åre: Storlien (At)!, Skurudalshöjden!, Skurudalsport (O)!, mellan Snasahögen o. Enaälven reg. silv.!, Rödborgen!, Åreskutan (B), Saxvallsklumpen!; Undersåker: Getvalen (Rh), Bunnerstötär (O o. Tengvall), Tjatjasen (Tengvall)!, Enadalshöjderna (Sm)!, Lillulvåfjäll, Gåsen, Mieskentjakke, Herrhångsåsen, Herrhångstötärna, Smällhögarna, Kyrkstensfjäll (Sm). — Nordgräns i Jämtland.*

Carex dioica L. — Myrar, kalkkärr, sumpiga ängar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — f. *isogyna* Hn. Oviken: Rörösjön!; Berg: Rörön!; Östersund: Stadsskogen (O); Råtan: myrar n. om Röjan!

C. dioica × **Lachenalii** — Åreskutan vid turistvägen c:a 1200 m ö. h. (Na).

C. pauciflora Ligthf. — Kärr, mossar, synnerligast vitmossar. — Samtl. reg. o. specialomr., men sälls. i reg. alp.

C. microglochin Wg. — Fjällhedar, kärrängar, myrar. — Samtl. reg. — *F.* Kall: Manshögarna (Wd); Åre: »Täljbilfane» å Snasahögen, Storlien (At), Skurudalshöjden!, Handölsfallet (O o. H. W.!), Saxvallsklumpen!; Undersåker: de flesta fjäll (Sm)!. — *S.* Brunflo: i en myr vid vägen till Grytans skjutfält (Th. Thorne); Sunne: Månsåsen (Bm); Oviken: Rörön (Bm). — *U.* Revsund: flon vid Gällö? (Hg). Här förgäves eftersökt!

C. capitata Soland. — Kärr, våta ångar, försumpad skogsmark. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. o. subalp. — *F.* Frostviken: Vaktaren, Avarde (Wd), Akafjäll (O); Laxsjö: Stakafjäll (Bm); Åre: Skurudalsbergen reg. alp., Rödbergen (Sm)!, Snasahögen (LS), Åreskutan (O o. H. W.!); Undersåker: Getvalen (Rh); Hallen: Fjällhalsen vid Drommen (O); Klövsjö: Lännassjön (O). — *S.* Samtl. specialomr. utom Alanäs o. Aspås. — *U.* Borgvattnet: Borgsjö!, Skallsjöbäcken!, Ammerån!, Boberg!, Flyforsen!, Lit: Stugusjön!, Stugun: Stugubergets sv. sluttning!, nedanför nya kyrkan!, Äcklingsbäcken!, Mörtsjön!, mellan Stugun o. Settsjön (Å); Ragunda: Selsålandet (Bm), Selsviken strax s. om gästgivargården!, Gammalbodarna (O); Håsjö: Skällsjön!, Gaddtjärnarna!, Hällesjö: Mjösjö (O); Bräcke: Bensjö (Hg), Långtjärn (O)!, Bodsjön!, Kvarnbäcken!, Hemsjö!, Bröckling!, Brunflo: Svänglingen!, Sundsjö: Andsjön!, Tavnäs!, Marsätt, Sörviken, Fjällsta (Öld); Lockne: Rossbol!, Fårskinnstjärn!; Revsund: Ammerön!, mellan Grötingen o. Bodsjön!, Tuvtjärn!, Långtjärn!, flon vid Gällö!; Bodsjö: Skurun! — Karta 29.

C. rupestris All. — Klippor, grusig mark, ofta på avsatser i sydläge. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. — *S.* Undersåker: Nordsjöberget (E).

C. paradoxa Willd. — Kärr, kärrängar, vid tjärnar, helst på kalkgrund. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: mellan Jormliklumpen o. Vallån nedom fäb. reg. subalp.!; Åre: nedanför kyrkan (At); Undersåker: Ottsjöby på Storflon o. vid Åmen (Bm). — *S.* Ström (H. W.!), Näsänget, Risselmyren (O); Föllinge: Raftälven, kyrkbyn (O), Ljösmyren!, Hammerdal: Fagerdal!, Gisselåmyren (Booberg), Svedjebodarna (Ld), kring Sikån!, Hägenås: Ollsta (MA), Storflon på Österåsens kronopark flerst., kalkkärr n. om Starktjärn!, Norderåsen!, Svarttjärn!; Lit: kalkkärret n. om tjärnen vid Åsmundgård (O)!, Bjurhuskålen (Bm), Handog (Ld); Alsen: Sjöböle fäb. (Ld); Aspås: vid en tjärn c:a 1,5 km från Hissmon!, Rensbol!, Ås (O); Frösön: Torråstjärn!, Frösön i myr bortom lägret samt vid Valla (O), nära Ljöftorpet!, mellan lägret o. Storsjön (H. W.!); Östersund: Rannåmyren!, infanteriskjutfältet!, Stadsskogen vid Helvetesbäcken!, Brunflo: s. om jvstn (O); Sunne: Månsåsen (Bm); Marby (O); Hackås: Billstaån ovan landsvägsbron!; Näs: Gäle (Bm), Månstaån (O). — *U.* Lit: Stugusjön!, Stugun: Stugubyn (Å!); Ragunda: Överammer (Bm); Hällesjö: Täckelsjönoret, Storåsen, Rismyren (Bm); Håsjö: Gaddtjärnarna!, Skällsjön!; Bräcke: nära Kanalen!; Sundsjö: Gestlingsån (Öld!); Revsund: v. om Stavre (J), mellan Grötingen o. Bodsjön (Bm), nära Bodsjön!; Klövsjö: Blybergsmysen! — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad. — Karta 30.

C. diandra Schrank. — Kärr, kring tjärnar, sjöstr. på dyg botten. — Reg. silv. (o. subalp.?) — *F.* Frostviken: Portfjället (O); Åre: Åreskutan (B). — *S.* Ström (O); Föllinge: Ottsjökalen!; Hammerdal: Bye!, Lundsods fäb., kring Sikån!, diken vid jvstn!, Gisselåmyren (Booberg), Stormyren!, Hägenås: Starktjärn!, Ollsta (Eat), Svarttjärn!, Österåsens kronopark å Storflon!; Lit: Näset!, Handog (Ld); Offerdal: Näversjön (Bm); Undersåker: Flåmyren (Ar); Aspås: vid samma tjärn som föregående art!; Näskott: Smedsästjärn!, Fax-

älven!; Rödön: Säter!, Kälbacken!, Funnestjärn!, Ytterån!, Trusta!; Ås: Åskott!, Strupforsen — Landsom flerst., Tysjöarna!, Ösa (O); Frösön: Torråstjärn!, Frösön vid Ändsjön!, Östersund: Lillsjön!, Lockne: Haxäng!, Norderön (O); Oviken: Eltnäset, Västnor, Side, Rörön (Bm), Myre (O), Svensåsbäcken!, Joxåsen (Ar); Hackås: Billstaån!, Näs: Gäle: (Bm), Kullstaberstjärn!, Viken!, Fåker!, Månsta!, Sommartjärn!, Berg: Tossåsen (Bm), Svensta! — *U.* Hammerdal: Ede (O); Borgvattnet: Borgån!, Borgsjöns nv. str., Boberg!, Löt: Stugusjön!, Stugun: Stugubyn (O); Ragunda: Selsålandet (Bm)!, myrar mellan Selsviken o. Överammer!, Skaltjärn!, Näset (O), Hökberget (F); Hällesjö: Storåsen (Bm), Kvarnån i Sörbygden!, Balsjöns o. Gransjöans str.; Håsjö: Gäddtjärnarna (Gr)!, Balsjön!, Nyhem: Docktjärn (O)!, Bräcke: Långtjärn!, Bodsjön!, Sundsjö: Fanbyn, Marsätt, Sörviken, Binnäset, Tavnäs (Öld); Hackås: Lillöl!, Revsund: Mälgsjön!, Rätan (C. F. de Ron!).

C. Pairaei F. Schultz. — Bergsluttningar o. rasmark i sydläge. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Karlberget (O o. Jsn), Fågelberget (O)!, Åre: Totthummeln (At)! — *S.* Frösön: Frösön på Önebergets sydsluttning (O)! — Frånsett en lokal i Åsele Lappmark nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

C. chordorrhiza Ehrh. — Dyga kärr, dystr. etc. — Samtl. reg. o. specialomr., men t. sälls. i reg. alp. — — var. *spagnicola* Laest. Marby: Möckelåsen (Bm); Frösön: Torråstjärn!, Bräcke: Bensjö!

C. leporina L. — Torra backar, betesmarker, även längs vägar o. stigar. — Reg. silv. — *F.* Åre: mellan Kläppe o. Tege (B); Undersåker: Grönklumpen (Wk). — *S.* Föllinge: vid Skärvångsån!, Löt: Mol!, Ås: Känkbacken!, Lugnvik!, Kyrås: Mosjön!, Frösön: Rannåsen (O)!, Torråsen!, Kulån!, Östersund: Änge (O)!, Erikslund!, Solliden!, Odenskog!, Odensala — Marielund!, nära Lillsjön!, ovan Hov!, Oviken: Rörön, Eltnäset (Bm). — *U.* Ragunda: Kullsta (F), Hammaren!, Rävånalet!, Träfoten!, Fors: diken vid banvallen vid Bispgården!, Hällesjö: By i Sörbygden!, Mjösjö (O), Hällesjöby!, vid sjön Kalven!, Bräcke: Sösjö (Bm); Sundsjö: Björsjö!, Fjällsta, Stamnäs, Tavnäs (Öld); Hackås: Stensjön!, Revsund: Förberg!, Ammerön!, Stavre!, Bodsjö: Kålen n. om Gårdsjön (O); Gillhov: Svartnäset!, Finnsved!, Jönsnäset!, Rätan: Rätansbyn!, Böle kvarn!

C. Lachenalii Schkuhr. — Fuktiga fjällhedar, str. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. utom Ström o. Klövsjö.

C. heleonastes Ehrh. — Dyga myrar, ofta på gungfly, sumpiga strandängar. — Reg. silv. — *F.* Undersåker: Vällista (Bm); Oviken: Storfjället, V. Arådalen (Bm). — *S.* Föllinge: Lissjömyren!, Hammerdal: kärren kring Sikån samt efter vägen till Sikåskålen!, Gisselåsmysen (Booberg), Stormysen!, Häggenås: Ollsta (MA), Österåsens kronopark på Storflon!, mellan Gulåstjärn o. Starktjärn!, Offerdal: Långmyrbodarna (Bm); Mörsil: Ocke, Bergmyren (Ar); Näskott: mellan Håste o. Faxnålden (B); Ås: Kännåsmysen!, Sem nära Tysjön (O); Östersund: nära Lillsjön!, Sunne: Månsåsen (Bm), Stackris (O); Oviken: Rörön (Bm); Näs: Månsta (O); Berg: Tossåsen (Bm). — — *U.* Hammerdal: Hallhåxåsen (Du Rietz), myrar vid landsvägen mellan Grenåskålen o. Länglingen!, Ede (O); Borgvattnet: Borgsjö!, kring Borgån!, vid vägen åt Fullsjö!, Boberg!, Löt: Lillsjöhögen!, Ragunda: jvstn (Sh), Hammarsjön (F), Överammer!, mellan Överammer o. Selsviken flerst., myr v. om Kullstaberget!, Vättaberget (O)!, Hällesjö: Lokmyränget, Eldbutjärn (Bm), Mjösjö (O); Håsjö: Kvarnån!, Gäddtjärnarna (Gr)!, Nyhem: Docktjärn!, Bräcke: Mordviken (B), Sveden (J), Grå-

sjö (Bm), Bodsjön!; Sundsjö: Binnäset (Öld!); Revsund: mellan Grötingen o. Bodsjön: Bodsjö: mellan Kälen o. Mällsjön (O), Gullboviken!; Klövsjö: strandängar vid s. ändan av Klövsjön!

C. tenella Schkuhr. — Försumpad tuvig skogsmark, alkärr. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Dunderklumpen, Karlberget (O); Laxsjö: Ö. Tjärnåfjället!; Åre: Rödbergen!, Grötmjölhögen!, Bunnarskalet!, Forsaberget (J); Undersåker: Vällista (O). — *S.* Ström: Bredekälen (O); Hammerdal: Sikåskälen!; Lit: Gammalbodarna!; Offerdal: Damslätt (Bm); Mattmar: Kvarnån!; Östersund: sluttningen mot Rannåsbäcken!; Oviken: Rörösjön, Eltnäset, Obbåsen (Bm). — *U.* Hammerdal: Viken, Edefors (O); Borgvattnet: mellan Skyttmon o. Borgsjö!, Borgån!, Flakanäset!; Stugun: V. Rödningesjön (O); Ragunda: jvstn (Sh), Selsviken!; Fors: flerst. i myrkanter (O. Strindberg); Hällesjö: Hucksjöåsen (Bm), Ansjön (Gr), Mjösjö (O), Vågen!, Hällesjön!, Gransjön!, Balsjön!, Albacken!; Nyhem: Ramsjö (O); Bräcke: Sveden (J); Sundsjö: Björsjö (Bm), Mjösjö!, Övre Gestlingen!; Hackås: Tunvågen!, Holmsveden!, Stensjön!; Revsund: Ammerön!; Bodsjö: mellan Djuptjärnsfligen o. Väksjön (O), Våle!

C. loliacea L. — Fuktiga skogar o. skogsängar, källdrag, diken. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Ruotats (On), Jormliklumpen!, Vallån!, Lieån!, ovan Framnäs (Jsn), Leipikvattnet, Lejaren, Mittilia (Norrm.); Hotagen: Val-sjöbyn!; Offerdal: Olden!, Långsådalen!, Baurantjakke!; Kall: Kallsedet!, Björk-ede!, Holdern!, Gånälven!; Åre o. Undersåker: t. allm.!; Hallen: Västerfjäll!, Hovdel!; Oviken: Gleen!; Klövsjö: Fätjaån! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr.

C. tenuiflora Wg. — Kärr, kärrängar. — Reg. silv. — *F.* Kall: Kolåsen (Wd); Åre: Åreskutan (Hn), Lund (Z). — *S.* Oviken: Side (Bm); Näs: Kungsnäs (H. R.), Månstaån (Bm); Berg: Tossåsen (O o. H. W.!). — *U.* Ragunda: Selsviken!, jvstn (Sh); Hällesjö: Mjösjö i myren sv. om byn (O); Råtan (O o. C. F. de Ron!), nära Härjedalsgränsen på Jämtskogen (B).

C. brunnescens (Pers.) Poir. — Fuktiga skogar, myrar, hållmark, betesmarker, även diken o. långa stigar. — Samtl. reg. o. specialomr.

C. brunnescens × **canescens**. — Åre: Storlien vid tjärnen vid jvstn (H. R.), Skurudalshöjden!

C. brunnescens × **Lachenalii**. — Åre: Skurudalshöjden!, Snasahögen (Sm), Blåhammarkläppen!; Undersåker: Fångvålen (E), Skräddarsjöhammaren, Ekorrhammaren (Sm), V. Enadalshöjden!

C. brunnescens × **lii**. — Frostviken: Jormlien vid källdrag nära sågen!; Åre: Åreskutan (H. R.), Järpån!

C. canescens L. — Myrar, fuktiga skogar, skogsängar, str., diken. — Samtl. reg. o. specialomr.

C. canescens × **dioica**. — Ström: Näset (O); Hammerdal: Ede, Edefors, Viken (O); Lit: Lillsjöhögen!; Oviken: Rörösjön, Västnor, Sölvbacken (Bm); Östersund: Rannåstjärn!; Brunflo: Tallbackens fäb.!; Berg: Tossåsen (Bm); Ragunda: Kullstaberget!, stnssamhället (Sh); Hällesjö: Nyänget vid Storåsbyn (Bm).

C. canescens × **heleonastes**. — Borgvattnet: vid gångstigen till Flyforsen!

C. canescens × **Lachenalii**. — Åre: Storlien (N. Fl.), Gräslifjäll!, Snasahögen (Sm); Undersåker: Skräddarsjöhammaren (Sm).

C. canescens × **lii**. — Åre: Handöl, Bodsjöedet (Holmberg), mellan Bunnerviken o. Bränna (Sm), Rekån!; Ragunda: myr vid Hobäcken (Gr); Hackås: Holmsveden!, St. Stensjön!

C. elongata L. — Sumpiga skogar o. ängar, sjö- o. bäckstr. — Reg. silv. — F. Åre: mellan Handöl o. Enafors vid Enaälven (Sm). — S. Ström (S) vid Rotnåset (O); Hammerdal: Håxåskålen (On); Offerdal: Långmyrbodarna (Bm); Undersåker: Rista (Bm); Mörsil: Ocke vid Semlaån (Ar); Näskott (W!); Lockne: Tandsbyn!; Oviken: Västnorån (Hn), Dillne (O). — U. Lit: Stugusjön!; Hammerdal: Viken (O); Ragunda: Nåset (O), Selsålandet (Bm), Hammarstrand (H. R.), Singsån (Sh); Fors: Järåns str. nära utloppet!; Hällesjö: Balsjöåns str.!, Storåsen (Bm!), bäcken från Rörtjärn, Ruttjärn (Bm); Håsjö: Kvarnån (Gr!); Sundsjö: Stamnäs (Öld!); Bräcke: mellan Grötingen o. Bodsjön (Bm); Råtan (C. F. de Ron!), Råtansbyn (O). — Inlandsnordgräns i Jämtland. — Karta 31.

C. stellulata Good. — Våta ängar, kärr. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken o. Hotagen: allm.; Ström: flerst.!, Föllinge: Åkersjön!, Vallrun!, Bakvattnet!; Laxsjö: nedanför Tjärnåfjällen!; Offerdal: Olden!, Västsjön!, kring Korsvattnet!, Långsådalen!; Kall o. Åre: allm.; Undersåker: Fångvålen (E), Skårsdalen, Valådalen (Sm), Edsåsen!; Hallen: Bydalen!, Hovdel!, Falkfångarfjäll! — S. Alanäs: Strömberget (Gs), Gubbhögen!, Havsnäs!, kyrkbyn!; Laxsjö: Laxsjöns v. ända!, kyrkbyn!; Ström: Näsviden!, Alavattnet!, Skalsberget!, Strömsund!, Ön!; Gåxsjö: Vargflon!; Föllinge: N. o. S. Skärvångsbergen!, Lillskärvången!; Offerdal: Mussjön!, Rönnöfors!; Rödön: Bonntjärn!; Frösön: Torråsen!; Östersund: Rismyran!; Brunflo: Torvalla fab.!, Oviken: Rörön, Obbasen, Joxåsen (Bm); Berg: Tossåsen (Bm); Åsarna: allm.; Klövsjö: kyrkbyn!, Kvarnbäcken!. — U. Samtl. specialomr. — Karta 32.

C. elata All. — Str. — Reg. silv. — U. Ragunda: Selsålandet, Ammerälven (Bm). — Ej sedd i senare tid. — Nordgräns i Jämtland.

C. caespitosa L. — Sumpiga skogar, våta ängar, str. — Reg. silv. — F. Frostviken: Vallåns dalgång mitt för Jormliklumpen (Na). — S. Lit: Handog vid Öråns utlopp!; Undersåker: Rista (Ar); Mörsil: Ocke (Ar); Frösön: Frösön vid Kungsgården (W!); Berg: Svenstavik!, Galhammarskogen! — U. Ragunda: Kullsta (F); Hällesjö: Ljungå (Tiselius!), vid Ansjöån o. Ansjön (Gr), Kvitsleholmen i Norrån!; Håsjö: Gåddtjärnarna samt s. om Kälarnas stn (Gr). — En hel del uppgifter om artens förekomst inom landskapet bero på förväxling med *C. juncea*. — Karta 33.

C. gracilis Curt. — Sjö-, älv- o. bäckstr. — Reg. silv. — F. Frostviken: Ankarvattnet (Norrn.), Jormvattnet nedanför Lien!, Gäddede (O); Kall: Huså!, Kallsjön (B), Nordtjärn (G. Öhrstedt!), Konäs i Hustjärn!; Åre: Snasahögen (O o. J), Handöl!, Åresjön!; Undersåker: Ottsjöby (Bm); Klövsjö: Fätjaåns utlopp! — S. Alanäs: Flåsjön!; Ström: flerst. i Vattudalen!; Gåxsjö: Lomån!; Föllinge: Gysen!, Gysån!; Hammerdal: Hammerdalssjön!, Fyråvågen!, Öjan!, Björnån vid vägen till Yxskaftkålen (On); Häggenås: Härkan!; Lit: Långan!, Härkan!; Undersåker: Ristaloken (O); Näskott: Nålden!; Rödön: Ytterån!; Åsarna: Hålen!; Klövsjö: Klövsjön! Dessutom flerst. utefter Indalsälven fr. Undersåker till Lit, på Ljungans, Alsensjöns, Nåldsjöns o. Storsjöns str.! — U. Alanäs o. Ström: Flåsjöns o. Faxälvens vattendrag flerst.!, Borgvattnet, Hammerdal o. Ragunda: flerst. i Ammeråns vattensystem!; Stugun: Mörtsjön!, Mörtån!; Ragunda: Selsålandet (Bm)!, Hammarstrand i diken!, Halån!, Singsån!; Hällesjö o. Håsjö: mångenst.!, Nyhem: Docktjärn!; Råtan: Råtansjön! Dessutom flerst. utefter Indalsälven från Lit till Medelpadsgränsen, utefter Ljungan samt vid Revsundssjön, Locknesjön o. Näckten! — f. *tricostata* (Fr.)

A. & Gr. Kall: Nordtjärn (G. Öhrstedt!); Näs: Näcksta vid Näckten (Bm); Ragunda: Singsån! — Karta 34.

C. gracilis × **juncella**. — Lit: Brevåg på älvstr.!

C. Goodenoughii Gay. — All slags våt mark. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *recta* (Fleischer) A. & Gr. Flerst.! — var. *stolonifera* (Hoppe) Asch. Åre: Järpån!, Bunnerviken!, Skurudalshöjden! — var. *tornata* Fr. Åre: Bunnerviken!, Skurudalsbergen!, Enafors!

C. Goodenoughii × **gracilis**. — Lit: Brevåg på älvstr.!; Stugun: Gesundens str. nedanför Näset!

C. Goodenoughii × **juncella**. — Stugun: Gesundens str. nedanför Näset! — Enl. N. Sylén har denna form inslag av *C. caespitosa* o. kunde möjligen vara *C. caespitosa* × *Goodenoughii*, men den förstnämnda arten fanns ej i närheten.

C. Goodenoughii × **rigida**. — Åre: Storlien (At)!, Skurudalsbergen!, Sevedsholm!, Snasahögen (Ahlfvengren!), Åreskutan (At), Bunnerviken (K. Ljungstedt!); Undersåker: Lundörssfjället (At); Hallen: Bydalen (I. Sahlin!).

C. Goodenoughii × **rufina**. — Skurudalsbergen!, Blåhammarkläppen!; Undersåker: Handölan nära Härjedalsgränsen, Ekorrrammaren mot sjön (Sm).

C. juncella Th. M. Fries. — Sjö- o. bäckstr., tjärnar, myrar. — Samtl. reg. o. specialomr.

C. juncella × **rigida**. — Åre: Skurudalshöjden!, Skurudalsbergen!, Bunnerviken!, Storlien!

C. juncella × **rufina**. — Undersåker: Skardörssfjällen mot Nean (Sm).

C. rigida Good. — Fjällhedar, berg, även betesmarker samt längs stigar. — Samtl. reg. — F. Samtl. specialomr. utom Ström. — var. *inferalpina* Laest. Frostviken: V. Lillfjället (On); Åre: Storlien!; Hallen: Prästlåkardalen (Wd).

C. aquatilis Wg. — Sjö- o. älvstr., tjärnar, även diken. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Portfjällsån (Jsn); Kall: Kallsjöns str. (O)!, Juovanjuonje!; Åre o. Undersåker: t. allm.! — S. Undersåker: Ristafallet (E), Nyland (O), Hålland vid älvstr., Järpen!; Mörsil: Ocke; Mattmar: Nygård!; Rödön: Krokomb (O); Frösön: Frösön i Ändsjön!; Östersund: Änge i diken!; Norderön: Uvön (Bm); Oviken: Svensåsens ängar mot Eltnäset, Skottgården (Bm); Näs: Gåle, Gålebäcken (Bm), Månstaån!, Grönviken!, Fåker på Näcktens str.!, Sinnberg! — U. Stugun: Strånäset!, Torvalla (Str!); Fors: Bispgården!; Revsund: i ett kärr nedanför kyrkan!; Råtan: Vitvatnskrogen (Rh).

C. aquatilis × **Goodenoughii**. — Åre: Storlien (H. L.).

C. aquatilis × **gracilis**. — Stugun: Gesundens str. nedanför Näset!

C. aquatilis × **juncella**. — Åre: Snasahögen!; Undersåker: Neaslätten nedan Svarttjärn (Sm).

C. aquatilis × **rigida**. — Frostviken: mellan Niapsanjaure o. Gentesjaure (Norrm.!); Kall: Kallsjön nedanför Huså hytta (B); Åre: nedanför Rödbergen å Ännsjöns str.!; Undersåker: Anahögen (E), Sylarna mot Enbågsfjäll (H. L.).

C. rufina Drej. — Snölägemark, mossiga tjärnstr. — Reg. alp. o. subalp. — F. Kall: Lillanjeskutan!; Åre: Skurudalshöjden!, Skurudalssjön!, Rekdalshöjden, mellan Rekdalshöjden o. Lillglucken (Na), Gräslifjället!, Blåhammarkläppen!, Snasahögen på n. sidan av Tväråklumpen (Sm), Saxvallsklumpen!; Undersåker: Blåhammarfjäll (Sm)!, Enadalshöjden (Sm)!, Sylfjällen (Sm)!, Detnaletjuoldo, Ekorrrammaren, Handölan, Lillulvån, Ulvåttjärn (Sm), Ekorrdörren (Sm)!, Gåsen, Kleotjen, nära Vilulkietjärnarna, Lueggosoivetjärn, Herrhängstötarna,

Struepietjarve, Neans dalgång, där arten strax ö. om Biskopsån påträffats även i reg. subalp. (Sm).

C. ornithopoda Willd. — Ängar, ängsbackar, gles skog, sydberg, även å betesmarker samt å åker- o. dikesrenar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — *F.* Frostviken: Björnberget, nära riksröset 197 (Norrm.), Fågelberget!; Hotagen: vid kyrkan (Bm); Offerdal: Rönnön på backarna mot sjön!; Kall: Kolåsen (Wd), Konås!, Suljätten!, Berge!, Harrån!, Sölvsved! samt flerst. i bygden vid Kallsjön!; Åre: mellan Enafors o. Storlien vid jvlinjen (Sm), Handöl (J), Täljstensberget reg. alp.!, Snasahögen reg. alp. (LS), Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln!; Undersåker: Getvalen (Rh), Edsåsen! — *S. o. U.* Samtl. specialomr., sparsammare i sydöstligaste delen av omr. — Karta 35.

C. digitata L. — Som föregående. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: branterna ö. om riksröset 197!, Karlberget (Jsn), Medberget (Lf), Fågelberget (O)!; Ström: Torsfjärden!; Hotagen: Lockringsberget vid Rötvikens!; Laxsjö: Ö. o. V. Tjarnåfjället!; Offerdal: Rönnön!; Kall: Suljätten!, Konås!, Berge!, Staberget!, Sölvsved!, kyrkbyn!; Åre: Mullfjället!, Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln!; Undersåker: Edsåsen!; Klövsjö: Fätjaåns raviner!, vägen till Skålan (En). — *S. o. U.* Samtl. specialomr. — *f. pallens* Frist. Frösön: Frösön vid lägret!, Östberget; Östersund: Björnmyran (A) = Långmyren; Näs: Sinnberg, Viken (Bm); Revsund: jvstn!

C. pediformis C. A. Mey. — Torra backar, ängssluttningar, skogsbryn, företrädesvis i sydläge, någon gång även på banvallar. — Reg. silv. — *S.* Häggenås: Grötom!, Kougsta!; Lit: Handög (A), Söre!, Kullen!, samtl. Litslokaler å Indalsälvens n. str.; Aspås: branterna mot Indalsälven!; Rödön: Sandnåset!, kring Rödösundet!, Dvärsätt på strandbrinkarna; Ås: Kånkbacken (O)!, Åskott!, Nivsåsen!, Tång!, Sem!, Rösta!, Ösa!; Frösön: Frösön allm. på s. o. v. sluttningarna mot Storsjön!; Östersund: Karlslund!, Odensalåbäcken, nedanför Oden-sala på strandvallen!, Långmyren (T. Krok); Brunflo: mångenst. på strandvallarna mot Storsjön!, på banvallen å sträckan Torvalla — Ope — Optand samt på backarna vid Grytan, Håkanstad o. Änge!; Lockne: Änge!, Forsta!, Lång-änge!, Lassbyn!, Ångsta!, nedanför kyrkan mot Locknesjön samt i skogen nv. om kyrkan!, By (Bm) på banvallen! — För den händelse den skulle hålla sig kvar, och någon skulle återfinna den, meddelas, att amanuensen C. G. Alm utplanterat en tuva vid Enafors i Åre. — I Sverige endast känd från Jämtland. — Karta 36.

C. globularis L. — Tuviga skogsmyrar. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Avarö (Wd); Hotagen: Bakvattnet!; Klövsjö: Sångbäcksvallarna! — *S.* Al-näs: kring Flåsjön!; Ström: Risselås!, Flåsjön!; Laxsjö, Gåxsjö, Föllinge: flerst.!; Hammerdal, Offerdal (Wd); Rödön: Bonntjärn!; Ås: Sem nära Tysjön (O)!; Kyrkås: Gillerån!; Frösön: Torråsen!, Frösön vid Kungsgården!; Östersund: Rismyran!, Änge!; Brunflo: Torvalla fäb.!; Hackås: By!; Näs: Näckten (O o. W!), Gäle (Bm), Fåker!; Berg: Tossåsen (Bm), Galhammarskogen!; Åsarna: Åsan-forsen!, jvsamhället! — *U.* Samtl. specialomr. utom Lockne, allm. i de östli-gaste. — Karta 37.

C. verna Chaix. — Torra ängsbackar. — Reg. silv. — *F.* Åre: Storlien (M. Sondén!). — *S.* Norderön: Norderön vid Önsta (Bm)! — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad.

C. ericetorum Poll. — Ängsbackar. — Reg. silv. — *S.* Näs: Kungsnäs (H.R.), Gäle (Bm). — Praktiskt taget nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

C. pilulifera L. — Torra ängsbackar. — Reg. silv. — *F.* Kall: Konäs!; Åre: Storlien (M. Sondén!), Ängarna!, Rännberg!, Åreskutan (A); Undersåker: Edsåsen (J)! — *S.* Undersåker: Nyland (O o. Bm), Rista, Hårsta (Bm), Hålland (Ar); Mörsil: Äggen (At); Oviken: Fjösåsberget, Bilsåsberget (Bm). — Karta 38.

C. pallescens L. — Ängar, ängsbackar, björkskogar. — Samtl. reg. o. specialomr.

C. livida (Wg) Willd. — Dyiga myrar o. kärr. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Avarde (Wd); Hotagen: mellan Gunnarvattnet o. Penningkejsen!; Laxsjö: Ö. Tjarnåfjället (O)!; Kall: Gråsjön (Wd); Åre: Rundvalen, Enafors (Sm), myren n. om Enafors jvstn!, myr sv. om Klocka (Du Rietz), myrar vid Visjövalen!, Järpån!, Långmyren nedanför Rödbergen!, Snasahögen (LS), Renfjället (Wd); Undersåker: Storulvåhyddan (Eat), Ekorrån nära Handölan, Neans dalgång nära Flåtjärn, Skräddarsjökärren (Sm), Vällista (Ar). — *S.* Alanäs: Strömberget (Gs); Ström o. Gåxsjö (Br); Föllinge: Raftälven (O), Föllingesjöns str.!; Hammerdal: Stormyren!, myr vid Sörviksnäset (Du Rietz); Offerdal: Utgård (Bm); Undersåker: Flåmyren (Ar); Mörsil: Ocke i Bergmyran (Ar); Ås: Nivsåsmynen!, Frösön: Torråsen å Storflon (Bm); Östersund: Rannåstjärn (O o. Sn), Odensala fäb. (O), Lillsjön!, Rannåsbäcken mot Stadsskogen!; Brunflo: Torvalla fäb.!; Oviken: Botåsmyrarna (Bm); Näs: Gåle (Bm), Månsta (O); Berg: Tossåsen (Bm). — *U.* Borgvattnet: Boberg!; Ragunda: Hammaren (F), i myrar mellan Överammer o. Selsviken!; Fors: Fångsjöbacken!, Järsjöns str.!, prästbordet (O); Hällesjö: Lokmyränget (Bm); Bräcke: Harrsjön, Långtjärn (O); Sundsjö: Lövsta (Öld!); Råtan: Orrflon (C).

C. panicea L. — Myrar, kalkkärr, våta ängar o. skogar. — Samtl. reg. o. specialomr.

C. vaginata Tausch. — Myrar, försumpad skog, våta ängar, diken. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

C. magellanica Lam. — Myrar, sankar ängar. — Samtl. reg. o. specialomr.

C. magellanica × **rariflora**. — Åre: Storlien, Snasahögen (H. R.), Enafors (H. L.).

C. limosa L. — Myrar, kärrängar. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Gellin-jakkjaure (Hz), Avarde (Wd), Jormlien!, allm. (Norrm.); Hotagen: myrar mellan Gunnarvattnet o. Penningkejsen!; Kall: Anjeskutan!, Kolåstrakten! samt flerst.!; Åre: Storlien (J)!, Enafors!, Högåsen!, Klocka, Ånnsjön (Hg), Snasahögen (LS), Åreskutan, Lund (Z); Undersåker: Valknappen (J), Skårsdalen!, efter Tvärån!; Hallen: Bydalen! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr.

C. limosa × **rariflora**. — Frostviken: Lillfjället (H. L.); Åre: Skurudals-höjden!, Storlien (Kükenthal o. H. R.), Enafors, Snasahögen (H. L.).

C. rariflora (Wg) Sm. — Myrar, str. vid fjälltjärnar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. silv. — *F.* Frostviken: Akafjäll (O), mellan Ankarvattnet o. Jadenmfjäll (Bm); Offerdal: Oldklumpen!; Kall: Gråsjön (Wd); Åre: Skalstugan (Z), Snasahögen (Rh)!, Storlien (At), Skurudalsporten (O)!, Enaforsholm (Sn), Enafors- o. Snasahögsmyrarna (Ögn), Grötmjölhögen!, Mullfjället!, Blåhammarklappen!, mångenst. (Sm); Undersåker: Gajtjakk, Hårdeggen, Tjatjasen (At), Bunnerstötär (Jn), Lundörren (O), Vålåklumpen, mellan Vallbo o. Grönklumpen (Wk)!, Santa!, Storulvåstugan (Krusenstjerna), V. Enadalshöjden!, Sylfjällen!, Blåhammarfjäll!, mångenst. (Sm); Hallen: Anahögen (E), Bastudals-tjárnarna!

C. laxa Wg. — Sanka kärr. — Reg. silv. — S. Föllinge: Gravarvågen å nedre Storötången i Hårkan (Bm); Kyrkås: Kläppe (Bm); Frösön: ö. om Torråsen o. Rannåsen (Bm); Oviken: Galån vid Svedjebodarna (Bm!); Berg (Hn). (Br's uppgift Gussvattnets fäb. i Frostviken beror, enligt vad insamlaren meddelat, på felbestämning.)

C. polygama Schkuhr. — Sjö- o. åstr., sank ångar. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *heterostachya* Anderss. Flerst.! — var. *alpicola* (Hn) Kük. Flerst. i reg. alp. — Karta 39.

C. Halleri Gunn. — Ängar, hedder, skogar, snår, även vid källdrag o. str. — Samtl. reg. o. specialomr.

C. atrata L. — Fuktiga ängar, bäckar, ofta vid forsar. — Samtl. reg. — F. Samtl. specialomr. — S. Föllinge: Lägden!; Lit: Halåsberget o. Hökbäck (O), Åsmundgård!; Offerdal: Stavre (O); Undersåker: Ristafallet (E), Nyland (O), Romo!, Hårsta!, Hålland (Wt); Alsen: Trångsviken!, Rödeberget (O); Mörsil (Ar); Rödön: Krokum (O); Ås: Kännåsen o. Nivsåsen (O)!; Frösön: Torråsen (O)!, Rannåsen (O)!, Frösön vid lägret (O o. H. W.!); Östersund: Lugnet!, Grävsåsen!, Änge o. Odensala (O)!, Björkbacka!, Brunflo: Torvalla (MA), Lunne!, Lillviken (O); Marieby: Öd!; Sunne: Vällviken (Bm), Stackris (O); Norderön (O)!; Oviken: prästgården, Bugården, Viken (Bm)!, Joxåsen (Ar), Dillne (O)!, Bilsåsen, Myre (O); Myssjö: Funäs (O); Näs: Sinnberg, Bledäng (Bm), Bjärme, Åsan (O), Kullstaberg (O)! — U. Hammerdal: Solberg (Wd); Ragunda: Storflobäcken (Bv!); Revsund: Ammerön!; Klövsjö: Aldån (En). — f. *parviflora* (Host.). Åre: Snasahögen, Enaforsholm (Sn), Handölsfallen! — f. *decolorans* Neum. Åre: Mörvikshummeln (Wd).

C. atrata × **Halleri**. — Kall: Suljätten!; Åre: Skurudalshöjden!, Storlien (H. L.), Rödbergen (Sm), Snasahögen (O o. Lm), Mullfjället!, Åreskutan (Hn); Undersåker: Vällista (W!), Edsåsen (Ar); Östersund: Grävsåsen!; Brunflo: Torvalla (MA).

C. atrofusca Schkuhr. — Våta ängar o. hedder, källdrag. — Samtl. reg., men sälls. i reg. silv. — F. Frostviken: Sippmicken, Gellvernokko, Mittilia, Tvärliklumpen (Norrm.), Gaskatjuolt, Pluttklumpen, Blåsjön, Jorpatjuolt (Jsn), Raudek (Hassler), Mesklumpen, Jormlifjället (Na), Storlifjäll!, Björnklumpen!, branterna ö. om riksröset 197!, Portfjället (O o. Jsn); Hotagen: Ansätten (Wd); Kall: Skutån (B), Dörrsvalen reg. silv. (Wd); Åre: Skurudalsporten (O)!, Skurudalsbergen!, Blåhammarkläppen (Sj)!, Glucken (Sj), Snasahögen (Hn), Rödbergen!, Hästfjället!, mångenst. (Sm); Undersåker: Vällista (E), Blåhammarfjäll!, Ulvåtjärn!, efter Enaälven!, mellan Enaälven o. Snasahögen reg. silv. (Wd), Getryggen!, Tjatjasen (Jn)!, Tronnån sv. om Lundörren, Gråsjöfjäll, Smållhögarna (Wk), mångenst. (Sm).

C. Oederi Retz. s. str. (enl. A. Palmgren in sched.). — Sjö- o. älvstr., strandängar, myrar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jormön i Jormsjön (J. Hamner!), Håkafoth (Jsn); Kall: Kallsjöns str.!; Åre: Bunnerviken (Sm); Klövsjö: Klövsjöns str.! — S. o. U. Samtl. specialomr. — Håri inbegripes *C. *pulchella* Lönnr., som enligt professor A. Palmgren endast synes vara en ståndortsmodifikation av *C. Oederi*, men icke **oedocarpa* Anderss. Sistnämnda form är icke känd från Jämtland.

C. lepidocarpa Tausch. — Kalkkärr. — Reg. silv. — S. Offerdal: myr nedanför Kläppen (J)!, Edel!, mellan Änge o. Könsta samt mellan Könsta o. Lungret!;

Häggensås: Ollsta (MA samt A. Palmgren). — *U.* Borgvattnet: Boberg! — Nordgräns i Jämtland.

C. jemtlandica Palmgr.¹⁾ — Kärr, företrädesvis kalkkärr, våta ängar, även diken. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Kall: Kallsjöns str.!; Åre: Storlien!, Högåsén!, Duved!; Mörsil: Sällsjö!²⁾ — *S.* Samtl. specialomr. — *U.* Hammerdal: mellan Grenåskålen o. Långlingen!, Sörviksnäset (Du Rietz); Borgvattnet: Borgsjö!, Skyttmon!, ö. om Sörviksnäset (Du Rietz); Lät: Lillsjöhögen!; Stugun: Näverede!, Dusnåset!, Torvalla!, Nåset!, kärr mellan kyrkan o. älven!; Ragunda: Selsviken i kalkkärr strax s. om gästgivargården!, mellan Överammer o. Selsviken!; Nyhem: Idsjön!; Bräcke: Långtjärn!, Bensjö!; Sundsjö: Andsjön!, Tavnås!; Lockne: Rossboll!, Källmyrtjärn!; Hackås: Rogsta i kalkkärr!; Revsund: Ammerön!, Tuvtjärn!; Bodsjö: Brehungen!; Gillhov: Svartnåset! — Nordgräns i Jämtland. — Karta 40.

C. jemtlandica × **Oederi**. — Östersund: Lillsjön!; Brunflo: Ope!, Lillviken!; Bräcke: Långtjärn!

C. flava L. — Kärr, str., sumpig skog, även diken. — Samtl. reg. o. specialomr.

C. flava × **hornschuchiana**. — Åre: Storlien (Th. Thorné), Skurudalshöjden!³⁾; Östersund: Lillsjön!; Brunflo: Lillviken!

C. flava × **Oederi**. — Undersåker: Järpen (H. S.); Hammerdal: Gisselås (Hylander); Offerdal: Änge!, Ede!, Mussjön!; Lät (H. U.); Östersund: Lillsjön!; Brunflo: Ope!; Norderön: Norderön vid Trusta (H. U.); Stugun: Japptjärn!, Strånåset!; Ragunda: Selsålandet!, mellan Överammer o. Selsviken!; Hällesjö: Krångtjärn!, Mjösjön!; Sundsjö: Sundsjöåsen, Tavnås (Öld!); Bräcke: Långtjärn!; Klövsjö: strandängar vid Klövsjön!

C. flava × **jemtlandica**. — Åre: Mullfjället!, Duved!; Hammerdal: Fagerdal!; Offerdal: Grötom!; Frösön: Frösön vid Ändsjön!; Östersund: Lillänge!, Lillsjön!; Odensala!, Lockne: vid vägen till Marieby (H. U.)

C. hornschuchiana Hoppe. — Kalkkärr, strandängar. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Åre: Medstugan (Bm), Storlien (At), vid vägen mellan Storlien o. Storvallen!, Snasahögen? (LS). — *S.* Häggensås: kalkkärr mellan Kougsta o. Hårkan!; Lät: Husås (Bm); Ås: Storsjöstr. vid Semsåns utlopp!; Frösön: Frösön flerst.exv.

¹⁾ Palmgren in exsicc. *Carices fulvella*, 1910, n. 52—54, s.n. *Carex lepidocarpa* Tausch **septentrionalis* m. f. *Jemtlandica* m. — Palmgren s.n. *C. lepidocarpa* Tausch. subsp. *Jemtlandica* Palmgr. in Lindman, Svensk fanerogamflora 2 uppl., 1926, p. 153. — Palmgren s.n. *C. Jemtlandica* m. in sched. 8. 5. 1937 »Additamentum ad n. 52—54 in exsicc. »*Carices fulvella*» ab A. Palmgren edito a. 1910». — Palmgren s.n. *C. jemtlandica* m. in Memoranda Soc. F. Fl. Fenn., 13, 1936—1938, p. 126 (1937).

²⁾ Exemplaren av 29. 8. 1934 äro i sent stadium och därför svårbestämda. Möjligt är, att de kunde tillhöra *C. lepidocarpa*.

³⁾ Den i Storlien, bl.a. på Skurudalshöjden förekommande och av särskilda exkurter insamlade *C. hornschuchiana*-hybriden är enl. A. Palmgren mycket konform. Den skiljer sig avsevärt från den vanliga typen av *C. hornsch.* × *flava* och påminner starkt om *C. hornsch.* × *jemt.* från trakten av Östersund, men är bl. a. mer bredbladig. Huruvida här föreligger en hybrid med den i trakten allmänna *C. flava* eller med *C. jemtlandica*, som här uppenbarligen är sällsynt, torde enl. Palmgren tillsviare vara vanskligt att avgöra.

Kungsgården (O)!, lägret (O)!, Rise!, Herke!, Ändsjön!; Östersund: Minnesgårde o. str. norrut!, Odensala kalkkärr (O)!, Odensvik!, Lillsjön!, Grävsåsen!; Brunflo: Lillviken (At), Torvalla (MA), Lunne!, Oviken: Rörösjön (Bm); Näs: Gäle (Bm). — *U. Ragunda*: Selsålandet (Bm); Bräcke: Långtjärn (O)! — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad. — Karta 41.

C. hornschuchiana × **jemtlandica**. — Häggenås: Kougsta!; Ås: Storsjön vid Semsåns utlopp!; Östersund: Odensala!, Lillsjön!; Frösön: Frösön vid lägret!, Kungsgården (H. R.); Brunflo: Torvalla (Eat), Håkanstad!, Lillviken!

C. hornschuchiana × **Oederi**. — Östersund: Lillsjön!

C. pedata Wg. — Klippavsatser. — Reg. alp. — *F. Åre*: Täljstensberget (F. Kempe!); Undersåker: Tjatjasen (Sm).

C. capillaris L. — Våta ängar, myrar, sumpig skog, ymnigast på kalk. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *minima* Beck v. M. Frostviken: Silkentjakk (N. Johnsson!), Vågen (On); Östersund: Spikbodarna!; Stugun: Mörtsjön (Å).

[*C. laevirostris* Fr. — Skulle enligt Kükenthal vara tagen i Jämtland av dr Warodell. De exemplar med detta namn, tagna av W. vid Mjällebäcken å Frösön samt vid Backen i Revsund, som ligga i W's eget o. andra herbarier, tillhöra emellertid *C. inflata*.]

C. inflata Huds. — Kärr, str., tjärnar, diken. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *borealis* Hn. Frostviken: Blåsjön o. Avarö (Wd), Sippmikken, Raudek (Norrm.), Storlifjäll!, Lillfjället (Jsn); Hotagen: Vinklumpen!; Kall: Stordalen vid Anjan!, Dörrsvalen (Wd); Åre: Storlien!, Snasahögen (E); Hallen: Drommen!, Falkfångarfjäll!, Höglåkardalen!; Klövsjö: Bräckvallsflöten! — f. *maxima* Anderss. Mattmar: Kvarnån!; Frösön: Frösön vid Mjällebäcken!; Östersund: Lillsjön!; Brunflo (Th. Thorné!); Revsund: Backen!

C. inflata × **vesicaria**. — Frostviken: Gäddede (N. Fl.); Kall: Strådalen (Th. Thorné!); Åre: Storlien!, Handöl (At); Östersund: Lillänge!; Frösön: Frösön i torvgravar vid Mjälle!; Brunflo: mellan jvstn o. Lockne (Str!); Lockne: vid kyrkan (Str!).

C. rotundata Wg. — Myrar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. silv. — *F. Frostviken*: Akafjäll (O), Avarö (Wd), Storlifjäll!, Raudek!; Hotagen: Penningkejsen!, Vinklumpen!; Åre o. Undersåker: t. allm.; Hallen: Gleen (O)!, Drommens sluttning mot Bastudalen (O)!, Västerfjäll o. Lildrommen (Bm)!; Oviken: Hundshögen (O), Bosjöfjäll o. Kinderåsbodarna (Bm), Krokstjärn!

C. rotundata × **saxatilis**. — Åre: Skurudalshöjden (Gr); Undersåker: V. Enadalshöjden (Sm).

C. rotundata × **vesicaria**. — Åre: Handölsforsarna (Ögn).

C. saxatilis L. — Myrar. — Samtl. reg. — *F. Frostviken*: Gaskatjuolt (Jsn), vägen mellan Tangen o. Silkentjakk (On), Mesklumpen, Jormlien, Goskarvardo (Norrm.), Storlifjäll!, Jormlifjäll!, Millestskogsfjället, Hällingsåns utflöde i Hetögeln (Wd); Hotagen: Penningkejsen!, Vinklumpen!; Laxsjö: Tjärnafjället (O); Offerdal: Oldklumpen!, Baurantjakke!; Kall: Anjeskutan!, kring Hus- o. Skutåarnas utlopp i Kallsjön (O); Åre o. Undersåker: allm.; Hallen: Drommen (O)!

C. saxatilis × **vesicaria**? — Åre: Blåhammarkläppen!; Frostviken: Storlifjället (Norrm.)!

C. vesicaria L. — Kärr, str., torvgravar, diken. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *alpigena* Fr. Frostviken: Storklumpen (Norrm.); Hotagen: Penningkejsen!; Kall: Kolåsen, Rutsdalen, Dörrsvalen (Wd), Stordalen!; Åre: Skuru-

dalshöjden!, Storlien!, Blåhammarkläppen (Sj), Snasahögen, Åreskutan (B); Undersåker: Bunnerfjäll!, V. Enadalshöjden!, t. allm. till nedre reg. alp. (Sm).

C. lasiocarpa Ehrh. — Kärr, sank str., tjärnar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — Samtl. specialomr.

ARACEAE.

Calla palustris L. — Dyiga kärr o. str. — Reg. silv. — U. Ragunda: Labbdalstjärn (Bv), Dövikén, Mansjön (O)!, Singsån (O)!, Hällesjö: bäcken från Rörtjärn (Bm), utefter Gransjöån!, Kalvens str. (Gr), Kvitsleholmen i Norrån!; Håsjö: Gåddtjärnarna (Br)!, Singsjön vid Haraviken!, nära Kyrkån!; Nyhem: Docktjärn (O); Revsund: Långtjärns n. str.!; Bodsjö: Vålåbäcken (O). — Karta 42.

LEMNACEAE.

Lemna trisulca L. — Sjöar. — Reg. silv. — U. Stugun: Strånäset (Bm), Eldsjön (H. R.).

L. minor L. — Pölar, diken. — Reg. silv. — S. Oviken: Svensåsen i dike (O). — U. Lit: Lillsjöhögen i pölar vid landsvägen!; Bräcke: i diken o. sumpar vid Gårdstjärn!; Revsund: Gällö i strandgölar!

JUNCACEAE.

[*Juncus effusus* L. — I H. R. finnes ett ark från »Jämtland» insamlat av Laestadius 1813.].

J. conglomeratus L. — Hällesjö: Gastsjön i bandiket västerut från hållplatsen 1922 (Eat).

J. balticus Willd. — Kalkkärr, str. — Reg. silv. — S. Häggenås: n. om Starktjärn!, Rismyrbodarna nära Lillsjön (O); Ås: Storsjöns str. vid Semsåns utlopp (O)!, myren ö. om Lugnvik!, Kånkbacken o. Tysjön (O)!, Frösön: Frösön vid lägret (O)!, skjutbanan!; Östersund: Långmyran (O)!, Stadsskogen (O)!, mellan Lillsjön o. Odenslund!, infanteriomr. vid Litsvägen!, Rannåstjärn!, Lövfberga!, Änge!; Brunflo: Lillviken!; Sunne: Månsåsen o. Vällviken (Bm); Norderön: Norderön vid Västane, Högen o. Tivarsgård (Bm!); Oviken: Svensåstjärn (O); Berg: Tossåsen (Bm). — Karta 43.

J. arcticus Willd. — Fuktig mark. — Reg. alp. o. subalp. — F. Frostviken: Silkentjakk (On), Ruotats (Hassler); Åre: Åreskutans topp (At); Undersåker: Ekorrdörren (At), Bunnerstötär (Jn), Stensdalen o. Bunnarskalet (Sm). — O. uppgiver även Jadenfjäll i Frostviken.

J. filiformis L. — Myrar, str., ängs- o. betesmark. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *pusillus* Fr. Oviken: Bilsåsberget (O); Klövsjö: Jöns Erskälen (Bm!).

J. lampocarpus Ehrh. — Myrar, str. torvgrovar, diken. — Reg. silv. o. subalp. — F. Kall: Fävikén (Berlin!); Åre: Storlien i ett dike (Sm)!, Duved!, Mullfjället (Hg)!, mellan Åre by o. Åreskutan (O), nedanför Rödkullen!, Tott-hummeln!, Björnänge!, Saxvallsklumpen!; Undersåker: Vällista (E), Henån (J), Edsåsen, Storsta (Ar). — S. Lit: Klösta!; Offerdal: Änge!, Edel, Grötom!, Mussjön!, Kaxås!; Undersåker: Nordsjöbergen (E), Slagsån (Bm), Järpen!; Alsen: Åse!, Tand (O); Mattinar: längs Kvarnån!; Näskott: Nälden!, Faxnålden!

Ås: Lugnvik!, Sem!, Rösta! o. flerst.!; Kyrkås: Kläppel; Frösön: Slandrom!, Torråsen!, på Frösön i kalkkärren mångenst.!; Östersund flerst.!; Brunflo: Torvalla (O)!, Lillviken!; Sunne: Digernäs o. Fanbyn!; Norderön: på Norderön allm.!; Verkön (Bm); Marby: Vålje (Bm); Oviken: Änge!, Borgen!, t. allm. (Bm); Hackås: Billsta!, Billstaån!, Salom!; Näs: Månsta! — *U.* Bräcke (O); Sundsjö: Sörviken, Stamnäs (Öld); Lockne: Rossbol!, hållplatsen!; Revsund: jvstn!, Gällö!, Stavre!; Bodsjö: Våle vid Vaksjöns str.!; Råtan: Råtansbyn (En). — *f. aquaticus* L. Sunne: Vällviken o. Månsåsen (Bm).

J. lampocarpus × **nodulosus**. — Ås: Nivsåsen!; Frösön: Kungsgården!; Östersund: Odensvik!, Odensala kalkkärr!; Brunflo: Torvallamyren!

J. nodulosus Wg. — Kärr, str., diken, längs våta stigar. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *variflorus* Hn o. var. *alpestris* Hn. Flerst.! — *f. uniceps* Laest. Åre: Bunnerviken (Lindquist), Täljstensberget!; Sunne: Vällviken (Bm); Oviken: Rörön (Bm); Norderön: Önsta (Lindquist).

J. supinus Moench. — Str., sjöbottnar. — Reg. silv. — *F.* Åre (Hn o. Sam.). — *S.* Mattmar: Kvitsle på str.! — *U.* Hammerdal: Viken (O); Fors: Järsjöns str.!; Sundsjö: Brattfallsåns str. (Öld!); Bodsjö: Vaksjöns str. vid Våle!; Råtan: Råtansbyn (En). — var. *fluitans* (Lam.) Fr. Föllinge: Gysån!; Mörsil: Ockesjön, på en å två meters djup täckande sjöbotten på långa sträckor!; Mattmar: Kvitsleviken!; Sundsjö: Ismundundet, Brattfallsån (Öld!).

[*J. Kochii* F. Schultz. — I Hartmans herbarium i Upsala finnes ett ark med påskrift »Jaemtland, Backman misit, *Juncus uliginosus alpinus*», av Hn kallad *J. nigritellus* Don.]

J. squarrosus L. — Hedar, myrkanter. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Kall: Björkedel, Holdershatten!, Gånälven (Berlin); Åre: Mullfjället (Hn o. H. R.!), Åreskutan nedom Brunsvälen (Hn). — Nordgräns i Jämtland.

J. compressus Jacq. — Troligen ursprunglig å gräsbevuxna sjöstr. samt fuktiga ängar, annars kulturspr. längs stigar o. vägkanter. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Jormlien (Norrm.). — *S.* Ström: kyrkbyn (Hn); Hammerdal: Sikås (H. R.); Ås: Lugnvik på Storsjöstr. (O); Frösön: Frösön på strandängar vid Kungsgården!, Vallsundet vid färjstället på Storsjöstr.!, strandängar n. om Ändsjön!, Östberget (Hn), på vägen till Östberget (W!), Valla på backar o. vid stigar!, Änge vid vägkanter!; Sunne: Fanbyn å strandängar samt flerst. vid stigar i själva byn samt i närheten av kyrkan! — *U.* Ragunda: vid Hammarforsen å älvstr. (F). — Inlandsnordgräns i Jämtland.

J. bufonius L. — Allehanda våt mark, str., diken, stigar. — I fjällen kultur-spridd till reg. alp. — Samtl. specialomr.

J. castaneus Sm. — Björkängar, källdrag, str. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Ankarvattnet (O o. Bm), Blåsjön (Bm), foten av Silkentjakk (On), Gaskatjuolt, Pluttklumpen (Jsn), Storlifjäll, Liklumpen, Storklumpen, V. Sätern, Rörsjön (Norrm.), Raudek!, Goskarvardo!, Björnklumpen!, Jormlien! samt många andra ställen!; Hotagen: Munsfjället, Erfjället (O), Ansätten (Str!), Bågavatt-net!, Vinklumpen!, Penningkejsen!; Kall: Gånälven (O), Smedjeviken!, Kjoland!, Anjeskutan (B)!, Huså (Hn)!, Fävikén (Berlin!), Suljätten (At)!, Åre o. Undersåker: mångenst.!; Oviken: Bosjöfjäll (Bm) Tossåsen, Munkskallen (O). — *S.* Undersåker: Nordsjöbergen (E).

J. stygius L. — Djupa, dyga kärr, gungflyn, str. vid tjärnar. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Småvassbränna (Hassler), Brattlifjäll, Gäddede (O); Kall: Dörrsvälen (Wd); Åre: myr vid Visjövalen! — *S.* Ström: Kvarnflon (O); Hammer-

dal: Ede (O o. W!), Stormyren!; Håggenås: Ollsta (Eat); Offerdal: Långmyrbodarna (Bm); Sunne: Månsåsen (Bm); Oviken: Kinderåsbodarna (Bm); Näs: Hundsvottstjärn, Gåle (Bm); Åsarna: flerst. i myrarna kring Hålen! — U. Hammerdal: på str. av tjärnar mellan Grenåskålen o. Långlingen!, Sörviksnäset (Du Rietz); Ragunda: Näsbodarna (Sh), strandängar vid Överammer!, mellan Överammer o. Selsviken!, nedanför Middagsberget!, myr v. om Kullstaberget!; Fors: Fångbackstjärn!, Flomyren!; Hällesjö: Lokmyränget, Eldbutjärn (Bm), Albacken!, Rörtjärnsmyren!, Krångtjärn!; Brunflo: Singsjön (O); Bräcke: Mordviken (B); Sundsjö: Boggsjö, Lövssta, Ede (Öld!); Rätan: Jämtkrogen nära Härjedalsgränsen (B), Lustbodarna (C), vid vägen till Handsjön (En), mellan Norrtjärn o. Rätansjön!, Röjan! — Karta 44.

J. triglumis L. — Kärr, våta ängar, str., fuktig grusig mark, utom fjällen företrädesvis i kalkkärr. — Samtl. reg. — F. Samtl. specialomr. utom Ström o. Klövsjö. — S. Samtl. specialomr. utom Alanäs o. Ström. — U. Borgvattnet: Borgsjö!, Skallsjöbäcken!; Stugun: Mårdsjön (Å); Ragunda: Lillviken (At), vid landsvägen 1 km s. om Selsviken!; Hällesjö: Mjösjöns s. str. (O); Bräcke: Sösjö (J); Sundsjö: Marsätt, Lövssta (Öld); Lockne: vid anhalten!, Fårskinnstjärn, Källmyrtjärn!; Hackås: Rogsta!; Revsund: Ammerön!, Pilgrimstad!, Rensved!; Berg: Svenstavik ovan jvstn!; Åsarna: vid sjön Hålen (O); Klövsjö: Storbäcken! — f. *acutiusculus* Norm. Flerst. bland huvudf.! — Karta 45.

J. biglumis L. — Källdrag, snölägen, översilad mark. — Reg. alp. o. subalp. — F. Frostviken, Åre o. Undersåker t. allm.; Hotagen: Penningkejsen!, Ansätten, Munsfjället (Wd); Laxsjö: Tjárnåfjället (O); Kall: Holdershatten!, Juovanjuonje!, Anjeskutan!, Dörrsvalen, Manshögarne (Wd), Husåberget (Berlin); Hallen: Falkfångarfjäll (Bm). — Karta 46.

J. trifidus L. — Torra hedar, berghällar, klippavsatser. — Samtl. reg. — F. Allm. i samtl. specialomr. i reg. alp. o. subalp.

Luzula pilosa (L.) Willd. — Skogar, skogsängar, hedar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — Allm. i samtl. specialomr. — f. *pallida* A. Dyring. Flerst.!

† **L. nemorosa** (Poll.) E. Mey. — Banvallar, vägsbläntor, även inkommen i naturliga ängar. — Reg. silv. — S. Hackås: banvallen Vikbäcken — Skanderåsen!; Berg: långa sträckor på banvallen Skanderåsen — Åsarna! — U. Ström: Ulriksfors jvstn vid avloppsdikey 1930 (Mörner); Lit: Lillsjöhögen i skogsbryn o. ängar vid pensionatet!; Ragunda: Hammarstrand i hotellets trädgård (M. Engstedt); Rätan: Röjan å banvallen!

L. Wahlenbergii Rupr. — Snölägen, översilad mark. — Reg. alp. — F. Frostviken: Jadenmfjäll (Bm), Silkentjakk, Väjerotjokko, Millestskogsfjället, Ullersjöklumpen (Norrm.); Kall: Dörrsvalen (Wd); Åre: Snasahögen (Sm)!, Bunnarskalet, Åreskutan, Bjelkes gruva (Hn); Undersåker: Otthfjäll (Jn), Sylfjällen (Sm)!, Detnaletjuoldo, Ekorrån, Holokken, Herrhängstötarna, Smållhögarne, Vålåvalen, Trondfjäll, Gråsjöfjäll, Lundörrsfjäll (Sm), Ekorrdrörrn! Vällista (O); Oviken: Hundshögen (Bm). — Sydgräns i Jämtland.

L. arcuata Wg. — Snölägen, stenig, fuktig mark. — Reg. alp. — F. Frostviken: Gellvernokko, Ullersjöklumpen, Väjerotjokko, Gilletsentjokko, Brakkfjället (Norrm.), Silkentjakk, Millestskogsfjället, Avarde (Wd); Hotagen: Penningkejsen (O)!, Ansätten (Wd), Munsfjället (O); Offerdal: Offerdalsfjällen (Wd); Kall: Anjeskutan (B)!, Juovanjuonje!; Åre: Skurudalshöjen!, Blåhammarkläppen (Sj)!, Glucken (Sj), Bunnarskalet!, Snasahögen (LS)!, Åreskutan (Hn)!

Undersåker: i de flesta högre fjäll; Hallen: Drommen (O)!, Västerfjäll (Bm); Oviken: Hundshögen, Bosjöfjäll (Bm).

L. confusa Lindeb. — Snölågen etc. som föregående. — Reg. alp. — *F.* Kall: Dörrsvalen, Manshögarna, Sockertoppen (Wd), Anjeskutan!, Juovanjuonje!; Åre o. Undersåker: t. allm. i de högre fjällen; Hallen: Drommen (Bm); Oviken: Hundshögen (Wd).

L. multiflora (Retz.) Lej. — Ängar, mossar, skogsbryn, betesmarker. — Reg. silv. o. sälls. i reg. subalp. — Samtl. specialomr.

L. multiflora × **sudetica**. — Åre: Skurdalshöjden (E. von Wolcker); Stugun: vid bron över Indalsälven (MA); Ås: mellan Sem o. Lugnvik (S. Kilander!).

L. frigida Sam. — Ängar, betesmarker, hedar. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Sippmikken, Sippmikkjaure, Gellvernokko, Leipikmon, Tiksnjuonje, Lejarforsen, Silkentjakk, Ankarede, Ullersjöklumpen, Storfjället, Blerikken, Väjerotjokko, Millestskogsfjället, Gilletsentjokko, Gellinjakkjaure, Gaskatjuolt (Norrm.); Hotagen: Valsjöbyn!, Bågavattnet!; Kall: Kolåsen, Dörrsvalen, Rutsdalen (Wd); Åre: Storlien!, Enafors!, Handöl!, Högåsen!; Undersåker: Sylarna!, V. o. Ö. Enadalshöjderna!, Blåhammarfjäll!, Storulvån!, Vallbo! — *S.* Alsen: Östbacken!, Mattmar: Nygård!, Aspås: Gräfte!, Kyrkås: Gillerån!, Bringåsen!; Frösön: Torråsen! — *U.* Lit: Lillsjöhögen!; Håsjö: Valla!

[*L. congesta* (Thuill.) Lej. — Den av LS från Snasahögen o. Bm från Bodsjöedet omnämnda *L. campestris congesta* hör säkerligen ej till den verkliga *L. congesta*. Herbarie-exemplar okända.]

L. pallescens (Wg) Bess. — Ängar, myrmark, även åkrar. — Reg. silv. — *F.* Åre: Storlien (J), Snasahögen (LS), Åreskutan (B); Sunne: Fjällsågen (Bm). — *S.* Föllinge: kring Hårkan!; Offerdal: Änge (Bm); Undersåker: Ristafallet (E); Frösön: Rannåsen (O), Frösön vid Ändsjön!, Kungsgården!; Brunflo: Torvalla (MA), Lunnel; Sunne: Vällviken (Bm); Norderön: Norderön vid Önsta o. Trusta (Bm); Oviken: Rörön (Bm), Gärde!, Eltnäset!, Joxåsen!; Nås: Gåle, Kungsnås (Bm)!, Berg: Tossåsen (Bm), Svensta!, Svenstavik!, Hoverberg!; Åsarna: Åsanforsen! — *U.* Borgvattnet: Boberg!, Selet!; Stugun: Fiskviken!; Ragunda: Selsviken!, Krokvgå!, Överammer!, Hammarstrand!, Krångede!; Fors: Bispgården!; Hällesjö: Hårdgård!; Nyhem: Docktjärn!, Kleven!, Jvstn!; Bräcke: Åsberget!; Sundsjö: Boggsjö, Fanbyn, Fjällsta, Holmsjö (Öld!); Lockne: Rossbol!; Hackås: Näcksta (Bm); Bodsjö: Gullboviken!, Våle!

L. sudetica (Willd) DC. — Ängar, hedar, torvmossar, str. — Samtl. reg. o. specialomr.

L. spicata (L.) DC. — Berg, grusmark, hedar. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. utom Ström, Berg o. Myssjö.

L. spicata × **sudetica**. — Undersåker: Kroktjärnsstugan under Smällhögarna (Sm).

LILIACEAE.

Tofieldia palustris Huds. — Våta ängar, torvmossar, kärr, ymnigast i kalkkärr. — Samtl. reg. o. specialomr.

Narthecium ossifragum (L.) Huds. — Våt torvmark, myrkanter. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Raudek!, Jormliklumpen (Norrm.), Portfjällets nordsluttning o. ända upp mot fjället i sumpmyrlaggar, Lillfjällets nordsluttning (Jsn), Gäddede (Hassler); Hotagen: Almdalen (Bm); Laxsjö: Stakafjäll (Bm);

Offerdal: Oldklumpen flerst., vid bäckar mellan Baurantjakke o. Gruvfjället!; Kall: allm. kring sjöarna Holdern o. Jävsjön!, Holdershatten!, Tortåsberget!, Hobergsvälen (Berlin), Rutsdalen, Dörrsvälen (Wd), Lillanjeskutan flerst. upp till c:a 850 m ö. h.!, Kjoland o. Flanderstöten flerst. (Hg), Äsingen!, Kallsedet!; Åre: Skalstugan!, Dörrsjöhöjderna!, Saxvallsklumpen!, Medstugan (Bm), Skurdalshöjden!, Fjällstugan!, Storlien (Sm)!, Högåsen vid Enafors (Sm), Mullfjällets östsluttning reg. alp.!, Åreskutan nedom Brunsvälen (Hn). — Nordgräns i Jämtland. — Karta 47.

Gagea lutea (L.) Ker. — Björkängar i sydläge. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Ankarvattnet o. S. Blåsjön (P. Karis!), Buonas sydsluttning mot S. Blåsjön i nedre reg. subalp. (Str), Jormlien på flera lokaler (Str) samt 2 km v. om Jormlien mot norska gränsen och vid Sätern (P. Karis). — Som spontan nordgräns i Jämtland och Ångermanland.

G. minima (L.) Ker. — Ursprunglig i lundartad ängsmark o. på ängsbackar? Kulturspridd till åkrar o. trädgårdar. — Reg. silv. — S. Frösön: Frösön i brynet av gles björkskog mellan kyrkan o. Valla tillsammans med *Paris quadrifolia* *Carex pediformis*, *Actaea spicata*, *Viola mirabilis* etc.!, ovan Valla på en ängsbacke!, Mjälle (Wd), lägret vid en lada (O); Östersund: inom Hovs o. Fornbyns område i gamla trädgårdsland!; Brunflo: Backen nära en gammal trädgård i *Lonicera xylosteum*- o. *Ribes alpinum*-snår! — U. Ragunda (H. R.!). — O. uppgiver även Hällesjö kyrkby i lövskog samt Fors på en torr backe. — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

Allium oleraceum L. — Ängar, ängsbackar, även dikeskanter. — Reg. silv. — S. Undersåker: Prästgårdsfallet (E); Ås: Sem!; Frösön vid Kungsgården (O)!, Vagled, Hornsberg (O), lägret!, Valla (Sm), Vallsundet!, Mjälle (Eat), Mjällebacken nedanför Öneberget!; Östersund (O); Brunflo: mellan Håkanstad o. Grytan (S)!, Vamsta!, Gärde!, Ängel, Ope i diken vid banvallen!; Lockne: ängar vid kyrkan!, flerst. (Bm); Sunne: Andersön (O o. W!); Norderön: Norderön vid Västanede o. Önsta (Bm); Oviken: Oviksslätten, Botåsen (Bm), Stämgården (Ar), Skottgården (O); Hackås (O); Näs: Gäle, Wij, Sinnberg, Kungsnäs (Bm), Månsta (O); Berg: flerst. (Bm). — Nordgräns i Jämtland och Ångermanland. — Karta 48.

† **A. schoenoprasum** L. — Förv. från trädgårdar, där den ofta odlas. — F. »Föllinge lappmark» (Bohlin); Åre: Åresjön (At), ängsbacke vid Mörviken (Eat). — S. Laxsjö: Tuvattnet i en backe nära gården!; Brunflo: Torvall!; Berg: mellan Hoverberg o. Vigge by (B).

† **Lilium bulbiferum** L. — Förv. i ängsbackar, någon gång tillf. i åkrar. — S. Rödön: Säter (O); Frösön: Frösön i vallar nedanför Rise!; Brunflo: vid Opebacken mellan landsvägen o. Storsjön rikligt i en ängsbacke!, Lunne i en åker!

Majanthemum bifolium (L.) F. W. Schm. — Skogar, skogsängar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — Samtl. specialomr.

Polygonatum officinale All. — Bergssluttningar på hyllor o. avsatser, klippblock, oftast i sydberg, även vid forsar. — Reg. silv. — F. Laxsjö: Stakafjäll (AB), Ö. Tjärnfjället (O)! — S. Alanäs: Kalkberget (Gr); Lit: Föllingekrogen (AB), V. Halåsen (O); Offerdal: Riseberget (O); Alsen: Rödeberget (Sn); Frösön: Frösön på Östberget (O)!, Berg: Hoverberget (O)! — U. Stugun: Öberget!, Stuguberget (AB)!, Mörtån (O)!, Hornsjöberget (O), Strånäsberget!; Ragunda: Forsberget!, Stadsberget!, Degerberget!, Vättaberget!, Krokåvsberget!, Kullberget (AB)!, Prästberget!, Middagsberget (AB), Ammerberget (O), vid Am-

merälven nära bron (Bm); Fors: Bispgården i sydsluttning mot älven (Wd), Utanede i raviner!, Edset flerst. efter älven!; Hällesjö: holmar i Lillån på Hucksjöåsens omr. (Bm), Sörbygden (O); Håsjö: Husmyran (Wd); Nyhem: berget Kleven!; Sundsjö: Tavnäs (Öld); Bodsjö: Källberget! — Karta 49.

P. verticillatum (L.) All. — Lövängar, björklundar, bäckdalar, berggrötter. — Samtl. reg. o. specialomr., sparsammast i sydöstra delen.

Convallaria majalis L. — Ängs- o. skogsbackar, snår, längs bäckar, ofta även på banvallar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. exv. å Oldklumpen i Offerdal! — Samtl. specialomr., sällsyntast i de n. fjälltr. — Karta 50.

Paris quadrifolia L. — Fuktiga skogar, bäckdalar, berggrötter. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *quinquefoliata* Neum. Flerst.!

ORCHIDACEAE.

Cypripedium calceolus L. — Kalkkärr, tuvig o. snårig kärr- o. skogsmark. — Reg. silv. — F. Offerdal: Jänsmässholmen (O); Kall: Storvalen (Fn), Fä-viken (Berlin), Berget!; Åre: Tännsjöns v. str. o. Bodsjöedet (O). — S. Samtl. specialomr. utom Mattmar, Norderön, Myssjö. — U. Hammerdal: Görvik!, Fyringen!, mellan Grenåskålen o. Länglingen!; Löt: Lillsjöhögen!; Borgvattnet: Borgsjö!; Stugun: Äcklingtjärn (O), vid landsvägen 4 km s. om Mårdsjön (Å), mellan Höglunda o. Kälarna!, Knösen!, nedom Dusnäsberget!, mellan Vågsäter o. Borglunda!; Ragunda: Hobäckens övre lopp (Gr), mellan Stormyrfåb. o. Överbofåb.!; Fors: Åsen (O); Hällesjö: Hucksjöåsen, Västane, Klingermyran, Storåsberget (Bm); Håsjö: prästbordets ägor intill Fisksjön (O. Strindberg), Gåddtjärnarna!; Nyhem: Dockmyr (Gr); Bräcke: mellan Bodsjön o. Grötingen samt vid Gimåns utlopp i Idsjön (Bm), Öratjärn!; Sundsjö: Övre Gestlingen!, Tavnäs!, Binnäset, Lövsta, Björsjö, Torsång, Ismundsundet, Singåbacken, Mjösjö (Öld); Lockne: Berge (Sn); Hackås: Dödre!; Revsund: Ammerön!, Mållgård, Sundslägen ovan kyrkan!; Klövsjö: nära Utanbergsvallarna!; Rätan: Bredsillre (Gs). — Fridlyst i Fors socken. — Karta 51.

Ophrys muscifera Huds. — Kalkkärr, kalkängar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: i närheten av Fyrås på gränsen mot U. (On), Hoxåsen (O); Häggenås: mellan Kougsta o. Hårkan!, på holmar i Hårkan!, Österåsen!; Löt: Nyhem nära kyrkan (Lm), Prisgård!; Alsen: Kösta (O); Näskott: Löthagen vid Vaplan (O), Rödön: Vike!, Trusta (O); Ås: Kånkbacken o. Tysjön (O)!, Nivsåsen (O)!, Sem (O)!, nära Sandnåset!; Frösön: mellan Ballsta o. Fillsta (O), Svindalen (Str), Frösön vid läget!, nedanför Rise, Stocke o. Herke!, Kungsgårdsängarna (O)!, Åndsjön (Sn), Lövtorget!; Östersund: Rannåsmärgen (Sn)!, Odensala (O)!, Grävsåsen (O)!, Marielund (O), Långmyren!, Lillsjön!; Brunflo: Ope (O), Backen!, Torvalla (MA), Vikens kronopark!; Lockne: Forsta (O), vid kyrkan (Str); Marieby: Bye (O); Sunne: Orrviken samt vid kyrkan o. Storsved (Bm), Fanbyn!, Digernäs!, Andersön, Målång (O); Oviken: Sideängarna (Bm); Näs: Bledång (Bm); Berg: Bergsviken (O). — U. Revsund: Pilgrimstad i närheten av Anviken (Str). — Nordgräns i Jämtland.

Orehis incarnatus L. — Myrar, strandängar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: kring Sikån!, Språnghällorna (I. Petersén!). — U. Ragunda: Överammer i Ammeråns strandängar!, Hammaren i Grånmyran (F), Skalsmyran (Bv)!, Fors: Flomyrtjärn!, Fångsjöbacken!; Hällesjö: Rörtjärnsmyren! — var.

serotinus Hausskn. Ragunda: strandängar n. om Överammer! — Nordgräns i Jämtland.

O. cruentus O. F. Müll. — Företrädesvis i kalkkärr. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Ankarede (Norrm.), Gäddede (O), Säljåsen (Km, »*angustifolia*»); Kall: mellan Äng o. Äcklingen (O), Kolåsen (Wd), mellan Huså o. Fä-viken (B, »*angustifolia*»); Åre: Högåsen (Sm)!, Snasahögen (LS), myren n. om Enafors jvstn!, Bodsjöedet (O), Åreskutan (Hn), Renfjället (N), Saxvallsklumpen!, Hästfjället!; Undersåker: Vällista, Fångvålen (E, »*Traunsteineri*»); Hal-len: Storån ovan Höglåkardalen (O). — *S.* Samtl. specialomr. — *U.* Hammerdal: Grenåskålen (On), Fyrås!; Lit: Stugusjön!; Stugun: Dusnäset!, Lövhässjan (Å); Ragunda: Japptjärn!, Näset (O)!, Selsviken!; Fors: Järsjödammen (L. Strindberg); Hällesjö: Storåsen (Bm, »*angustifolia*»); Bräcke: Långtjärn (O)!, Bröcklingsbäcken (Gr); Sundsjö: Björsjö (Bm), Mjösjöl, Övre Gestlingen!, Fanby, Fjällsta, Marsätt, Stamnäs (Öld); Revsund: Anviken (J), flon vid Gällö (Hz), Tuvtjärn!; Bodsjö: mellan Djuptjärnsfliggen o. Väksjön (O); Klövsjö: flerst. (En). — Mycket föränderlig med avseende på bladformen. Förekommer dessutom ofta med ofläckade blad o. någon gång med vita blommor. — Karta 52.

O. Traunsteineri Saut. — Myrar. — Reg. silv. — *S.* Lit (H. L.). — *U.* Ragunda: Stortjärn vid Selsviken!; Håsjö: Gaddtjärnarna! — Nordgräns i Jämtland?

O. maculatus L. — Myrar, våta ängar o. skogar. — Samtl. reg. o. specialomr. — Varierar med vita blommor. — f. *sudeticus* Pösch. Former, som torde höra hit, förekomma i reg. alp. o. subalp.

Chamaeorchis alpinus (L.) Rich. — Gräsbundna, fuktiga lokaler, även bland ljung. — Samtl. reg., men företrädesvis i reg. alp. — *F.* Åre: Snasahögen (B)!, mellan Snasahögen o. Enaälven reg. silv.!, Täljstensberget!, Handöl (Rh), torde avse föregående lokal, Handölsfallen, Blåhammarkläppen (At), Rödbergen reg. subalp.!, Grötmjölhögen!, Västerskutan (Berlin); Undersåker: Getvalen (Rh), Smällhögarna (O) även i reg. subalp. (Sm), Tjatjasen, Kroktjärnarna reg. subalp. (Sm), Sylarna, Neadalen, Lundörren (O), Kyrkstensfjället (Str).

Coeloglossum viride (L.) Hn. — Ängar, skogar, betesmarker. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *subalpinum* Neum. Flerst. i reg. alp.!

C. viride × **Orehis maculatus**. — Åre: Mörviksåns delta 1892 (H. R.), Storlien på slutningen av Storliebacken 1893 (H. R.), Storlien intill gångstigen till Glucken, 2 km v. om jvstn 1929! Ett individ bland stamarterna. — Läpp till formen lik *Coeloglossums*, vid basen med rödvioletta strimmor, övre kalkbladen slutna till en hjälm. Blommor vitgröna — svagt rosafärgade. I närheten av denna lokal togs ytterligare ett individ år 1933 av kammarrättsrådet E. von Wolcker!

Platanthera bifolia (L.) Rchb. — Skogar, skogsängar, hedar. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Vågen (On), Lillfjället, Sturdavardo, riksroset 197 (Norrm.), branterna ö. därom!; Hotagen: Munsfjället (O); Åre: Storlien (O o. Wd), Högåsen vid Enafors! — *S.* Frösön: Frösön vid lägret (W!); Östersund: Odensala (O); Brunflo: Torvalla (O)!, Marieby: Fugelsta (Bm); Sunne: Diger-näs!; Oviken: Hackåsen (Bm); Myssjö: Svedje (Ar). — *U.* Stugun: Näverede (O); Ragunda: Degerberget!, Vättaberget!, Middagsberget (Gr), Prästberget!; Fors: Bispgården!, Kvisselberget vid Åssjön samt på flera andra ställen (L. Strindberg); Hällesjö: allm. på bergsslutningarna kring Storåsen (Bm), Gransjöns v. str. 2 km so om Ansjö by (Gr), Sörbygden!, Mjösjö (O); Håsjö: Amerika

(Br); Nyhem: Kleven!; Bräcke: Bröckling!; Hemsjö (Bm); Sundsjö: Skorsta, Östbyn (Öld); Bodsjö: Flasketjärnsfliggen (O), Källberget!

P. chlorantha (Cust.) Rchb. — Sydberg. — Reg. silv. — U. Håsjö: Brosvedjan (Wd), nu troligen utgången sedan lokalen uppodlats; Nyhem: berget Kleven i sydslutning! — O. uppger även Döda fallet i Fors. — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad.

Leuchorchis albidus (L.) E. Mey. — Björkängar, hedar, klippavsatser. — Samtl. reg. — F. Frostvikens v. del samt Åre o. Undersåker t. allm.; Hotagen: Gunnarvattnets fäb., Ansätten (I. Petersén); Laxsjö: Stakafjäll (Bm); Offerdal: Oldklumpen (N. Andersson)!; Kall: Anjeskutan (B), Manshögarna (Fn), Dörrsvalen (Wd), Holdershatten!, Björkede!; Hallen: Fjällhalsen (O); Oviken: Eriksbodarna!

Gymnadenia conopsea (L.) R. Br. — Kärr, myrar, våta ängar, örtrika skogar, ymnigast i kalktrakter. — Samtl. reg. — F. Frostviken, Kall, Åre o. Undersåker: mångenst.!; Hotagen: Munsfjället (Wd), Vinklumpen!, Penningkejsen!, Gunnarvattnet!, Bågavattnet!, Rörvattnet!; Laxsjö: Tjärnfjällen!, Foskberget!; Offerdal: Baurantjakke!, Långsådalen!, Olden!, Västsjön!, Rönnön!; Klövsjö: Sångbäcken!, Fätjaån! — S. Samtl. specialomr.! — U. Alanäs, Ström, Hammerdal, Borgvattnet, Löt, Stugun, Bräcke, Brunflo, Sundsjö, Lockne, Hackås, Revsund, Näs, Berg: mångenst.!; Ragunda: Selsviken!, Överammer samt flerst. utefter Ammerån!, Stadsberget!; Hällesjö: Storåsen (Bm); Håsjö: Gädtdjarnarna!; Nyhem: Gimdalen!; Bodsjö: Skurun!, Våle!; Klövsjö: Blybergsmynnen!; Råtan: myrar n. om Röjan! — var. *ecalcarata* M. Schulze. En egendomlig sporresaknande form. Åre: Storlien (Aug. Giron!). — f. *ornithis* Jacq. Frostviken: Jormlifjäll!; Kall: Dörrsvalen (Wt); Åre: Storlien (W!), Högåsen (Ögn), Saxvallsklumpen!; Hällesjö: Storåsen (Bm). — f. *densiflora* (Wg). Åre: mellan Färviken o. Huså hytta (B); Hammerdal: s. om Sikås jvstn (On). — f. *lapponica* J. W. Zett. Hit höra kanske en del förkrympta former, som ibland förekomma i fjällen.

G. conopsea × **Leuchorchis albidus**. — Kall: Björkede! Ett individ i en björkäng nedanför Holdershatten i reg. subalp. 1929. Till bladformen mest lik *Gymnadenia*, blomfärg vit med skär anstrykning, sporre längre än hos *Leuchorchis*, men mycket kortare än hos *Gymnadenia* samt krökt som hos den sistnämnda; Åre: Åreskutan vidareg. invid Blåsten 1884 (Hn — E. Collinder).

Nigritella nigra (L.) Rchb. — Torra ängar, ängsbackar. — Reg. silv. — F. Åre: Åreskutan (Hn). Sannolikt avses Årebyn, där den förr funnits, men nu försvunnit, sedan lokalen uppodlats. — S. Antecknad från ett 100-tal lokaler från Ström — Föllinge — Offerdal — Undersåker i norr till Åsarna i söder, ofta dock förekommande mycket sparsamt. Ej känd från Alanäs, Gåxsjö, Laxsjö o. Klövsjö. — U. Hammerdal: Viken (O o. H. R.), Ede (Wd); Ragunda: Dövikén (O. o. B. Flemström), Hammarstrand å Dansbaneberget (Gr), Kullsta o. Pålgård (B. Flemström), förr allm., men utrotad av befolkningen (F); Fors: Bispgården nära jvstn (forstmästare von Post enl. L. Holm); Bräcke: Sösjö!; Sundsjö: Fanbyn (J), Björsjö (Bm), Sundsjöåsen, Fjällsta (Öld); Hackås: Näcksta (Bm); Lockne: Haxäng (Str); Revsund: Pilgrimstad (At), Förberg!, Ammerön!, Grimmäs!, Gällö!, nära Anviken (Str); Bodsjö: Finnäs! — I H. R. ligga exemplar från Snasahögen (Fr. Z. Franzén 1864) o. i H. U. från Storlien (Almquist o. Kempe 1868). Feletikettering? — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 53.

Helleborine palustris (L.) Schrank. — Kalkkärr. — Reg. silv. — S. Östersund: kalkkärret mellan landsvägen o. Odensvik (O)!, Lillsjön (Sn). — Enligt Wd skulle den möjligen även finnas vid Kläppe i Kyrkås. O. uppgiver dessutom Rödön mot Näliden. — Nordgräns i Jämtland.

H. latifolia (All.) Druce. — Kalkkärr, snåriga kalkbackar. — Reg. silv. — S. Lit: Halåsberget (Sn); Ås: Sörbyn o. Sem (Hn)!, strandsnår nedanför Västersem!; Östersund: Karlslund (O. o. G. Ekberg!), Odensala mot Lillsjön samt Stadsskogen ovan Göviken (O); Brunflo: Håkanstad vid gamla landsvägen!; Marieby: vid kyrkan o. vid vägen fram mot Fillsta (Bm). — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad.

H. atropurpurea (Raf.) Sch. & Thell. — Kalkkärr, grusbackar. — Reg. silv. — S. Alanäs: Kalkberget (S)!, Havsnäs!; Ås: Sem (Bm); Östersund: kalkkärret i Odensala (S)!, Åsarna: Gammalbodberget (Sn). — U. Stugun: Stugubyn s. om forsen (O), strandvallen vid Fredrikslund (MA)!

Epipogium aphyllum (Schm.) Sw. — Örtrik, våt, mossrik granskog, källdrag. — Reg. silv. — F. Hotagen: Munsfjället nära Hällingsån (A. Nygren); Kall: Fävikén (Berlin!). — S. Ström: Strömsund, Jonsgårdens kronopark (A. Nygren), Skalsberget (O), Långåsens skog (Sr); Häggenäs: flerst i skogarna kring Hårkan!, mellan Ollsta o. Storflon!; Lit: Härkaskogen (C. E. Barth!); Offerdal: prästgården (O); Näskott: Vaplan (G. W. Forsell enl. S); Ås: Kånkbacken o. Tysjön (O), Nivsåsen!, Lugnvik (Sn); Kyrkås: Kläppe (O); Frösön: Frösön nedanför Tanne mot Storsjöstr. sedan 1925 alla år!, vid bäcken mellan Flon o. Lövtorpet!; Östersund: Stadsskogen (Br), Solliden o. Spikbodarna (Sn)!, Odensala n. om Per Svensbodarna, Karlslund, Änge (O), sluttningen mot Rannåsbäcken på flera ställen!; Lockne: Bleka (O); Sunne: Källmarsundsmyren på Andersön (LS), nära kyrkan (F); Norderön: Norderön vid Trustal!; Näs: Åsan (O), Gäle (F); Berg: v. om landsvägen mellan Tossåsen o. Rörö byar (Bm!), Bergvik mellan Berg o. Åsarna (F); Åsarna: vid str. av sjön Äldern (G. Liljeström). — U. Hammedal: Viken o. Ede (O); Stugun: Strånäset (E. Holmberg!), Stugubyn, Lövhässjeskiftet ej långt från Granmyra o. för övrigt h. o. v. i Stugutrakten (Å), i skogen ovan Torvalla 1933 i 100-tals exemplar (G. Liljeström); Ragunda: Hammarsjömyran vid Lilla Fisksjön (O), Stormyren i Överammer (Bm), v. om Halångsbodarna (Bv!), kyrkslättskogarna, Vätta-, Kullsta- o. Hökbergen (F), Dövikén (B. Flemström), Koviken!; Fors: ö. om Fanbergstorpet på flera ställen (jägm. G. Montell enl. L. Strindberg); Hällesjö: Mjösjö (O); Håsjö: Östansjöskogen o. Nybodarna (Wd), Balsjöån (O); Bräcke: skogen mellan Bensjö o. Bröckling (H. R.); Brunflo: Hälleån 100-tals individ 1913 (Sn); Sundsjö: Tavnäs Öretjärn, Boggsjö, Marsätt (Öld); Lockne: Brännan (statsgeolog B. Askund enl. Sam.); Revsund: prästbordet (F), Ammerön å Övsjöbränna (O) samt kring Skurubäcken o. på sydöstra sluttningen av Skuruberget på ett tiotal närbelägna lokaler!; Rätan: Ljungans n. str. vid Brattfors! — Karta 54.

Listera ovata (L.) R. Br. — Kalkkärr, våta ängar, björklundar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Jorpatjuolt, Blåsjön, Sjulåsén (Jsn), Storlifjäll, Siljestjorken, Lillfjället, Storklumpen (Norrm.), mellan Stensjön o. Gemesjaure (Lf), riksrosét 197!, Goskarvardo!, Sturdavardo!, Jormlifjäll!, Jormliklumpen!; Offerdal: Långsåden!, Almåsa (O); Kall: Anjeskutan!, Suljätten!, Ytteräng (O); Åre: Skilstugan, Bodsjöedet (O), Saxvallsklumpen!, Hästfjället!, Storlien (J)!, Enafors (Sm), Högåsen!, Duved!, Mullfjället (O), Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln! Totthummeln!, Renfjället (J); Undersåker: Fångvålen (E),

Ottfjäll, Vålådalen, Rekdalshöjden (Sm). — S. Ström: Risselås (Jsn), Bredkålen (O)!, kyrkbyn (O); Föllinge: Raftälven (O), Ottsjökålen!; Hamnerdal: mångenst.!; Häggenås: Munkflohögen (Jsn), Storflon!, Huse!; Lit: Halåsen!, Söre!, Handog!; Offerdal: Ängel; Undersåker: Nordsjöbergen (E), Romo!, Rista!, Hårsta!, Hålland samt sluttningarna därovan flerst.!; Alsen: Kougsta!, Bergel, Edel; Näskott: Faxnålden!; Rödön, Ås, Kyrkås, Frösön, Östersund, Brunflo, Lockne, Marieby, Sunne, Norderön, Oviken, Myssjö, Näs: mångenst.!; Åsarna: Skalänge: (O o. C), kyrkbyn (Bm); — U. Hamnerdal: Ede (O), Fyrås!; Stugun: Mörtsjöbodarna (O); Ragunda: Stadsberget!; Fors: Bispgården!, Österede!, Utanede! Västeråsen (O. Strindberg), Trefaldighetskällan vid Järån (L. Holm); Hällesjö: Storåsen (Bm), Mjösjö (O), kyrkbyn!; Håsjö: Skällsjön!, Gädttjärnarna!, Husmyran nära Fisksjön (Wd); Nyhem: Gimdalen!; Bräcke, Brunflo, Sundsjö, Revsund: flerst.!; Bodsjö: Våle (O), Skurun! — f. *trifoliata* (Cariot) A. & Gr. Frösön (G. Öhrstedt!). — Varierar dessutom med 4 kransställda blad samt med 3 blad, det tredje bladet nästan mitt på stjälken, båda formerna vid Hägled i Sunne (G. Öhrstedt!). — Karta 55.

L. cordata (L.) R. Br. — Mossig barrskog, även myrar. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — f. *pallida* H. Thed. Sundsjö: Övre Gestlingen!; Hackås: St. Stensjön!

Goodyera repens (L.) R. Br. — Mossig o. fuktig barrskog, någon gång i björkängar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Sjulsåsen (Jsn); Laxsjö: Foskberget!; Åre: Snasahögen (LS), Täljstensberget (Sj), i reg. subalp. (Sm), Bunnerviken nära Grötmjölhög (Sm); Undersåker: Edsåsen! — S. o. U. Samtl. specialomr.

Corallorrhiza trifida Chat. — Sumpig skogsmark, alkärr, myrar. — Reg. silv. o. sälls. i reg. subalp. — Samtl. specialomr.

Malaxis paludosa (L.) Sw. — Dykärr, gungflyn. — Reg. silv. — F. Frostviken: mellan Mesklumpen o. Blåsjön (Ragnhild Grundell enl. Na). — S. Häggenås: Österåsens kronopark å Storflon (Str!); Åsarna: Skalänge (G. Liljeström). — U. Ragunda: flerst. i myrarna (F); Fors: Flomyrtjärn (L. Strindberg!); Hällesjö: Stormyren på Hucksjöåsens ägor (Bm!), Mjösjö vid Lapptjärn (O); Råtan: kärr mellan Nortjärn o. Råtansjön!

Achroanthos monophyllos (L.) Greene. — Kalkkärr, kalkängar, källdrag. — Reg. silv. — S. Hamnerdal: Öjvågen (Wd); Rödön (S); Frösön: Knytta!, Frösön å Kungsgårdens s. äng (LS), lägret (O)!, fordor vid Önebäcken, lokalen nu förstörd (O), Lövtorpet (L. Strindberg!); Lockne: vid kyrkan (Bm o. Str!); Sunne: Orrviken (B), vid kyrkan (Bm), på ett par närbelägna lokaler!; Oviken: vid kyrkan samt i hästhagen vid prästgården (Bm). — U. Revsund: Gällö, någon km västerut nära landsvägen på ett par lokaler (Str). — O. uppgiver även Lit samt Rösta i Ås, båda uppgifterna säkerligen riktiga. — Varierar med två blad. — Karta 56.

Calypso bulbosa (L.) Oakes. — Mossig, fuktig barrskog. — Reg. silv. — F. Frostviken: Fågelbergets n. sida (kand. A. Nygren). — S. Alanäs: Siljeåsen (Lm m. fl.), å flera närbelägna lokaler (Str!), Gubbhögen (distriktslantmätare H. Wikström). — U. Stugun: Borglunda (G. Hann)!, Höglunda (kand. S. Kilander)!, på flera lokaler!; Ragunda: vid stigen mellan Stormyrfåb. o. Överbofåb. 11 km från Gevågs by (L. Ericsson!). — Sydgräns i Jämtland o. Ångermanland.

SALICACEAE.

Populus tremula L. — Skogar, hagar, betesmarker, enstaka eller i små dun-
gar. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — var. *villosa* Lang. Åre:
Totten, Skurudalshöjden (W); Undersåker: Fångvålen (E); Alsen: Bräcke-
berget!; Östersund: Ängel!; Norderön: mellan Trusta o. Ålsta (Bm); Berg: Toss-
åsen (B); Hällesjö: mellan Storåsen o. Hucksjöåsen (Bm); Revsund: Gällö!
— f. *psilantha* Beck. Jämtl. (Holmb. Fl.).

(*P. canadensis* Moench, *P. candicans* Ait., *P. balsamifera* L. samt *P. lauri-
folia* Ledeb. flerst. planterade.)

Salix reticulata L. — Fuktig jord, snölägemark, utom fjällen i kalkkärr. —
Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. utom Ström (o. Klövsjö?). — *S.* Håggensås:
Österåsens kronopark på Örans str. (Str!); Offerdal: Rönnöfors vid fallet (O);
Undersåker: Ristafallet (Ar); Östersund: Stadskällan på gränsen mellan Sems,
Nivåsens o. Östersunds ägor samt på s. sidan av den större Rannåstjärn, på
båda ställena i kalkkärr (O); Brunflo: Torvalla i kalkkärr (MA); Marby: Bratt-
åsen i kalkkärr (Bm). — Enligt uppgift även vid Raftsjöhöjden i Gåxsjö (Wd).

S. herbacea L. — Något fuktig, grusig mark, hedar, snölägen. — Samtl.
reg., men sälls. i reg. silv. — *F.* Samtl. specialomr. utom Ström, Berg o. Myssjö,
sälls. i Klövsjö, där den endast observerats nära Fjällgården på gränsen mot
Härjedalen (En). — *S.* Östersund: Stadsskogen 1 km norr om staden i kalk-
kärr (O).

S. herbacea × lanata. — Kall: Dörrsvalen (Wd); Åre: Skurudalsport, Snasa-
högen, Åreskutan, Mörvikshummeln (Fl), Storlien (N. Fl.); Undersåker: Här-
deggen o. Bunnerstötär (Jn), Storsola, Ekorran, vid Nean (Sm).

S. herbacea × lapponum. — Frostviken: Ruotats (On); Kall: Juovanjuonje!;
Åre o. Undersåker flerst.

S. herbacea × lapponum × polaris. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. herbacea × phyllicifolia × polaris. — Åre: Storlien samt Undersåker:
Bunnerstötär (Holmb. Fl.).

S. herbacea × polaris. — Överallt, där stamarterna växa tillsammans!

S. herbacea × reticulata. — Åre: Snasahögen (N. Fl.), Storlien (Holmb.
Fl.), mellan Enafors o. Visjön (Ögn); Undersåker: nära Ekorran (Sm).

S. polaris Wg. — Snölägen, översilad mark. — Samtl. reg., men mycket
sälls. i reg. subalp. o. silv. — *F.* Frostviken: Grucksfjället (H. U.), Storlifjäll!,
Jornlifjäll!, Raudek!, Goskarvardo!; Kall: Mielka (Wd); Åre o. Undersåker:
å de flesta högre fjäll, å Renfjället i reg. subalp. o. silv. (Holmb. Fl.).

S. myrsinitis L. — Kärr, sjö- o. älvstr., helst på kalkgrund. — Samtl. reg. —
F. o. *S.* Samtl. specialomr. — *U.* Hammerdal: Fyrås (On); Borgvattnet: Skall-
sjöbäcken!, Borgsjö!, Boberg!; Stugun: Bergmyren n. om Mårdsjön (O), vid bron
över Indalsälven!; Bräcke: v. om jvstn (O), Långmyren!, Sösjö (Bm); Sundsjö:
Tavnäs!, Rissna!; Lockne: myren no. om jvstn!, Källmyrtjärn!; Hackås: Näck-
sta (Bm); Håsjö: på en myr vid n. sidan av Ansjöån (Gr); Revsund: Tuvtjärn!,
Mälgsjön!; Klövsjö: Blybergsmynen!

S. myrsinitis × nigricans. — Mångenst. bland stamarterna, särskilt allm. i
kalkkärrn i *S.*

S. myrsinitis × nigricans × phyllicifolia. — Åre: Storlien, Renfjället, Mör-
vikshummeln (Fl); Aspås: Ren!; Frösön: Kråkstaflon!

S. stipulifera Flod. — *F.* Frostviken: nära bron vid Gäddede, Hållingsåfallet (M. Engstedt).

S. glauca L. — Myrar, sjö- o. älvstr. — Samtl. reg. o. de flesta specialomr., sparsammast i de sydöstliga.

S. glauca × **herbacea** × **phylicifolia** × **polaris**. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. glauca × **myrsinitis**. — Flerst. bland stamarterna!

S. glauca × **myrsinitis** × **nigricans**. — Åre: Åreskutan (Fl); Frösön: Frösön i Kråkstaflon!; Östersund: Ångel; Sunne: Vällviken (Bm!).

S. glauca × **myrsinitis** × **nigricans** × **phylicifolia**. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. glauca × **myrsinitis** × **phylicifolia**. — Åre: Storlien, Stenfjället, Renfjället (Fl); Ås: Ösa!

S. glauca × **nigricans**. — Åre: Åreskutan (Bm)!, Mörvikshummeln, Renfjället (Fl), Snasahögen!, Storlien!, Handöl, Bunnerviken (Sm), Duved, Tännforsen (On); Undersåker: Ottsjöby (Bm), Bunnerfjäll, Herrhångstötarna, St. Stensdalen (Sm), Nyland, Rista (Bm); Östersund: Furulund!; Norderön: Önsta!; Råtan: mellan kyrkan o. Bryngelhögen (En).

S. glauca × **nigricans** × **phylicifolia**. — Kall: Björkede!; Åre o. Undersåker: flerst.!; Föllinge: Lisjömyren!; Ås: Ösa!; Brunflo: Ope fäb.!

S. glauca × **nigricans** × **phylicifolia** × **stipulifera**. — Frostviken: Gäddede vid bron, Hållingsåfallet (M. Engstedt).

S. glauca × **phylicifolia**. — Frostviken: Klumpliklumpen (J. Hamner), Ruotats (On); Kall: Gråsjöbyn (Wt); Åre: Storlien!, Åreskutan, Stenfjället Renfjället, Mörvikshummeln (Fl), Lillskutan (M. Floderus), Bunnerviken (K. Ljungstedt!), Snasahögen (Sm), Tännforsen (On); Undersåker: Tjatjasen, Bunnerstötter (Jn), Tjallingklumpen, Sylhyddan Hårdeggen (Fl); Stugun: Stugubyn (On); Råtan: Bredsillre (En).

S. glauca × **phylicifolia** × **stipulifera**. — Åre: Storlien (M. Engstedt).

S. phylicifolia L. — Kärr, strandängar, även dikeskanter. — Samtl. reg. o. specialomr.

S. nigricans Sm. — Som föregående, sällan fullt ren. — Samtl. reg. o. specialomr. — subsp. *borealis* Fr. Torde vara den vanliga formen i själva fjällen.

S. nigricans × **phylicifolia**. — Merendels allmännare än stamarterna.

S. cinerea L. — Sjö- o. älvstr. — Reg. silv. — *F.* Kall: mellan Fröå o. Huså (Hg); Åre: Åreskutan (AB), Renfjället (Sj), Bodsjöedet (Bm). — *S.* Ås: Strupforsen!; Näs: Månstaåns utlopp i Näckten (Bm). — *U.* Borgvattnet: Ammerån!; Stugun: Fiskviken!, Indalsälven vid bron o. vid Höglunda!, Strånäset!; Ragunda: Stadsberget!, Indalsälven (Bm)!, Selsålandet (Bm); Fors: Indalsälven!; Hällesjö: Gimåns str., Lillån, Täckelån (Bm) samt flerst.!; Håsjö: flerst.!; Nyhem: bäcken mellan Mällsjön o. Lillsjön!; Bräcke: Gimån, Sösjö (Bm), vid Revsunds-sjöns str. (Gr); Hackås: Verkvågen vid Näckten!; Bodsjö (O); Klövsjö o. Råtan: allm. (En).

S. cinerea × **nigricans**. — Ås: Täng (Th. Thorné).

S. cinerea × **nigricans** × **phylicifolia**. — Ström: Strömsund (On).

S. aurita L. — Myrar, sumpig skogsmark, sjöstr. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Åre: Ånn o. Storlien (Fl), Enafors (Sbg); Undersåker: Ottsjöby (Bm); Berg: Skrovelberget (Bm); Klövsjö: Klövsjöfjällen (Br). — *S.* Lit: Husås (Bm); Brunflo: Ope fäb.!; Näs: Gäle (Bm); Berg: Tossåsen (Bm). — *U.* Ragunda (Sh); Fors: flerst. (Sh), Järsjöns str.!, Fångsjöbacken!; Hällesjö: Norrån!, flerst. (Gr); Bräcke: Sösjö, Storberget (Bm), Stugusjön!; Råtan (Br).

S. aurita × **cinerea**. — Bräcke: Sösjö (Bm); Nyhem: vid ån mellan Mällsjön o. Lillsjön!

S. aurita × **cinerea** × **lapponum**. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. aurita × **cinerea** × **nigricans** × **phylicifolia**. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. aurita × **cinerea** × **phylicifolia**. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. aurita × **lapponum**. — Fors: Fångsjöbacken (Sbg!).

S. aurita × **lapponum** × **myrtilloides**. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. aurita × **starkeana**. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. aurita × **starkeana** × **myrtilloides**. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. aurita × **myrtilloides**. — Oviken: Kusböle, V. Arådalen (Bm); Brunflo: Ope fäb!; Fors: Järsjöns str!; myr vid Fångsjöbacken!

S. caprea L. — Skogar, hagar, rasmark, str. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

S. caprea × **cinerea**. — Alanäs: Kalkberget (Gr).

S. caprea × **coaetanea**. — Frostviken: Jormlien, Mittilia (J. Hamner!); Myssjö: Hallomgraven! — Antagl. flerst.

S. caprea × **coaetanea** × **hastata** × **lanata**. — Åre: Storlien, Åreskutan (Holmb. Fl.).

S. caprea × **coaetanea** × **herbacea** × **lapponum**. — Frostviken: Jormlien (J. Hamner); Åre: Åreskutan (Holmb. Fl.).

S. caprea × **coaetanea** × **lanata**. — Åre: Storlien, Åreskutan (Holmb. Fl.).

S. caprea × **coaetanea** × **lapponum**. — Flerst. t. rikligt exv. Åre: Storlien, Åreskutan (Holmb. Fl.).

S. caprea × **hastata** × **lanata**. — Flerst. t. rikligt exv. Åre: Storlien, Åreskutan (Holmb. Fl.).

S. caprea × **hastata** × **lanata** × **lapponum**. — Åre: Storlien, Åreskutan (Holmb. Fl.).

S. caprea × **herbacea** × **lapponum**. — Åre: Storlien, Åreskutan, Renfjället samt Undersåker: Bunnerstötter (Holmb. Fl.).

S. caprea × **lanata**. — Åre: Åreskutan (B. Lindgren!), Mörvikshummeln (Fl), Handöl, Dalsvallen (On).

S. caprea × **lapponum**. — Åre: Åreskutan, Totthummeln, Mörvikshummeln, Mörviksdalen, Bunnerviken, Täljstensberget (Fl), Storlien (On); Undersåker: Bunnerfjäll (Jn); Alanäs: Havsnäs (Gr); Ström: Strömsund (On); Östersund (H. R.); Håsjö: Ansjöån (Gr).

S. coaetanea (Hn) Flod. — Skogsbyn, torra backar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Åre: Storlien, Mörvikshummeln (Fl). — S. Mattmar: Ubyn!; Frösön flerst!; Östersund: Ängel; Hallen: Trägstal; Oviken: Borgvik! — Antagl. spridd över hela Jämtland.

S. coaetanea × **lapponum**. — Åre: Storlien, Åreskutan (Fl).

S. xerophila Flod. — Torr, sandig mark, tallhedar. — Reg. silv. — S. Lit: Skickja!; Sunne: Vällviken (Holmb. Fl.); Åsarna: flerst. å tallhedarna kring Åsanforsen!

S. starkeana Willd. (*S. livida* Wg.). — Skogsbyn, ängar, betesmarker. — Reg. silv. — F. Åre: mellan Storlien o. Enafors (Sm), Enafors jvstn (Berlin!); Undersåker: Vålådalen! — S. Lit (Holmb. Fl.); Ås: Åskott!; Frösön o. Brunflo (Holmb. Fl.); Lockne: Locknesjöns str. nedanför Ede!; Oviken: Rörön, Side (Bm), Botåsen (Ar); Näs: Gäle (Bm); Berg: Tossåsen (Bm), Svenstavik!; Åsarna: Åsanforsen! — U. Hammerdal: mellan Grenåskälen o. Länglingen vid Stortjärn!;

Borgvattnet: Selet!; Ragunda: Selsviken (Bm)!, mellan Överammer o. Selsviken!, Hammarstrand (Gr); Fors: Fångsjöbacken!, Flomyren!, Bispgården!, Edset!; Hällesjö: Gastsjön!; Håsjö: Valla!; Bodsjö: Våle!; Gillhov: Kårviken!; Klövsjö: Röjan (Gr), Blyberget!; Rätan: flerst. (En).

S. starkeana × **xerophila**. — Ås: Åskott!; Berg: Svenstavik!

S. myrtilloides L. — Myrar, våta ängar. — Reg. silv. o. subalp. — *F. Hotagen*: Erfjäll (O); Kall: Äng (O); Åre: Storlien, Åreskutan, Åredalen (Holmb. Fl.); Oviken: Oviksfjällen flerst. (Bm). — *S. Ström*: Hillsand (O); Föllinge: Raftkålen (O); Hammerdal: Håxåsberget (O), Gisselås (Holmb. Fl.); Häggenås: Ollsta (Wd); Alsen: Kösta!; Östersund: Långmyren!; Brunflo: Ope fäb.!; Sunne: Månsåsen (Bm); Marby: Gårdsta (O); Oviken: Kusböle, Österåsen (Bm), Hemmingsbodarna, Bilsåsberget, Hällne fäb. (O); Berg: Tossåsen, Brånan (Bm). — *U. Ragunda*: Singsån (O); Fors: Fångsjöbacken!; Hällesjö: Storåsen (Bm), Hucksjöåsen (O); Håsjö: By (Wd), myrarna n. om Ansjöån (Gr); Nyhem: Dockmyr (O)!, Docktjärn (O)!, Bräcke: Bodsjön!; Revsund: Gallö å Knutsnäset!; Rätan: Långsillre, Nilsmysen, Söderhögen samt mot Vemdalsgränsen (En).

S. myrtilloides × **repens**. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. myrtilloides × **starkeana**. — Ås: Åskott!

S. myrtilloides × **starkeana** × **xerophila**. — Brunflo: Ope fäb.!

S. repens L. — Kärr, hedar, sjöstr. — Reg. silv. — *F. Laxsjö*: Stakafjäll (Bm). — *S. Ås* (Holmb. Fl.); Frösön: Frösön vid Ändsjön (Sn); Sunne: Fjällsågen (Bm); Näs: Gåle (Bm); Berg: Tossåsen (Bm) — *U. Ragunda*: Selsålandet (Bm); Fors: Järsjöns str.!; Hällesjö: Rismysen vid Storåsen, Täckelån (Bm); Håsjö: den större holmen i Singsjön (Br); Bräcke: Lillsjön (O).

[*S. arenaria* L. — Så vitt jag vet ej funnen ren inom landskapet.]

S. arenaria × **lapponum** × **myrtilloides** × **repens**. — Fors: Bispgården (Holmb. Fl.).

S. arenaria × **myrtilloides** × **repens**. — Jämtl. (Holmb. Fl.).

S. arenaria × **repens**. — Fors: Järsjöns str.!

S. arbuseula L. — Myrar, våta ängar, längs bäckar. — Samtl. reg. — *F. Hotagen*: Munsfjället (O); Offerdal: Övergårds fäb. n. om Rönnöfors (O); Kall: Björkedel!; Åre o. Undersåker: flerst.; Oviken: Storfjället, Bosjöfjället, V. Arådalen (Bm); Klövsjö: Klövsjöfjällen (O). — *S. Föllinge*: kring Hårkan o. Ockern flerst.!, Lundsjön (O), Kokdalsbäcken (Bm); Hammerdal: Håxåsberget (O), Gisselås (Holmb. Fl.); Häggenås: Österåsen (O)!, Lit: Ottersgård (Holmb. Fl.); Frösön: Brattåsen (Wk); Östersund: Rannåstjärn (Wk); Sunne: Vällviken (Bm), Målång (O); Norderön: Norderön (O o. Wk); Oviken: Rörösjön (Bm); Åsarne: Skälångarna nära Klövsjögränsen (En). — *U. Lockne*: Börön!

S. arbuseula × **herbacea** × **lapponum**. — Åre: Mörvikshummeln o. Undersåker: Bunnerstötår (Fl).

S. arbuseula × **lapponum**. — Åre: Storlien, Åreskutan, Mörvikshummeln, Renfjället, Ånn (Fl), Snasahögen (Ögn); Undersåker: Tjallingklumpen, Sylhyddan (Fl).

S. arbuseula × **reticulata**. — Åre: Åreskutan, Mörvikshummeln (Fl).

S. hastata L. — Fuktiga fjällsluttningar, kärr, str. — Samtl. reg. — *F. Samtl. specialomr.* — *S. Hammerdal*: Åsen!; Häggenås: Österåsens kronopark å Storflon!; Lit: Danielskrogen (Bm); Östersund: Rannåstjärn (O); Brunflo: Torvalla (MA); Sunne: Vällviken (Bm); Oviken: Skottgården, Joxåsen (Bm); Berg: Tossåsen (Bm), Rörösjön (Holmb. Fl.); Åsarne: Skälångarna (En); Klöv-

sjö: gränsen mot Skalängarna (En). — *U.* Borgvattnet: Skyttmon!, Skallsjöbäcken!; Hällesjö: Grovdalsbäcken (Bm); Håsjö (Wd); Klövsjö: Blyberget!

***S. hastata* × *herbacea*.** — Åre: Åreskutan (N. J. Andersson), Enaforsholm vid materialvägen (Berlin!, det. En.); Undersåker: Ljungan nära Herrhångsstötarna (Sm).

***S. hastata* × *herbacea* × *lanata*.** — Åre: Åreskutan (Fl); Undersåker: Tjallingklumpen (Jn).

***S. hastata* × *herbacea* × *lanata* × *polaris*.** — Åre: Snasahögen (Holmb. Fl.).

***S. hastata* × *lanata*.** — Frostviken: Jormliklumpen (J. Hamner!); Åre o. Undersåker: flerst.; Hammerdal: Åsen vid vägen till Fyråvägen (On).

(*S. glandulifera* Flod. — Frösön: Frösön vid Runeborg (L. Holm, det. Floderus). — Troligen planterad.)

***S. lanata* L.** — Fjällsluttningar, kärr, kärrängar. — Samtl. reg. — Synes vara beroende av kalkhaltig jordmån o. är mycket ojämnt spridd. — *F.* Frostviken t. allm. åtminstone i v. delen, i bygden går den ned till Fågelberget!; Hotagen: Penningkejsen!, Vinklumpen!, Gunnarvattnet!, Ansätten (Str); Laxsjö: Tjärnfjäll (O)!; Kall: Juovanjuonje!, Anjeskutan!, Ytteräng, Snusbacken vid Juveln (O); Åre o. Undersåker: t. allm.; Oviksfjällen (Wd). — *S.* Alanäs: Flåsjön (O); Laxsjö: nära Harrvattnet vid vägen mellan Laxsjö o. Tuvattnet!; Häggenås: Kilflon (Holmb. Fl.); Offerdal: Stavre, Kriken (O); Undersåker: Hålland!; Oviken: Rörösjöbotten (O).

***S. lanata* × *lapponum*.** — Undersåker: Tjallingklumpen (Holmb. Fl.).

***S. lapponum* L.** — Myrar, våta ängar, str. — Samtl. reg. o. specialomr.

***S. lapponum* × *myrtilloides*.** — Åre: Mullfjället (B); Brunflo: Ope fäb!; Sunne: Fjällsågen mellan Hemmings- o. Månsbodarna (Bm); Oviken: Dörrsådalen, Österåsen, Gisselåsen (Bm); Berg: Tossåsen, Brånan (Bm); Ragunda: Selsålandet (Bm); Nyhem: Docktjärn!; Hällesjö: Storåsen i Rismyren (Bm); Revsund: Gällö å Knutsnäset!; Råtan: Långsillre, Nilsmysen, Söderhögen (En).

***S. lapponum* × *myrtilloides* × *repens*.** — Jämtl. (Holmb. Fl.).

***S. lapponum* × *nigricans* × *phylicifolia*.** — Klövsjö: nära Kvarnsjö, nu utdöd buske (Holmb. Fl.).

(*S. purpurea* L. — Någon gång odlad, exv. Brunflo (O).)

(*S. acutifolia* Willd. — Odlad vid Östersund o. vid några jvstnr samt på Norderön!)

***S. triandra* L.** — Älvstr. — Reg. silv. — *S.* o. *U.* på Indalsälvens str. från Lit genom Stuguns, Ragunda o. Fors socknar ned till Medelpadsgränsen på spridda ställen! Lokaluppgiften »Bydalen» i Holmb. Fl. är troligen felaktig.

(*S. alba* L., *S. alba* × *fragilis* o. *S. fragilis* × *pentandra* förekomma odlade på ett o. annat ställe.)

***S. pentandra* L.** — Skogsängar, kärr, str. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr., men sparsammare i själva fjällen.

MYRICACEAE.

***Myrica gale* L.** — Kärr, sankar, ängar, tjärn- o. bäckstr. — Reg. silv. — *S.* Laxsjö: Laxviken (O)!; Gåxsjö: kring Gåxsjön o. Lomån!; Hammerdal: utefter hela Sikån!, Hammerdalssjöns str. o. holmar!, Hoxåsen!, Fyråvägen!, Byel, Öjan!, Grenås (O), allm. (S); Häggenås: Ollsta (MA), kring Ösjön!; Offerdal:

Ede vid Mussjön (AB), Änge, Könsta vid sjön Gröningen (O); Näskott: Nordannäliden i Långmyren (O); Frösön: Frösön i Kråkstaflon (Bm)!; Berg: Tossåsen (Bm). — *U.* Hammerdal: kring Fyråssjön!, Forsvattnet!, Fänriksfjärden!, Vikfjärden!, Solbergsvattnet!, Borgvattnet: Ammerån!; Ragunda: Selsålandet (Bm)!, älvstr. nedom Prästberget (Gr), älvstr. nedanför Koviken vid Stugugränsen!, Hammarforsen (Wd), Halåns utlopp!; Fors: Järåns ytlopp!; Hällesjö: Mjösjö (O); Håsjö: Lövsjön (Sh); Bräcke: Sösjö o. kringliggande kärr (Eat), Sösjöbäcken!; Lockne: Källmyrtjärn!; Klövsjö: Kvarnsjöbyn vid gamla landsvägen (AB); Råtan: flerst. (En). — *O.* uppgiver även Mörtsjön i Hotagen.

BETULACEAE.

De av apotekare J. G. Gunnarsson (1925) uppställda nya björkarternas förekomst inom landskapet ha icke varit föremål för någon grundligare undersökning. De, jämte hybrider, upptagas därför huvudsakligen endast efter vad som är känt från nämnde forskares monografi. I övrigt ha kollektivbegreppen *B. verrucosa* o. *B. pubescens* använts.

Betula verrucosa Ehrh. — Sjö- o. älvstr., ängsbackar. Oftast i enstaka individ, aldrig skogbildande. — Reg. silv. — *F.* Frostviken o. Ström: spridd utefter Vattudalen upp till Fågelberget (Hgn)!; Kall: Torresjölandet (Hg). — *S.* o. *U.* Spridd utefter de större älvarna o. sjöarna, allmännast i Indalsälvens dalgång o. kring Storsjön.

B. coriacea Gunnars. — Växer på nedre fjällsluttningarna samt i floddalarna (Gunnarsson).

B. concinna Gunnars. — Ängsmark. Går ej så högt som *B. tortuosa* (Gunnarsson).

B. concinna × **coriacea** × **nana**. — Hammerdal (Gunnarsson).

B. pubescens Ehrh. — Samtl. reg. o. specialomr. På fjällen ej fullt ren (Gunnarsson). — subsp. *suecica* Gunnars. Kall: Kolåsen rätt allm. (Wd).

B. tortuosa Ledeb. — Växer uteslutande i fjällen o. framför allt i högfjället (Gunnarsson). — *F.* Kall: allm. i reg. alp. — silv. (Wd)!; Åre o. Undersåker: allm.!

B. nana L. — Myrar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

B. nana × **pubescens** (coll.). — Frostviken (S); Offerdal: Almåsaberget, Mussjön (At); Åre: Snasahögen (Rh), Handöl, Handölan (At), Brattland (Ar), Enaforsholm (Berlin!), Åreskutan, Bjelkesgruvan (Hn), Hårbörsta fyllnadsjord (Berlin!); Undersåker: Bunnerfjäll (Jn), Vällista, Ottfjäll (E), Ristafallet (Bm); Rödön: Österkålen!; Näs: Getingberget vid Gäle (Bm); Berg: Tossåsen, Sättra, Snäckbäcksdalen (Bm); Oviken: Botåsen (Bm); Hällesjö: Arsbacken, Täckelsjöberget (Bm); Håsjö: Ansjöån vid Kälarna (Gr), Haraviksflon!

B. nana × **tortuosa**. — Kall: Dörrsvalen, Manshögarna, Sockertoppen alla handa kombinationer av denna hybrid (Wd), Lillanjeskutan!

B. nana × **verrucosa**. — Ragunda: ett större bestånd på prästskogen (Jägmästare Törngren).

Alnus incana (L.) Moench. — Kärr. str., även skogar, bergsluttningar, berg-rötter. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — var. *microconus* Neum. Hammerdal: Ede (On); Marby: Storsjöstr.!; Hackås: Näcktens str.! — var. *borealis* Norrl. Åre: Åreskutan (N. Fl.); Hammerdal: Mo (On); Östersund (N. Fl.); Sundsjö: Rissna vid Brattfallsån!; Frösön: Frösön flerst.! — var. *arcuata*

Skärm. Åre: Åreskutan (N. Fl.). — Ej sällan påträffas former, vilka genom bladens form o. hårlighet, honhängenas skaft m. m. giva intryck av att ha erhållit ett inslag av *A. glutinosa* (L.) Gaertn. Som hybrid mellan de båda arterna har även var. *borealis* tolkats (jämför N. Fl.).

FAGACEAE.

(*Quercus robur* L. — Planterad på några ställen i Storsjötrakten samt i Ragunda o. Fors. Blir vanligen endast buskartad. Vid Rosenhill å Frösön finnes dock ett större träd!)

ULMACEAE.

Ulmus glabra Huds. — Rasmark i sydberg, sydbackar, bäckstr. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jormlien (S o. A), 2 träd i sydbacke!, 6 träd (Lf), Säterklumpen 1 träd i sydbacke (Hgn), Medberget 7 träd i bergrot (Hgn 1909), 12 träd jämte talrika småtelningar (Jsn 1915), Karlberget (S), 10 träd (Jsn), Fågelberget (S), c:a 30 träd jämte talrika småtelningar (Jsn 1915). Ungefär samma antal 1930!; Ström: Storklumpen vid Risede 1 träd i bergrot (Hgn), Torrberget 3 träd i bergrot (Hgn); Hotagen: Dunderklumpen 2 träd i bergrot (Hgn), Höberg (O) 3 träd i bergrot, buskform (Hgn), Almdalen 2 träd i buskform (Hgn); Laxsjö: Tjärnfället å två lokaler med resp. 8 o. 12 träd i bergrot, buskform (Hgn). Å Ö. Tjärnfället 1932 8 st. almar, därav 2 träd c:a 6 m. höga, de övriga i buskform med tämligen grova grenar o. talrika nyskott, blockmark!, Stakafjäll (Bm); Offerdal: Oldklumpen (Ö) 16 träd i bergrot, buskform (Hgn), 6 grupper i buskform i ett för övrigt fullkomligt sterilt stenrös 1932!, riklig fruktsättning 1934!; Åre: Åreskutan ett enda träd ovanför en gård (J. O. Hagström 1751), s. sidan av Totthummeln ett enda träd (Z 1840), Totthummeln några träd vid stenraset mot landsvägen (Bm 1881 enl. AB). Ungefär rätt ovan Fjällkuranstalten nuvarande anläggning nedanför Totthummeln å en öppen, stenig sydslutning finnas nu 7 st. almar, därav 2 större träd, de övriga i buskform! Riklig fruktsättning 1934! — S. Ström: i granskog mellan byarna S. Ön o. Bredkålen, c:a 10 km från Strömsund, 2 almar i trädform samt en mängd smärre buskar 1916 (A. Berghström), 2 träd c:a 5 m höga o. från åtminstone 2 gamla stubbar ett 20-tal nyskott 3/8 1933! Lokalen är anmärkningsvärd på grund av sin olikhet med övriga almlokaler inom landskapet, vilka antingen äro sydlutor eller bäck- o. älvstr. Under almarna växte bl. a. de i skogen ej annars sedda *Anemone hepatica* o. *Viola mirabilis*; Föllinge: Skärvångsberget (Hgn). Torde avse Sandberget, där i ö. stupet 1 träd i buskform anträffades 1932!; Offerdal: Västerberg (O)! Den här växande almen är sannolikt Jämtlands största o. tydligen mycket gammal. Trädet, som växer i sydbergets rasmark ungefär 8 m från själva bergroten, är oaktat toppen avbrutits omkring 10 m högt o. har vid brösthöjd en diameter av väl 3 dm; Almåsaberget (O o. Hgn); Ås: Tysjön (Ö); Åsarna: Skälångarna på gränsen till Klövsjö (Ö), 1 träd i ängsmark (Hgn). — U. Stugun: Näverede 1 träd vid bäckstr. (Hgn), vid bäcken, som rinner från Näverloktjärn 1 träd! Samma lokal som föregående? Mörtån (O), 2 träd (Hgn). Av Hgn's text framgår, att vid Näverede förekommer 1 träd o. vid Mörtån 2, i stället för tabellens (sid. 59) 3 resp. 1. Den 23/8 1933 funnos å nedersta holmen i Mörtån 2 almar i buskform (egentligen skott från gamla stubbar) samt å den

mindre av de båda övre holmarna 1 träd omkring 8 m högt! Dusnäsberget (Å); Råtan: Bredsillre (Gs). Övriga av O. o. Bm uppgivna lokaler äro enl. Hgn's undersökning antingen osäkra eller identiska med här anförda. Fruktsättningen är under olika år mycket växlande. Att frukten under gynnsamma år o. å vissa lokaler når full utbildning bevisas av att groddplantor iakttagits exv. vid Fågelberget o. Totthummeln. Enligt B. Lindquist torde huvudparten av de jämtländska almarna tillhöra var. *montana* Lqst. Den vid Näverede iakttagna almen är en mellanform mellan var. *montana* o. var. *scabra* Lqst. — Karta 57.

CANNABACEAE.

Humulus lupulus L. — Ursprunglig vid forsar o. möjligen i ett o. annat sydberg, annars förv. kring gårdar o. byar från gamla humlegårdar o. veranda-planteringar. — Reg. silv. — Ursprunglig. — U. Ragunda: Humleforsen i Singsån (O)!; Hällesjö: Kvitsleholmen i Norrån! samt möjligen vid Skalsberget i Ström (S) o. vid Åreskutan (Hn), på den sistnämnda lokalen ej återfunnen i senare tid. — Uppgives dessutom vild av Hülphers från Lit o. av Burman från Totten i Åre, Hammerdal, Hallen, Revsund, Storforsen i Ragunda samt från åtskilliga ställen å Hovdsjömarken i Nyhem. — Kulturspridd. Laxsjö: Laxsjön (O); Hammerdal: Åstjärn o. Viken (O), Ede (On); Lit: Ö. Halåsen (O); Norderön: Norderön vid Västane (Bm); Östersund: sopgroppen i Odensala!; Näs: Skutel!; Stugun: Stugubergets fot mitt emot kyrkan!; Hällesjö: Västanebäck!; Nyhem: mellan Dockmyr o. Kälarna (O).

Cannabis sativa L. — Hammerdal: Sikås (On); Frösön: Frösön på Storsjöstr. vid Västervik 1929!; Östersund: sopgroppen i Odensala 1932!, jvovmr. 1932!

URTICACEAE.

† **Urtica urens** L. — Vid gödselstackar o. ladugårdar, i trädgårdsland. — Reg. silv. — F. Kall: Kolåsen (Wd); Åre: Lund (Z), Skalstugan (Hg), Duved (Bm). — S. Hammerdal: Sikås!, Mo (On); Offerdal: Ånge!; Undersåker: Hålland (Ar); Rödön: Trusta!; Ås: Rösta!, Hållskaven!; Frösön: Frösön vid Västbyn!, kyrkan!; Östersund: Odensala!, gårdar i staden!; Brunflo: Opel, Backen!; Norderön: Verkön (Bm), Norderön vid Hov!; Hallen: Iffelnäs (Bm); Oviken: Joxåsen (Ar); Näs: Kloxåsen!; Klövsjö: kyrkbyn! — U. Stugun: Stugubyn!, Sittsjön!; Ragunda: Pålgård!, Hammarstrand!; Hällesjö: Hällesjöby!; Håsjö: Valla!; Sundsjö: Tavnäs!

U. dioica L. — Dels vildväxande i skogar o. rasmård, dels kulturspridd till gårdar, vägkanter, avstjälpningsplatser. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — f. *glabra* (Hn). Flerst i sydbergens rasmård. — var. *ramosa* Neum. Allm. bland huvudf.

POLYGONACEAE.

Rumex aquatilis L. — Sjö- o. älvstr. — Reg. Silv. — F. Klövsjö: Klövsjöns str.! — S. Lit: Indalsälvens str. (S)!, Sandbäcken vid Prisgård!; Undersåker: Järpen å älvstr. samt i diken vid jvstn!; Mörsil: Äggfors!; Frösön: Frösön på Storsjöstr. nedanför Runeborg!; Berg: Galhammars utgård (C), Svenstaån

flerst.! — *U.* Borgvattnet: Skyttmon o. Selet vid Ammerån!; Stugun, Ragunda o. Fors flerst. vid Indalsälven!; Ragunda: Krokvägsbäcken!; Pålgård!; Ammerån!; Singsån!; Fors: Järån!; Järsjön!; Hällesjö o. Håsjö: flerst. i vattendragen!; Bräcke: Långtjärn!; »Kanalen»; Sundsjö: Torsäng (Öld); Revsund: Revsunds-sjön!

R. aquaticus × **domesticus**. — Borgvattnet: Ammeråns str. vid Skyttmon!; Låt: Sörehammar vid älvstr.!; Undersåker: Järpen!; Mörsil: Äggfors!; Berg: Svenstavik!; Ragunda: Hammaren (F)!; Klövsjö: Klövsjön str.!

† **R. domesticus** Hn. — Gårdar, vägkanter, åkrar. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

R. crispus L. — Hammerdal: Mo (On); Rödön: Hägra i en åkerkant 1929!; Östersund: sogropen i Odensala 1930!; Klövsjö: kyrkbyn (Br).

R. obtusifolius L. — Östersund: sogropen i Odensala 1930!

R. acetosa L. — Ängsmark, str., bergrotter, ruderat vid gårdar, vägar o. i åkrar. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *alpina* L. (*R. arifolius* All.). Allm. i reg. alp. o. subalp.

R. acetosella L. — Hedar, berg, sandiga åkrar, även vägkanter o. banvallar. — Reg. silv. o. ruderat i reg. subalp. — Samtl. specialomr. — f. *integrifolius* Wallr. Åre: Enafors (Sm), Storlien!

Oxyria digyna (L.) Hill. — Fjällängar, bergrotter, str. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. utom Myssjö. — S. Offerdal: Rönnöfors!; Undersåker: Rista-fallet (E)!

(*Rheum rhaponticum* L. — Allm. odlad o. ibland förv. på avstjälpnings-platser.)

Koenigia islandica L. — Snölägen, översilad mark. — Reg. alp. o. subalp. — *F.* Frostviken: Brattliffjäll, Raudek (Norrm.); Hotagen: Munsfjället (Wd); Åre: Storlien, Snasahögen (Sm), mellan Storlien o. Skurudalsport (At)!, Skurudalssjön!, Gräsliffjället!, Blåhammarkläppen!, Saxvallsklumpen!, mellan Musån o. Musvalen (Bm)!; Undersåker: å de flesta högre fjäll.

Polygonum viviparum L. — Ängar, skogar, betesmarker. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — f. *alpinum* Wg. Flerst. i reg. alp. o. subalp.

P. amphibium L. — Sjöar, lugnvattensvikar i älvar. — Reg. silv. — *F.* Klövsjö: Klövsjön (Bm)! — S. Låt: flerst. på Indalsälvens str.!, Hårkan!, nära Brevåg i en tjärn!; Alsen: Trångsviken på flera ställen i älvvikarna!; Mattmar: Ytterocke (O); Rödön: Backviken vid Mjåla (O)!; Ås: Sem å Storsjöstr.!; Frösön: Frösön vid Västervik o. Vallsundet!; Östersund: str. norrut (O)!; Norderön: Norderön å str. vid Västane (Bm)!; Oviken: Rörön (Bm); Hackås: Storsjö-str.! — *U.* Borgvattnet: Flyforsen!; Stugun: tjärn nedanför Dusnäsberget samt i Indalsälven!; Ragunda: flerst. i älvvikarna!, tjärnar i Indalsälvens gamla fåra vid Forsberget!, Råvanästjärn!; Revsund: Gällö o. Stavre i Revsundssjön (O)!; Råtan: Sigridtjärn o. Lustbodarna (C) — f. *aquaticum* (Leyss.). Den vanliga formen. — f. *terrestre* Leyss. Flerst. på Storsjöstr.!

† **P. tomentosum** Schr. — Åkrar, bangårdar, ruderatplatser. — Reg. silv. — *F.* Hotagen: Valsjöbyn o. kyrkbyn vid ladugårdar! — S. Ström: Strömsund!; Föllinge: N. Skärvången!; Hammerdal: Mo!; Låt (O); Ås: Lugnvik!, avstjälpningsplatsen vid Åskott!; Frösön (O); Östersund: Odenslund!, Karlslund!, Minnesgårde i åkrar!, sogropen i Odensala! — *U.* Ström: Lövberga i åkrar!; Stugun: Stugubyn!, Strånäset!; Ragunda: Ammer (O), Hammarstrand i åkrar!; Fors: Bispgården!, Utanede!; Hällesjö: Storåsen (Bm), Hällesjöby!, Hårdgård!, Karls-

gård!, Albacken!; Håsjö: Kälarna flerst.!; Bräcke: bangården samt i åkrar kring Gårdstjärn!; Revsund: Gällö!, Stavre!; Bodsjö: Vaksjöns str.! — f. *incanum* (F. W. Schum.) A. & Gr. Hällesjö: Storåsen (Bm).

P. nodosum Pers. — Östersund: Infanteriets avstjälpningsplats!, bangården!; Brunflo: Optand på en komposthög!

† *P. persicaria* L. — Åkrar, ruderatplatser. — Reg. silv. — S. Ås: Åskott!; Östersund: bangården!, trädgårdsland!, Änge i åkrar!, sopgroppen i Odensala! — *U.* Ragunda: Hammaren (F); Fors: Bispgården (Wd).

P. hydrophyllum L. — Östersund, vid en gata (O).

† *P. aviculare* L. (*P. heterophyllum* Lindm. o. *P. aequale* Lindm.). — Gårdar, vägar, ruderatplatser. — Reg. silv. o. subalp. — Allm. i samtl. specialomr.

† *P. calcatum* Lindm. — Östersund å gårdsplaner! Antagligen flerst.

P. dumetorum L. — Sydberg. — Reg. silv. — *U.* Ragunda: Kullstaberget (Gr).

† *P. convolvulus* L. — Huvudsakligen som åkerogräs. — Reg. silv. — Samtl. specialomr.

Fagopyrum sagittatum Gil. — Frostviken: Jormlien (J. Hamner); Mörsil: Ocke (Ar); Frösön: Frösön i havreåkrar (O), Odensala i potatisåkrar!, Karlslund!; Ragunda: Dövikén (O).

CHENOPODIACEAE.

Beta vulgaris L. var. *altissima* (Rössig). — Ås: Åskott 1930!; Östersund: sopgroppen i Odensala 1932!

Chenopodium leptophyllum Nutt. — Östersund: sopgroppen i Odensala 1929!.

† *C. album* L. — Åkrar, gårdar, ruderatplatser. — Reg. silv. — Samtl. specialomr. — f. *lanceolatum* Mühlb., var. *spicatum* Koch, var. *viride* (L.) Wg. Flerst. — var. *suecicum* (Murr). Östersund: Minnesgårde!

C. Berlandieri Moq. — Östersund: banvallen vid Minnesgårde 1929!

C. polyspermum L. — Östersund: ruderathög vid Änge 1935!; Brunflo: Optand på en komposthög 1930!

C. rubrum L. — Östersund 1911 (W!).

† *Atriplex patulum* L. — Ruderatplatser, bangårdar. — Reg. silv. — S. Undersåker: Järpen!; Ås: Lugnvik å gödselhögar!, Åskott!; Östersund: bangården!, sopgroppen i Odensala!, Änge!, Odensvik! — *U.* Fors: vid landsvägen (O), Prästbordet (O. Strindberg).

A. deltoideum Bab. — Östersund: sopgroppen i Odensala 1930!, 1931!

Axyris amarantoides L. — Ås: avstjälpningsplatsen i Åskott i stor mängd 1930! Östersund: jvomr. 1933!

Salsola ruthenica Iljin. — Frösön: Frösön vid Hornsberg å ruderathög 1930!

PORTULACACEAE.

Montia lamprosperma Cham. — Str., källdrag, bäckar, diken. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

CARYOPHYLLACEAE.

Stellaria nemorum L. — Skogsängar, källdrag, bäckar. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. — *S.* Alanäs: Kalkberget!; Laxsjö: kyrkbyn!, Laxviken, Tuvattnet!; Föllinge: Ottsjökälen!, Skärvångsbergen!, Sandberget!; Hammerdal: Böle!; Håggensås: Munkflohögen!; Offerdal: Almåsaberget (O); Undersåker: Ristafallet o. Nordsjöberget (E), mellan Hålland o. Undersåkers jvstn!; Alsen: Värmon!; Mörsil: Storböfallet (O); Frösön: Torråsen!, Frösön vid Mjällebäcken!; Östersund: mellan Rannåsen o. myren!; Brunflo: Opebäcken!; Sunne: Gråberget (Bm); Hallen: Åhn!; Oviken: Bilsåsen, Fjösåsberget (Bm); Myssjö: Hallomgraven (Bm); Näs: Kloxåsen!, Gäle!; Berg: Hoverberget (Hn), Tossåsen (Bm), Nyhemsbäcken!, Galhammarbäcken!; Åsarna: berget Bösen (O). — *U.* Borgvattnet: Björkvattnet!, Fullsjö!; Stugun: Stuguberget (O)!, Stugubyn (Å); Ragunda: Krokvåg!, Hökberget (Hg), Kullstaberg (O)!, Middagsberget (Br), Skaltjärn (F); Fors: Bispgården i ravinerna mot älven!; Hällesjö: Storåsen, Hucksjöåsen (Bm); Håsjö: Höglippen (Br); Bräcke: Stugusjön!; Hackås: Lillö!; Revsund: Ammerön!; Bodsjö: Baksjön!; Klövsjö: Kvarnsjö fäb. (O), Utanbergsvallen o. Sångbäcksfallet (Br)!, Storbäcken!; Råtan: flerst. efter Röjaån!

† ***S. media*** (L.) Cyrill. — All slags kulturpåverkad mark. — Reg. silv. o. subalp. — Allm. i samtl. specialomr.

S. uliginosa Murr. — Bäckar, källdrag, även diken. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Ström (Murbeck), Harrbäcken (O), avser troligen Harrån i Alanäs; Hotagen: källdrag vid stigen mellan Valsjöbyn o. Butjärns fäb., nära Bågavattnet!; Kall: Kolåsen (On), Kallsedet!, Huså (Hn); Åre: Storlien i diken strax v. om stn!, Åreskutan (Hn); Hallen: Bastudalstjärn!, Bydalen!; Oviken: V. Arådalen, Kokdalsbäcken, Torrilsvallen (Bm); Klövsjö: Fätjaån!, Yttre Bräckvalen, Sångbäcken samt på flera ställen vid källdrag o. i diken mellan Utanbergsvallarna o. Härjedalsgränsen!; — *U.* Råtan: Röjaån flerst. vid källdrag o. bäckar!, Böle kvarn! — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad. — Karta 58.

S. palustris (Murr.) Retz. — Mörsil (M. Sonden!); Stugun (S), vid Tuvflon (O); Ragunda: vid jvstn (Sh).

S. graminea L. — Skogar, ängar, klippor, även åkrar, vägkanter. — Samtl. reg. — Allm. i samtl. specialomr. — *f. parviflora* Lge. Frostviken: Junsternäset (On); Brunflo: Åkre!; Ragunda: Krokvåg! — *f. spathulata* Rehb. Föllinge: Sandberget!

S. longifolia Mühlenb. — Skogar, björkängar, rasmark i sydberg. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Leipikvattnet (Lf), Vallådalens ravin!, Kycklingarna, Junsterklumpen, Blåsjön, Mittälvlän (Jsn); Ström: Torrberget (Hgn); Hotagen: Skogberg!, Juthatten (O); Laxsjö: Ö. Tjärnfället!; Kall: Sundet (B), Konås!; Åre: Storlien!, Snasahögen (LS), Åreskutan (B), Enaforsholm!, Sää (Berlin); Hallen: Bydalen!; Klövsjö: Fätjaåns ravin!, Sångbäcksfallet! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr.

S. calycantha (Ledeb.) Bong. — Våta skogar, källdrag, bäckstr. — Samtl. reg. o. specialomr.

S. calycantha* × *longifolia. — Åre: Ånn, Forsa (Murbeck), Enafors (Sm); Undersåker: Rista!

S. crassifolia Ehrh. var. ***paludosa*** Laest. — Myrar, källdrag, str. — Reg. silv. — *F.* Åre: Skaltugan vid bäcken!, Åresjön (At); Klövsjö: Fjällgården

(Bm). — S. Alanäs: Kalkberget (Gr); Ström: Kvarnflon samt i en myr vid Kvitlan (O); Mörsil: Äggfors!; Oviken: Bilsåsen (O); Berg: Galhammarskogen! — U. Borgvattnet: Boberg!; Ragunda: Kullstaberget (Sh), vid »järnkällan!», Hammarén i Nästmyren (F), Munsåker (O); Fors (At), Österåsen i Tryppmyran (L. Strindberg); Håsjö: Singsjöns str. (O)!, Gäddtjärnarna!, Haraviksflon!, Skällsjön!; Nyhem: Docktjärns str. (O).

[*Malachium aquaticum* (L.) Fr. — Uppgiften om denna arts förekomst i Jämtland (S. B. T. 1915) är felaktig. Förväxling med *Stellaria nemorum*.]

Cerastium lapponicum Cr. — Fjällhedar, klippor, snölägemark, i reg. silv. utefter bäckar o. åar. — Samtl. reg. — F. Samtl. specialomr. utom Ström, Föllinge, Myssjö o. Klövsjö.

† **C. arvense** L. — Ängsbackar, åkrar, vägkanter, banvallar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Karlberget, Gäddede (O); Hotagen: Valsjöbyn!; Kall: kyrkbyn!; Åre: Mörviken (Eat), Bunnerviken (K. Ljungstedt!); Undersåker: Storulvåstugan!; Hallen: Bydalen! — S. Samtl. specialomr. utom Gåxsjö o. Marby. — U. Ström: Ulriksfors!; Hamnerdal: Grenåskälen!; Borgvattnet: Selet!; Stugun o. Ragunda: flerst.!; Fors: Annedall!; Hällesjö: Sörbygden (O), Hällesjöby!, Gastsjön!; Håsjö: flerst.!; Nyhem: jvstn!, Dockmyr!; Bräcke: jvsamhället!; Sundsjö: Marsättsbodarna!, Lövsta, Torsång, Stamnäs (Öld); Lockne: Haxång!; Revsund: Pilgrimstad!, Gällö!; Rätan: Röjan!

C. alpinum L. — Klippor, fjällväggar, fuktig gräsmark, bäckstr. — Samtl. reg. — F. T. allm. i de flesta specialomr. Ej iakttagen i Ström, Föllinge, Mysjö o. Klövsjö. — S. Alanäs: Kalkberget (Ld); Åsarna: Skalångarna (AB). — var. *lanatum* (Lam.) Hegetschw. Frostviken: Portfjället (O); Kall: Juovanjuonje!; Åre: Åreskutan (O). — var. *glabrum* Retz. Frostviken: Ruotats, Silkentjakk, Millestskogsfjället, Görletstjakk, Avardo (Wd), Klumpliklumpen (Norrm.); Åre: Röddbergen (Sm)!

C. alpinum × **fontanum**. — Frostviken: Storlifjället (Na).

C. caespitosum Gil. — Ursprunglig på berg, i klippterräng o. möjligen på str., ruderat i åkrar, på betesmark, väg- o. dikeskanter. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — Allm. i samtl. specialomr.

C. fontanum Baumg. (*C. caespitosum* Gil. subsp. *alpestre* (Lindbl.) Hn.) — Hedar, fjällbranter. — Samtl. reg. — F. Samtl. specialomr. utom Ström, Mysjö o. Berg.

† **C. glomeratum** Thuill. — Åkrar, diken. — Reg. silv. — F. Åre: Åreskutan (Hn), avser väl Årebyn; mellan Lien o. Mörviken (At)!, Undersåker: Edsåsen som trädgårdso. (Ar). — S. Östersund: Lillsjön! — Stugun: Stugubyn!; Ragunda: landsvägsdiken mellan Selsviken o. Marsand!; Fors: Västanel!; Håsjö: Valla (Wd).

Sagina nodosa (L.) Fenzl. — Str., kalkkärr, sydberg. — Reg. silv. — Allm. på Kallsjöns, Landösjöns, Storsjöns, Revsundssjöns str., på Indalsälvens str. från Åre till Fors samt på Hårkans str. För övrigt. F. Frostviken: Jormön (Norrm.), Karlberget (O o. Jsn). — S. Föllinge: Raftälven (O); Alsen: Berge (Z), Alsensjön (O); Rödon: Vike i kalkkärr!; Frösön: Frösön vid Ändsjön!; Östersund: Rannåsdalen!, Ängel; Brunflo: Torvallamyren!; Lockne: Locknesjön (O)!, Oviken: Rörön (Bm). — U. Ragunda: Stadsberget (Eat), Prästberget!, Halån!, Singsån!; Fors: Järsjön!, Järån!; Bräcke: Bodsjön!, Eldtjärn!, Långmyren!; Sundsjö: Tavnäsviken (Öld).

S. intermedia Fenzl. — Grusig mark, bergsprickor. — Reg. alp. — *F.* Frostviken: Jormlifjäll!, Raudek!; Åre: Skurudalshöjden!, Snasahögen (Sm), Blåhammarkläppen!, Åreskutans topp (At); Undersåker: Getvalen (At), Ekorr-dörren (O o. Sm), Blåhammaren o. Sylfjällen (Sm)!, Enadalshöjderna, Ekorrhammaren, Detnaletjuolde, Gåsen, Bunnerstötär, Herrhångstötarna, Kleotjen, Lueggesoive, Struepietjarve (Sm).

S. Linnaei Presl. (*S. Linnaei* \times *procumbens* hos Lindman delvis). — Skogar, hedar, berg, även betesmarker, vid stigar, väg- o. dikeskanter. — Samtl. reg. *F.* o. *S.* Samtl. specialomr. o. flerst. allm. — *U.* Borgvattnet: Borgsjö!, Skyttmon!; Ragunda: mellan Selsviken o. Marsand! samt mellan Selsviken o. Överammer!, Stadsberget!; Hällesjö: By!; Sundsjö: Övre Gestlingen!, Marsätt!, Mjösjö!, Björsjö!, Tavnäs!, Rissna!; Lockne: Fårskinnisberget!; Hackås: Stensjöns fäb.!; Revsund: Pilgrimstad (W!); Bodsjö: Hunge, Våle (O); Gillhov: Gillhovskälen!; Klövsjö: Blyberget!; Rätan: Röjan! — var. *macrocarpa* (Rchb.) Uechtr. — Mångenst. o. ofta tillsammans med huvudformen samt förbunden med denna genom talrika övergångsformer.

S. Linnaei \times *procumbens*. — Frostviken: Sätern v. om Jormlien samt mellan Jormlien o. Långviksvallen i igenlagd vall (Na); Hotagen: Valsjöbyn vid vägen till Gunnarvattnet!; Ragunda: Selsviken (Gr).

S. procumbens L. — Hedar, blottad jord, diken, vägkanter. — Reg. silv. o. subalp. — Allm. i samtl. specialomr. — f. *pentamera* Ahlfv. Åre: Handölsfallen (J); Stugun: Stugubyn (Å). — f. *tenuifolia* Fenzl. Stugun: Stugubyn (Å).

Alsine stricta (Sw.) Wg. — Hedar ofta bland ljung, blottad jord. — Reg. alp. — *F.* Frostviken: Brakkfjäll, Jormlifjäll (Norrm.), Raudek!, Sturdavardo!, Goskarvardo!, Storlifjäll!, Mesklumpen (S o. A); Åre: Skurudalshöjden (O)!, Blåhammarkläppen!, Snasahögen (Hn)!, Handölsfjällen (Hn), Täljstensberget!, Härdegen!, Totthummeln (B), Saxvallsklumpen!; Undersåker: Blåhammarfjäll!, Sylarna (O), Tjatjassen!, Vällista (Ar), de flesta högre fjäll (Sm).

A. biflora (L.) Wg. — Grusig, blottad jord, bäckstr. — Samtl. reg., men mera sälls. i reg. silv. — *F.* Frostviken, Åre o. Undersåker: t. allm.; Hotagen: Munsfjället (O o. Wd), Penningkejsen!; Offerdal: Oldfjällen (O); Kall: Juovanjuonje!; Oviken: Dörrsjöarna o. Bosjöfjället (Bm).

Moehringia trinervia (L.) Clairv. — Raviner, bäckdalar, rasmak i sydberg. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Karlberget, Fågelberget (Jsn); Hotagen: Valsjöbyn!; Laxsjö: Ö. Tjärfåfjället! — *S.* Laxsjö: Laxviksberget!; Offerdal: Riseberget (O o. Sn); Alsen: Rödeberget (O), Gammalångberget (Sn); Rödön: Hissmon på älvbrinken!; Frösön: Frösön på Östberget (O)!, Östersund: ovan staden (W!); Myssjö: Bilsåsberget vid Älven (Bm); Berg: Hoverberget (C)! — *U.* Borgvattnet: Killingarresten!; Stugun: Stuguberget, Hornsjöberget (O); Ragunda: allm. i sydbergen!; Fors: Bispgården i ravinerna!, Utanede!, Edset!; Hällesjö: Långfloberget (Bm), Gransjöns v. sida (Gr); Nyhem: Ö. Kroktjärnsberget!, Kleven!; Sundsjö: Gestlingberget!; Revsund: Förberg!, Pilgrimstad i Biskopsbacken!; Bodsjö: Hunge (O). — Inlandsnordgräns i Jämtland?

Arenaria ciliata L. subsp. *norvegica* (Gunn.) Fr. — Blottad, grusig mark, bergspringor. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Ruotats (Hassler), V. Lillfjället vid Gaddede (On), Raudek på två lokaler (Norrm.), Sturdavardo (Norrm.)!; Åre: Bunnerviken (Sm), Rödbergen (Sm)! — Sydgräns i Jämtland.

A. serpyllifolia L. — Kalkklippor, sydbergssluttningar, sjöstr., dessutom åkrar, banvallar, stationsomr. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Fågelberget (O)!,

Karlberget (Jsn); Åre: Åreskutan (Hn), Storlien på banvallen o. på skifferhållarna intill! — S. Häggenås: Norderåsen!; Lit: Halåsen (O)!, Klösta!; Offerdal: Änge på kalkklippor (Br), Kaxås!; Mattmar: kalkhällar s. om kyrkan; Näskott: Faxnålden!; Rödön: klippor vid kyrkan!; Undrom!; Ås: Hållskaven!; Frösön: Fillsta!; Frösön allm. på klipporna samt i åkrar!; Östersund: mångenst. på Storsjöstr. o. strandklipporna!; Brunflo: sjöstr!., kalkklipporna vid Vamsta, Gärde o. Lunne!; Lockne: Lassbyn!; Norderön: flerst. på Norderön!; Hallen: Trappnäs!; Marby: Kläppe!; Oviken: Rörö kanal (O o. Bm), hållarna v. om kyrkan!; Hackås: Storsjöstr. samt kring Billsta!; Näs: allm. på kalkklipporna!; Berg: Hoverberget! — U. Stugun: Stuguberget (O), Strånäsberget!; Ragunda: Ammers by!, Ammerberget (O), nära Ammeråns utlopp (Br), Stadsberget!, Prästberget!, Krokvägsberget!, Kullstaberget (F); Bräcke: jvsamhället!; Revsund: Målgåsen! I S. o. U. dessutom mångenst. på banvallarna o. bangårdarna å samtl. jvlinjer! — Karta 59.

† *Spergula arvensis* L. — Åkerogräs. — Reg. silv. — Samtl. specialomr.

S. vernalis L. — Klippor. — Reg. silv. — S. Frösön: Frösön å Öne- o. Östbergen (Bm); Hallen: Trappnäs (Bm). — Av O. även uppgiven för Matnäset i Myssjö. — Ej sedd i senare tid. — Inlandsnordgräns i Jämtland.

Scleranthus annuus L. — Berg, sandiga backar, även tillf. införd å jvomr. — Reg. silv. — S. Frösön: Frösön å Öneberget (Hn)!, Östberget (O)!, Östersund: jvomr! — U. Ragunda: Stadsberget (AB); Fors: sandbackar vid nya landsvägen mellan Bispgården o. Stadsforsen ymnigt!; Hällesjö: Albacken i sandiga diken!; Revsund: Gällö jvstn!; Råtan: Røjans jvstn!

† *Agrostemma githago* L. — Åkrar, ruderatplatser. Obeständig. — Reg. silv. — F. Frostviken: Gäddede (On); Åre: ogräs vid Åreskutan (Hn), Duved (J). — S. Ström: Bredkålen (O); Gåxsjö (Mörner); Hammerdal: Yxskaftkålen (O); Ås: Åskott!; Frösön: Fillsta (O); Östersund: tullhuset!; Oviken: Eltnäset, Side (Bm); Näs: Gäle (Bm); Berg: Tossåsen (Bm). — U. Hammerdal: Viken (O); Ragunda: Dövikén (Br); Fors: Byn!; Sundsjö: Holmsjö (Öld).

Viscaria vulgaris Roehl. — Berg, backar, grusåsar. — Reg. silv. — S. Brunflo: Gärde (Z). — U. Ragunda: kyrkslätten (Sh); Fors: sandstr. vid Kvarnåns utlopp samt flerst. på grusåsar utefter Indalsälven!; Utanede, Bispgården samt prästbordet (L. Strindberg), grusås vid Järåns utlopp!; Hällesjö: Storåsbyns fäb. (Bm), Ljungå (O); Bräcke: vid kyrkan (Bm), Hemsjö!, Bröckling!; Revsund (Z). — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

V. alpina (L.) G. Don. — Klippor, torra hedar, bäckstr., sydberg. — Samtl. reg. — F. T. allm. i reg. alp. o. subalp. i de flesta specialomr. Ej iakttagen i Ström, Sunne, Myssjö, Berg o. Klövsjö. — S. Föllinge: Sörberget (AB). — U. Ragunda: Stadsberget (O)!, Degerberget!, Vättaberget!, Kullstaberget (O)!, Krokvägsberget!, Prästberget!; Hällesjö: Hucksjöåsen, Grovdalsbäckens utlopp (Bm); Nyhem: Kleven! — Varierar någon gång med vita blommor.

† *Silene vulgaris* (Moench) Garcke. — Åkrar, betesmarker, gårdar, fäbodvallar, väg- o. dikeskanter. — Samtl. reg. o. specialomr.

S. rupestris L. — Hyllor o. avsatser i sydbranter, någon gång vid vägkanter. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: t. allm. i sydbranterna i v. delen!; Hotagen: Skogberg (AB)!, Valsjöbyn!, Lockringsberget vid Rötvikén!, Munsfjället (O), Rörvattnet (O o. Sn); Laxsjö: Stakafjäll (Bm), Tjärnfjällen (O)!, Offerdal: Oldklumpen (AB)!, Smalbodarna nära Vallrun (O); Kall: Elgholmarna (B), Sundet (Sj), Suljätten, Anjeskutan (Fn)!, Holdershatten!, Staberget!;

Åre: Storlien (AB), Mullfjället!, Åreskutan samt mellan Åreälven o. Skutan (Hn), Totthummeln (Z)!; Undersåker: Fångvålen (Bm); Hallen: fjäll ovan Överhallen (O). — S. Föllinge: samtl. berg kring Skärvångssjön!; Offerdal: Riseberget (O o. Sn), Gölökläppen, Västerberg (Sn), Rönnöfors!; Alsen: Glösa!; Frösön: Frösön å Östbergets n. del (O), nu utgången? — U. Ragunda: Stadsberget, Prästberget (O)!; Bodsjö: Flasketjärnsfliggen (O); Berg: Strulberget!; Klövsjö: Kvistberget (AB); Råtan: Handsjökrusen (C), Hultesfliggen (Fk). — Karta 60.

S. acaulis L. — Klippor, hedar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. silv. — F. Samtl. specialomr. utom Ström, Sunne, Myssjö, Berg o. Klövsjö. — Varierar med vita blommor.

S. nutans L. — Östersund: Odensala 1863 (S).

S. dichotoma Ehrh. — Frostviken: Jormlien i timotejvall 1935!; Åre: Duved (J); Mörsil: Ocke (Witte); Hammerdal: Gisselås i klövervall 1925 (Hylander); Rödön: kring Kålabacken o. Österkålen flerst. i klöveråkrar 1937!; Östersund: Minnesgårde i klövervallar 1928!; Frösön: Frösön vid Berge i klövervall 1931!; Brunflo o. Marieby (J); Lockne: Haxäng i åkrar 1936!; Norderön (Witte); Sundsjö: Landsom, Hosjö, Lövsta 1937 (Öld); Revsund: Pilgrimstad 1935 (Öld!); Bodsjö: Flatnor 1934!

S. noctiflora L. — Åre: Mörviken (B); Ström: Strömsund i jvspåren 1930!; Mörsil: Ocke (Witte); Ås: Åskott!; Östersund: sopgroden i Odensala 1929—1931!, Solliden i åkrar 1936!

Lychnis flos cuculi L. — Våta ängar, myrar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Håakafot (O o. Jsn), Fågelbergets by (Jsn); Kall: Överäng!; Åre: Mullfjället (Z), Bunnerviken! — S. Ström: Bredkålen!, Strömsund!; Föllinge: Hårkabron!; Alsen: Trångsviken!; Hammerdal: allm. (On); Lät: Kallstal; Rödön: Ytterån!, Krokomp!; Frösön: Torråsen (O), Fillstal; Östersund: ovan Hov!; Brunflo: Torvalla (MA), Sörviken!; Marieby: Byel; Sunne: Fanbyn!, vid kyrkan!; Norderön: Norderön vid Hov (Bm); Oviken: Norrgården (Bm), flerst. på slätten!; Näs: Fåker!, vid kyrkan!; Åsarna: Skalängarna (Br); Klövsjö: Klövsjöbyn! — U. T. allm. i de flesta specialomr. Ej iakttagen i Bodsjö o. Gillhov.

Melandrium dioicum (L.) Sch. & Thell. — Skogar, ängar, berg, även kring gårdar, fäbodvallar samt vid väg- o. dikeskanter. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *lactea* Hartm. f. Kall: Kolåsen bland huvudf. (Wd); Åre: Bunnerviken!; Undersåker: Middagsvalen! — var. *alpestre* Fr. Åre: Bunnerviken o. Handöl på olivin (Sm)! — subsp. *lapponicum* Simm. Former, som kanske höra hit, äro ej sälls., men synas mig svåra att hålla skilda från huvudf.

† **M. album** (Mill.) Garcke. — Åkrar, vallar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Kall: kyrkbyn!; Åre: Storlien!, Mullfjället (Z), Bunnerviken, Enafors (Sm), Åreskutan (Hn); Undersåker: Storulvåstugan! — S. Samtl. specialomr. — U. Borgvattnet: Borgsjö!; Ragunda: flerst. i älvdalen!; Fors: Bispgården!, Annedall!, Fångsjöbacken!; Hällesjö: Alanäset (Bm)!, Hårdgård!, Hällesjöby!; Bräcke: Kvarnbäcken!; Sundsjö: Björsjö!, Mjösjö! samt flerst. (Öld); Revsund: Stavrel!; Klövsjö (En); Råtan: Röjan!

M. album × **dioicum**. — Så gott som överallt, där stamarterna växa tillsammans.

Vaccaria segetalis Garcke. — Ström: Storklumpen vid Risede (Hgn); Stugun: Stugubyn i kornåker 1935!; Ragunda: jvstn i början av 1900-talet (Sh).

Dianthus deltoides L. — Berg, torra backar. — Reg. silv. — F. Åre: Åreskutan (Hn), Totthummeln's sydbranter! — S. Ström: kyrkbyn o. Hillsand (O),

Jonsgård o. Risselås på skifferhällar!; Alsen: Rödeberget (O), Gammalångberget (Sn); Näskott: Faxälven (Z), Näliden!; Ås: Sem (O); Frösön: Frösön vid Östberg (O)!, Herkel, Ängel, Mjälle!; Östersund: Odensala (O) på strandvallarna!; Brunflo: Opel!; Lockne o. Norderön (O); Oviken: Häggen, Hällne (Bm); Näs: Månsta (Öld!). — *U.* Stugun: Stuguberget (O), Fiskviken!; Ragunda o. Fors: allm.!; Hällesjö: kyrkbyn!; Håsjö: Valla!; Sundsjö: Mjösjö (Öld); Revsund: Grimnäs! — Karta 61.

NYMPHAEEACEAE.

Nymphaea candida Presl. — Sjöar, tjärnar, åar. — Reg. silv. — *F.* Frostviken o. Ström: flerst. i småtjärnar!; Hotagen: Sand i en bäck!; Offerdal o. Laxsjö: flerst.!; Kall: Åsingen!, Bäljomtjärn!, Konäs!; Åre: Åreskutan (Hn). — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr. — f. *minor* Celak. I ö. Jämtland på många håll bland huvudf.

Nuphar luteum (L.) Sm. — Som föregående. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Gussvattnet (Km), Fågelvattnet!, Kycklingvattnet! samt flerst. i mindre tjärnar!; Ström: flerst.!; Hotagen: Valsjön!, Sand i en bäck!, Rörvattnet (Sn); Laxsjö, Offerdal o. Kall: flerst.!; Åre: Storlien i en tjärn på vägen till Brudslöjan!, mellan Enafors o. Storlien (Sm), Åreskutan (Hn), Nyhemstjärn (Lqst). — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr. — Karta 62.

N. luteum × **pumilum**. — Kall: Bergsjön vid Kolåsen (Wt), mitt för Huså (O), Konäs i Hustjärn!; Laxsjö: Tuvattnet (O)!, Åre: Storlien (Nordstedt)!, Åsvalltjärnarna!, tjärn vid Renfjället (At), Tottvalltjärn (C. F. Sundelin)!, avser tydligen Fröåttjärn; Undersåker: Lyngtjärn vid Mo (O); Alsen: Trångsviken i Lillviken!; Hamnerdal: Sikån!, Hamnerdalssjön utanför Mo flerst.!; Grenås (O); Östersund: Lillsjön (O)!, Oviken: Kinderåsbodarna (Bm); Sundsjö: Holmsjön (Öld!).

N. pumilum (Timm.) DC. — Sjöar, tjärnar, åar. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Håkafot (O o. Hn), tjärn strax s. om Gåddede (Wd); Kall: Bergsjön vid Kolåsen (Wt), Sundstjärn!, Bäljomtjärn!, Hustjärn vid Konäs! — *S.* Hamnerdalssjön o. Sikån (O)!, Grenåssjön (O); Laxsjö: Tuvattnet!; Östersund: Lillsjön (O)! — *U.* Hällesjö: St. Holmsjön under Storåsen (Bm!).

RANUNCULACEAE.

Caltha palustris L. — Skogskärr, våta ängar, str., bäckar, diken. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *radicans* Fr. Den vanliga formen i fjällen.

Trollius europaeus L. — Våta ängar, bäckdalar, str. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — *F.* Frostviken, Ström, Hotagen, Laxsjö, Offerdal, Kall o. Åre: t. allm.; Undersåker: Vällista (E), Vålådalen nära Kroktjärnarna, Ottfjäll (Sm), Ottsjö!, Edsåsen!; Oviken: Oviksfjällen (Bm). — *S.* Alanäs: kyrkbyn!; Laxsjö o. Föllinge: flerst.!; Hamnerdal: Björvallen!, Sikån (Wd)!, Offerdal: Utgård (Bm), Rönnöfors!, Ängel; Undersåker: Hålland (Ar), Stamgårde!, Mörsil: Ocke (Ar), nedanför Bye o. kyrkan!; Frösön: Frösön vid Kungsgården (O)!, Sunne: Anderson!, prästgården (Bm); Oviken: Helgebacken (O); Berg: Tossåsen (Bm), Svenstavik! — *U.* Ragunda: Munsåker o. Halån (O), Hoån!, Hammarstrand o. Pålgård (Gr), Bottnarna åt Fors (Sh); Fors: Bispgården!, kring Järån samt i ängarna mot Indalsälven!, allm. (Sh); Hällesjö: kyrkbyn!; Håsjö:

Valla (Wd)!; Bräcke: kyrkbyn!; Sundsjö: Tavnäs (O o. Öld), Fjällsta, Holmsjö (Öld); Lockne: Börön!, Vågel; Revsund: Grinnäs (Z o. Str), Ammerön!, Gällö!, Stavrel; — Karta 63.

Actaea spicata L. — Björklundar, snår, bäckraviner, berggrötter. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Raudek, Mittälvlien (Lf), Karlberget (Jsn), Fågelberget!; Ström: Storklumpen o. Torrberg (Hgn); Hotagen: Skogberg (AB)!; Dunderklumpen (Hgn); Laxsjö: Tjärnåfjällen!, Foskberget!; Kall: Kolåsen i sydbacke (Wd), Baksjönäset!, Stordalen!, Suljätten!, Konäs!; Åre: Snasahögen (LS), Täljstensberget (Sj), Åreskutan (Hn), Hammar (Z), Mörviken (Bm)!; Undersåker: Fångvålen (F), Edsåsen!; Hallen: Bydalen (Br); Oviken: Oviks-fjällen (Bm); Myssjö: Galberget (AB); Klövsjö: Fätjaåns ravin! — S. o. U. Samtl. specialomr. — Karta 64.

† **Aquilegia vulgaris** L. — Förvildad. Ängar, åkrar, hagar, vallar. — Reg. silv. — S. Föllinge: Raftälven i gräsvall!; Häggenås: Norderåsen i åker!; Lit: Halåsen i en ängsbacke!; Undersåker: Mo i en äng (O); Mörsil: Ocke (Ar); Aspås: Gräftel; Rödön: Huvulsvik!, Krokomb, Säter, Österkålen o. Häste i ängar (O); Ås: Rösta (Eat); Frösön: Fillsta (O), Frösön på Östbergets östbrant!; Brunflo: Grytan i ängar!; Hackås: på en holme i Billstaån! — U. Hammerdal: i åkrar (O); Ragunda: Ammer vid landsvägsbron över ån!

Delphinium consolida L. — Undersåker: Järpen 1886 (O); Frösön: Frösön vid Vagled (Br); Brunflo: Backen (S), Torvalla (G. Öhrstedt!); Oviken: Borgen (Bm); Ragunda: Hammaren (O o. Sh), Munsåker (O).

(*D. elatum* L. — Odlad o. någon gång förv. samt bibehållande sig i långa tider. — Frösön: Frösön vid Stocke (O)!; Brunflo: Torvalla; Hammerdal: Sikås i ett stenrös (O); Sundsjö: Fanbyn!)

Aconitum septentrionale Koelle. — Skogsängar, snår, bäckdalar, raviner. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — Samtl. specialomr., dock sparsammare i de sydöstra. — Varierar med vita, rosafärgade o. blå-vitspräckliga blommor.

(*A. cammarum* L. — Odlad o. tillf. förv. — Östersund: Odensala (O); Lockne: vid kyrkan!)

Anemone hepatica L. — Skogar, lövängar, ängsbackar, hagar. — Reg. silv. — F. Laxsjö: Ö. Tjärnåfjället!; Åre: Åreskutan (Hn), Lund (AB)!, Mörvikshummeln!, Totthummeln!; Offerdal: Rönnön på backarna mot Rönnösjön!; Klövsjö: Kvistberget! — S. o. U. Samtl. specialomr. utom Gillhov, kring Storsjön mycket allm., sällsyntast i Håsjö, där den är känd endast från Grossjön o. Östansjö (Wd). — var. *glabrata* Fr. Rödön: färjstället (Öld!), Frösön: Mjälle! — f. *hirta* J. Holmboe, f. *marmorata* T. Moore, f. *rosea* Neum, f. *albiflora* Neum. o. f. *violacea* Neum. förekomma mer eller mindre allmänt. Honplantor med knappt hälften så stora blommor som normalt har jag iakttagit ovanför Valla å Frösön.

A. nemorosa L. — Skogar, ängar, bäckdalar. — Samtl. reg. Högst iakttagen på Lillanjeskutan c:a 800 m ö. h. — F. Frostviken, Hotagen, Kall o. Åre: allm. isynnerhet i de mot Norge gränsande trakterna; Offerdal: Rönnön!, Olden!; Undersåker: Vålådalen, Skårsdalen (Sm)!, Edsåsen!; Hallen: kring Visjön flerst.!; Oviken: Gleen!; Klövsjö: Klampenborg! — S. Alanäs: Kalkberget (Gr)!, Havsnäs!; Ström: Alavattnet!; Hammerdal: Ollebodarna vid Storån (I. Petersén!); Kall: Bonäset!; Undersåker: Hålland (Wd), Järpen!, Järpsbyn!; Mörsil: Ocke (AB), kyrkbyn!; Rödön: Nygård, Silje, Vike (AB)!, Häste!, Trustal!, Undrom!; Ås: Strupforsen (Str); Frösön: Frösön vid Rödösundet (Bm), vid vägen mellan

Västbyn o. Rödösundet!; Östersund: Karlslund, Odensala (O), här ej sedd i senare tid. — *U.* Stugun (Wd); Ragunda: Storflon, Gammalbodarna, Halängsbodarna (Bv), ängar vid Halån nedanför Vägen!, kyrkslätten, torpet Galbacken, Hammaren, Dövikén (AB), mellan Stadsberget o. Selsviken (Wd), Krångedel!; Fors: flerst. vid Långsjönäset samt vid Tärnsjövedjans fäb. (L. Strindberg); Hällesjö: Mjösjö (O o. K. Arnell), kring Myckelhällesjön o. Hornsjön flerst. (L. Strindberg); Bräcke: Sösjö (AB), Sösjö — Mordviksbodarna — Öratjärn flerst., Lövhögen!; Sundsjö: Björsjö (O), flerst. mellan Rissna o. Börjesjö!, Mjösjö (Öld); Lockne: vid Hornsjön nedanför Fårskinnsberget!; Bodsjö: Hunge! — var. *purpurea* Gray. Flerst. isynnerhet i fjällen! — f. *monoica* Pritzel. Frostviken: str. av Junsternäset (On); Åre: Storlien (H. R.). — En rödblommig form med urnupna kalkblad insamlad vid Ånn i Åre (H. R.).

A. ranunculoides L. — Strandängar, busksnår vid str. — Reg. silv. — S. Berg: Bergsbyn på Storsjöstr. (Grape)!, Eltnäset på str.!, vid en bäck vid vägen till Vigge samt vid Skanderåsen på Storsjöstr. (Å); Myssjö: Matnäsets ö. str. på flera ställen!; Hackås: på nära en halv mils sträcka från Salom o. ned mot kyrkan mycket ymnig på str. o. strandvallarna vid Storsjön, dels på öppna ängar, dels bland stenar o. i busksnår. Dessutom några mindre bestånd på s. str. av Billstaåns utlopp! Enligt B. N. 1917 sid. 96 skulle den även finnas vid »Köpa» i Jämtland. Någon gård inmed detta namn finnes ej inom landskapet. Avser Kövra i Myssjö sn. Den i notisen nämnde upptäckaren tjänstgjorde under flera år vid folkskolan i Kövra. — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad. — Fridlyst i Jämtland. — Karta 65.

Pulsatilla vernalis (L.) Mill. — Tallhedar, ljungbackar. — Reg. silv. — S. Sunne: Vällviken (Bm)!, Oviken o. Berg (Hn); Myssjö: Persåsen (Bm); Klövsjö: kyrkbyn på den s. k. Olatäkten! — *U.* Åsarna: tallheden vid vägen mellan Åsanforsen o. Aldån (Bm). Här återfunnen 1937 av forstmästare G. Liljeström! — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad.

Myosurus minimus L. — Sannolikt tillf. Berg: Klingeränget under Eltnäset (S).

Ranunculus glacialis L. — Snölägen, stenig översilad mark, bäckstr., även grusiga, bara fläckar å fjällplataerna. — Reg. alp. o. subalp. — *F.* Frostviken: Jadnemfjället (Bm), Klump- o. Orrnäsfjället (O); Hotagen: Munsfjället, Juthatten (O); Laxsjö: Tjärnfjället (O)!, Offerdal: Oldklumpen (O)!, Åre o. Undersåker: på de flesta högre fjäll; Oviken: Hundshögen (O).

R. platanifolius L. — Björkängar, raviner, bäckdalar, fjällbranter. — Samtl. reg., men huvudsakligen i reg. subalp. — *F.* Frostviken: flerst. i v. delen, ett 20-tal lokaler antecknade; Hotagen: Ansätten (O o. Wd), Almdalen, Grubbfjäll (O); Laxsjö: Tjärnfjällen (O)!, Stakafjäll (Bm), Lakavattsberget (Berlin); Kall: Anjeskutan (Fn), allm. på sluttningarna!, Manshögarna (Fn); Åre: Skurudalsporten (At), Skurudalsbergen!, Storlien (O)!, Högåsen (J), Uppdalsån vid Snasahögen (Lm), Blåhammarkläppen (Sm); Undersåker: Sylfjället (Sd), Ottfjället (Jn), Vällista (E), Getryggen!, Tjatjasen, Bunnerfjäll, Kyrkstensfjäll, Rekdalshöjden, Smällhögarna, Herrhängstötarna, Trondfjäll (Sm). — Karta 66.

R. lingua L. — Sjöstr., åar. — Reg. silv. — *U.* Ragunda: Singsån vid Näset (O); Hällesjö: Balsjöåns utlopp i sjön Kalven (Br) samt vid Kalvens str.!, Gransjöån flerst.!, Håsjö: Kvarnån vid jvbron (Bm)!, Balsjön!

R. flammula L. — Kärr, pölar. — Reg. silv. — S. Lit: Klösta!; Näskott: Trollsåsen!; Rödön: Krokomi!; Östersund: Odensala (O)!, Brunflo: Torvalla!

Norderön: Norderön vid Trusta (H. R.!); Oviken: Eltnäset (Bm). — Närmast var. *intermedia* Hn.

R. reptans L. — Sjö- o. älvstr., översvämmad mark helst på dy o. sand, vattengropar. På sjöbottnar steril på flera meters djup. — Samtl. reg. o. specialomr.

R. lapponicus L. — Sumpig o. mossig granskog, källdrag. — Reg. silv. o. sälls. i reg. subalp. — *F.* Åre: Storlien (D. Schött!); Undersåker: s. om Ämälven (E), Lundörren (O), Lundörrtjärnarnas str. (T. Boberg), Undersåkersfjällen (Hz); Hallen: Dalsjön (Ld); Myssjö: s. om Oviksfjällen (Hz). — *S.* Alanäs: mellan Jalsjön o. Lisjön samt vid Strömberget (Gs); Ström: Klövan (S), prästgårdens fäb. (S); Laxsjö: Hökvattsån (Berlin), Åläsens fäb! samt vid stigen mellan Åläsen o. Laxviken på flera ställen!; Gåxsjö: Raftkälen (O o. Hz)! Lit: Husås (Bm); Offerdal: Utgård o. Damslätt (Bm); Mörsil: Ocke (Ar); Sunne: Grimsved (B), Rise, Brattåsen (Bm); Hallen: Hallhögåsen (O); Oviken: Österåsen (Bm); Berg: Tossåsen (Bm!), Vigge (Bm). — *U.* Hammerdal: Ede (O o. Hz); Ragunda: Överammer (Bm), mellan Vågen o. Halån!; Fors: Långsjönäset (K. A. Gredin!), nära prästgården samt Järsjöns ö. str., Oxhöle kronopark (O. Strindberg); Hällesjö: Storåsen, Hucksjöåsen, Asmundtorpet, Lokmyranget (Bm), Mjössjö (O o. Hz); Håsjö: ½ km v. om prästgården vid några källdrag (Wd)!, Västanede (O. Strindberg); Sundsjö: Björsjö (Bm); Revsund: Viken vid Gällö på ett par närbelägna lokaler (Str), 5 km ö. om Björnsjöns fäb. mellan Hålltjärn o. Binnån (Str); Berg: Strulsjön (A. Behm!); Rätan: Långsillre (En). — Karta 67.

R. hyperboreus Rottb. — Str., sumpig mark, dypölar, diken, ofta vid dyga gångstigar o. skogsvägar. — Samtl. reg., men t. sälls. i reg. alp. — *F.* Åre: Bodsjö (O); Undersåker: Vällista (O); Hallen: Högläkardalen (Wk), Falkfångarfjäll (Bm), nära Prästläkardalen i gångstigen till Bydalen (Wd), Västerfjäll o. Bydalen (O); Oviken: V. Arådalen (Bm), vid turiststugan!; Berg: Börtnan (O). — *S.* Häggenås: Kougsta (O); Lit: Åsmundgården (O)!, skogsvägen till Kläppe (O)!, Alsen: Kösta (O); Mörsil: Bye (O); Kyrkås: Kläppe (O o. Bm), Mosjön (Bm); Frösön: Torråstjärn (O), Frösön å n. delen av Östberget (O)!, Östersund: Odensala (O)!, Lillsjön (O)!, Rannåsbäcken (O)!, flest. å skogsvägar o. stigar mellan Rannåsen o. Solliden samt mellan Lilllänge o. Spikbodarna!; Brunflo: Torvalla fäb. (O)!, Sunne: Stackris (O); Hallen: Höla (Bm); Marby: mellan Getåsen o. Välje (Bm); Oviken: Önsta — Myckelåsen (Wk), Eltnäset, Side, Joxåsen (Bm), Svensåsen, Botåsen (Ar), Myrel, Kämpedalen!, Hästhagen (Str); Hackås: Billstaån (Bm), Lillån (O); Näs: Sannemyren (Bm), Ålsta (O); Berg: Vigge (Hn), Mo (Å). — *U.* Hackås: Näcksta (Bm).

R. pygmaeus Wg. — Snölägen, översilad mark, fuktiga bergsklyftor o. hylor, även iakttagen på gräsmark. — Reg. alp. o. subalp. — *F.* T. allm. i alla specialomr. med högre fjäll, även funnen i Klövsjöfjällen. Ej antecknad för Ström, Föllinge, Mattmar, Mörsil, Sunne, Myssjö o. Berg.

† **R. sceleratus** L. — Dypölar. — Reg. silv. — *S.* Frösön: Frösön vid Kungsgården (Bm), v. om lägret (Bm)! — *O.* uppgiver även Mo i Undersåker, Side i Oviken, Singsjön o. Opejsjön i Brunflo samt Skansholmen i Sunne.

R. trilobus Desf. — Östersund: sopgroppen i Odensala 1929!, tullhuset 1933!

R. nivalis L. — Snölägen. — Reg. alp. — *F.* Frostviken: Jadnemfjäll (O o. Bm), mellan Ankarede o. Jadnemfjäll (Bm), Gilvenakka (H. L.), Gellvernokko (Norrm.!), antagligen identisk med föregående lokal, Brakkfjället (Norrm.!); Borgafjäll (O); Undersåker: Ekorrörren (Sd), här förgäves eftersökt av Sm,

Bunnerstötter (Jn), Stantja (Sm). — O. uppgiver även Åreskutan. Ett ark från denna i H. L. »ex. herb. Th. Hvass» torde vara falsarium (Sm). — Sydgräns i Jämtland.

R. auricomus L. — Skogar, ängar, str., betesmarker. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — f. *palmatus* (Hn). Norderön: Norderön vid Önsta (Bm); Östersundstrakten (Jungner). — Jungner tror, att denna form möjligen kan vara *R. acris* × *auricomus*.

R. aeris L. — Som föregående, även åker- o. vägkanter. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *pumilus* Wg. Flerst. i reg. alp. å snölägemark! — var. *latisectus* Beck. Flerst., isynnerhet på banvallar.

R. repens L. — Våta skogar o. ängar, str., pölar, diken. — Reg. silv. o. subalp. Någon gång införd i reg. alp. exv. vid Sylhyddan (Sm). — Samtl. specialomr.

R. peltatus Schr. — Sjöar, älvar, åar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Ankarvattnet, Leipikvattnet (Norrm.), Fågelsjön, Gäddede (O); Föllinge: St. Bakvattnet!, Åkersjön!; Kall: flerst. i Kallsjöns vikar!; Åre: Åresjön (Z), Gevsjön (Sj), Duved, Bodsjöedet (Bm); Mörsil: Sällsjön!; Hallen: Dalsjön!, Dammån (O)!; Klövsjö: Klövsjön! — S. o. U. Samtl. specialomr. — var. *suecicus* Gelert. Lika vanlig som huvudf.

[*R. paucistamineus* Tausch. — Uppgifterna om denna arts förekomst i Jämtland bero på felbestämning o. förväxling med *R. confervoides* eller *peltatus*].

R. confervoides (Fr.) A. & Gr. — Sjöbottnar på dy o. sand, str., dammar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Rapstajaure (Hz); Kall: Kallsjön mitt emot Huså (O), nedanför Sölvsved!, Nordtjärn!; Åre: Enafors (Sm); Undersåker: Neans dalgång (Sm). — S. Från Undersåker till Lit flerst. på Indalsälvens str. o. i dess grunda vikar; Föllinge: Raftälven (O); Hammerdal: Sikån!, Mo i en damm vid Hammerdalssjön (On), Hoxåsen o. Kvarnån (O), Fyråvågen!, Hammerdalssjön!; Näskott: Vaplan (At); Rödön: Håste (O), Vikel; Brunflo: Opesjön (O)!; Oviken: Rörösjön (Bm); Hackås: Billstaån!; Berg: Galhammar, Tossåsen (Bm), Svenstaån! — U. Allm. på str. utefter hela Indalsälven!; Hammerdal, Borgvattnet, Ragunda: flerst. i Ammeråns vattenflöden!; Ragunda: Mansjön!, Singsån (O)!; Fors: Stadsforsen!, Fångsjöbackstjärn!, Järsjön!; Håsjö: Singsjön (Hn)!, Kvarnån (Gr)!; Sundsjö: Mjösjön!, Sundsjön, Tavnäs, Stamnäs (Öld!); Hällesjö: flerst. i Gimåns vattensystem!; Lockne: Hållstaån!; Revsund: Revsundsjön!, Dövikssjön!; Råtan: Ljungans utlopp ur Råtansjön!

R. confervoides × **peltatus**. — Ragunda: Indalsälvens s. sida strax ovan forsen vid Hammarstrand!

Thalictrum simplex L. — Ängar, myrkanter. — Reg. silv. o. subalp. — F. Kall: Kolåsen (Wd), Konås!, kyrkbyn!; Åre: Forssa, Lund, Åreälven (Z), Mörviken (B)!, Visjön (Hg), Enafors (Ögn), Duved!, Mullfjället!, Totthummeln! — S. o. U. Samtl. specialomr. — f. *tenuifolium* (Sw) Hn. Frösön vid Ändsjön!

T. flavum L. — Våta ängar, str., snår. — Reg. silv. — F. Frostviken: Gäddede (O); Åre: Åreskutan (Hn), Ånn! — S. Föllinge: Raftälven (O), Ottsjökalen!; Hammerdal: flerst. s. om Hammerdalssjön o. vid Sikån!; Häggenås: Grötom (O)!, Lit: Föllingekrogen (Bm); Offerdal: Damslätt (Bm); Mattmar: Nygård!; Frösön: Rannåsen (O), Frösön vid Önet!; Oviken: Rörön (Bm), Orrgården!, Myrel, Ängel, Fastgården!, Borgvik!; Näs: Skute!; Berg: Svenstavik!, Tossåsen (Bm). — U. Hammerdal: Viken, Fågelnäset (O); Borgvattnet: Skyttmon!, Flyforsen!, Selet!; Stugun: Strömsnäs!, Torvalla (Str), Mörtån!; Ragunda: strandängar

vid Överammer samt vid Ammers by!, Halån!; Fors: Västanel!; Hällesjö: Storåsen (Bm), Albacken!; Håsjö: Balsjöån!; Sundsjö: Stannäs, Fanbyn, Marsätt, Sundsjöåsen (Öld); Råtan: Röjan!

T. alpinum L. — Våta ängar, myrar, kalkkärr. — Samtl. reg. — F. o. S. T. allm. i samtl. specialomr. — U. Hammerdal: Viken!, Edel!; Stugun: Strånåset (O), Indalsälvens n. str. mitt för Näverede samt s. om kyrkan (O); Ragunda: Vargbacken (O), Selsviken!; Nyhem: Gimdalen!; Bräcke: Bodsjön!; Sundsjö: Boggsjö!, Sörviken!, Fanbyn!, Fjällsta, Marsätt, Tavnäs (Öld); Lockne: Rossböll, Vågel, Edel; Hackås: Dödrel, Rogstal; Revsund: Grimmäs (Z), Pilgrimstad (At)!, Grötingen!, Rensved — Hållborgen!, Stavre (O); Bodsjö: Våle!; Klövsjö: strandängar vid Klövsjön!; Råtan: Röjan!

BERBERIDACEAE.

† **Berberis vulgaris** L. — Ensnär. — Reg. silv. — S. Brunflo: Backen, flera buskar, förekomsten synbarligen av gammalt datum!

PAPAVERACEAE.

Cheledonium majus L. — Norderön: Norderön kring en gård 1931 (Str).

(*Papaver nudicaule* L. — Odlad o. stundom tillf. förv.)

P. dubium L. — Östersund: ruderalhögar 1880—1883 (O), jvomr. 1932!; Brunflo, Lockne, Marby, Oviken i åkrar (O); Ragunda: Gevåg (F); Bräcke (J).

P. argemone L. — Frösön: Frösön på ett klövergärde vid Kungsgården 1873 (W!) samt 1885 (O); Östersund: Änge (O).

P. rhoeas L. — Ström i en rågåker (O); Hammerdal: Viken på en åkerren (O); Frösön (O o. W!); Ragunda: Hammaren (Sh).

(*P. somniferum* L. — Odlad o. tillf. förv.)

Corydalis intermedia (Ehrh.) Gaud. — Myllrik rasmark o. bergrötter i sydberg. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Raudek (Lf), Buonas sydsluttning, Jormliklumpen (Str), Fågelberget (O o. Hgn), Karlberget, Medberget (Hgn); Hotagen: Dunderklumpen, Höberg (Hgn); Laxsjö: Ö. Tjärnfället!; Offerdal: Oldklumpen (Hgn)!, Kall: Lillanjeskutan c:a 850 m ö.h.!, Suljätten!; Åre: Åreskutan, Åresjön, Mörvikshummeln (Sj)!, Totthummeln!; Undersåker: Fångvålen (O o. E). — S. Hackås (Hn), förgäves eftersökt; Åsarna: Skälängarna (Hgn). — U. Ragunda: Kullstaberget (O o. AB). — O. uppgiver dessutom Bastugunäsfjäll i Frostviken, Skalsberget i Ström, Vällista i Undersåker samt Hammerdal. — Karta 68.

† **Fumaria officinalis** L. — Åkrar, gårdar, fäb. — Reg. silv. — Samtl. specialomr.

CRUCIFERAE.

Subularia aquatica L. — Leriga sjö- o. älvstr. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Jormsjön!, Fågelsjön, Hetögeln (Jsn); Hotagen: Gunnarvattsån!; Kall: Kallsjöns str.!, Nordtjärn!; Åre: Åreskutan (Hn), avser väl Åresjön!, Bunnerviken i Ännsjön (Sm)!, Enafors (Sm); Undersåker: Indalsälven!; Hallen: Dalsjön vid Bydalen!; Klövsjö: Klövsjön (även i den del, som faller inom S.!) — S. I hela Indalsälven, i många av Storsjöns vikar samt mångenst. i Hårkans o. Långans vattensystem! Dessutom Ström: Russfjärden!; Föllinge: Föllinge-

sjön!, Skärvängsån!, Gysen!, Gysån!; Hammerdal: Hammerdalssjön!; Offerdal: Rönnöfors!, Kriken!, Mussjön!; Kall: Bonäset i Kallsjön!; Näskott: Nädsjön!; Berg: Svenstaån!; Åsarna: Hålen!, Ljungan! — *U. Allm.* i Indalsälven samt i Faxälvens o. Ammeråns vattensystem; Ragunda: Singsån!, Mansjön!, Fors: Järsjön!; Håsjö: Singsjön (Br)! samt i de flesta sjöar!; Hällesjö: Alasjön!, Tättesjön!, Hemsjön! samt flerst. i Gimån!; Sundsjö: Tavnäs, Torsäng (Öld); Revsund: Övre Bodsjön (Br)!, Anvikssjön!, Revsunds sjö!; Bodsjö: Vaksjön!, Hugesjön!, Våleån!; Rätan: Loån (C), Rätansjön!

Lepidium draba L. — Östersund: jvövergången 1914 (Sn).

(*L. sativum* L. — Odlad o. någon gång tillf. förv.)

L. campestre (L.) R. Br. — Häggenås: Munkflohögen (J); Östersund: jvomr. 1932!; Ragunda: Hammaren (O o. Sh), Krokåvåg (O).

L. perfoliatum L. — Ås: avstjälpningsplatsen vid Åskott 1930!; Östersund: jvomr. 1935!

† *L. densiflorum* Schrad. — Jvomr. o. banvallar. — Reg. silv. — S. Hammerdals o. Häggenås jvstn!; Rödön: Krokoms jvstn!; Ås: Åskott!, Täng på banvallen!; Östersund: jvomr. sedan 1926!; Brunflo: Optand på banvallen!; Näs: Fåkers jvstn! — *U. Nyhem*: Dockmyrs jvstn (Eat); Revsund: Gällö!

L. rudemale L. — Ström: jvspåren!; Östersund: jvomr. under olika år!

L. neglectum Thell. — Östersund: jvomr. 1925 (Eat).

L. ramosissimum A. Nels. — Östersund: jvomr. 1929, 1930!

† *Thlaspi arvense* L. — Åkrar, dikes- o. vägkanter, kring gårdar o. fäb. — Samtl. reg. o. specialomr.

† *T. alpestre* L. — Ängar, vallar, banvallar, väg- o. dikeskanter. — Reg. silv. — F. Hotagen: Valsjöbyn (Sn), Almdalen (O); Kall: Smedjeviken!, Fävikén (Berlin!); Åre: Duved!, Björnängel, landsvägen v. om stn (Wd). — S. o. *U.* Samtl. specialomr. utom Bodsjö o. Gillhov o. mångenst. mycket allm.

Sisymbrium officinale (L.) Scop. — Hammerdal (Mörner); Mörsil: Ocke vid anhalten 1884 (O), vid vägen mellan Mörsil o. Järpen (O); Östersund: jvomr. 1928!, tullhuset 1929!

S. Zanonii (Ball.) J. Gay. — Östersund: bangården vid hamnen 1925 (Eat).

S. altissimum L. — Undersåker: Järpens stn 1929!; Häggenås: jvstn!; Östersund: jvomr. (Sn)!, banvallen vid Minnesgårde under flera år!, tullhuset!; Revsund: Gällö jvstn!; Rätan: Röjan (Ögn enl. Eat).

S. orientale L. subsp. *subhastatum* (Willd.) Thell. — Mörsils jvstn 1916 (H. R.).

† *S. sophia* L. — Åkrar, trädgårdar, jvomr. — Reg. silv. — F. Åre: Årebygden (Hn). — S. o. *U.* Spridd huvudsakligen efter jvlinjerna o. anträffas å de flesta stationsomr. Dessutom S. Undersåker: Nyland (Z); Ås: Lugnvik å rudera thögar!; Frösön: Frösön vid Valla i åkrar!; Östersund: Gövik vid str., Odensala i åkrar!; Sunne: prästgården, Hara, Orrviken (Bm); Näs: Gäle, Sinnberg (Bm). — *U.* Stugun: Stugubyn i åkrar!; Ragunda: Hammarstrand!; Fors: Bispgården!; Bräcke: jvstn o. på rudera thögar!

† *Sinapis arvensis* L. — Åkrar, kring gårdar o. fäb. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — var. *ambigua* Hn. Frösön: Hornsberg!; Östersund: Ängel; Revsund: Gällö!

S. alba L. — Åre: Årebygden (Hn); Hammerdal: Mo (On); Mörsil: Ocke (Ar); Alsen: Trångsviken!; Östersund: Odensala!; Lockne: Rossbol i rååkrar!;

Oviken: Joxåsen (Ar); Myssjö: Mjåla (Ar); Näs: Ålsta i potatisåkrar!; Sundsjö: Fjällsta (Öld!).

Erucastrum gallicum (Willd.) O. E. Schulz. (*Hirschfeldia Pollichii* Fritsch.) — Östersund: jvmr. 1929, 1930!

(*Brassica oleracea* L. — Odlad o. tillf. å ruderatplatser!)

† **B. campestris** L. — Åkrar, ruderatplatser. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jorm!; Kall: Konäs!, kyrkbyn!; Åre: Årebygden (Hn), Storlien (Sm), Duved!, Bunnerviken!, Brattland (Bm). — S. o. U. Samtl. specialomr.

(*B. napus* L. med var. *napobrassica* (L.). — Odlad o. tillf. förv.)

B. juncea (L.) Coss. — Ås: Åskott 1929—1931!; Östersund: jvmr. 1928—1932!, banvallen vid Minnesgårde 1929—1932!, sogropen i Odensala 1932, 1933!

B. nigra (L.) Koch. — Åre: Årebygden (Hn); Östersund: banvallen vid Hov 1928!, sogropen i Odensala 1929, 1932!; Revsund: Stavre!

† **Raphanus raphanistrum** L. — Åkerogräs. — Reg. silv. — F. Kall: Fä-viken (Berlin!); Åre: Gevsjön (J), Handöl (Eat), Duved! — S. Ström: Strömsund!; Lit: Klösta!; Hågenås: Kougsta!; Offerdal: Tulleråsen!; Undersåker (J); Alsen: Trångsviken!; Rödön: Hissmon!; Ås: Lugnvik!; Frösön: Frösön vid Fritzhem (Eat); Östersund: Odensala (O)!, Lågden!, Hov!; Brunflo: Torvalla!, Optand!; Marieby: Öds fab.!; Oviken: Eltnäset (Bm); Näs: Höglunda!; Klövsjö: kyrkbyn! — U. Stugun: Mårdsjön (O); Ragunda: Selsviken!, Hammarstrand!; Fors: Bisp-gården!, Västerede!; Håsjö: Vall!; Sundsjö: Fanbyn, Stamnäs, Tavnäs (Öld); Revsund: Gällö (J); Råtan: Röjan!, Rätansbyn!

(*R. sativus* L. var. *radicula* Pers. samt var. *niger* Pers. — Odlade o. någon gång självsådda i trädgårdar eller utkomna på ruderathögar.)

Rapistrum perenne (L.) All. — Frösön: Hornsberg 1931!

† **Barbarea vulgaris** R. Br. — Banvallar. — Reg. silv. — S. Östersund: Minnesgårde på banvallen (S. Kilander!). — U. Fors: Bispgården på banvallen!

† **B. arcuata** (Opiz) Rchb. — Åkrar, vägkanter, str., diken. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — f. *hirsuta* Whe. Östersund: Minnesgårde (S. Kilander!). — Utom ganska vanliga *apetala*-former förekomma ibland andra sterila, monströsa former, vilkas sterilitet troligen beror på någon slags sjukdom.

B. stricta Andr. — Sjö- o. älvstr., bäckar, diken, myrkanter. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

† **Armoracia lapathifolia** Gilib. (*A. rusticana* G. M. Sch.). — Odlad o. förv. samt kvarstående i årtal. Gamla trädgårdar, str., banvallar. — Reg. silv. — S. Lit: Söre på älvstr.!; Alsen: Trångsviken!; Rödön: Krokum (O); Östersund: Minnesgårde o. Hov!; Norderön: Norderön vid Önsta på Storsjöstr.!; Näs: Fåker på banvallen! — U. Borgvattnet: Borgsjö!; Revsund: Gällö på strandvallen nedanför jvstn!; Bräcke (O).

Radicula palustris (DC) Moench. — Str., diken. — Reg. silv., av Sm en gång anträffad i reg. alp. — F. Åre: Gevsjöns o. Storliens stn (J)!, Ånn!; Unders-åker: Sylhyddan (Sm); Hallen: Bydalen!; Oviken: Torsborg!; Berg: Holmbergs-gården vid Ljungans str.!; Klövsjö: Fotingen o. Skålan vid Ljungan! — S. o. U. Samtl. specialomr.

Cardamine pratensis L. — Sumpiga skogar o. ängar, str., kärr, diken. — Samtl. reg. o. specialomr. — Ett större bestånd med fyllda blommor anträffad vid Åsmundgård i Lit!

C. dentata Schultes. — Som föregående. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Jormlien (H. R.!), Ankarede (Norrm.); Kall: Anjan (H. R.!), Kallsedet!, Rör!, Berge!, Åre: Enafors (H. R.!), Åresjöns str., Åreskutan (H. R.!). — *S.* Hammerdal: Mol, Sikås (H. R.!); Alsen: Trångsviken!; Kyrkås: kyrkbyn!; Frösön: Rannåsen!, Frösön vid Hornsberg (W!); Östersund: kärret ovan Lugnvik!, Lillänge (H. R.!), Lillsjön (W!); Norderön: Norderön vid Önsta (H. R.!); Oviken: Eltnäset (H. R.!), Rörön (H. R.!); Myssjö: Hallom!; Berg: Svenstavik! — *U.* Stugun: Höglunda!, Hällesjö: Gransjöån!; Bräcke: Bröckling!; Sundsjö: Björsjö!, Mjösjö!; Revsund: Förberg!, Gröttingen!, Stavre! — Svår att nöjaktigt avgränsa från föregående och borde kanske betecknas som varietet.

C. amara L. — Bäckar, källdrag, diken. — Samtl. reg. — *F.* Kall: Huså (Hg), Kolåsen, Dörrsvalen, Rutsdalen (Wd), Kallsjöns str., Sölvsved! o. flerst. i bygden!; Åre: Åreskutan (Hn), Skaltugan o. Mulfjället (Z), Duved (Sr)!, Enafors!, Storlien!, Saxvallsklumpen!, Kläppe (J), Ånn!; Undersåker: mellan Järpen o. Kolåsen (Wd); Hallen: Bydalen (Br)!; Klövsjö: Fätjaån!, Sångbäcksfallet! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr. — *f. borealis* Laest. Åre: Enafors!; Frösön: Mjällebäcken!; Sunne: Hägled!; Norderön: Önsta!; Berg: Rörörsjön! — var. *minor* Lge. Kall: vid en bäck n. om kyrkan!; Frösön: i diken vid vägen till lägret (N).

C. flexuosa With. var. *ambigua* Hn. — Sumpskogar, källdrag, bäckar. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Ankarvattnet, Blåsjön, nedanför bergen i Jorm (S o. A), Jormliklumpen o. Jormvattnet flerst., Säterklumpen (Norrm.), Portfjället (O), Björkvattnet vid Kvarnbergsvattnet samt i bäckar på sluttningen (Jsn); Hotagen: mellan Butjärn o. Bågavattnet flerst.; Offerdal: Prästbodarna (O); Kall: vid bron över Skutån (At), Konäs!, Kjoland!, Blåskalfjället!, Kolåsen o. Gråsjön (Wd), Lillanjeskutan!, Baksjönäset!; Åre: Skaltugan o. Forssa (Z), Enafors (O)!, Snasahögen (Wd), Ånn (O)!, Åreskutan (Hn), Mörviksån (Sj)!, i flera bäckar mellan Mörviken o. Ullån (At), Hästfjället!, Böle!; Undersåker: Bunnerfjäll (Jn), Edsåsen (O); Hallen: Bydalen!, Hovdel, Fjällhalsen vid Drommen (O); Oviken: Dörrsådalen (Bm); Klövsjö: Klövsjöfjäll (O), vid Sångbäcken o. i bäckar vid Bräckvallsbodarna!, vid en bäck mellan Röjan o. Vemdalen (Ögn). — *S.* Laxsjö: Tuvattnet!; Hammerdal: Sikåskålen (Br), Lorås (Wd); Häggenås: Ollsta (Wd); Offerdal: Rönnöfors (Br); Undersåker: prästgården (O); Näskott: Faxnålden!; Frösön: Frösön på Östbergets n. sluttning! — *U.* Ragunda: Kullstaberget vid »järnkällan!; Bodsjö: klyftan i Källberget vid Hunge (O).

C. bellidifolia L. — Grusig o. stenig mark, bergspringor, snölägen. — Samtl. reg., men sälls. i reg. silv. o. då utefter åar exv. Bunneråns utlopp i Ånnsjön (Ögn) samt vid Grönån i Undersåker! — *F.* T. allm. i alla specialomr. med högre fjäll. Ej antecknad från Ström, Mörsil, Mattmar, Sunne, Myssjö, Berg o. Klövsjö.

† **Capsella bursa pastoris** (L.) Medik. — All slags kulturpåverkad mark. — Samtl. reg. o. specialomr. — *f. integrifolia* Schlecht. o. *f. pinnatifida* Schlecht. Flerst. bland huvudformen!

Camelina microcarpa Andr. — Brunflo: Änge, Lillviken (O).

C. sativa (L.) Cr. — Åre: Årebygden (Hn); Hammerdal: Mo (On); Frösön (W!); Östersund (W!); Norderön (Ar); Berg: Tossåsen o. Hällesjö: Storåsen (Bm).

C. alyssum (Mill.) Thell. — Östersund o. Frösön (O).

Vogelia paniculata (L.) Horn. — Östersund 1884 (O).

Draba verna L. — Frösön: Frösön vid kyrkan (O); Östersund: åkrar vid Hov o. Fornbyn under ett par år!; Hällesjö: Mjösjö o. Ljungå (O); Håsjö: gräsbacke ovan jvstn (Wd).

† *D. nemorosa* L. — Banvallar. — Reg. silv. — U. Nyhem: banvallen mellan Dockmyrs jvstn o. Ramsjö by rikligt alla år sedan 1926! Antagl. även långt dessförrinnan.

D. incana L. — »T. allm. i sv. fjälltr. i sydbranter o. på moränkullar med söndervittrande kalkrika block. Går ej särdeles högt i reg. alp.» (Sm). — F. Åre: Enafors (H. R.), Storlien (H. L.); Undersåker: s. om Ekorrdörren (H. R.).

D. incana × *rupestris*. — Åre: Storlien, Snasahögen (Sm); Undersåker: Bunnerfjäll (Sm).

D. rupestris R. Br. — Hyllor o. avsatser i klippbranter, moränkullar. — Samtl. reg., men t. sälls. i reg. silv. exv. Vallåns ravin, Karl-, Med- o. Fågelbergen i Frostviken, Tjärnfället i Laxsjö! — F. Frostviken, Åre o. Undersåker t. allm.; Hotagen: Pennigkejsen!, Ansätten (O o. Wd), Munsfjället (Wd); Laxsjö: Ö. Tjärnfället!, Stakafjäll (Bm); Offerdal: Oldklumpen!; Kall: Juovanjuonje!, Suljätten (At)!, Sundet (Sj); Oviken: Hundshögen (O); Klövsjö: Fätjaåns ravin! — S. Undersåker: Nordsjöberget (E). — U. Ragunda: Stadsberget (O)!

D. nivalis Liljebl. — Moränkullar. — Reg. alp. — F. Undersåker: nära Ekorrdörren ej långt från Handölan, Holokken (Sm).

Arabidopsis thaliana (L.) Schur. — Branter i sydberg, torra backar, även åkrar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Raudek, Jormliklumpen, Mesklumpen, Medberget (Lf), Säterklumpen, Sturdavardo, nära riksröset 197, berg ö. om det vid St. Blåsjön belägna Lillfjället (Norrm.), Karlberget (O o. Jsn), Fågelberget (O)!, Åre: Åreskutan (Hn). — S. Alsen: Rödeberget!; Rödon: Häste (O); Östersund: Hov i åkrar! — U. Stugun: Stuguberget (AB); Ragunda: Stadsberget (Bm)!, Degerberget!, Krokavågsberget!, Kläsåsen!, Kullstaberget (O)!, Hammarstrand (Gr), Prästberget (F)!, Hällesjö: Gastsjöberget!; Nyhem: berget Kleven! — Karta 69.

Turritis glabra L. — Rasmak i sydberg, backslutningar, någon gång i åkrar o. på banvallar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Medberget (Hgn), Karlberget o. Fågelberget (O o. Jsn); Hotagen: Rörvattnet (Sn); Laxsjö: Ö. Tjärnfjället!; Offerdal: Oldklumpen (AB)!, Åre: Storlien (O), Mörvikshummeln! — S. Ström: Skalsberget!; Offerdal: Kaxås (O)!, Undersåker: Prästgårdsfallet (E), banvallen vid Slagsån!; Alsen: Rödeberget!; Frösön: Frösön å Östberget (O)!, Östersund: i åkrar (W!); Norderön (AB); Näs: Kloxåsen (AB)!, Berg: Tossåsen (Bm). — U. Stugun: Strånäsberget!; Ragunda: Stadsberget!, Krokavågsberget!, Prästberget!, Hammaren (F), jvstn (Sh); Fors: Holmstal Utanede!; Nyhem: Dockmyr på banvallen åt Ramsjö!; Revsund: Pilgrimstad (AB).

Arabis hirsuta (L.) Scop. — Branter i sydberg, torra backar, strandvallar, även myrdiken, banvallar o. vägkanter. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: mellan Stensjön o. Gemesjaure, Raudek, Jormliklumpen (Lf), Goskarvardo!, Lillfjället, Sturdavardo, nära riksröset 197 (Norrm.), Gaskatjuolt (Jsn), Fågelberget (O)!, Laxsjö: Ö. Tjärnfjället (O)!, Lakavattsberget (AB); Offerdal: Oldfjällen (O), Oldklumpen!; Kall: Suljätten (Fn)!, Killingskalberget (Fn); Åre: Forsvallen vid Mullfjället (O), Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Tott-

hummeln! — S. Alanäs: Kalkberget (O o. Gr); Ström: Risselås (Jsn); Hammerdal: dikeskanter o. backar vid jvstn!; Häggenås: Kougsta å vägkanter!; Undersåker: Mo (O); Alsen: Rödeberget (Sn), Bräckeberget!; Mattmar: banvallen vid jvstn!; Ås: banvallen n. om Täng!; Frösön: Fillsta (Sam.), Frösön flerst. på kalkbackar o. strandvallar!; Östersund: Odensala o. Minnesgårde på strandklipporna!; Brunflo: flerst. efter jvgn på banvallarna!, strandklipporna!, Ängel, Bergel, Hälle på kalkbergen!, Lillviken (O); Lockne: Lassbyn! banvallen vid Ångsta samt Tand — Tandsbyn!; Oviken: Botåsen, Svensåsen (AB), Obåsen (Bm), Helgebacken (O); Näs: Månsta (O). — U. Ragunda: Stadsberget (O)!, Ammerberget (O), Ragunda — Håsjö (AB), jvstn (Sh); Hällesjö: Storåsen (AB); Håsjö: Vallal; Nyhem: Dockmyr på banvallen!; Bräcke: banvallen!; Hackås: i myrkanter vid vägen mellan jvstn o. Näcksta! — var. *glabrata* Hn. Frostviken: Gaskatjuolt (Jsn). — Karta 70.

A. alpina L. — Fjällängar, bergsklyftor, bäckstr., snölägemark. — Samtl. reg. — F. Frostviken, Åre, Undersåker: flerst. å de flesta fjäll; Hotagen: Ansätten (Wd), Munsfjället (O o. Wd); Laxsjö: Tjärnfjället (O)!, Stakafjäll (O); Offerdal: Oldklumpen (O)!, Kall: Juovanjuonje!, Lillanjeskutan!, Dörrsvalen (Wt); Oviken: Ilkarlshögen, Hundshögen (O); Klövsjö: Klövsjöfjällen (O). — U. Ragunda: Hökberget vid kalktufförekomsten 1909 (F). — var. *glabrata* Bl. Frostviken: Raudek (Norrm.)!, Jormlifjället!, Sippmikken, Gellvernokko (Norrm.); Hotagen: Munsfjället (Wd); Undersåker: Ekorrrhammaren, Storsola mot Ekorrdörren (Sm).

† **A. arenosa** (L.) Scop. — Åkrar, längs vägar o. nygrävda diken, banvallar. — Samtl. reg. — F. Åre: Storliens, Ånns o. Åres jvstnr!, Enafors (Sm), Duved!, Duved — Skalstugan!; Undersåker: Sylhyddan (Sm), Edsåsen!; Klövsjö: Skålan!, Fotingen! — S. o. U. Samtl. specialomr.

† **A. suecica** Fr. — Som föregående. — Reg. silv. o. subalp. — F. Hotagen: Valsjöbyn!; Åre: Medstugan!, Saxvallen!, Duved!; Klövsjö: Fotingen! — S. o. U. Utbredning ungefär som föregående, ehuru något mindre allm.

† **Erysimum cheiranthoides** L. — Åkrar, banvallar, väg- o. dikeskanter. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. o. allm. i de flesta.

E. hieraciifolium L. — Rasmak i sydberg, strandvallar, även kulturspridd å banvallar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Mittälvlien samt mellan Stensjön o. Gemesjaure (Lf), branterna ö. om riksröset 197!, Medberget (Hgn), Karlberget (O o. Jsn), Fågelberget (O)!, Ström: Torrberg (Hgn); Hotagen: Ansätten (O); Laxsjö: Tjärnfjällen (O)!, Kall: Suljätten (Fn)!, Åre: Storlien, Enafors (Sm), Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln (B)! — S. Alanäs: Kalkberget (O o. Gr); Föllinge: Raftälven!; Undersåker: jvstn (Sr); Alsen: Trångsviken på strandvallen!; Rödön: Undrom på Storsjöstranden (W)!, Rödösundets str!; Frösön: Frösön vid Glasett (Bm); Östersund: Änge (Lm); Oviken: Rörön (AB), Eltnäset (Bm); Hackås: Billsta (AB)!, strandvallen nedanför kyrkan!; Berg: Tossåsen (AB). — U. Ragunda: kyrkslätten, vid jvgn Ragunda — Håsjö (AB), Prästberget (AB)!, Hammarstrand!, älvstr. nedanför kyrkan (O)!, Fors: Stadsforsen!; Hällesjö: Storåsen (AB); Revsund: Pilgrimstad (AB).

† **Alyssum calycinum** L. — Åkrar, grusgröpar, banvallar. — Reg. silv. — I allmänhet täml. obeständig. — F. Åre: Mörviken i klövervall (Eat). — S. Ström: kyrkbyn i åkrar (O); Ås: Sörbyn, Rösta, Täng (O); Frösön: Frösön vid Mjälle o. Kungsgården (O)!, Valla i åkrar!, grustaget sv. om Östberget!; Östersund:

Änge (O), infanteriets kaserngård (Eat). — U. Hammerdal: Fyrås, Viken (O); Revsund: banvallen vid anhaltsstn! Här beständig sedan många år tillbaka och under spridning utefter jvlinjen.

Berteroa incana (L.) DC. — Hallen: Bränna på ett timotejfält (Ar); Kall: Fävikén (Berlin!); Frösön: Frösön vid Mjälle (O); Östersund: på en vretlott (O), Odenslund (Sn); Bräcke: Bensjö (J); Ragunda: Dövikén (Sh); Råtan (O o. Br).

(*Hesperis matronalis* L. — Odlad o. tillf. förv. — Åre: Mörviken!; Östersund: ruderatplatser (O)!, Ängel, sopgropen i Odensala!; Frösön: Frösön vid Ändsjön (O), på Storsjöstr. nedanför Dalhem!; Brunflo: Böle (O)).

† *Bunias orientalis* L. — Åkrar, vallar. — Reg. silv. — F. Åre: Mörviken i klövervall (Eat). — S. Föllinge: kyrkbyn (Mörner), Tornås (O); Hammerdal (Mörner); Häggenås: Labbgård (Mörner); Lit: Sandbäcken vid Prisgård!; Undersåker: prästgården (O); Alsen: kyrkbyn!, Trångsviken!, Vången (Berlin!); Ås: kyrkbyn på nyodlingar (S), Trättgårde (Mörner); Frösön: Frösön vid lägret (O o. Bm); Östersund: strandvallen nedanför jvstn!; Brunflo (O); Sunne: Orrviken (Bm!), Imnäs o. kyrkan (Bm); Berg: Tossåsen (Bm). — U. Ragunda: Hammaren (Sh); Håsjö: Valla (Wd); Sundsjö: Björsjö!; Revsund: Ammerön!, Gällö!, Pilgrimstad (Str).

Conringia orientalis (L.) Dum. — Ström: jvstn 1930!; Mörsil: jvstn 1933!; Rödön: Krokorn i jvspåren 1930!; Östersund: jvomr. de flesta år från 1928!

RESEDACEAE.

Reseda luteola L. — Bräcke: jvgv mot Håsjö (O o. W!).

R. lutea L. — Brunflo: Ope på banvallen ett stånd sedan 1927!; Åsarna: vid landsvägsbron över Ljungan (Wd).

DROSERACEAE.

Drosera rotundifolia L. — Vitmosskärr, dyjord. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

D. anglica Huds. — Kärr, dyjord. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — f. *pusilla* Kihlm. Frostviken: mellan Mesklumpen o. Blåsjön samt mellan Sturdavardo o. Jormlien (Na); Hotagen: Rörvattnet (Sn); Kall: Rutsdalen (Wd); Offerdal: Skäckerfjällen (Alm); Åre: ö. om Ingelån nära Silverforsen, Snasahögen, Åreskutan (Alm), myr nära Visjön!, Medstugan!; Hammerdal (Alm); Oviken: Eltnäset (Alm); Näs: Sommartjärn!; Stugun: Strånäset (Alm); Råtan: mellan Nortjärn o. Råtansjön!, Röjan!

D. anglica × rotundifolia. — Kall: Björkede!, Sundet (H. R.); Föllinge: myr mellan Holmsjön o. Andtjärn (Ld); Hammerdal: Gisselås (Hylander); Häggenås: Österåsens kronopark å Storflon!; Stugun: Strånäset (H. R.); Ragunda: mellan Överammer o. Selsviken!

CRASSULACEAE.

Rhodiola rosea L. — Bergsterräng, stenrös, snölågen, långs åar o. bäckar. — Samtl. reg. — F. Frostviken, Åre o. Undersåker: de flesta fjäll; Hotagen: Penningkejsen!, Munsfjället (O), utefter Hållingsån (Stenström m. fl.), Ansåten (Str); Offerdal: Oldklumpen (O)!, Stenfjället (Bm); Kall: Anjeskutan (O)!,

Juovanjuonje!, Smedjeviken på Kallsjöns str., Dörrsvalen (O o. Wt), Manshögarna (Wd), Gråssjöfjäll (Wk); Oviken: Kroktjärnarna!, Västerån!, Dörrsjöfjällen!, Hundshögen (O).

Sedum villosum L. — Sprickor i våta klippbranter, även snölägemark. Reg. alp. o. subalp. — F. Frostviken: Raudek (Ringenson)!, Jormlifjäll, Sturdavardo (Norrm.)! — Sydgräns i Jämtland.

S. annuum L. — Sydbergssluttningar, strandklippor. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: t. allm. i v. delen!; Ström: Torrberget (Hgn); Hotagen: Val-sjöbyn!, Skogberg (AB)!, Lockringsberget vid Röt Viken!, Rörvattnet (Sn), Dunderklumpen (Hgn), Munsfjället o. Juthatten (O), Almdalsberget (AB); Laxsjö: Tjärnfjällen (O)!, Lakavattsberget (AB), på hållar i kyrkbyn!; Offerdal: Oldklumpen (O)!, Kall: Suljätten (Fn)!, Lågsjöskutan (O); Åre: Mullfjället!, Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln!; Undersåker: Fångvålen (E); Hallen: Sällsjöfjäll (O). — S. Föllinge: samtl. berg kring Skärvångssjön!; Offerdal: Rise- o. Sjöarsbodarna, Berge (Bm), Gölokläppen (Sn), Västerberg!, Riseberget (O)!, Alsen: Rödeberget (O)!, Gammalångberget (Sn), Glösa! — U. Stugun: Öberget!, Stuguberget (O); Ragunda: Stadsberget (O)!, Degerberget!, Kullstaberget (O o. AB), Krokvägsberget (AB)!, Prästberget (O); Fors: Bispgården (L. Strindberg); Hällesjö: Gastsjöberget!, Hucksjöåsen (AB), Mjösjö (O), Sörbygden vid By på klippor vid Hemsjön!, på hållar o. stenblock i Norrån!; Håsjö: uddar o. holmar i Singsjön (Br); Nyhem: berget Kleven!; Lockne: Börön!

S. acre L. — Hyllor o. avsatser i sydberg, strandhällar, stenmurar, även banvallar. — Reg. silv. o. mycket sälls. i reg. subalp. — F. Frostviken: Sturdavardo reg. subalp.!; Åre: Åreskutan (Hn), Lund (Z), banvallen!; Undersåker: Fångvålen (E). — S. Hammerdal: Mullnäset (O); Lit: vid kyrkan (O)!, murar o. gårdesgårdar i Söre!; Alsen: Bräckeberget, Rödeberget (O), klipphällar vid Kösta o. Vången!; Mattmar: hållar vid kyrkan (Str); Frösön: Frösön på Öst- o. Önebergen (O)!, Mjälle (Eat)!, Mällbyn!, Valla!, Berge!, Tanne!; Östersund: Odensala på strandvallarna (O)!, Hov i åkrar!; Brunflo: kalkklippor vid Åkre, Lunne o. Vamsta!, Torvalla på strandhällarna!; Lockne: kalkhällar vid Forsta!; Sunne, Norderön, Hallen: flerst. på strandklippor vid Storsjön!; Oviken: Helgebacken, Side (O)!, Rörön!, Västnor (Bm), Joxåsen (Ar); Hackås: Billsta kvarn vid Storsjön (Bm)!, flerst. på strandhällarna norrut!; Näs: allm. på kalkklipporna! Dessutom spridd längs jvspåren o. stnsomr. å jvlinjerna! — U. Stugun: Indalsälvens n. strand ovan Näverede (O); Ragunda: kyrkslätten (O), nära gamla kyrkan (F), Kullstaberget (Gr); Fors: klipphällar vid Bispgården!; Hällesjö: Mjösjö (O), klippor vid Hemsjön!, Hårdgård!, Västanbäck i Sörbygden!; Håsjö: holmar i Singsjön (O)!, hållar vid Valla!; Hackås: Stensjöholmen i Näckten!; Bodsjö: Höviksberget (O).

[*S. sexangulare* L. — Uppgavs av Hartman 1814 för Åreskutan o. har sedan av Fl. Behm angivits från flera lokaler. Torde emellertid ej finnas i Jämtland. Hartmans uppgift kan möjligen tänkas ha tillkommit genom lokalförväxling o. Behms säkerligen genom felbestämning. Jag har besökt nästan alla de uppgivna lokalerna o. endast sett *S. acre*.]

SAXIFRAGACEAE.

Saxifraga cotyledon L. — Klippbranter. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Raudek (Wd)!, Garnbolstie, Björnberget, Siljeskjorken, nära riksröset 197 (Norrm.), Sturdavardo!, Klumpen vid Vågen (On), Brattlifjäll (O); Kall: Lil-

anjeskutan c:a 950 m ö. h.!, Dörrsvalen (Wt), tjärn vid Baksjönäset!, Anjans utlopp i Kallsjön (Hn), holme i Anjan utanför Gråviken samt Anjans n. str. mitt för Gråviken!, Dörrholmen vid Sundet i Kallsjön (B), Sundet (Sj), Saurbringberget på s. sidan av Hobergssvalen n. om Hoberg (O o. K); Åre: Skurudalsport (At)!, Skurudalsbergen!, Skurudalshöjden (Sm)!, Storlien (At)!, Enaforsholm (Sr), Mullfjället (O o. Nordlander), Åreskutan ett individ (B), Skilstugan (O o. Ögn), Saxvallsklumpen!, Rensjöklumpen (L. Hellzon); Undersåker: Gåsen (T. Boberg). Enl. ortsbefolkningen även flerst. vid St. Rensjön. Av O dessutom uppgiven för Jadnemfjäll, Bastugunäsfjäll, Blåsjön o. Karlberget i Frostviken, Juthatten i Hotagen samt Snasahögen i Åre. — Sydgräns i Jämtland. — Fridlyst inom landskapet. — Karta 71.

S. oppositifolia L. — Fjällbranter, klippspringor, grusjord. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: allm. åtminstone i norra o. västra delen. Går ned till Karlberget o. Fågelberget!; Hotagen: Ansätten (O o. Str), Munsfjället (O o. Wd), Skalfjället (O); Laxsjö: Tjärnåfjället (O); Offerdal: Oldklumpen (O)!, flerst. — t. allm. i Kall, Åre o. Undersåker!; Hallen: Drommen (O); Oviken: Krok-tjärn (O), Hundshögen (O o. Wd).

S. stellaris L. — Snölägen, källdrag, str. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. — *S.* Offerdal: Rönnöfors! (O)!, Undersåker: Ristafallet (E). — *U.* Råtan: utefter Röjaån (O)!

S. foliolosa R. Br. (*S. stellaris* L. var. *comosa* Retz.). — Snölägen, fuktiga bergsspringor. — Reg. alp. — *F.* Frostviken: Brakkfjället (Norrm.), Jadnemfjäll (O); Hotagen: Penningkejsen!; Undersåker: Sylfjällen å Herrklumpen (Krusenstjerna!).

S. nivalis L. — Springor o. hyllor på klippbranter, snölägemark. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: t. allm.!, Hotagen: Penningkejsen!, Munsfjället (O o. Wd), Ansätten, Skalfjället (O); Laxsjö: Tjärnåfjällen (O)!, Offerdal: Oldklumpen (O)!, Gammalbodsrue västerut mot Smalrue (O); Kall: Anjeskutan!, Suljätten (O)!, Åre o. Undersåker: t. allm.!, Hallen: Dromskåran (O). — *S.* Offerdal: Rönnöfors (O)!, Hallberget (At), Riseberget (Sn); Föllinge: Sörberget (AB), Skärvångssjön vid N. Skärvången å strandklippor (O)! — *U.* Stugun: Stuguberget (O); Ragunda: Stadsberget (At)!, Liberget (At), Kullstaberget (O o. F); Nyhem: Ö. Kroktjärnsberget!

S. tenuis (Wg) H. Smith. — Som föregående. — Reg. alp. o. subalp. — *F.* Frostviken: Jormliklumpen (O)!, Höklumpen, Gellvernokko, Raudek, Brakkfjället (Norrm.), Sturdavardo, Jormlifjället (Na)!, Hotagen: Penningkejsen!; Kall: Suljätten (At); Åre: Skurudalsporten (Ögn), Skurudalshöjden (O)!, Blåhammarkläppen!, Snasahögen (O o. Ögn), Blåsten (At); Undersåker: Vällista (O), Herrklumpen (Krusenstjerna!), Fruntimmersklumpen!, Ekorrdörren!, Tjatjasen!, Getryggen!

S. aizoides L. — Våta ängar, str., källdrag. — Samtl. reg. — *F.* T. allm. i Frostviken, Hotagen, Kall, Åre o. Undersåker, särskilt i de v. delarna samt i trakten kring Kallsjön o. på sjöns str.!, Föllinge: Vallrun (O)!, Offerdal: Smalbodarna (O). — *S.* Ström: Näset (O); Löt: Hökbäck vid Indalsälven (Lm); Offerdal: Långan!; Undersåker: Ristafallet (E), Järpströmmen (B)!, Ås: på Indalsälvens str. mellan Strupforsen o. Näset flerst.! Dessutom flerst. på Storsjöns str.! — *U.* Löt: Skärhällsforsen (O)!, Ragunda: Hammarforsen (O), 1 km s. om Selsviken vid en bäck o. på älvstr.!, Böle på älvstr. (L. Strindberg!). — *f. aurantia* Hn. Frostviken: Murfjället (Wd), Vallåns raviner!, Hällingsåfällen

(O); Hotagen: Munsfjället (O); Åre: Handölsfallet (B)!, Snasahögen (LS), Täljstensberget (Sj)!, Enafors (O), Rödbergen!, Grötmjöhlhögen!, Åreskutan (Z); Undersåker: Kyrkstensfjället, Smällhögarna, Herrhångstötarna, Tjätjasen (Sm). — f. *atrovirens* Bert. (f. *purpurea* Bl.). Åre: Handöl (N. Fl.), Handölsforsen (Sm), Rödbergen! — Karta 72.

S. hirculus L. — Myrar, våta ängar. — Reg. silv. — F. Ström: Svaningen (O); Åre: Storlien (O o. J. Rydén!), här ej sedd i senare tid; Undersåker: Edsåsen (O). — S. Gåxsjö (Wd), t. allm. (On); Hammerdal: nära Sikås stn!, myrar mellan Sikås o. Sikåskälen!, Håxåsen, Kvarnflo (O), Stormyren!, Gisselåsmyren (Booberg), t. allm. (On), n. Hammerdal ymnig (O o. Wd); Lit: Hökbäck (O). — U. Borgvattnet: Boberg!; Stugun: Mårdsjön, Strånäset, Näverede s. om Midskogsforsen (O), myrar vid Mörtsjön (Å), vid Mörtån!; Ragunda: Storflon samt mellan Gevåg o. Skaltjärn (Bv), Lugnets fäb. (L. Strindberg), mellan Fisksjön o. Vättaberget, Nässets fäb. (O), Hammaren vid Hobäcken (Sh); Fors: Järån mitt för Willingsdammen m. fl. ställen mot gränsen (O. Strindberg), Biskopslandets kronopark strax ö. om Järån (jägm. Montell enl. L. Strindberg); Hällesjö: myrar vid landsvägen mellan Ansjö o. Gransjön!, Storåsen o. Småtjärnarna (Bm), Mjösjö (O); Håsjö: Fisksjöåns utlopp (O), Haraviksflon!, Skällsjön!, Västane! samt flerst.!; Nyhem: Dockmyr (O o. Wd), myrar kring Ulfjö by (O. Strindberg); Bräcke: Mordvikens fäb., Gråsjö (Bm); Bodsjö: mellan Höviken o. Böle (O). — På grund av utdikning o. uppodling försvinner arten från den ena lokalen efter den andra.

[*S. tridactylites* L. — Har uppgivits från ett par lokaler inom landskapet. Förväxling med f. *Scopolii* av efterföljande art torde dock föreligga. Så är t. ex. fallet med ett i H. L. befintligt ark av »*Saxifraga tridactylites*», insamlat vid Östersund av E. Warodell. Samtl. individ tillhöra *S. adscendens* f. I Hartmans herbarium i Uppsala ligger dock ett ark verklig *S. tridactylites* med påskrift »Jämtland». Ursprungsbeteckningen är dock med all säkerhet felaktig. Slarv med lokaluppgifterna förekom ju, som bekant, ej så sällan hos de äldre botanisterna.]

S. adscendens L. — Sydbranter, hållar, torra backar, även anträffad i ängar. — Samtl. reg. — F. Frostviken: i alla sydbranter, åtminstone i v. delen.; sydligast å Fågelberget!; Hotagen: Ansätten (Str!); Laxsjö: Stakafjäll (Bm), Tjärnfjällen (O)!, Lakavattsberget (Berlin!); Offerdal: Oldklumpen!; Kall: Suljätten (At)!, på kyrkmuren!; Åre: Snasahögen (LS), Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln! — S. Föllinge: Sandberget!; Lit: Halåsberget!; Offerdal: Almåsaaberget (O), Rönnöfors på klipporna vid forsen!, Änge (Bm), nära kyrkan (At), Gölekläppen, Riseberget (Sn); Undersåker: Hålland (Wt), Romo (Ar); Alsen: Berge (Z), Rödeberget (Sn), Bräckeberget!; Frösön: Frösön å Östberget (Hisinger)!, Öneberget (O)!, Mjälle!, Mällbyn!, Berge!; Östersund: Änge i en fuktig äng!; Brunflo: Lunnebacken!, kalkhållarna ovan jvgn!; Myssjö: Älvesberget (Bm); Näs: Getingberget i Gäle (Bm); Berg: Hoverberget (C)! — U. Stugun: Stuguberget (O)!, Hornsjöberget (O), Lillberget (Å); Ragunda: Stadsberget (O)!, Degerberget!, Ammerberget (O), Krokvägsberget!, Kullstaberg (O)!, Middagsberget (Gr), Prästberget (O)!; Fors: Björnberget (L. Strindberg!); Nyhem: Ö. Kroktjärnsberget!, Kleven!; Brunflo: Svänglingsberget!; Sundsjö: Tavnäs, Stamnäs (Öld); Lockne: kalkhållar vid Hållstakvarn!; Revsund: Anviken (Str); Bodsjö: Höviksberget (O), Källberget (O)! — f. *Scopolii* (Vill.). Åre: Mörvikshummeln!; Frösön: Östberget! — Karta 73.

† **S. granulata** L. — Ängar, åkrar, banvallar. — Reg. silv. — *F. Kall*: Konaš!, Huså!; Åre: Enafors på banvallen (Berlin!); Undersåker: Edsåsen bland timotej (Ar). — *S. Hammerdal*: Åsen (On); Undersåker: banvallen nära stn!; Östersund: Ängel; Norderön: Norderön vid Önsta i ängar! — *U. Hammerdal*: Viken (O o. E. J. Johansson!); Ragunda: Hornsjöberget vid Mårdsjö (O), Gisselgård (O o. Sh); Fors: Bispgården (L. Strindberg); Hällesjö: banvallen n. om Gastsjön!; Håsjö (Br); Sundsjö: Fjällsta (Öld).

S. cernua L. — Klippor, snölågen, steniga bäckstr. — Reg. alp. o. sälls. i reg. subalp. — *F. Frostviken*: n. Frostvikens fjäll (O), Gellvernokko, Jorpatjuolt, Brakkfjället (Norrm.), Raudek!, Jormlifjället!, Gaskatjuolt (Jsn); Åre: Snasahögen (LS); Undersåker: Tjallingen (At), Sylfjällen (Sd)!, Enaälven nära Sylhyddan!, Blåhammaren, Lillulvåfjäll, Enadalshöjderna (Sm), Ekorrdörren (Sm)!, Ekorrrammaren, Gåsen, Bunnerstötär, Bunnerfjäll, Stantja, Kleotjen, Lueggesoive, Stendalsfjällen, Herrhångstötarna, Gråsjöfjäll, Lundörrfjäll, Trondfjäll, Struepie (Sm).

S. rivularis L. — Snölågen, källdrag, bäckstr. — Samtl. reg., men sälls. i reg. silv. — *F. Frostviken*: Siljentjakk, Millestskogsfjället, Görletstjakk (Wd), Jormliklumpen!, Jormlifjäll!, Storlifjäll!, Raudek!, Ruotats, Brakkfjället (Norrm.); Hotagen: Munsfjället (O o. Wd), Penningkejsen!, Ansätten (O o. Str), Grubbfjäll (O); Laxsjö: Stakafjäll (O); Kall: Juovanjuonjel, Anjeskutan!, Manshögarna, Dörrsvalen (Wt); Åre: Skurudalsport (At), Skurudalshöjden!, Storlien (O)!, Glucken, Renfjället (Sj), Snasahögen (B)!, Blåhammarkläppen!, Handölsforsen (Rh), Järpån reg. silv.!, Åreskutan (Hn)!, Saxvallsklumpen!; Undersåker: Sylfjällen (Sd), därstädes allm.!, Blåhammarfjäll!, Enadalshöjderna!, Ekorrrammaren!, Bunnerfjäll, Hårdeggen, Tjallingen (Jn), Tjatjasen!, Getryggen!, Stråten!, Vällista, Ottfjäll, Grönklumpen (E), Bunnarsjön (W)!, Stendalsfjäll (Wk); Oviken: Hundshögen (O); Klövsjö: Fätjaåns rav. reg. silv.! — Karta 74.

S. groenlandica L. — Klippor, stenblock, grusig mark, utom fjällen i sydbergsbranter. — Samtl. reg. — *F. Frostviken*: i alla fjäll i v. delen ned till Fågelberget!; Hotagen: Grubbfjäll (O); Laxsjö: Stakafjäll (Bm); Åre: Storlien!, Snasahögen (Hn)!, Åreskutan (Hn)!, Undersåker: å de flesta fjäll!; Hallen: Dromskåran (Wd); Oviken: Oviksfjällen (O); Klövsjö: Klövsjöfjällen (O), Fätjaåns raviner! — *U. Ragunda*: Krokvågsberget!, Vättaberget (O)!, Hammarstrand å landsvägskant tillf. 1930 (Gr), Kullstaberg (O), Liberg (At), Prästberget (Sh); Håsjö: Högklippen, måhända nu utgången, senast sedd 1902 (Wd). — O. uppgiver även Östberget å Frösön, där den emellertid ej finnes nu. — Karta 75.

Chrysosplenium alternifolium L. — Våta ängar, skogar, alkärr, diken. — Samtl. reg. — *F. Frostviken*: Brakkfjället, Mesklumpen, Karlberget (S. o. A); Kall: Huså!, Smedjeviken!, Kolåsen på flera ställen (Wd), Berge!; Åre: Skallstugan!, Stalljärnsstugan — Bodsjöbränna — Bodsjöedet flerst.!, Tännforsen (O)!, Storlien (O), Duved (O)!, Åreskutan (Hn), Blåsten (T. Krok), Mörviken (Bm)!, Årebyn!, Totthummeln!, Renfjället (Wd); Undersåker: Vällista fäb. (J), Edsåsen!, Vedfjället (Ar), jvstn — Björnänge flerst.!, Klövsjö: Klövsjöfjäl-len (O), Sångbäcksfallet (Modin)!, Fätjaån! samt vid många bäckar o. källdrag kring Bräckvallsbodarna! — *S. Gåxsjö*: mellan kyrkbyn o. Raftsjöhöjden (I. Petersén); Undersåker: Ristafallet — Järpen (O); Oviken: Hällnel, Bilsåsberget (O); Myssjö: Hallomsgården (O)!, Kövra!; Hackås: s. str. av Billstaåns utlopp!; Berg: Svenstavik — Hoverberg — Vigge allm.!, Eltnäset!, Östberg!, Galhammarskogen!, Nyhem!, Rörösjön!, Tossåsen!; Åsarna: kyrkbyn (Bm),

Skalänge (O), jvsamhället!; Klövsjö: kyrkbyn! — *U.* Stugun: Stugubyn (Å), Mårdsjön!, Mörtsjöbodarna (O); Ragunda: Hökberget (Hg), Hammarstrand flerst. (Gr), mellan Kullstaberget o. Håsjö (O), Kullstaberget vid »järnkällan»!, Hedvigslund (Sh); Fors: prästgården (Wd); Hällesjö: Ansjöåns utlopp!, Hällesjöby!, prästbordet (L. Strindberg), Ljungå (O); Håsjö: Högklippen (Br), Gransjöns o. Kalvens str. (Gr); Bräcke: n. om kyrkan!, Mordviken (O); Berg: Skanderåsen!; Klövsjö: Staberget!, Kvarnsjö fäb. (O), allm. (En); Rätan: mångenst. utefter Röjaån! — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

Parnassia palustris L. — Våta ängar, kärr, str. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *tenuis* Wg. Undersåker: Bunnerfjäll (Jn); Hallen: Drommen (Bm); Brunflo: Lillviken!; Sunne: Skansholmen!; Ragunda: Träfoten!; Klövsjö (Bm).

† **Ribes grossularia** L. — Odlad o. spridd av fåglar till betesmarker o. skogar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mo (On); Lit: Kösta!; Frösön: Frösön vid Änge o. Tanel!; Brunflo: Vamsta!; Östersund: Odensala!; Hackås: holme i Billstaån!

† **R. nigrum** L. — Som föregående. — Reg. silv. — *F.* Åre: Åreskutan (Z). — S. Näskott: Näliden vid älvstr.!; Östersund: skogen ovan Karlslund!; Norderön: Norderön på Storsjöstr. nedanför Hov!; Hackås: holme i Billstaån vid Östnor! — *U.* Revsund: Gällö!, Pilgrimstad på str.!; Stugun: Strånäset vid älven!

† **R. hortense** Hedl. — Som föregående. — Reg. silv. — S. Frösön: Frösön å Östbergets sydostbrant flera större buskar med vita bär!

R. Schlechtendalii Lge. — Ängsbackar, strandsnår, rasmård. — Samtl. reg. o. specialomr. — subsp. *scandicum* (Hedl.). Alanäs: Kalkberget (Ld); Laxsjö: Laxviken!; Offerdal: Rönnön!; Undersåker: Edsåsen!, Ristafallet!, Grönån!; Mattmar: skogen ovan Mällbyn!; Stugun: Mårdsjön!; Lit: Prisgård!; Brunflo: Ängel, Hälle!; Frösön: Frösön vid Mjälle!, Östberget!; Hackås: Billstaån!; Gillhov: Kårviken!; Sundsjö: Brattfallsån!; Revsund: Långtjärn!; Bräcke: Sösjöbäcken! — subsp. *glabellum* (Hedl.). Åre: Handöl, Bunnerviken, Ännsjön vid Kjösjöns utlopp, Enaforsholm (Sm), Järpån!

R. alpinum L. — Örtika skogar, ängsbackar, strandsnår, rasmård i sydberg. — Reg. silv. — *F.* Åre: Snasahögen (Sm), Mörvikshummeln (O). — S. Offerdal: nö. slutningen av Hällberget (Br), Riseberget!; Undersåker: Nyland (Z); Alsen: Berge (Z), Bräckeberget!, Rödeberget!; Rödön, Ås, Frösön, Östersund, Brunflo, Marieby, Sunne, Norderön, Marby, Oviken, Hackås o. Näs: mångenst. på slutningarna mot Storsjön samt annorstädes!; Lockne: nv. om kyrkan!, By!, Myssjö: Svedjeberget!; Berg: Tossåsen (Bm)!, Hoverberget!; Åsarna: Skalberget (C); Klövsjö: ett större snår vid en bäck nedanför kyrkan! — *U.* Stugun: ovan Näverede (O)!, Öberget!, Mörtån!; Ragunda: Stadsberget!, Kullstaberget (O)!, Hoån!; Fors: Bispgården flerst. i ravinerna, Utanede!, Österede!, Kvarnån!; Hällesjö: Kvitsleholmen i Norrån!, Kvarnån!, Storåsen (Bm), Balsjöån!; Håsjö: Högklippen (Wd); Nyhem: Kleven!; Brunflo: Svedjel, Bjärtel!; Sundsjö: Torsäng!, Stamnäs (Öld); Lockne: Färskinnsberget!, Balstaån!; Revsund: Gällö!, Grinnäs!, Stavre!, Ammerön!; Bodsjö: Källberget!; Rätan: vid vägen åt Klövsjö!, Röjan! — Karta 76.

ROSACEAE.

Cotoneaster integerrima Med. — Sydbranter, blockmård. — Samtl. reg. — *F.* Åre: Skurudalsbergen reg. alp., Skurudalsporten (At), Storlien (AB), Snasahögen (LS), Mullfjället!, Åreskutan (Hn), Totthummeln (O)!; Undersåker:

Getvalen (Rh); Oviken: Galberget (AB). — S. Brunflo (AB); Hackås: Storån (Bm); Berg: Hoverberget (Z)!; Åsarna: Gammalbodberget (Sn). — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad. — Karta 77.

(*Pyrus malus* L. — Odlas, huvudsakligen i Ragunda o. Fors, där frukten i regel mognar ordentligt.)

Sorbus aucuparia L. — Skogar, hagar, klippor. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *glabrata* (W. et Gr.). Hedl. Ragunda: Hammarstrand (Gr).

Rubus idaeus L. — Skogar, block- o. rasmark, även väg- o. dikeskanter. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *chlorocarpus* Krause. Hotagen: ö. om Hotagensjön mitt för kyrkan samt Kall: å hemmanet Ede nedanför Edefjället i ett bestånd på minst 200 buskar (Berlin).

R. saxatilis L. — Skogar, hagar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

R. arcticus L. — Skogsbryn, myr- o. dikeskanter, åkerrenar. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Fågelberget (S), vid Fågelbergets s. by i några stenrös ovan gamla gästgivargården samt vid str. av Fågelsjön!; Ström: Svaningen (O); Åre: Skurudalshöjden 850 m ö. h., banvallen nära Fjällstugan!; Undersåker: Edsåsen å ett kalhygge på båda sidor om vägen Edsåsen House — Edsåsen! — S. Alanäs: s. delen av Havsnäs by på dikeskanter!; Hamnerdal: Sikås!; Undersåker: Hålland (O), Hållandshöjden (Ar), Järpeskans (O); Frösön: Frösön vid Västbyn (O)!; Oviken: Kinderåsen (Bm); Berg: Tossåsen (Bm), Rörön (O). — U. Ström: Lövberga å dikesrenar!, Stamsele flerst.!; Borgvattnet: Boberg!; Selet!; Stugun, Ragunda, Fors samt ö. delarna av Hällesjö o. Håsjö: t. allm.; Nyhem: Dockmyr!, Ramsjö!; Bräcke: Sösjö (Bm); Sundsjö: Rissna!; Bodsjö: Våle!; Rätan: nära Härjedalsgränsen i Jämtskogen (B), Vitvatnskrogen (C), Rätansbyn (O). — Karta 78.

R. arcticus × **saxatilis**. — Stugun: Stugubyn strax ovan Tidemansgården (Å); Ragunda: Hammaren (F); Fors: Stadsforsen på södra sidan om älven (O. Strindberg).

R. chamaemorus L. — Myrar, sumpskogar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

Fragaria vesca L. — Ängsbackar, skogsgläntor, brännor, bergslutningar, även väg- o. dikeskanter, banvallar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — Samtl. specialomr.

Comarum palustre L. — Kärr, skogsmyrar, str. Samtl. reg. o. specialomr.

(*Potentilla fruticosa* L. — Flerst. planterad, isynnerhet vid jvstnr samt funnen tillf. förv. å banvallen mellan Söre o. Hårkan i Löt 1929!, å banvallen vid Åskott i Ås 1930! samt å banvallen vid Brunflo 1936!)

P. norvegica L. — Torvmyrar, str., även åkrar o. vägkanter. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Jormlien (Norrm.); Ström: Svaningen (O); Åre: Åreskutan (Hn), Mörviken (O)!; Undersåker: Storulvåstugan (Krusenstjerna). — S. Föllinge: kyrkbyn!; Lit: Skickja (O)!, Offerdal: kyrkbyn (O); Undersåker: Romo (Ar); Näskott: Smedsåsen!; Rödön: Rödösundets str.!; Ås: myrjord vid Tysjön i mängd!; Frösön: Rannåsen, Knytta (O)!, Frösön vid Vallsundet (O)!, Kungsgården (O); Östersund: Odensvik!, Odensala!, jvsmr.!; Oviken: Eltnäset (Bm), Bugården i åkrar!; Näs: Kungsnäs (Bm)!, Höglunda!; Åsarna: Hälens str.! — U. Hamnerdal: Viken (O); Stugun: Stugubyn!, Fredrikslund!, Strömsnäs!; Ragunda: Selsviken!, Ammerån vid vägen, kyrkslätten, Dövikén (O)!, Krångedel!, Krokåvåg!, Hammarstrand!, Råvanåset!; Fors: Bispgården!, Fångsjöbacken!, Utanedel!, Böle!; Hällesjö: Mjösjö (O), Albacken!, Sörbygden vid

Hårdgård o. By!; Håsjö: Valla!; Kälarna!; Bräcke: jvsamhället!; Sundsjö: Tavnäs (Öld); Klövsjö (En); Rätan: Rätansbyn flerst., uteder Ljungan!; Röjan! — Det förefaller, som om fröna kunna ligga gömda i jorden i årtal. Efter dikning o. grävning i myrar uppträder den ofta i massvegetation.

P. argentea L. — Klippor, hållar, torra backar, grusåsar. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Jormlien vid vägkanter!, Medberget (Lf), Karlberget (O o. Jsn), Fågelberget (O)!; Hotagen: Gunnarvattnet!, Rörvattnet (Sn); Laxsjö: Lakavattsberget (Berlin!); Åre: Duved! — *S.* Ström: på skifferhållar vid Jonsgård o. Ris-selås!; Hamnerdal: Mo (On); Hågenås (J); Lit: Klösta å kalkhållar!; Alsen: Rödeberget, Gammalångberget, Bräckeberget (Sn)!; Rödön: Dvärsätt å älvbrinken!; Ås: Lugnvik på hållar vid banvallen samt vid landsvägen vid Röstal!; Frösön: Rannåsen (O), Frösön flerst. på hållarna o. klipporna!; Östersund: Ängel, Odensala på strandhållarna!; Brunflo: Torvalla på str.!; Norderön: Norderön flerst.!; Hallen: Trappnäs (Bm)!, Ytterhallen (O); Näs: Månsta, Göt-bodarna, prästgården (Bm), Åsan!, Gäle!, Kloxåsen!; Berg: Hoverberget! — *U.* Ström: Stamsele!; Stugun: Stugubyn!, Stuguberget!; Ragunda: Stadsberget (O)!, Vättaberget!, Ammers by allm.!, Ammerån vid vägen (O)!, Hammarstrand överallt på älvbrinkarna!, backarna kring Pålgård!, Klåsåsen!, Krokvågsberget!, Lie !, Prästberget (Gr)!, Kullstaberget (Gr)!; Fors: kyrkbacken!, Väster- o. Österede! samt mångenst. på Indalsälvens sandbrinkar!; Hällesjö: Albacken!, Sörbygden på strandklippor vid Hemsjön!, Hårdgård!, By! samt. flerst.!; Håsjö: Valla (O)!; Lockne: Börön!; Revsund: Målgåsen!; Rätan: Rätansbyn (En), Hultesfligg (Fk).

P. Crantzii Beck. — Ängar, ängsbackar, klippor, även vägkanter o. åkerrenar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — *f. ambigua* Gaud. Åre: Åreskutan (W!); Undersåker: Vällista, Grönklumpen, Fångvålen (E); Sundsjö: Marsättsbodarna! — var. *ternata* Bl. Frostviken: Jormliklumpen!; Hotagen: Penningkejsen!; Kall: Dörrsvalen (Wd), Juovanjuonje!; Åre: Storlien!, Enafors!, Snasahögen!, Handölsforsen!; Oviken: Hundshögen (Bm).

P. thuringiaca Bernh. — Lit: Lillsjöhögen i vallar o. diken 1935!

P. erecta (L.) Hampe. — Skogar, ängar, myrar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

P. anserina L. — Tillsynes ursprunglig å strandängar o. sjöstr., kulturspridd till åkrar o. vägkanter. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Björkvattnet i åker (Jsn); Åre: Årebyn (O). — *S.* Alsen: landsvägen mellan Hov o. Kösta!; Näskott: strandängar vid Nälden!; Frösön: Fillsta, Slandrom (O), Frösön å strandängarna vid Kungsgården!, lägret!, mellan Dalhem o. Östersundsbron!, Herke (Bm)!, Valla!; Brunflo: Lillviken (O) på Storsjöstr., Ope (O)!, Grytan!, Åkrel, Gustal; Lockne: Forstal; Marieby: Överbryn!, Öd!; Sunne: Digernäs (O); Hallen: mellan ångbåtsbryggan o. gästgivargården!; Oviken: Myre (O o. Bm); Berg: nära kyrkan (Ar), Svensta på strandängarna!; Klövsjö: kyrkbyn i ängar o. åkrar. — *U.* Ragunda: strandängar vid Överammer!, Pålgård (Gr), Torsgård (Bv); Fors: Järåns str. (L. Strindberg); Hällesjö: Albacken!, Mjösjö (O); Håsjö: Valla!, By! o. flerst.!; Nyhem: Dockmyr!; Sundsjö: Torsång, Tavnäs (Öld); i åkrar o. myrängar samt på sjöstr. flerst.!; Sundsjö: Torsång, Tavnäs (Öld); Lockne: strandängar vid Locknesjön nedanför anhaltstation!; Bodsjö: Våle!; Klövsjö: Kvarnsjö (En); Rätan: Rätansbyn!

Sibbaldia procumbens L. — Snölågen, grusiga ställen, hedar. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. med högre fjäll. Ej antecknad från Ström, Föllinge, Laxsjö, Mattmar, Sunne, Myssjö, Berg, Klövsjö.

Geum rivale L. — Skogar, ängar, myrar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — f. *pallidum* C. A. Mey. Sundsjö: Fjällsta (Öld).

Dryas octopetala L. — Grusmark, hedar. — Samtl. reg. — F. Frostviken, Åre o. Undersåker: flerst. i sv. delarna; Hotagen: Munsfjället (O o. Wd), Juthatten (O), Ansätten (O o. Str); Offerdal: Oldfjällen, Örnruen (O); Kall: Juovanjuonje!, Dörrsvalen (Wt), Suljätten (At)!; Åre: Enafors — Storlien på jvbanken reg. silv. (Sm); Undersåker: Edsåsen reg. silv. (Ar); Hallen: Drommen (O), Falkfångarfjäll (O)!, Anahögen (O); Oviken: Bugårdsbodarna (Bm).

Filipendula ulmaria (L.) Maxim. — Skogsbryn, strandängar, snår, bäckstr. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — f. *denudata* (Presl.) Beck. Någon gång bl. huvudformen.

Alchemilla alpina L. — Berg, torra backar, fjällhedar. — Samtl. reg. — F. Samtl. specialomr. utom Myssjö, Berg, Klövsjö. — S. Offerdal: Hällberget (At), Berg (Geete), Åflo, Gärde (O); Frösön: Frösön vid Vagled (O); Sunne: strandklippor vid Storsjöstr. nedanför kyrkan!; Hallen: Överhallen, Kusböle (O)!; Oviken: prästgården (Bm), Myra (Ar), Side (O).

A. pastoralis Bus. — Ängar, ängsbackar, skogar, även kulturspridd till väg- o. dikeskanter. — Reg. silv. o. subalp. — F. Offerdal: Rönnön!; Kall: Kallsedet!, Konäs!, kyrkbyn!; Åre: Storlien, Enafors (Wld), Årebyn!, Medstugan!; Undersåker: Storulvåstugan!, Edsåsen!; Hallen: Bydalen! — S. o. U. Samtl. specialomr.

A. minor Huds. — Ängsbackar. — Reg. silv. — U. Bräcke: Bensjö, Nybodarna, 10 km s. om byn (K. B. Nordström enl. Sam.).

A. filiceaulis Bus. — Ängar, backar. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Gäddede vid forsen (H. R.!), Mesklumpen (Norm.), Raudekl!; Åre: Enafors (Sm), Änn, Storlien (Wld); Undersåker: Skräddarsjöhamaren reg. alp. (Sm); mångenst. i sv. fjälltr. (Sm). — S. Offerdal: Bångåsen!; Gåxsjö: vid byn (H. R.!). — U. Ragunda: Överammer!, Hammarstrand (M. Engstedt); Hällesjö: Albacken!

† **A. subglobosa** C. G. West. — Betesmarker, trädor, åker- o. vägkanter. — Reg. silv. — F. Frostviken: Fågelbergets s. by!; Offerdal: Frankrike!; Kall: Fävikén (Berlin!); Åre: Duved! — S. o. U. I de flesta specialomr. o. på många håll uppträdande i massvegetation. Ej antecknad från Marby, Myssjö o. Hällesjö.

† **A. propinqua** Lindb. fil. — Ängsbackar. — Reg. silv. — S. Lit: gästgivargården (H. R.), Söre! — U. Bodsjö: Hunge!

† **A. acutangula** Bus. — Vägkanter. — Reg. silv. — F. Åre: Tångböle (Wld). — S. Östersund: Jamtli (G. Haglund), Karlslund (H. R.); — U. Sundsjö: Sörviken!

† **A. micans** Bus. — Vägkanter, även funnen i örtrik granskog. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mo (On); Östersund: Solliden i granskog!, Badhusparken, Jamtli samt vid Frösöbron (G. Haglund). — U. Stugun: Fredrikslund vid vägkant!; Ragunda: Hammarstrand (H. R.!), Pålgård (M. Engstedt); Fors: Bispgården!; Bräcke: Jämtkrogen (Lagerberg).

A. suberenata Bus. — Björklundar, ängsbackar, bäckdalar, även väg- o. dikeskanter. — Samtl. reg. o. specialomr.

A. alpestris F. W. Schmidt. — Fuktiga skogar, ängar, bergrötter, även diken. — Samtl. reg. — F. Allm. i samtl. specialomr. — S. Föllinge: Västervik!; Lit: Åsmundgård!; Mattmar: Nygård!; Rödön: Sandnäset!; Frösön: Torråsen, Rannåsen (MA)!, Frösön vid Vagled!, Kungsgården!; Kyrkås: Bring-

åsen!; Östersund: Karlslund!; Odensala!; Brunflo: Torvalla (MA)!; Ope!; Backen!; Marieby: Öd!; Fugelsta!; Näs: Skutel!; Oviken: Sidel!; Myssjö: Hallomgraven!; Hackås: Billsta! — *U.* Håsjö: Kälarna!; Hällesjö: Hårdgård!; Sundsjö: Fanbyn!; Råtan: Röjan!

A. Wichurae Bus. — Skogar, ängar, hedar. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. — *S.* Alanäs: Havsnäs!; Föllinge: Gravbränna!; Häggenås: jvstn (Asplund!), Österåsen!; Storhögen!; Lit: Näset!, nära Myckeltjärn (Asplund!), Sörel!; Offerdal: Kaxås!, Rönnöfors!; Undersåker: Ristafallet (Bm!); Alsen: Valnel!; Ås: vid kyrkan!; Frösön: Torråsen!, Fillsta!, Frösön vid lägret o. Stocke (Eat), Tanne!; Brunflo: Optand!, Torvalla!; Marieby: Öd!, Överbyn!; Sunne: Fanbyn!, Orrviken!; Oviken: Rörön (Bm), Botåsen!; Åsarna: Åsanforsen! — *U.* Ragunda: Kullstaberget!, Hammarstrand (M. Engstedt); Fors: Bispgården!, Utanedel!; Hällesjö: Hårdgård!, Gastsjön!, Albacken!; Nyhem: Ramsjö!, Dockmyr!; Bräcke: Kanalen!; Lockne: anhaltsstn!; Rossboll!; Bodsjö: Våle!; Gillhov: Svartnåset!; Råtan: Råtanbyn!, Röjan!

A. oxyodonta (Bus.) C. G. West. — Fjällängar, hedar. — Samtl. reg. — *F.* Åre: Åreskutan (H. L.) fjällsluttning ovan Årebyn (I. Montell), Gräsfjället vid Storlien (Wld), Enaforsholm, Handöl, Storlien (H. R.), Skurudalshöjden!, Styggdalen vid Storvallen!; Undersåker: Sylfjällen vid hyddan (H. R.), Enafors, Stenfjället, Skurudalshöjden, Skurudalssjöns str., Mörvikshummeln (M. Engstedt). — *S.* Mörsil: Äggfors (G. O. Edström enl. Sam.); Östersund: Lugnet!

A. murbeckiana Bus. — Skogar, ängar, hedar, även all slags kulturpåverkad mark. — Samtl. reg. o. specialomr.

A. glomerulans Bus. — Björkängar, fjällsluttningar. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. — *S.* Åsarna: Skalängarna (H. Lindberg).

Rosa cinnamomea L. — Skogsängar, skogsbryn, rasmrk i sydberg, snår o. i all synnerhet på sjö- o. älvstr. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Gäddede (O), Medberget (Hgn), Karlberget (Gs), Fågelberget (Gs)!; Hotagen: Gunnarvattsån!; Laxsjö: Lakavattsberget (AB), Ö. Tjärnfjället!; Offerdal: Oldklumpen!, Rönnön!; Kall: Anjeskutan o. utefter Anjan på många ställen!, Kolåsen (Wd), Suljätten (Fn) reg. alp!; Killingskalberget (Fn), Kallsjöns str!; kyrkbyn!; Åre: Bunnerviken (Jn), Enafors, Opdalsbäcken (Ögn), Lund (Z), vid kyrkan (Bm), Mörvikshummeln!, Totthummeln!; Undersåker: Ottsjöby (Bm); Oviken: Galberget (AB), Torsborg vid Ljungans str!; Berg o. Klövsjö: mångenst. utefter Ljungan! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr. — var. *turbinella* Sw. Sunne (Carl o. Sv. Cederblad!). — Karta 79.

(*R. pimpinellifolia* L. — Odlad o. någon gång förv. eller fortlevande i gamla trädgårdar såsom vid Östersund o. på Frösön.)

R. mollis Sm. — Skogsnår, ängsbackar. — Reg. silv. — *S.* Frösön: Frösön i skogarna vid Kungsgården o. lägret samt vid Stocke o. Rise på många ställen! Formerna från Kungsgården o. lägret tillhöra enl. Matsson *R. atona* Matss. o. troligen hör allt från Frösön dit. — *U.* Klövsjö (Matsson). Formen härifrån är *R. hyedopsis* Matss. — I B. N. 1922 sid. 232 uppgives *R. canina* från Loån i Råtan. Enl. meddelande från vederbörande beror uppgiften på ren fel-skrivning. *R. cinnamomea* avses. — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

Prunus padus L. — Skogsängar, rasmrk, sjö- o. älvstr. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

(*P. cerasus* L. — Odlas stundom exv. i Storsjötr. o. Ragundadalen. Frukten mognar dock sällan.)

LEGUMINOSAE.

Ononis arvensis L. — Fanns förr under en del år vid Rosenhill å Frösön (S), även funnen vid Kungsgården (Bm). Nu utgången.

Medicago falcata L. — Revsund: Tunsved vid Anviken nära jvgn 1895 (O).

M. lupulina L. — Ås: Lugnvik 1893 (O), avstjälningsplatsen vid Åskott 1930—31!; Frösön: Knyttå (O), Frösön vid Östberg (O); Östersund: Änge 1879—84 (O o. W!), tullhuset 1928—29!, sogpropen i Odensala 1932!; Bräcke: mellan Dysjön o. Bräcke (O o. Sbg!).

M. arabica (L.) Huds. — Ragunda: vävfabriken vid Singsån 1901 (Sh).

M. hispida Gaertn. — Ås: Åskott 1931!; Östersund: tullhuset 1929—30!, sogpropen i Odensala 1930!; Ragunda: vävfabriken 1901 (Sh).

Melilotus altissimus Thuill. — Lit: Söre s. om nya Litsbron i vägkanten 1894 (O); Revsund: Pilgrimstad, Gällö o. Stavre (O).

M. officinalis Desr. — Hamnerdal: jvbanken i närheten av Sikås (On); Ås: Åskott 1930!; Sundsjö: Rissna 1936 (Öld!).

M. albus Desr. — Östersund: i ett potatisland 1895 (O), Änge (Sn)!, mek. verkstaden, artillerikasern (Sn), sogpropen i Odensala!, Minnesgårde på banvallen 1931!; Bräcke: banvallen Bräcke — Nyhem (O); Sundsjö: Sörviken i dike (Öld!).

M. indicus (L.) All. — Östersund: jvömr. 1928—29!, tullhuset 1933!

M. sulcatus Desf. — Ås: Åskott 1930—31!; Östersund: sogpropen i Odensala 1929!, tullhuset 1930!

† *Trifolium spadiceum* L. — Gräsvallar, betesmarker, åkrar, banvallar. — Reg. silv. — F. Frostviken (O); Hotagen: Valsjöbyn!; Kall: Kolåsen (Wd), kyrkbyn!; Åre: Årebyn (O)! — S. o. U. Samtl. specialömr.

† *T. agrarium* L. — Gräs- o. banvallar. — Reg. silv. — F. Åre: Bodsjöedet (O). — S. Lit: Klösta på banvallen!; Frösön: Frösön vid lägret (O o. W!); Östersund: Odensala (O); Oviken: Västnor (Bm). — U. Ragunda: Hammaren (Sh), Gisselgård (Bv); Håsjö: Valla tillf. (Wd).

T. procumbens L. — Frösön: Frösön vid Mjälle (O o. W!); Östersund: Lugnet (O), sogpropen i Odensala 1932!

T. repens L. — Ängar, str., även vallar o. åkerrenar. — Samtl. reg. o. specialömr.

† *T. hybridum* L. — Vallar, åkrar, väg- o. dikeskanter. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialömr.

T. montanum L. — Mörsils jvstn (Hg).

T. arvense L. — Frösön o. Östersund (O); Ragunda: Hammaren (Sh).

T. pratense L. — Strandängar, sjöstr., även åkrar o. betesmarker. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialömr. — Varierar med vita blömmor.

T. incarnatum L. — Ragunda: Hammaren (Sh).

T. medium (L.) Huds. — Skogsbryn, ängsbackar, björklundar, hagar. — Reg. silv. — F. Offerdal: Rönnön!; Kall: kyrkbyn!, Krok!, Sölvsved!; Åre: Restanforsen (B), Årebyn!; Undersåker: Ottsjöby (Bm). — S. o. U. Samtl. specialömr. — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland?

T. resupinatum L. — Ås: Åskott 1931!; Östersund: jvömr. 1930!

T. lappaceum L. — Ås: Åskott 1931!

Anthyllis vulneraria L. — Höllar o. rasmark i sydberg, torra backar, tallhedar, str., även banvallar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Mesklum-

pen, Raudek (Lf)!, Tvärliklumpen, Björnberget, Siljeskjorken, riksröset 197 (Norrm.), Sturdavardo!, Goskarvardo!, Medberget (Hgn), Karlberget (O o. Jsn), Fågelberget (O)!, Ström: Torrberg (Hgn); Åre: Skurudalsport (At), Storlien (Hg), Åreskutan (Hn), Totthummeln (Z)! — S. Ström: Strömsunds jvstn!; Hamnerdal: Gisselås!; Löt: Halåsberget (O)!, Brevå!; Mattmar: jvstn (AB); Näskott: Näliden i ett grustag (AB); Rödön: Storsjöstr. vid färjstället (O)!, Ås: Lugnvik (O o. AB), Kycklingholmen (O); Frösön: Knytta!, Frösön vid Herke!, Ängel!, Valla!; Östersund: Karlslund!, Göviken!; Norderön: Verkön (Bm), Norderön vid Hov! — U. Ström: Ulriksfors' jvstn!; Borgvattnet: vägkanter mellan Boberg o. Selet!; Stugun: Midskogsberget, Hornsjöberget (O), Fredrikslund på en grusås (MA)!, Strånäset vid vägkanter!; Ragunda: Selsålandet (Bm), Stadsberget o. Vättaberget (O)!, Ammerberget, Gevåg, Halån (O), Kullstaberget (AB)!, Ammerån vid landsvägsbron!, tallheden nedanför Kånkback!; Fors: Utanede samt i närheten av Stadsforsen (L. Strindberg); Hällesjö: Storåsen, Grovdalsbäckens utlopp, Hucksjöåsen (Bm), Mjösjö (O); Nyhem: Kleven!; Bräcke: Storberget (AB).

Lotus corniculatus L. — Berg, hedar, str. — Samtl. reg. o. specialomr. — Karta 80.

L. uliginosus Schk. — Ås: Lugnvik i ängar 1893 (O).

Tetragonolobus purpureus Moench. — Ås: Åskott 1931!

Astragalus glycyphyllus L. — Skogs- o. ängsbackar i sydläge. — Reg. silv. — S. Offerdal: Västerberg (adjunkt E. Nystedt); Näs: Gäle (Bm), Viken (AB), Kullstaberget, Kloxåsen (O); Åsarna: Gammalbodberget (Sn). — U. Stugun: Hornsjöberget (O o. AB), Strånäset (AB); Håsjö: Valla (AB), här troligen utgången sedan lokalen förstörts; Nyhem: Kleven!; Lockne: Fårskinnsberget (Öld!); Bodsjö: Källberget! — En stänklökal i Åsele Lappmark, annars nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 81.

A. alpinus L. — Skogar, ängar, berg, fjällhedar. — Samtl. reg. — F. Frostvikens, Åre o. Undersåkers fjälltr.: t. allm.; Hotagen: Vinklumpen!, Munsfjället (Wd), Ansätten (Str); Offerdal: Oldklumpen!; Kall: Juovanjuonje!, Anjeskutan!, Dörrsvalen (Wt), Suljätten!; Hallen: Västerfjället!, Drommen!; Oviken: Oviksfjällen (O). — S. Ström: Strömsund!, Tullingsås (O); Gåxsjö o. Föllinge (Wd); Hamnerdal: Mol, Håxåsen (O)!, Fågelåsen (O); Håggån: Österåsen!; Löt: Halåsen, Husås (O)!, Söre! samt flerst. kring Hårkan!; Offerdal: Ängel!; Alsen: Trångsviken!; Mattmar: Nygård!; Näskott: Ytterån!; Rödön, Ås, Kyrkås, Frösön, Östersund, Brunflo, Lockne, Marieby, Sunne, Norderön, Oviken, Myssjö, Näs: t. allm.; Hallen: Ytterhallen!, Överhallen!, Trägsta!, Arvesund!; Marby: Gärdsta (O)!, Hackås: Billsta!; Berg: Svenstavik!, Vigge (O)!. — U. Hamnerdal: Mullnåshöjden (O), Solbergsvattnet!; Borgvattnet: Skyttimon!, Boberg!, Selet! samt flerst. vid Ammerån!; Stugun: Mårdsjö: (O), Stuguberget (At)!, Segnåset!, Fredrikslund (MA)!, Ragunda: älvbrinken nedanför Rasa!, Strand, Gevåg (O o. Sh); Fors (O); Håsjö: vid landsvägen mellan Håsjö o. Kälarna (Wd); Nyhem: Gimdalen (Wd); Bräcke: nära kyrkan (Wd); Brunflo: Svänglingen!; Sundsjö: Rissna!, Stamnäs (Öld); Hackås: Näcksta (Bm); Revsund: Pilgrimstad (J), Målgåsen!; Rätan: Rätansbyn (En). — var. *dilutus* Norm. Hallen: nära kyrkan (Wd); Norderön (Bm); Ås: Täng (W!); Frösön: Frösön vid Gustafsberg!, Valla!, Framnäs (O).

A. oroboides Horn. — Ängar, bäckdalar, str. — Samtl. reg. — F. Åre o. Undersåker: de flesta fjäll; Kall: Huså (Hn).

A. frigidus (L.) Bunge. — Hedar, backar, snölägen. — Samtl. reg., men sälls. i reg. silv. — *F.* Åre: Snasahögen (Hn)!, Härdeggen!, Bunnerviken vid Västerån reg. silv. (S. Kilander!); Undersåker: i de flesta fjäll.

A. penduliflorus Lam. — Grusbackar, barrskog. — Reg. silv. — *U.* Stugun: Segnåset (O)!, Stugubergets sv. brant. (O)!, Stuguforsens s. sida (O m. fl.), Minelund (Å)!, Fredrikslund på en grusås vid älven (MA)! — Enligt obestyrkt uppgift skulle den även finnas i Fors. — Nordgräns i Jämtland o. Medelpad.

Oxytropis lapponica (Wg) Gay. — Kalkklippor, hedar. — Reg. alp. o. subalp. — *F.* Åre: Snasahögen (Bm o. Wd!); Undersåker: sö. sluttningen av Vällista-fjället (Bm), Holokken, Ö. Enadalshöjden (Sm), Sylfjällen (O o. Sm).

(*Onobrychis vicifolia* Scop. — Har förr funnits vid »skollärbostället» å Frösön förv. (LS)).

† **Vicia hirsuta** (L.) S. F. Gray. — Åkrar, banvallar. — Reg. silv. — *S.* Undersåker: Mo (O); Frösön: Frösön vid Vagled (O); Ås: Åskott!; Östersund: Ånge (O)!, jvömr.!, Minnesgårde på banvallen!, sogropen i Odensala!, hamnomr.! — *U.* Hammerdal: Viken (O); Ragunda: Hammaren (Sh); Hällesjö: Storåsen (Bm), Mjösjö (O); Revsund: Stavre i åker!; Rätan: Handsjön (O).

V. tetrasperma (L.) Moench. — Östersund: banvallen vid Minnesgårde 1931!, sogropen i Odensala 1932!

V. silvatica L. — Örtrika skogar, ängar, rasmrk i sydberg. — Reg. silv. — *S.* Hammerdal: Gisselås (AB), Böle!, Hägenås: Grötom!; Låt: Halåsen!, Åsmundgård!, Nåset!; Offerdal: Ängel, Edel, Tulleråsen (AB)!, Gölökläppen (Sn), Riseberget!; Undersåker: Hålland (AB); Mörsil: vid vägen till Storböfallet (AB) o. vid Mattmarsgränsen!; Alsen, Mattmar, Rödön, Ås, Kyrkås, Frösön, Östersund, Brunflo, Lockne, Marieby, Norderön, Oviken, Näs: t. allm.!; Hallen: Hölåsen (Bm), Trägstal; Myssjö: Svedje (AB); Hackås: strandbrinken vid Gilstad o. Fåste samt flerst.!; Berg: Tossåsen (Bm). — *U.* Hammerdal: vid vägen till Fyrås (On), Viken!; Borgvattnet: Fyråsberget!, vid en bäck mellan Skyttmon o. Borgsjö!, s. om Språnghällorna (I. Petersén); Stugun: Öberget!, Mört-sjöbodarna (O o. AB), Äcklingsbäcken!, Stuguberget!; Ragunda: flerst. särskilt i sydbergen!; Fors: Bispgården vid landsvägsbron över älven!, Utanede!, Holmsta!, Annedal!; Hällesjö: kyrkbyn!, Mjösjö (O), Storåsen, Hucksjöåsen (Bm); Bräcke, Brunflo, Sundsjö, Lockne, Revsund: mångenst.!; Bodsjö: Skuru! — Praktiskt taget nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 82.

Vicia cracca L. — Skogar, ängsbackar, snår, str., även åker- o. dikeskanter. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

V. villosa Roth. — Frösön: Frösön vid Framnäs bland havre (O).

V. sepium L. — Skogar, ängsbackar, rasmrk, även åkrar. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Offerdal: Rönnön!; Kall: Konäs!, kyrkbyn!, Melen vid en ladugård!; Åre: Stalltjärnsstugan (Z)!, Enafors!, Duved!, Åreskutan (Hn), Totthummeln!; Undersåker: Edsåsen! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr. o. allm. i de flesta! — Som spontan nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 83.

(*V. sativa* L. — Odlad o. tillf. självsådd. — Kall: torpen kring Kallsjön (B); Ström (O); Östersund: Karlslund!, banvallen vid Minnesgårde!, sogropen i Odensala!; Oviken: Botåsen (Ar); Näs: Gäle (Bm)).

V. angustifolia (L.) Reich. — Frostviken: Gäddede (On!).

(*V. faba* L. — Odlas på ett o. annat håll, men börnorna mogna ej alla år. Förekommer någon gång på utkasthögar!)

Lathyrus silvestris L. — Har förr funnits å Östberget på Frösön. Nu utgången sedan lokalen förstörts. AB:s uppgift »Åreskutan» har säkerligen tillkommit av misstag.

L. pratensis L. — Ängar, str., skogsbryn, även åker- o. dikesrenar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Gäddede!; Hotagen: Valsjöbyn!; Laxsjö: Tjärnfjällen!; Offerdal: Rönnön!; Kall: Kolåsen (Wd), kyrkbyn!, Sölvsved!, Fävikén (Berlin!); Åre: Enafors!, Bunnerviken!, Ånn (O)!, Bodsjöedet (O), Mullfjället (Z), Rännberg!, Duved!, Åreskutan (Hn), Totthummeln!, Brattland (Bm); Undersåker: Edsåsen!; Klövsjö: vid Klövsjön! — S. o. U. Samtl. specialomr.

L. aphaca L. — Östersund: tullhuset 1930!

L. ochrus L. — Ås: avstjälpningsplatsen vid Åskott 1930—31!; Östersund: sogpropen i Odensala 1929!

L. montanus Bernh. — Näs: Gäle (Bm).

L. vernus (L.) Bernh. — Örtrik granskog, ängar. — Reg. silv. — S. Ström: kyrkbyn (O); Föllinge: Raftälven (O); Näskott: Nordannälven (O)!, Ås: Undroms kronopark (Sylvén); Frösön: Torråsen!, Rannåsen (MA)!, Frösön vid Östberget!, Rise (W)!, Östersund: Karlslund!, Solliden!, Odensala! samt flerst.!; Brunflo: Torvalla!, Opel, Ängel, Lunnebacken!; Lockne: vid kyrkan!, Tandsbyn!, Ångstal!, Marieby: Öd!; Oviken (Bm); Näs: Gäle, Viken (Bm), Skutel!, Kullstaberget!, Sinnberg!, Kloxåsen! — U. Hammerdal: Viken (O); Stugun: Stuguberget!, Brynjugård (Å); Ragunda: nära tingshuset (Br), Kullstaberget (Gr)!, Selsviken vid gästgivargården!, Forsberget!, Stadsberget!, Degerberget!, Middagsberget (Sh); Fors: Bispgården i ravinerna!, Österede!, Kvarnån! samt flerst. utefter Indalsälven!; Hällesjö: kyrkbyn!; Bräcke: Kanalen!; Brunflo: Svedjeberget!, Hästön vid Singsjön!; Sundsjö: Tavnäs, Stannäs, Sörviken, Holmsjö, Marsätt (Öld); Lockne: Fårskinnsberget!, Hållsta!, Vågel!, Revsund: Rensved, Pilgrimstad!, Gällö!, Ammerön!; Bodsjö: Skuru! — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 84.

(*Pisum sativum* L. — Odlad o. tillf. förvild.)

(*P. arvense* L. — Som föregående.)

GERANIACEAE.

Geranium silvaticum L. — Skogar, ängar, hagar, hedar. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *parviflorum* H. v. Post. Åre: Mörviken!; Undersåker: Ristafallet (E); Hammerdal: Mo (On); Ragunda: Stadsberget! — Varierar isynnerhet i fjällen med vita eller blåvita blommor.

G. bohemicum L. — Fors: landsvägsbron över älven nedanför kyrkan 1930 (Wd).

G. pusillum Burm. f. — Frösön vid Östberget (O); Östersund: bangården 1930!

G. dissectum L. — Östersund: tullhuset o. bangården 1928—29!, sogpropen i Odensala 1929!

G. robertianum L. — Rasmark o. hyllor i sydberg. — Reg. silv. — S. Offerdal: Riseberget (Sn); Alsen: Rödeberget (Sn); Frösön: Frösön vid Östberget (Bm)!, Berg: Hoverberget (Hn)! — U. Stugun: Stuguberget!, Ragunda: Stadsberget (Bm)!, Degerberget!, Krokvägsberget (O)!, Kullstaberget, Middagsberget (Gr)!, Nyhem: Kleven! — Som spontan nordgräns i Jämtland och Ångermanland.

Erodium cicutarium (L.) L'Herit. — Ström (S); Rödön: Krokomb (S); Östersund: Minnesgårde i åker!, gräsmattor i staden 1937!; Näs: Gäle, Sinnberg (Bm); Ragunda: stussamhället (Sh).

OXALIDACEAE.

Oxalis acetosella L. — Skogar, hagar. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — var. *coerulea* (DC). Frösön: Glasett!; Sundsjö: Fjällsta (Öld!).

LINACEAE.

Linum catharticum L. — Kalkkärr, kalkängar, sjöstr. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mo!; Lät: Halåsen!; Alsen: Berge (Z), Trång!; Rödön: Rödökälen (O), Vikel!; Ås, Frösön, Östersund, Brunflo, Sunne, Norderön: t. allm. i kalkkärr o. på Storsjöstr.!; Lockne: Rise!, By!, Ångstal!; Marby: Gårdsta (Bm); Oviken: Rörö kanal (O o. W!), Botåsen, Joxåsen (Bm), Vattjom!; Hackås: Kårgårde! — U. Sundsjö: Marsätt (Öld); Hackås: Holmsveden!. — Inlandsnordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

L. usitatissimum L. — Ström: jvstn!; Ås: Åskott!; Östersund: bangården o. banvallen vid Minnesgårde!

POLYGALACEAE.

[*Polygala vulgare* L. — Uppgives av Z. för Grinnäs i Revsund samt av O. för ett par lokaler. Om ej förväxling med *P. amarellum* föreligger, har den med all säkerhet varit tillf.]

P. amarellum Cr. — Fuktiga skogar o. ängar, hagar, betesmarker. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Gåddede (O); Offerdal: flerst. kring Rönnsjön!; Kall o. Åre: flerst.!; Undersåker: Middagsvalen!, Edsåsen!; Berg: Vävelsberget!; Klövsjö: kring Klövsjön! — S. o. U. Samtl. specialomr. — var. *orbiculare* Chod. Flerst. bland huvudformen! — Varierar dessutom med vita, röda o. vitspräckliga blommor. — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland? (Torne Lappmark enl. LINDMAN?).

EUPHORBIACEAE.

† *Euphorbia esula* L. — Steniga snår. — Reg. silv. — S. Lät: Söre vid banvallen!; Näs: Månsta i ett stenrös sedan tiotal år tillbaka! Synes här vara stationär!

E. virgata W. K. — Alsen: Trångsviken på banvallen 1928!; Revsund: banvallen 1927 o. senare år!; Östersund: i åkrar (G. Öhrstedt!).

E. peplus L. — Ragunda: Hammaren (Sh).

† *E. helioscopia* L. — Åkrar. — Reg. silv. — S. Ström (O); Föllinge: kyrkbyn!; Hammerdal: Mo (On); Häggenås: Huse!, Kougsta!; Lät: Söre!; Offerdal: Änge (Bm); Undersåker (J); Näskott: Faxnålden!; Ås, Frösön, Östersund, Brunflo, Marieby: t. allm.!; Sunne: prästgården (Bm), Fanbyn!; Norderön: Norderön vid Önsta!; Hallen: Iffelnäs (Bm); Oviken: Klockarbacken, Logården (Bm); Näs: Kloxåsen!, Gäle (Bm)!. — U. Ragunda: Hammarstrand!; Fors: Bispgården (L. Strindberg); Revsund: Gällö!

CALLITRICHACEAE.

Callitriche verna (L.) Lönnr. — Sjöar, älvar, gropar, diken. — Samtl. reg. o. specialomr. — *f. minima* Hoppe. Flerst. i uttorkade pölar!

C. polymorpha Lönnr. — Som föregående. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Jormlien flerst.!; Åre: Handöl (At), Dalsvallen! — *S.* Alsen: Värmon!; Mattmar: Offne i Storsjön (At!); Rödön: Österkälén!; Slätteråsen!; Hissmoböle!; Ås: Ty-sjön (O); Frösön: Frösön i pölar på Östberget!; Östersund: Rannåsbäcken (O), Rismyren!; Odensala i diken!; Lockne: Tand!; Åsarna: Västeråsen! — *U.* Borgvattnet: Borgsjö!, Skyttmon!, Flakanåset!; Stugun: Indalsälven!, Fiskviken!; Ragunda: Halån!, tjärn vid Kullstaberg!, Råvanästjärn!; Hällesjö: Ansjöån!; Brunflo: Svänglingen!; Lockne: Haxäng!; Revsund: Ammerön!

C. hamulata Kütz. — Sjöar, åar. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Fisktjärn på Storklumpen (Norrm!); Hallen: Storån!, Dalsjön!, Dammån! — *U.* Hammerdal: Vikfjäl (Sam.). — Jag har endast sett *f. trichophylla* Kütz.

C. autumnalis L. — Sjöar, älvar, helst på dyg botten. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Portfjällsån (Jsn); Klövsjö: Klövsjön (även i *S.*)! — *S.* Hammerdal: Raftsjön (O); Mörsil: Ockesjön!; Mattmar: Offne i Storsjön (At), gölar vid Dammåns utlopp!; Kvitsleviken!; Alsen: Trångsviken flerst. i vikarna!; Alsen-sjön!; Näskott: Vaplan (At), Faxälvsån!, Nälådsjön!; Rödön: Backviken!; Frösön: flerst. i Storsjön!; Sunne: Lillsundet!; Oviken: Eltnäset (Bm), Myrån (O). — *U.* Borgvattnet: Ammerån!; Stugun, Ragunda o. Fors: flerst. i Indalsälven!; Ragunda: Singsån!, Mansjön!; Hällesjö: Ösjön (Bm), Kälarna!, Ansjöån!; Håsjö: Singsjön (Eat!) samt flerst. i vattendragen!; Bräcke: Revsundssjön!; Råtan: Ljungan!, Råtänsjön!

ACERACEAE.

(*Acer platanoides* L. — Uppgives vild vid Kälån å Östansjö område i Håsjö (Jägm. E. OUCHTERLONY enl. O). Av HÜLPHERS även uppgiven för Stuguskogen i Stugun. Ej sedd i senare tid. Flerst. planterad exv. vid Östersund, på Frösön, å Andersön i Sunne, där nu flera stora träd finnas i en skogsbacke, samt flerst. i Ragundadalen!)

BALSAMINACEAE.

Impatiens Roylei Walpers. — Östersund: å utfyllning vid hamnen ymnigt 1937!

RHAMNACEAE.

Rhamnus frangula L. — Skogsängar, å- o. bäckstr. — Reg. silv. — *F.* Ström: Kvisselvattnsån str. (AB); Hallen: Västerfjäll (AB). — *S.* Föllinge: Raftälven (O); Offerdal: Stavre (O); Näskott: Faxälven (O)!; Rödön: Rödökälén (O)!; Ås: Semsån (O o. AB), Rösta (O); Frösön: Frösön nedom lägret (O)!; Östersund: Odensala (O), kärret mellan landsvägen o. Odensvik!; Sunne: Vällviken (Bm); Norderön (Bm); Marby: Gärdsta (Bm); Oviken: Side (AB); Hackås: Billsta (AB). — *U.* Hammerdal: Tandmyrskäret (On), Ede, Viken (O); Borgvattnet: flerst. uteder Ammerån!; Lit: Stugusjön!; Stugun: Udden!, Mörtån (O)!, Mid

skogsberget vid Näverede (O); Ragunda: Selsålandet (AB), Lillhögen (Bm), Forsberget i gamla älvfåran!, Hammarstrand!, Singsån (O); Fors: Bispgården (AB); Hällesjö: Gimån (AB), Hårdgårdsbodarna!, Täckelsjön vid bäcken, Grovdalsbäckens utlopp, Lillån (Bm), Mjösjö (O); Håsjö: Valla (AB), Högklippen (Wd); Nyhem: Myssjöbäcken!; Bräcke: Gimån (Bm); Sundsjö: Övre Gestlingen vid bäcken från Marsättsbodarna!, Brattfallsån!, Sundsjöåsen, Ede, Binnäset, Tavnäs (Öld); Revsund: Grimnäs!; Rätan: Brattfors!, Långsillre (AB), Bred-sillre (Ö), Loån v. om Handsjön (C). — Karta 85.

TILIACEAE.

(*Tilia cordata* Mill. — Planterad på ett o. annat ställe. Vid Rosenhill på Frösön o. på Andersön i Sunne finnas stora träd, vilka dock mera sällan sätta frukt.)

MALVACEAE.

Malva pusilla With. — Ås: Rösta vid vägkanter (O).

M. parviflora L. — Östersund: soggruppen i Odensala 1932!

HYPERICACEAE.

Hypericum maculatum Cr. — Ängsbackar, hagar, även vägkanter o. banvallar. — Reg. silv. — S. Laxsjö: Laxviken!; Föllinge: Gravarvågen!, Raftälven (O); Håggenås: Kougsta!; Offerdal: Grötom!; Undersåker: Nyland (Z), Rista (Bm), Hålland (Ar); Alsen: mellan kyrkan o. Värmon (At), Gammalängberget (Sn), Bräckeberget!; Mattmar: prästgården (Bm); Näskott: Smedsåsen!; Rödön: Kvarnlösa!; Frösön: Frösön vid Östberget (AB)!, Gustavsberg!, Valla på Storsjöstr., Rise!, Mällbyn!; Östersund: ovan Gövik!, Odensala (O)!; Brunflo: mångenst. på slutningarna mot Storsjön, isynnerhet kring Vamsta, Åkre o. Gärde!; Lockne: ängarna vid kyrkan!, By!, Forsta!, Änge! samt flerst. i v. delen!; Norderön: Norderön vid Önsta (Bm); Åsarna: Västeråsen! — U. Fors: Bispgården!, Utanede!; Hällesjö: Gastsjön (Eat); Håsjö: banvallen (Gr); Nyhem: banvallen Nyhem—Grötingen!; Bräcke: nära Medelpadsgränsen (B), kyrkbyn!, Bröckling!, Hemsjö!, Sösjö (Bm); Brunflo: Svedjel, Hästön vid Singsjön!; Sundsjö: Sörviken!, Fanbyn!, Gestlingen!, Marsättsbodarna o. flerst.!; Lockne: n. om Fårskinnsberget!, Våge!, Börön!; Revsund: Rensved—Hällborgen!, Förberg!, jvstn!, Pilgrimstad!, Gällö!, Grimnäs!, Ammerön!; Rätan: Rätansbyn! — Praktiskt taget nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 86.

H. perforatum L. — Frösön: Frösön vid Östberget (Bm); Hällesjö: Storåsen (Bm).

ELATINACEAE.

Elatine hydropiper L. — Dyig sjöbotten i grunda vikar. — Reg. silv. — S. Mattmar: Ockesjön vid Ytterocke i »Hedmans vik!».

TAMARICACEAE.

Myricaria germanica (L.) Desv. — Sjö- o. älvstr. — Reg. silv. — F. Åre: Björnänge vid en gruvdamm (Br), Byxbäcken vid Björnängevallen 1933 (Str). — S. Alanäs: mellan Havsnäs o. Alanäs (F); Föllinge: Föllingesjöns ö. sida (O)

o. F. Block!); Hammerdal: Sörvattnet vid Gisselås!, Raftsjön (O o. F); Offerdal: Bredbysjön, Mussjön (Bm); Hallen: Afsåttjärn! — U. Stugun: Bomsund!; Ragunda: Järilåns str. (A), Ammerån (O)!, Halån!; Ragunda o. Fors: flerst. på båda sidor om Indalsälven från Dövikens till Medelpadsgränsen!; Håsjö: på en holme i Singsjön, nu förmodligen utdöd (Br). — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 87.

VIOLACEAE.

Viola Selkirkii Pursh. — Bäckdalar, raviner, berggrötter, strandsnår. — Reg. silv. — F. Åre: Åresjön (Sj), Mörviksån (O)!, Totthummeln!, Mörvikshummeln! — S. Lit: Hökbäck (O); Alsen: Bräckeberget!; Frösön: Rannåsen (O), Frösön vid Östberget (O)!, Mjällebäcken (O)!, ö. delen av Önet på Storsjöstr.!; Oviken: Bilsåsberget (O o. E. Nordström); Myssjö: Hallomsgraven (O)!, Berg: Vigge (O). — U. Borgvattnet: Ammeråns forsar vid Skyttmon!; Stugun: Mörtån!; Ragunda: Ammer (AB)!, vid Ammerån flerst. i strandsnåren o. på backsluttningsarna!, Stadsberget!, Krovågsberget!, Mohem!, Halån!, Prästberget!, Hammarstrand i ravinerna utefter älven!; Fors: Bispgården i bäckraviner!, Kvarnån!, Järån!, Utanede!; Sundsjö: Brattfallsån i strandsnåren!; Lockne: Balstaån!; Revsund: Ammerön!, Gällö (O). — Karta 88.

V. epipsila Led. — Myrar, sumpskogar, våta ängar, str. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

V. epipsila × **palustris**. — Frostviken: Vågen (H. R.!); Åre: Storlien (E. von Wolcker!), Bunnerviken (Sm), Bunnerfjällen (H. R.!), Änn, Granön (H. R.!); Fors: Kvarnån!; Åsarna: Åsanforsen!

V. palustris L. — Myrar, våta ängar. — Samtl. reg. o. specialomr., men mindre allm. än *V. epipsila*.

V. mirabilis L. — Björklundar, ängsbackar, snår, bäckdalar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — F. Frostviken: Medberget (Hgn), Karlberget (Gs), Fågelberget (S. o. A)!; Ström: Svaningen (O); Hotagen: Höberg (Geete); Laxsjö: V. Tjärnåfjället (Hgn), Lakavattsberget (AB); Kall: Suljätten (Fn) reg. alp.!, Kjoland!, Killingskalberget (Fn), ovan kyrkan!; Åre: Storlien!, Skurudalshöjden (Sm), Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln!; Undersåker: Edsåsen! — S. Alanås: Kalkberget (Gr)!, Havsnäs flerst.!; Ström: Skalsberget!, Södra Ön!; Laxsjö: ovan kyrkbyn!; Hammerdal: Hoxåsen!, Åskålen o. Näverkälsbodarna (I. Petersén); Häggenås: Grötom!, Husel!; Undersåker: Ristafallet (Ar), Prästgårdsfallet (E); Alsen: Trång!, Rödningsberg!, Mol!, Bräckeberget!, Ytterån!; Mörsil: mellan Ocke o. Sällsjö (AB), Moan!; Rödön: Rödösundet!; Lit, Offerdal, Ås, Kyrkås, Frösön, Östersund, Brunflo, Lockne, Marieby, Sunne, Norderön, Oviken, Näs: flerst.; Hackås: Billsta (AB), på strandvallen mellan Salom o. Fästel; Åsarna: berget Bösen (O), Skalångarna (AB). — U. Borgvattnet: Skyttmon vid kraftstationen (Mörner), Selet!; Lit: Lillsjöhögen!; Stugun, Ragunda o. Fors: flerst. särskilt i Indalsälvens dalgång!; Hällesjö: Kvitsleholmen i Norrån!; Bräcke: Sösjö (Bm); Sundsjö: Brattfallsån!, Singåbacken (Öld!); Lockne: Balstaån!; Revsund: Rensved!, Gällö!, Stavre (O), Ammerön!; Bodsjö: Källberget!, Skurul!; Klövsjö: Storbäcken vid Höandbodarna!; Råtan: Röjan! — f. *axilliflora* Neum. Flerst.! — Karta 89.

V. mirabilis × **montana**. — Brunflo: Opel, Optand! — Troligen släktets sällsyntaste hybrid och mig veterligen ej förut påträffad.

V. mirabilis × **riviniana**. — Kyrkås: Bringåsen!; Frösön: Torråsen!, Frösön vid Östberget (AB), Mjälle (O)!, Stockel, Rise (W)!, lägret!; Brunflo: Optand!; Näs: Kullstaber!;

V. mirabilis × **rupestris**. — Ås: Täng!; Frösön: Frösön vid Mjälle (O)!, lägret!; Östersund: Karlslund (Sn); Brunflo: Håkanstad!, Grytan!, Opebäcken!, Optand!, Lunnel; Lockne: Ängel, Forstal; Norderön (Bm); Näs: Bledäng (Br).

V. riviniana Rchb. — Skogar, ängar, ängsbackar. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — *F.* Frostviken: Gäddede (O), Fågelberget (S o. A); Ström: Torsfjärden!; Hotagen: Dunderklumpen (O); Laxsjö: Ö. o. V. Tjárnåfjället!, Foskberget!; Offerdal: Oldklumpen reg. alp., kring Rönnösjön flerst.!; Kall: Björkedel, Holdershatten, Lillanjeskutan!, Baksjönäset!, Stordalen!, Konäs!, Berget!, Suljätten!, kyrkbyn!, Sölvsved!; Åre: Storlien!, Medstugan!, Bodsjöbrännal!, Mullfjället!, Åreskutan (Sj), Mörvikshummeln!, Totthummeln!, Årebyn!; Undersåker: Fångvålen (E), Middagsvalen!, Edsåsen! — *S. o. U.* Samtl. specialomr. — var. *nemorosa* N. W. M. Flerst. isynnerhet i *S.* — Karta 90.

V. riviniana × **rupestris**. — Överallt, där stamarterna växa tillsammans.

V. rupestris Schm. — Berg, kalkhällar, torra backar. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Fågelberget!; Ström: Svaningen (O); Offerdal: Rönnön!; Kall: Konäs!, kyrkbyn!; Åre: Mörvikshummeln!, Totthummeln!, Björnängeberget (Sj). — *S. o. U.* Samtl. specialomr., i Storsjöstr. o. Ragundadalen allm. — Den vanligaste formen har svagare hårbeklädnad, nästan kala blad samt kalt foder o. fröhus (var. *subarenaria* Beck eller f. *glabrescens* Neum.). — Karta 91.

V. canina L. — Ängar, backar, str. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Hotagen: Höberg (E. Nordström), Rengströmmen!; Offerdal: Rönnön!; Kall: Björkedel, Anjehem!, Kallsjöns str.!; Åre: mellan Storlien o. Storvallen!, Lien!; Undersåker: Vallbo!, Middagsvalen reg. subalp., Edsåsen! — *S.* Alsen: Bleckåsen!; Aspås: nära Ren!; Rödön: Vikel, Dvärsätt!, Rödösundet!, Hissmofors!; Ås: Ösa!; Frösön: Torråsen!, Frösön vid Östberget (AB); Östersund: Karlslund!; Brunflo: Optand!; Norderön: Norderön vid Önsta!; Hackås: Billsta!, By!; Åsarna: Åsanforsen! — *U.* Ström: Stamsele!; Borgvattnet: Skyttmon!; Stugun: Stugubyn på älvstr.!; Ragunda: Stadsberget!, Krångedel!; Rätan: Bredsillre (E. Nordström), Röjan! — En stor del äldre exemplar från Jämtland, som i herbarierna ligga under namn av *V. canina* eller hybrider med *canina*, äro *V. montana*, resp. hybrider med denna. — Inlandsnordgräns i Jämtland och Ångermanland.

V. canina × **montana**. — Undersåker: Middagsvalen!; Rödön: Rödösundet!; Frösön: Torråsen!, Frösön vid Mjälle; Brunflo: Torvalla!, Ope!

V. canina × **riviniana**. — Kall: Björkedel!; Rödön: Rödösundet!; Frösön: Torråsen!, Frösön vid Östberget (AB), Mjälle!, lägret!; Östersund: Solliden!, Ängel!; Brunflo: Ope!, Optand!; Berg: Hoverberget!; Ragunda: Kullsta!

V. canina × **rupestris**. — Åre: Lien!; Ås: Täng!; Frösön: Frösön vid Östberget (AB), Mjälle!; Östersund: Ängel!; Brunflo: Ope!, Torvalla!; Hackås: Storsjöstr. nedanför Billsta!

V. montana L. — Skogar, ängar, snår. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

V. montana × **riviniana**. — Frostviken: Jormliklumpen, Säterklumpen (Norrm.), Sturdavardo (Na); Åre: Storlien (E. von Wolcker!), Mörvikshummeln!; Undersåker: Romo!; Alsen: Bleckåsen!, Vången!; Mörsil: Äggfors!; Mattmar: kyrkbyn!; Näskott: Tullus!; Rödön: Sandnäset!, Dvärsätt!, Rödösundet!,

Hissmofors!; Ås: Ösa!, Åskott!; Frösön: Sandviken!, Torråsen!, Frösön vid Mjälle!, lägret!; Östersund: Lugnet!, Björkbackal!, Brunflo: Opel!, Optand!; Norderön: Norderön vid Önsta!; Näs: Skute!, Åsarna: jvsamhället!, Åsanforsen!; Ragunda: Stadsberget!, Klåsåsen!, Kullstaberget!, Middagsberget, Hammarstrand (Gr); Nyhem: Kleven!; Fors: Bispgården!; Bräcke: Öratjärnsdalen!; Lockne: Espnäs!, Rossboll!; Sundsjö: Stamnäs!

V. montana \times **rupestris**. — Hammerdal: Mo (On); Lit: Kullen!, Prisgård!; Alsen: Vången!, Kösta!; Mattmar: kyrkbyn!; Näskott: Tullus!, Smedsåsen!; Ås, Frösön, Östersund, Brunflo flerst.!; Lockne: Ångsta.; Hallen: Hölåsen!, Vågel!; Myssjö: Ångron!; Hackås: Storsjöstr.!; vid Billstaån!; Näs: Skute!; Sundsjö: Stamnäs!; Revsund: Gällö (D. M. Eurén »*canina* \times *rupestris*»); Fors: Bispgården!

V. biflora L. — Fjällhedar, våta ängar, bäckdalar, i S. o. U. företrädesvis på sjö-, älv- o. bäckstr. — Samtl. reg. — F. Allm. i samtl. specialomr. — S. I de till F. gränsande specialomr. allm. Dessutom Hammerdal: Mo!, Sikåskälen!, Kallnäs, Fyrån (Wd), mellan Raftsjöhöjden o. Sikåskälen!; Häggenås: Norderåsen flerst.!; Lit: Prisgård!, Gammalbodarna!, flerst. kring Hårkan!; Näskott: Faxälven!; Rödön: Vike!; Ås: Lugnvik!, Semsån (O), Kånkbacken (O)!; Frösön: Torråsen!, gränsbäcken till Kyrkås!, Rannåsen (O), Frösön vid lägret (W!); Mjällebacken (O); Kyrkås: Kläppe (O); Östersund: Rannåsbäcken (O)!; Brunflo: Lillviken (O), Torvalla!; Sunne: Fanbyn!; Norderön: Norderön vid Önsta!; Åsarna: Alderån (C), Skalångarna (O), Åsanbron (O)!, jvsamhället! — U. Ström: Lövberga!, Stamsele flerst.!; Hammerdal: nedanför Ede!; Borgvattnet: Skyttmon (Å); Stugun: Mårdsjön (O), Näverede vid Indalsälven (O)!; Ragunda: Kött-sjön (B. Flemström); Fors (O); Hällesjö: kyrkbyn (O)!; Revsund: Stavre (O); Klövsjö: flerst.!; Råtan Bredsillre (Ö), kring sjön, vid Böle samt längs Ljungan till Handsjön (En), Röjan!

V. tricolor L. — Troligen ursprunglig på berg o. grusåsar samt vid str., annars kulturspridd till åkrar, betesmarker, vägkanter. — Samtl. reg. o. specialomr. — f. *septentrionalis* Witttr. Den vanliga formen.

† **V. arvensis** Murr. — Åkrar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Fågelbergets s. by!, Gäddede!; Hotagen: Valsjöbyn!; Offerdal: Rönnön!, Oldklumpen (Geete); Kall: kyrkbyn!, Smedjeviken!, Kallsedet!; Åre: Åreskutan (B), Duved!, Medstugan!; Undersåker: Edsåsen!; Mörsil: Sällsjö!; Oviken: Torsborg!; Berg: Börtnan!, Holmbergsgården!; Klövsjö: Fotingen!, Skålan! — S. o. U. Samtl. specialomr.

THYMELAEACEAE.

Daphne mezereum L. — Skogar, rasmark, ängsbackar, bäckdalar, myrar, str. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Raudek (Lf), Jormlien, Brattljfjäll, n. om sjön Sannaren, n. om sjön Vårgaren (AB), Raukajaure (Hz), Lillfjället, riksröset 197 (Norrm.), Fågelberget!; Hotagen: Valsjöbyn!, Vinklumpen!; Laxsjö: Ö. Tjärnfållat!; Kall: Björkede!, Strånäset vid Jävsjön!, Dörrsvalen (Wt), Killingskalberget (Fn), Suljätten (Fn)!, Bergel, Harråberget!; Åre: Snasahögen (LS), Handöl (B), Handölsforsen (Ögn), Storlien (Sm)!, Totthummeln!, Mullfjället (S. Kilander); Undersåker: Fångvålen (E); Myssjö: Galberget (Bm). — S. o. U. Samtl. specialomr.

LYTHRACEAE.

Lythrum salicaria L. — Strandklippor, str. — Reg. silv. — U. Stugun: Gesundens str. nära Ragundagränsen!; Ragunda: Selsålandet (Bm); Hällesjö: holmar i Sörbygdssjön vid Lillströmmen (Bm)!, Alasjöns str. samt flerst. utefter Gimån o. Tättesjön!

L. meonanithum Link. — Östersund: bangården o. tullhuset 1930!

ONAGRACEAE.

Epilobium montanum L. — Berg, rasmak o. sluttningar i sydberg, backar, även väg- o. dikeskanter. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Leipikvattnet, Raudek (Lf)!, Jormliklumpen, Vallån (Lf)!, Björnklumpen!, nära riksröset 197!, Säterklumpen (Hgn)!, Mittilia, Sätern vid Storklumpen (Norrm.), Säljåsen (Km), Karlberget, Fågelberget (Gs)!, Hotagen: Dunderklumpen (Hgn), Skogberg (AB)!, Laxsjö: Ö. o. V. Tjärnåfjället (Hgn)!, Offerdal: Frankrike!, Oldklumpen (Hgn)!, Kall: Lillanjeskutan mot Baksjönäset!, Stordalen!, Kjoland (Fn); Åre: Storlien!, Mullfjället!, Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln!, Årebyn i diken! — S. Ström: Skalsberget!, Laxsjö: vid vägen mellan kyrkan o. Laxviken!, ovan kyrkan!, Föllinge: Sandberget!, Offerdal: Gölokläppen (Sn), Riseberget!, Västerberg!, Alsen: Gammalångberget, Rödeberget, Bräckeberget (Sn); Mörsil: Äggfors!, Ås (Z); Frösön: Frösön å Östberget (AB)!, Hallen: Dammåns raviner nedanför Åhn!, Oviken: Bilsåsen, Häggen (Bm); Näs: Gäle (Bm), Näcktens str. nära Vitsjön!; Berg: Svensta (Br), Hoverberget! — U. Borgvattnet: vid vägen mellan Borgsjö o. Fullsjö!; Stugun: Stuguberget!, Strånäsberget!, i diken vid landsvägen mellan Koviken o. Borglunda!, Strömsnäs!; Ragunda: Selsålandet (Bm), Överammer!, Stadsberget!, Forsberget samt i diken vid landsvägen från Krångedeforsen till Koviken!, Hammarstrand!, Hoån!, Kullstaberget!, Prästberget (Gr)!, Fors: Bispgården!, Sundsjö: Boggsjö, Tavnäs (Öld); Revsund: Ammerön!, Hällesjö: Albacken!, Gillhov: Jönsnäset!.

E. montanum × **palustre**. — Ragunda: vid landsvägen ovan Koviken!

E. collinum Gmel. — Springor o. avsatser i sydberg, hållar. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Raudek, Leipikvattnet, Mesklumpen (Lf), Jormliklumpen (Lf)!, berg ö. om Lillfjället vid St. Blåsjön (Norrm.), Sturdavardo!, Goskarvardo!, branterna ö. om riksröset 197!, Karlberget (Jsn), Fågelberget!; Hotagen: Rörvattnet (O); Laxsjö: Ö. o. V. Tjärnåfjället!, Lakavattsberget (Berlin)!, Offerdal: Oldklumpen!, Kall: Elgholmarna!, Åre: Skurudalshöjden (O)!, Storlien!, vid Brudslöjan (Sm), Åreskutan (Br), Totthummeln (O)! — S. Laxsjö: hållar ovan kyrkan!, Föllinge: Sörberget (AB), Skärvångsberget!, Sandberget!, Offerdal: Riseberget (O)!, Alsen: Glösal; Näs: Kullstaberget (O). — U. Stugun: Öberget!, Stuguberget (Gr)!, Strånäsberget!; Ragunda: Ammerberget (O), Stadsberget (O)!, Degerberget!, Krokavågsberget!, Vätta- o. Prästbergen (Gr)!, Kullstaberget (O o. Gr)!, Lien!; Fors: Bispgården!, Väster- o. Österede på hållarna!, Hällesjö: By vid Hemsjön!, Nyhem: Kleven!, Revsund: Ammerön!, Råtan: Hultesfligg (Fk).

E. palustre L. — Myrar, str., källdrag, diken. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *lapponicum* Hausskn. Hammerdal: Mo (On); Ragunda: Överammer!; Näs: Fåker!, Månsta!; Håsjö: Gäddtjärnarna! — Varierar dessutom med vita blommor.

E. davuricum Fisch. — Kalkkärr, våta ängar, källdrag, str. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Liklumpen, Jorm (Norrm.), nedom Moruet!; Hotagen: Munsfjället (Wd); Kall: Harrån!, Fävikén (Berlin!); Åre o. Undersåker: flerst.; Hallen: Västerfjäll! — *S.* Ström: Bredkålen (O); Laxsjö: Laxviken!; Hammerdal: Gisselås (Hylander), Sikåskålen!; Häggenås: Korsmyrbränna!, Storflon!, Ollsta!; Lit: Bjurhuskålen (Bm); Offerdal: Damslätt (Bm), Edel, Ängel; Undersåker: Ristafallet, Nordsjöberget (E); Alsen: Hov!; Ås, Kyrkås, Östersund, Frösön, Brunflo, Sunne, Norderön, Hallen: flerst. i kalkkärrén!; Marby: Gårdsta, Vålje (Bm); Oviken: Rörösjön (Bm), Kämpedalen!; Näs: Gäle (Bm); Berg: Tossåsen (Bm); Åsarna (Z). — *U.* Borgvattnet: Skallsjöbäcken!; Lit: Lillsjöhögen!; Stugun: Stambäcken s. om Mårdsjön (O), Torvalla!; Ragunda: Selsålandet (Bm), Skaltjärn, Kånkbacken (F), mellan Kånkbacken o. Näset (O); Hällesjö: Lokmyrånget, Storåsbyn (Bm), Vågel; Lockne: Rossboll; Hackås: Rogsta!; Revsund: Pilgrimstad!; Bodsjö: Hällbergsberget, Våle (O), Skuru!

E. davuricum × **lactiflorum**. — »Jämtland» (Haussknecht).

E. anagallidifolium Lam. — Snölågen, källdrag, bäckstr. — Samtl. reg. — *F.* T. allm. i reg. alp. i samtl. specialomr. Dessutom Frostviken: Jormliklumpen reg. subalp. o. silv.!; Vallåns raviner reg. silv.!; Kall: Tortåsberget vid Björkede reg. silv.!; Dörrsvalen reg. subalp. (Wd); Hallen: Bydalen reg. silv.!; Oviken: Gleen o. Kroktjärnarna reg. subalp.! — *S.* Undersåker: Ristafallet (E); Mörsil: Strömsborg (Ar).

E. anagallidifolium × **davuricum**. — Undersåker: Ottfjäll (E).

E. lactiflorum Hausskn. — Sumpskogar, våta ängar, kring bäckar o. vid källdrag, str., diken. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. — *S.* Alanäs: (Wd); Ström: Alavattnet!; Laxsjö: Laxviken!, Ålviken!, Ålåsen!, Tuvattnet!, Hökvattnet!, Storåbränna!; Föllinge: Skärvången (O), Lillholmsjö!; Hammerdal: mellan Böle o. Lorås (On); Häggenås (Wd); Undersåker: Nordsjöberget (E); Alsen: Bräckeberget!; Mörsil: Upland (Z); Rödön: Slätteråsen!; Kyrkås: Bringåsen!; Frösön: Frösön vid Östberget (Bm); Brunflo: Ope fäb.!; Oviken: Bilsåberget (Murbeck). — *U.* Borgvattnet: Boberg!, Selet!, mellan Borgsjö o. Skyttmon!; Lit: Lillsjöhögen!; Ragunda: Prästberget!; Nyhem: Kleven!; Brunflo: Tuvbäcken!, Håstön vid Singsjön!; Revsund: Ammerön!, Gällö!; Bodsjö: Baksjön!, Hällbergsberget, Kålen, Våle (O), Källbergets klyfta (O)!; Gillhov: Långberget!, Öravassjön!, Jönsnåset!

E. alsinifolium Vill. — Som föregående. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Samtl. specialomr. — *S.* Alanäs (Wd); Föllinge: Ottsjökalén!; Hammerdal: Raftkalén (Murbeck); Häggenås: Ösjön (MA), Kougsta!; Offerdal: Almåsaberget o. tjärn, Rise (O), Bångåsen!, Ängel; Undersåker: Rista!; Alsen: Tand, Hov (Murbeck); Mörsil: Upland (Murbeck); Frösön: Rannåsen (Murbeck), Frösön vid Berge o. Alpbacken!; Östersund: Odensala!; Marieby: Öds fäb.!; Sunne: Vällviken (Bm); Hallen: Kungsböle (O); Oviken: Rörösjön (O); Berg: Tossåsen (Bm), Svenstavik!; Åsarna: kyrkbyn (Bm), Skälången (O), Åsanforsen! — *U.* Borgvattnet: Borgsjö!, Skyttmon—Borgsjö—Fullsjö!, Boberg!; Hällesjö: Lokmyrånget (Bm), Gransjöån vid dambygget!, Gastsjön (O); Nyhem: Kleven!; Sundsjö: Marsätt (Öld); Bräcke: Sösjö: (Bm); Bodsjö: Hällbergsberget, Våle (O); Klövsjö: Kvarnsjö fäb. (O), Kvarnbäcken!, Stannarbäcken!; Råtan: Vitvatnskrogen (Rh), Röjaån flerst.!

E. alsinifolium × **Hornemanni**. — Frostviken: Vallådalen: (Norrm.)!, Jormlien (J. Hammer!); Brunflo: Ope (Th. von Heideken!).

E. alsinifolium × **lactiflorum**. — Åre: Storlien (N).

E. alsinifolium × **palustre**. — Hotagen: Bågavattnet!; Kall: Färviken (Berlin!); Åre: Ånn (Jn); Mörsil: Upland (Murbeck); Häggenås: Kougsta: Ösjön (MA).

E. Hornemanni Rehb. — Som *E. lactiflorum*. — Samtl. reg. — *F.* Allm. i samtl. specialomr. — *S.* Alanås: kyrkbyn!, Havsnäs!; Ström: Alavattnet!, Jonsgård!; Laxsjö: Laxsjön!, Laxviken!, Älviken!, Storåbränna!, Tuvattnet o. flerst.!; Gåxsjö: Gåxsjön!, Lomån!; Föllinge: Västervik!, Lillholmsjö! samt. flerst.!; Hammderdal: Sikås!; Offerdal: Riseberget (O)!; Undersåker: Rista (E); Alsen: Trångsviken!; Mörsil: Älvågsviken!; Kyrkås: Bringåsen!; Näs: graven i Kloksåsen!; Åsarna: Åsanforsen! — *U.* Hammerdal: Fyrås (On), Edel; Stugun: Torvalla!, Mörtån!; Ragunda: Kullstaberget!; Fors: Järån!; Hällesjö: Mjösjö (Murbeck), Vågel; Nyhem: Kleven!; Brunflo: Hästön vid Singsjön!; Lockne: diken vid anhaltstn!; Revsund: Ammerön!, Grimmäs!; Bodsjö: Hällbergsberget (O), Båksjön!, Källberget!; Gillhov: Långberget!, Öravassjön!, Strultjärn!; Klövsjö: Kvarnbäcken!; Råtan: Röjan! — Varierar med vita blommor.

E. Hornemanni × **lactiflorum**. — Åre: Storlien (E. von Wolcker!), Enafors, Handöl (Sm); Undersåker: Bunnerfjäll, Smällhögarna (Sm).

E. Hornemanni × **palustre**. — Frostviken: Jormlien (Ringensson); Åre: Ånn (Jn), Storlien i dike bakom stn (Gr), vid Djurholmsstugan!, Bodsjöedet (Bm).

Chamaenerium angustifolium (L.) Scop. — Skogsbackar, kalhyggen, blockmark, även väg- o. dikeskanter. — Samtl. reg. o. specialomr. o. allm. i de flesta. — var. *spectabile* Simm. Östersund: Odensala!; Håsjö: Valla!; Hällesjö (Sh).

Circaea alpina L. — Bäckraviner, berggrötter, snåriga str. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Jormliklumpen (Lf)!, Vallåns raviner!, Portfjället (O); Laxsjö: Stakafjäll (O); Kall: Stordalen!; Åre: Storlien vid Brudslöjan på svenska gränsen (Gr), Åresjön nedanför torpet Kläppen på båda sidor om stora landsvägen (B); Klövsjö: Fätjaåns raviner! — *S.* Ström: Skalsberget (O); Föllinge: Sörberget (AB), Sandberget!; Offerdal: Riseberget (O o. Sn), Västerberg!; Undersåker: Ristafallet (O), Nyland (Bm); Alsen: Bräckeberget!; Mörsil: Storböfallet (O); Frösön: Frösön vid Östberget (O)!; Hallen: Dammåns ravin vid Åhn!; Oviken: Bilsåsberget (O); Myssjö: Hallomgraven (AB)! — *U.* Stugun: Mörtån!, Stuguberget (O o. AB), Lillberget (Å); Ragunda: Stadsberget (O)!, Krokvågsberget!, Kullstaberget (O)!, Prästberget (Gr)!; Fors: Bispgården flerst. i ravinerna!, Döda fallet (O), Kvarnån!; Hällesjö: Kvitsleholmen i Norrån!, Balsjöåns str!; Bodsjö: Källbergets klyfta (O)! — Karta 92.

HALORRHAGIDACEAE.

Myriophyllum verticillatum L. — Sjöar, pölar. — Reg. silv. — *S.* Lit: Söre i pölar mellan landsvägen o. jvgn! samt i tjärnarna vid snickerifabriken! — *U.* Håsjö: Singsjön (O o. H. R.).

M. spicatum L. — Sjöar, älvar, åar. — Reg. silv. — *F.* Kall: Kallsjön! — *S.* Föllinge: Skärvångssjön!, Gysån!; Laxsjö: Tuvattsån!; Hammerdal: Sikån!, Hammerdalssjön!, Fyråvågen!, Öjan!; Lit: Näset!; Mörsil: Älvågsviken!; Oviken: Myrviken, Sannsundet (Bm). — *U.* Hammerdal: Hammerdalssjön!; Borgvattnet: Ammerån!; Lit: Rörsjön!, Kråktjärn!; Stugun: Fiskviken!; Ragunda: Selsålandet (Bm), gölar nedanför Kånkback!; Håsjö: Singsjön!, Kyrkån!; Hälle-

sjö: flerst. i vattendragen!; Sundsjö: Andsjö!, Revsundssjön!; Nyhem: Mys-sjöbäcken!; Bräcke: Revsundssjön!; Lockne: Hållstasjön!; Hackås: Näckten!; Revsund: Sandnäsfljorden!; Målgåsen!; Bodsjö: Våleån!, Flasketjärn, Finnäs (O).

M. alterniflorum DC. — Som föregående. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frost-viken: Jormsjön!, Fisketjärn å Storklumpen (Norrm.!); Hotagen: Valsjön!, Gun-narvattsån!, Furuviksbäcken!, Rörvattnet (Sn); Föllinge: St. Bakvattnet!; Kall: Anjan!, Kallsjön!; Åre: Storling!, Åresjön (Sj), Tävlan!, Enafors, Bun-nerviken i Ånnsjön (Sm)!; Undersåker: Neans dalgång, Herrån (Ögn); Hallen: Storån!, Dalsjön!, Dammån!, Oviken: Ö. Arådalen (Bm); Mörsil: Sällsjön!; Klövsjö: Klövsjön! — *S. o. U.* I de flesta större sjöar o. vattendrag, särskilt i Indalsälvens vattensystem samt i östra delarna av landskapet.

Hippuris vulgaris L. — Sjöar, bäckar, str., dykärr. — Samtl. reg. o. special-rom. — *f. fluviatilis* Hoffm. Flerst. i djupare o. rinnande vatten!

UMBELLIFERAE.

Chaerophyllum silvestre (L.) Sch. & Thell. — Skogar, ängar, i fjällen ofta sydbergens rasmark, kulturspridd till gårdar o. fäb. samt väg- o. åkerkanter — Samtl. reg. o. specialomr.

Coriandrum sativum L. — Östersund: soggtopen i Odensala 1932!

Conium maculatum L. — Undersåker: Järpens jvstn 1911 (J).

(*Petroselinum hortense* Hoffm. — Odlad, förekommer ibland på utkast-högar.)

Cicuta virosa L. — Sanka str., kärr, tjärnar. — Reg. silv. — *S.* Offerdal: Sandmyren, Näversjön, Disslokarna vid Sångmyrbodarna (Bm), Landön (O); Näskott: Nordannälden, Kingsta (O). — *U.* Hammerdal: Fansjölokarna mellan Fanvikssjön o. Slottjärn (G. Öhrstedt!); Borgvattnet: Selet; Ragunda: Lökan vid Selsån (Bm), Humleforsen (F), flerst. åt Håsjöhället (Sh); Hällesjö: Mjösjö (Bm), Bodsjöttjärn (O)!, kring Gransjön o. Gransjöån flerst.!; Håsjö: Gäddtjär-narna (Br)!, Balsjön, Hongsjön (Br), str. vid Borgviken i Singsjön!; Nyhem: Docketjärn o. i med denna kommunicerande diken! — var. *angustifolia* (Kit.). Näskott: tjärn vid gamla landsvägen mellan Tullus o. kyrkan!; Rödön: tjärnar vid landsvägen mellan Krokmo o. Böle!; Stugun (H. U.). — Karta 93.

† **Carum carvi** L. — Betesmarker, hagar, kring gårdar o. fäb. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — *f. atrovirens* Lge. Flerst. bland huvudformen!

Pimpinella saxifraga L. — Berg, torra backar, hedar. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Offerdal: kring Rönnön flerst.!; Kall: Kolåsen!, flerst. i bygden exv. kyrk-bytn!, Konäs!, Sölvsved!; Åre: Enaåns o. Handölans str., Åreskutan (Hn), Mull-fjället, Åreälven (Z)!, Mörvikshummeln!, Totthummeln!, Björnänge! — *S. o. U.* Samtl. specialomr. — *f. dissecta* Retz. Flerst. bland huvudformen!

† **Aegopodium podagraria** L. — Väg- o. dikeskanter, sjöstr., bangårdar. — Reg. silv. — *S.* Näskott: Nälden på Faxåns str.!; Frösön vid Hornsberg!; Östersund: banvaktstugun n. om staden (Sn)!, Bangårdsgatan!; Norderön: Norderön vid Karlsänge (Bm); Sunne: Fanbyn (Str). — *U.* Borgvattnet: Borg-sjö på en gräsbacke!; Fors: Västerede i raviner o. åkrar!; Håsjö: nedanför jvstn på Singsjöns str., Kälarnas jvstn!; Sundsjö: landsvägskant vid bäcken mellan Fanbyttjärn o. Sundsjön!

Aethusa cynapium L. — Hammerdal: Sikås; Fors (O).

(*Anethum graveolens* L. — Odlad o. förekommer ibland på utkasthögar.)

Angelica silvestris L. — Våta ängar, myrar, str. — Samtl. reg. o. specialomr. — Varierar ej sällan med rödlätta blommor (f. *roseo-purpurea* Thell.).

A. archangelica L. — Björkängar, bäckdalar, sjöstr. — Samtl. reg. — F. Åre-, Undersåkers-, Oviks- o. Klövsjöfjällen: flerst.!; Hallen: Drommen!, Bydalen! Saknas i n. Jämtlands fjälltr.? — S. Klövsjö: kyrkbyn vid sjöstr. samt vid en lada västerut!

† **Levisticum officinale** Koch. — Odlades förr o. kvarlever på ett o. annat ställe i närheten av gårdar. — Reg. silv. — F. Kall: Hoberg!; — S. Laxsjö: Tuvattnet!; Offerdal: Änge (Bm), Västerberg!; Brunflo: Backen!, Torvallal, Opel; Sunne: Orrviken (Str).

Peucedanum palustre (L.) Moench. — Strandängar, kanter av sjöar o. tjärnar, bäck- o. åstr. — Reg. silv. — S. Undersåker: Nyland (Z); Mattmar: Dravsjön nära Offne (Bm); Näs: Gäle, Sinnberg (Bm). — U. Hammerdal: Ede (O), tjärnar mellan Grenåskälen o. Länglingen!; Borgvattnet: Björkvattnet!, Selet!; Stugun: Japptjärn!, Mörtån!; Ragunda: Selsån (Bm), Överammer å strandängar vid Ammerån!; Hällesjö: Storåsen, Eldbutjärn, Rörflaten (Bm), Mjöån (O)!, Mjösjö (O), Krångtjärn!, Kvitsleholmen i Norrån!; Fors: Järsjöns str.!; Håsjö: Lövsjön!; Sundsjö: Övre Gestlingen!, Boggsjö, Björsjö vid Djupsjön (Öld); Bräcke: Bodsjön!, Eldtjärn!, Kvarnbäcken!, Gårdstjärn!; Lockne: Källmyrtjärn!; Hällesjö: Alasjöns o. Gimåns str.!; Hackås: Stora Stensjön!, Verkvågen vid Tunvågen!; Revsund: tjärnarna mellan Grötingen o. Bodsjön!, Tuvtjärn!, Långtjärn!, Mälgsjön!; Klövsjö (En); Rätan: kyrkbyn vid sjön, t. allm. (En). — Upptages även i B's förteckning över Åreskutans växter. — Karta 94.

(*Pastinaca sativa* L. — Odlad o. tillf. på utkasthögar!)

Heracleum sibiricum L. — Säkerligen ursprunglig i naturliga ängar, strandsnår o. sydberg, kulturspridd till vallar, vägkanter etc. — Reg. silv. o. subalp. — F. Hotagen: Valsjöbyn!; Kall: Kolåsen vid en ladugård (Wd), Smedjeviken!, t. allm. i bygden kring Kallsjön!; Åre: Storlien (Sm), Stalltjärnsstugan i ängar!, Handöl (Ögn)!, Täljstensberget reg. subalp.!, Duved!, Mullfjället (Z) reg. subalp.!, Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln o. Totthummeln reg. subalp.!, Årebyn o. Björnänge flerst.!, Håstfjället!; Undersåker: Edsåsen! — S. o. U. Samtl. specialomr. — f. *angustifolium* (Jacq.). Hammerdal: Åsen, Bye, Mo (On); Näs: Viken (Bm). — Karta 95.

(*Daucus carota* L. — Odlad o. tillf. i åkrar o. på utkasthögar!)

CORNACEAE.

Cornus suecica L. — Fuktiga ängar, skogar, hedat, str. — Samtl. reg. — F. Allm. i samtl. specialomr. — S. Allm. i Alanäs, Ström, Laxsjö, Gåxsjö, v. delen av Föllinge o. Offerdal, Kall, Undersåker, Mörsil, Mattmar. Hammerdal: Mol; Offerdal: Änge (Bm), Råsen (Sn); Alsen: Bräckeberget (Sn); Hallen: Trägstal, Överhallen!, Åhn! samt flerst.!, Myssjö: Landsom (O); Berg: Hoverberg (Z), Tossåsen (Bm). — U. Alanäs o. Ström: flerst.!, Ragunda: Kålsjön på gränsen mot Ångermanland (Sh); Fors: Bispgården, Utanede (L. Strindberg); Hällesjö: Rottjärnshöjden (Bm); Revsund: Grimnäs (Z); Klövsjö: Blybergsmynan!; Rätan (Br). — Varierar särskilt i fjällen med rosafärgade sveblad. Missbildningen i blomställningen förekomma. Så t. ex. ser man ibland individ med ett eller flera gröna sveblad. — f. *chlorantha* Bl. Åre: Enafors!, Bunnerviken (K. Ljungstedt!). — Karta 96.

EMPETRACEAE.

Empetrum nigrum L. s. str. — Mossar. — Reg. silv. — S. Östersund: kring staden på flera lokaler!, Odensala (S. Kilander!). — U. Ragunda: mellan Selsviken o. Överammer på ett par närbelägna lokaler!

E. hermaphroditum (Lge) Hagerup. — Skogar, hedar, mossar. — Samtl. reg. o. specialomr.

PYROLACEAE.

Pyrola chlorantha Sw. — Barrskogar. — Reg. silv. — F. Kall: Färviken (Berlin!); Åre: Enafors (Sm). — S. Hammerdal: Gisselås (Hylander), kring Sikån!; Lit: Halåsen!, Prisgård!; Näskott: Smedsåsen!, Faxnålden!; Rödön: Krokum (O)!; Ås: Sem!; Frösön: Torråsen!, på Frösön flerst.!; Östersund: Odensala o. Änge (O)!, Lågden!; Lockne: Edel, vid kyrkan!; Sunne: Andersön (O)!; Norderön: Norderön vid Önsta!, Ålsta!; Oviken: Side, prästgården (O); Näs: Kullstaberg!; Berg: Hoverberget (Z), Tossåsen (Bm). — U. Hammerdal: Viken (O); Stugun: Stuguberget (O)!; Ragunda: Stadsberget!, Vättaberget!, Gevågsberget (Gr), Stenbäcksberget (O); Fors: Edset!; Hällesjö: Storåsen (O), Långflobberget (Bm), Gransjöns v. sida (Gr); Nyhem: Kleven!, Lillsjöberget!; Bräcke: Sösjö (Bm); Brunflo: Svedjeberget!; Sundsjö: Övre Gestlingen!, Stamnäs, Tavnäs, Skorsta, Torsäng (Öld!); Lockne: Fårskinnssberget!, Börön!; Revsund: Gällö!, Pilgrimstad!, Målgåsen!, Ammerön!; Bodsjö: Källberget!; Rätan: Orrflohuvudet (C). — Karta 97.

P. rotundifolia L. — Skogar, skogsängar, mossar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

P. media Sw. — Skogar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Fågelberget!; Åre: Högåsen (Sm), Ånnsjön (Hg), Åreskutan (Hn); Undersåker: Vällista (E), Nyhemmanet under Kyrkstensfjället (Sm). — S. Ström: Skalsberget!; Hammerdal: skogen mellan Mo o. Sikås (On); Offerdal: Änge, Utgård (Bm); Aspås: Gräfte!; Rödön: Hissmon!; Ås: Sem!; Frösön: Frösön vid Östberget (O)!, nedanför Tannel!; Östersund: Rannåsmýren (Sn), Odensala!; Brunflo: Torvalla fäb.!; Norderön: Norderön vid Backen (Bm); Oviken: Eltnäset (Bm), Kämpedalen!; Berg: Tossåsen (Bm). — U. Lit: Iällsjöhögen!; Stugun: Äcklingsån!, Stuguberget!, Näveredel, Torvalla!, Fredrikslund (Å), Strånäset!; Ragunda: Stadsberget!, Vättaberget!, Kullstaberg!; Hällesjö: Arsbacken (Bm); Håsjö: Fisksjön (O); Sundsjö: Boggsjö, Fanbyn, Stamnäs (Öld); Bräcke: Sösjö (Bm); Brunflo: Svedjeberget!, Singsjön (O); Revsund: Pilgrimstad!, Långtjärn!

P. minor L. — Skogar, ängar, björkhagar. — Samtl. reg. o. specialomr.

P. minor × **rotundifolia**? — Åre: Högåsen (Ögn).

P. secunda L. — Skogar, hedar. — Samtl. reg. o. specialomr.

P. uniflora L. — Skogar, bäckdalar. — Reg. silv. — Samtl. specialomr.

Monotropa hypophegea Wallr. (*M. hypopitys* L. var. *glabra* Roth). — Tallskog. — Reg. silv. — S. Frösön: Frösön vid Valla å egendomen »Tallbacken» (fröken G. Wikström!) samt i talskogen däromkring sparsamt! — Enligt hittills obestyrkt uppgift skulle någon av *Monotropa*-arterna även finnas vid Arvesund i Hallen. — Nordgräns i Jämtland.

ERICACEAE.

Ledum palustre L. — Skogskärr. — Reg. silv. — U. Hammerdal: Länglingen (Mörner)!; Ragunda: Lien österut vid Kalkrisbäcken (Bv); Fors: Biskopslandets kronopark strax ö. om Järån (Jägm. Montell enl. L. Strindberg); Håsjö: Sicksjön (Sicksjön?) vid Västane (H. R.!); Bodsjö (Bm). — Hn's uppgift »Åreskutan» har antagligen tillkommit av misstag, enär ingen efter honom sett växten därstädes.

Loiseleuria procumbens (L.) Desv. — Fjällhedar, torra backar, berg. — Samtl. reg. — F. T. allm. i reg. alp. o. subalp. i samtl. specialomr. med högre fjäll. Ej sedd i Ström, Mattmar, Myssjö, Berg. — S. Offerdal: Hällberget (Wd).

Phyllodoce coerulea (L.) Bab. — Berg, hedar. — Samtl. reg. — F. Allm. i de flesta specialomr. Ej antecknad från Mattmar, Myssjö, Berg. — U. Klöv-sjö: Staberget! — Varierar någon gång med vita blommor.

Cassiope hypnoides (L.) Don. — Snölägen, hedar. — Samtl. reg., i reg. silv. utefter bäckar. — F. Samtl. specialomr. utom Ström, Mattmar, Myssjö, Berg, Klöv-sjö.

Andromeda polifolia L. — Myrar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — f. *acerosa* Hn. Flerst.!

Arctostaphylus uva ursi (L.) Spreng. — Berg, tallhedar, grusåsar. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Lillfjället vid St. Blåsjön, Raudek, Ullersjöklumpen, Tjielo (Norrm.), Gaskatjuolt, Karlberget, Fågelberget (Jsn); Laxsjö: Tjarnå-fjällen!; Kall: Dörrsvalen reg. alp. (Wd); Killingskalberget (Fn); Åre: Snasa-högen, Grötmjölhögen, Bunnerviken (Sm), Täljstensberget (Sm)!, Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!; Undersåker: Anahögen (E), Stråten, Tjatjasen, Bunnerfjäll, Kyrkstensfjällen, Stendalsfjällen, Smällhögarna, Vålådalen (Sm), Dörrpiken reg. alp., Grönklumpen!, Vallbo!; Hallen: Drommens sydsluttning reg. alp.! — S. o. U. Samtl. specialomr. ehuru ej allm.

A. alpina (L.) Spreng. — Berg, hedar. — Samtl. reg. — F. Samtl. specialomr. — S. Offerdal: Hällberget (At o. Wd).

Oxycoccus quadripetalus Gil. — Myrar. — Samtl. reg. o. specialomr.

O. microcarpus Turcz. — Som föregående o. ofta tillsammans med denna. — Samtl. reg. o. specialomr.

Vaccinium vitis idaea L. — Skogar, hedar. — Samtl. reg. o. specialomr.

V. uliginosum L. — Skogar, myrar. — Samtl. reg. o. specialomr.

V. myrtillus L. — Skogar, hedar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — var. *epruinosum* Asch. & Magn. Flerst.!

Calluna vulgaris (L.) Hull. — Skogar, hedar, berg. — Samtl. reg., men sälls. i reg. alp. — Samtl. specialomr. — Varierar någon gång med vita blommor.

DIAPENSIACEAE.

Diapensia lapponica L. — Berg, hedar. — Reg. alp. o. subalp. — F. Allm. i samtl. specialomr. med högre fjäll, dock täml. sälls. i de västra Frostviksfjäl-len. Ej antecknad från Ström, Mörsil, Mattmar, Myssjö, Berg, Klöv-sjö. — Individ med fyllda blommor ha anträffats på Sylarna av fröken A. Fogelberg!

PRIMULACEAE.

Primula veris (L.) Huds. — Ängar, ängsbackar, kulturspridd till åkrar o. kring gårdar. — Reg. silv. — Ursprunglig. S. Lit: Halåsen!; Frösön: allm. på

själva ön!; Östersund: Odensala!; Brunflo: slutningarna mot Storsjön allm. från Odensalagränsen till Locknegränsen!; Lockne: Ängsta!; Änge! i en björklund nv om kyrkan!; Vålebacken!; Marieby: Fugelsta!; Sunne: Andersön!; Dignäs (O). — *U.* Lockne: Börön!; Brunflo: Hästön vid Singsjön!; Sundsjö: Mjösjö, Fjällsta, Stamnäs, Tavnäs (Öld). — Förvildad. Kall: Kolåsen i en äng (Wd), kyrkbyn!; Ström: Hillsand (O); Laxsjö: kring kyrkan!; Hammerdal: Mo (On), Sikås, Håxåsen (O); Lit: Handog i åkrar!; Ås: kring kyrkan o. vid Ösa!; Kyrkås: Bringåsen!; Östersund: Björkbacka o. Änge i åkrar!; Sunne: Månsåsen å gårdsplaner!; Marby: Gärdsta (Bm)!; Oviken: vid skolan (Bm); Hackås: Billsta å gårdsplaner!; Berg: Tossåsen i åkrar!; Hoverberg!; Vigge!; Stugun: Mårdsjön (O), Stugubyn vid en fåbod till skogs (Å); Ragunda: prästbordet (O); Fors: Bispgården!; Hällesjö: Gastsjön kring gårdar!; Håsjö: Valla i åkrar o. vallar!; Revsund: Grinnäs (Z), Gällö o. Stavre i åkrar! — Som spontan nordgräs i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 98.

P. farinosa L. — Kalkkärr kalkängar. — Reg. silv. — *S.* Hammerdal: Håxåsen (O)!, Bye (On); Lit: Åsmundgård!; Rödön, Ås, Frösön, Östersund, Brunflo, Marieby, Sunne, Norderön, Oviken, Hackås, Näs: flerst.!; Kyrkås: Kläppe (O); Marby: Gärdsta!; Myssjö: Västnor!, Hallom!; Berg: Bergsbyn!, Svensta!, Galhammar!, Tossåsen (Bm); Åsarna: Skalångarna (Br), Åsanforsen! — *U.* Fors: ängar vid Järån mitt emot Annedal!; Lit: Lillsjöhögen!; Nyhem: Mellsjöns str. nedanför jvstn!; Bräcke: Långtjärn (O)!; Sundsjö: Fanbyn, Björsjö (Öld); Hackås: mellan jvstn o. Näcksta!, Rogsta!; Revsund: Gällö!, Grinnäs!, Pilgrimstad! mellan Mälgåsen o. Stavre!; Klövsjö: vid vägen genom Skalet (En); Råtan: kyrkbyn (O o. En).

P. scotica Hook. — Fjällängar. — Reg. subalp.? — *F.* Åre: Åreskutan (O. Köhler!), Mörvikshummeln (At). — Enligt Carl G. Alm skulle exemplar härifrån endast vara en fjällform av *P. farinosa*.

P. strieta Horn. — Kalkkärr, kalkängar, str. — Samtl. reg. — *F.* Kall: udde i v. Kallsjön (B), Gråsjön (Wd), Rör o. Lågsjöskutan (O) kyrkbyn!; Åre o. Undersåker: flerst.! — *S.* Ström: Näset (O); Hammerdal: Bye Mo (On); Lit: Halåsen, Hökbäck (O); Kall: Bonäset (Bm); Undersåker: Ristafallet (E)!; Alsen: Kösta, Värmon (O); Rödön: Vike!, Ytterån (O); Ås, Frösön, Östersund, Brunflo, Norderön: flerst.!; Marieby (Rh); Sunne: Dignäs!, Orrviken (B)!, Vällviken (Bm), Stackris! o. flerst.!; Hallen: Höla (O); Marby: Gärdsta!; Oviken: Rörösjön (Bm), Dillne, Side (O); Berg: Bergsviken (O)! — *U.* Hammerdal: Viken (O); Stugun: Lillviken (At); Ragunda: Dövikén (O); Nyhem: Dockmyr!; Bräcke: Långtjärn (O)!; Hackås: Lillån vid Näckten (O)!

Androsace septentrionalis L. — Sandåsar. — Reg. silv. — *U.* Fors: på Indalsälvens str. vid Järåns utlopp ymnigt (L. Strindberg)! — Som spontan nordgräs i Jämtland. — År 1935 anlades på grund av kraftstationsbygget vid Stadsforsen flera nya vägar inom trakten, av vilka den från Bispgården till Annedal drogs igenom den grusås, där *Androsace* förekommer, varvid en betydlig del av lokalen förstördes. — Andra karaktärsväxter på grusåsen äro *Potentilla argentea* o. *Viscaria vulgaris*.

Lysimachia vulgaris L. — Endast känd från Strånäset i Stugun (S)!. Ej sedd i senare tid.

Naumburgia thyrsoflora (L.) Rechb. — Sjö-, älv- o. åstr. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Jormvattnet sv. om Jormliens by (Vrd); Hotagen: Valsjön!, St. Bakvattnet!; Kall: Vukumanån!, Anjan!, Hustjärn vid Konäs!; Åre: Åreskutan

(Hn), avser väl älvstr. vid Årebyn!; Undersåker: Fångvålen (F); Klövsjö: Klövsjöns str.! — *S. o. U.* Samtl. specialomr. utom Norderön. — Karta 99.

Trientalis europaea L. — Skogar, i fjällen ängar, hedar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — *f. rosea* Neum. Ej sälls. isynnerhet i reg. alp. o. subalp!

Anagallis arvensis L. — Frösön vid Östberget 1887 (O); Östersund: tullhuset 1930!

GENTIANACEAE.

Gentiana nivalis L. — Torra backar, hedar. — Samtl. reg. — *F. o. S.* Samtl. specialomr. — *U.* Ström: Lövberga (Wd); Hammerdal: Solberg (Wd), Viken (O)!; Borgvattnet: Borgsjö!, Skyttmon!; Stugun: Fiskviken (Å), Mårdsjön (O); Ragunda: Selsviken!, Köttsjön (O), flerst. på strandbrinkarna vid Indalsälven samt vid Hammarstrand o. Kullsta!; Fors: flerst på backarna vid älven (L. Strindberg); Hällesjö: kyrkbyn!, Storåsen (Bm), Mjösjö (O); Håsjö: flerst.!; Bräcke: Sösjö (Bm), vid vägen till Bensjö (J); Brunflo: Hästön!; Sundsjö : Björ-sjö (Bm), Marsättsbodarna!, Boggsjö, Fjällsta (Öld); Hackås: Holmsveden!; Revsund: Gällö!; Klövsjö: flerst.! — Varierar någon gång med vita blommor. — Karta 100.

G. tenella Rottb. — Hedar. — Reg. subalp.? — *F.* Hotagen: Munsfjället (Wd).

G. campestris L. — Skogsängar, ängsbackar, betesmarker. — Samtl. reg. — *F.* Kall: Ytteräng (O)!, Kolåsen!, Konäs!, Sölvsved!; Åre: Enafors (Sm), Duved (Bm)!, Mullfjället (Murbeck)!, Åreskutan (Murbeck)!, nedanför Röd-kullen!, Årebyn!, Kläppel, Mörvikshummeln!, Totthummeln!, Renfjället (W)!; Undersåker: Edsåsen (J); Mörsil: Sällsjö! — *S.* Samtl. specialomr. utom Alanaäs. — *U.* Borgvattnet: Skyttmon!; Låt: Lillsjöhögen!; Stugun: Mårdsjön!, Brynsegård (Å), Näverede!, mellan Bomsund o. Stuguforsen!, Strömsnäs!, Fred-rikslund!; Ragunda: Hammaren (F), Kullsta!, Kånkback!, Gisselgård (Bv)!, Böle!, Selsviken!; Fors: Järåns utlopp!, Bispgården!, Långsjönäset (H. W)!; Hällesjö: Albacken!, Sörbygden!, kyrkbyn!, Storåsen (Bm); Håsjö: Övsjö!; Bräcke: Bröckling!, Bodsjön!; Sundsjö: Mjösjö!, Övre Gestlingen!, Tavnäs!, Fanbyn, Holmsjö samt flerst. (Öld); Lockne: anhaltsstn!, Hållsta!, Rossbol!; Hackås: Stensjön!, Rogsta!, Dödrel!, Lillå!; Revsund: Pilgrimstad!, Grimnäs!, Målgåsen!, Ammerön!; Klövsjö: Blyberget!; Råtan: Röjan flerst.! — *var. suecica* Froel. Sälls. i *F.*, t. allm. vid Storsjön o. spridd i *U.* — *var. islandica* Murb. Den enda i reg. alp. iakttagna formen, t. allm. i s. Storsjötr., t. sälls. i *U.* — *var. germanica* Froel. Utbredning ungefär som *var. suecica*. — Varierar dessutom, isynnerhet *var. islandica*, dels med rent vita blommor, dels med blommor i allehanda färgnyanser mellan rött, vitt o. blått. — Karta 101.

G. amarella L. — Ängar, ängsbackar, betesmarker, även gärna på gårdsplaner o. vid vägkanter. — Samtl. reg. men sälls. i reg. alp. o. subalp. — *F.* Frostviken: Fågelberget!; Hotagen: Bågavattnet!; Offerdal: Rönnön!; Kall: Sundet!, Konäs!, Huså!; Åre: Rundhögen!, Skalslugan (Murbeck)!, Medstugan (Br)!, mellan Tännforsen o. Staa (Sr), Enafors (Sm)!, Handöl (Eat)!, Ånn!, Duved, Mullfjället, Åreskutan (Murbeck)!, Hästfjället!, Bodsjöedet!, Gevsjön (Sj)!; Mörsil: Sällsjö! — *S. o. U.* Samtl. specialomr. — *f. pyramidalis* Willd. Flerst. på fet jord! — *f. pallida*. Växt o. blommor av gulvit färg. Rödön:

Dvärsatt på älvbrinken!; Sundsjö: Björsjö!; Ragunda: Överammer!, Kånkback! — var. *lingulata* (C. A. Ag.). T. jämnt spridd med någon lokalanhopning i Storsjötr. Går upp till nedre reg. alp. Någon gång med vita blommor! — var. *alpestris* Fl. Behm in sched. — *Humilis, crassa, densiramosa, internodiis brevibus, forma foliorum inter var. lingulatam et var. axillarem media, G. campestris* var. *islandicae respondens*. — Förekommer flerst., allmännast i Storsjötr. — var. *axillaris* (F. W. Schm.). Utbredn. som var. *lingulata*, men ej anträffad ovan barrskogsgränsen. — Karta 102.

Jag vill här med några ord motivera, varför jag degraderat *G. campestris*, o. *G. amarellas* säsongformer till varieteter.

Professor Sv. Murbeck har i Österr. Bot. Zeitschrift 1898 nr. 2 o. 3 framhållit, hurusom det beträffande säsongdimorfa arter (*Alectorolophus*-, *Euphrasia*- o. *Gentiana*-arter) visat sig, att medan de i trakter med relativt lång vegetationsperiod uppträda tydligt differentierade i en försommar- o. en sensommarform, de i trakter med kort vegetationsperiod såsom i nordliga Skandinavien och i högfjällen ej förete en sådan differentiering, åtminstone ej utpräglad, utan där uppträda under en mer eller mindre indifferent och intermediär typ. Så är av allt att döma förhållandet i Jämtland med de omnämnda *Gentiana*-arterna. De jämtländska säsongformerna äro icke klart utdifferentierade, utan bilda en sammanhängande serie former, som utan gräns övergå i varandra. Bäst utpräglade synas emellertid de tidigast blommande individen av försommarformerna vara. Längre fram på sommaren utgöres det till *campestris* hörande materialet dels av föga typisk *suecica*, dels av *islandica*, dels av former av denna, vilka genom otaliga mellanformer förbindas med en dåligt utpräglad *germanica*. På liknande sätt övergå *G. amarellas* säsongformer i varandra med *alpestris*-typen som förmedlande länk. Förhållandet mellan dessa »underarter» är säkerligen tämligen enahanda i hela Skandinavien. Beträffande exv. Uppland yttrar Erik Almquist (Upplands vegetation och flora, sid. 579 o. 580) »underarterna *suecica* Froel. och *germanica* Froel. äro här myck. dåligt skilda» samt under *G. amarella* subsp. *axillaris* »Ej alltid väl skild från *ling.*»

G. amarella (var. *axillaris*) × *campestris* (var. *islandica*). — Undersåker: Hålland!; Hammerdal: (H. R.!); Häggenäs: Kougsta!; Ås: Kännåsen!, Ösa!; Frösön: Rannåsen!, Frösön vid Ängel!; Östersund: Lillänge!, Karlslund!; Brunflo: Ope!, Torvalla!

G. uliginosa Willd. — Sandiga strandängar o. strandbrinkar. — Reg. silv. — U. Ragunda: Hammarstrand på s. sidan av Indalsälven nedanför Hedvigslund (F)!, på strandbrinkarna längs älven från bron ned mot Kånkback!, ängar mellan landsvägen o. Kullsta! — Nordgräns i Jämtland och Medelpad.

I B. N. 1935 sid. 27 nämnde jag, att uppgiften om *G. uliginosas* förekomst inom landskapet berodde på felbestämning. De exemplar, som legat till grund för uppgiften, och vilka finnas såväl i Riksmuseets herbarium som i andra samlingar, tillhöra nämligen *G. amarella* var. *axillaris* samt ha insamlats i Östersunds-trakten o. Brunflo av dr E. Warodell. Med anledning av detta mitt meddelande erhöj jag från lektor A. Frisendahl några verkliga *G. uliginosa*-individer, insamlade av honom redan 1913 å den ovan först nämnda lokalen. Vid mitt besök på platsen hösten 1936 konstaterades, att arten fanns kvar, och att den även växte på de övriga anförda ställena.

Menyanthes trifoliata L. — Kärr, tjärnar, åar, bäckar. — Samtl. reg. o. allm. i samtl. specialomr.

CONVOLVULACEAE.

Cuscuta europaea L. — Oviken: Side på nässlor (O).

C. trifolii Bab. — Brunflo: vid lantbruksskolan på en yta av några kvadrat-famnar (O).

C. epilinum Weihe. — Berg: Galhammar, Vigge (Bm); Ragunda: Kånk-back i linåker 1883 (Sh).

C. australis R. Br. — Östersund i en handelsträdgård, huvudsakligen på astrar 1934!

Convolvulus sepium L. — Frösön: Frösön vid Hornsberg på utfyllning vid str. 1930—1931!; Östersund: sopgroden i Odensala 1932!.

POLEMONIACEAE.

Polemonium coeruleum L. — Ursprunglig i stenrös, snår, ängsbackar. Ofta inplanterad i trädgårdar o. därifrån spridande sig till omgivningen. — Reg. silv. — F. Kall: kyrkbyn!; Åre: Enafors (Ögn), Täljstensberget (Sj), Snasa-högen (LS), Duved!, Åreskutan (Hn); Sunne: Fjällsågen (Bm). — S. o. U. Samtl. specialomr. utom Gillhov. I Storsjötr. mkt allm.! — Varierar någon gång med vita blommor. — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 103.

BORAGINACEAE.

Lappula echinata Gil. — Rödön: Krokomb i jvspåren 1930!; Ås: avstjälp-ningsplatsen vid Åskott 1930!; Östersund: bangården samt banvallen vid Minnesgårde 1929—1935!

L. deflexa (Wg) Garcke. — Bergrötter, rasmrk samt hyllor o. avsatser i sydberg. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Mittälvlän, Leipikvattnet (Lf), Riksröset 197 (Norrn.) o. branterna ö. därom!, n. om Kvarnbergsvatt-net, Vågen (On), Portfjället (Hn), Vallåns raviner!, Medberget (Hgn), Karl-berget, Fågelberget (S); Ström: Torrberg (Hgn); Hotagen: Grubbjället (O); Laxsjö: Tjärnfjället (O)! — S. Alanäs: Kalkberget (O); Laxsjö: Laxviksberget!; Föllinge: Sörberget (AB)!, Skärvångsberget!, Sandberget!; Offerdal: Riseberget (O o. Sn), Gölöklappen (Sn); Alsen: Glösa!, Bräckeberget (Sn), Rödeberget (O o. Bm); Frösön: Frösön vid Östberget (O)!; Oviken: Bilsåsberget (O). — U. Stugun: Stuguberget (Bm)!; Ragunda: Stadsberget (At)!, Liberget (At), Deger-berget!, Krovågsberget (O)!, Prästberget, Kullstaberget (O)!, Middagsberget (F), på ett berg 1 km s. om Prästberget (Gr). — Karta 104.

† *Asperugo procumbens* L. — Trädgårdar, tomter, ruderatplatser. — Reg. silv. — F. Åre: Åreskutan (Hn)? — S. Hamnerdal: Bye (On); Undersåker: Nyland (Z); Ås: Åskott!; Frösön: Frösön vid lågret (W)!, Hornsberg!; Östersund: Odensala (O)!, hamnområdet!, Hov!, Solliden!; Norderön: Norderön vid Önsta (Bm); Oviken: Eltnäset, Övergärde (Bm), Joxåsen (Ar); Näs: Gäle (Bm). — U. Ragunda: kyrkslätten (F).

† *Symphytum asperum* × *officinale*. (*S. uplandicum* Nym.). — Frösön: Frösön vid Rise!; Näs: Kloxåsen!; Hamnerdal: Bye (I. Petersén!); Ragunda: för-vildad i en trädgård i Hammarstrand (Gr).

Borago officinalis L. — Östersund: artillerikasern 1914 (Sn); Ragunda: Hammaren (Sh).

Anchusa officinalis L. — Hammerdal: kyrkogården (On); Undersåker: Rista (Ar); Östersund 1884 (O), Ånge (Sgbl).

Lycopsis arvensis L. — Östersund: banvallen vid Minnesgårde 1929!, bangården 1934!; Bräcke (Sbg!).

Myosotis scorpioides L. — Bäckar, str., diken. — Reg. silv. — F. Hotagen: Valsjöbyn!; Kall: Kallsjöns str.!, Konäs!; Åre: Storlien (J)!, Bodsjöedet, Forsa (Bm), Ånn!, Duved! — S. Samtl. specialomr. — U. Alanäs o. Ström: flerst.!, Hammerdal: Viken (O), Fyrås!; Stugun: flerst.!, Ragunda: Selsviken!, Stadsberget!, Kullstaberget (O)!, Middagsberget (Gr), Hammaren o. Hökberget (F); Fors: Utanede!; Hällesjö: kyrkbyn (O)!, Ösjö (O); Håsjö: Singsjöns str.!, Nyhem: Ramsjö!; Bräcke: kyrkbyn!; Brunflo: Bölesjön (O)!, Sundsjö: Övre Gestlingen!, Mjösjö, Fanbyn (Öld); Lockne: Hållstal; Hackås: Stensjön!; Revsund: kyrkbyn!, Döiken!; Klövsjö: Blybergsmynen!, Staberget!, allm. (En); Råtan: Långsille (En). — *M. serotina* Hülph. — Torde endast vara en höstform av föregående. Jag har följt *M. scorpioides* under hela vegetationsperioden på flera lokaler och funnit, att vad som på sommaren är *M. scorpioides* på hösten förändras till *M. serotina*.

M. caespitosa C. F. Sch. — Sjö- o. älvstr. — Reg. silv. — F. Kall: Kallsjöns str.!, Åre: älvstr.!, Mörsil: Sällsjö!; Klövsjö: Klövsjöns str.!, — S. Flerst. på Storsjöns o. Indalsälvens str.!, Dessutom : Ström: Näsvisken!, Russfjärden (Jsn); Hammerdal: Mol; Lit: Långans o. Hårkans str.!, Mattmar: Kvarnån!; Näskott: Smedsätjärn!; Östersund: flerst.!, Brunflo o. Lockne: flerst.!, Näs: Näckten!; Berg: Svenstaån!; Åsarna: Brånan (Bm); Klövsjö: Klövsjön! — U. Borgvattnet: Ammerån!; Hammerdal: Forsvattnet!, Fänriksfjärden!, Solbergsvattnet!, på Indalsälvens str. från Lit till Medelpadsgränsen; Ragunda: Ammeråns o. Halåns str.!, Fors: Järån!; Hällesjö: mångenst. på sjö- o. åstr.!, Håsjö: Singsjön!, Balsjön!, Kvarnån (Gr)!, Sundsjö: Sundsjön!, Revsundsån!; Revsund: flerst. på sjöstr.!, Lockne: Haxäng! — var. *borealis* O. Westerl. Flerst. på dystr.!

M. silvatica Hoffm. — Skogar, ängar, bäckdalar. — Samtl. reg. o. specialomr., mindre allm. i s. delen av området. — f. *lactea* Boenn. o. f. *rupicola* Fr. (f. *alpestris* Schm.?). Flerst. — Karta 105.

M. arvensis (L.) Hill. — Säkerligen ursprunglig i barrskogar som f. *silvestris*. För övrigt kulturspridd till åkrar, hagar, vallar, vägkanter. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — f. *silvestris* Fr. Flerst.!

M. collina Hoffm. — Backar. — Reg. silv. — S. Offerdal: Utgård (Bm); Ås (Bm); Frösön: Frösön vid Östberget (O o. Bm); Sunne: Orrviken (H. R!); Näs: Gäle (Bm). — Nordgräns i Jämtland?

M. mierantha Pall. — Troligen ursprunglig i sydberg, kulturspridd till trädgårdar o. banvallar. — Reg. silv. — S. Näskott: Ytterån (Bm); Östersund: gamla kyrkogården!; Sunne: prästgården (Bm); Oviken flerst. (Bm). — U. Ragunda: Präst- o. Kullstabergets sydbranter (F); Nyhem: banvallen vid jvstn!; Bräcke på banvallen mellan Kvarnbäcken o. Bodsjöns banvaktstuga!

† *Lithospermum arvense* L. — Åkrar, trädgårdar, banvallar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Bye (On); Mörsil: Ocke (Ar); Frösön: Fillsta (O)!, Frösön vid Valla o. Ånge i potatisåkrar!; Östersund: Hov i trädgård!, Solliden på utkasthögl, bangården!; Brunflo: Torvalla i åkrar!, Optand på banvallen!, Backen i åkrar!; Lockne: Ångsta i åkrar!; Marieby: Bye o. Överbryn i åkrar!; Sunne:

Fanbyn i åkrar!; Oviken: Rörön (Bm); Hackås: Kårgårde i åkrar!; Berg (Ar). — *U. Ragunda*: Kullsta (F); Bräcke: bangården!; Rätan: Rätansbyn (En).
Echium vulgare L. — Ås: Åskott 1930, 1932!; Östersund (Br o. W!) Oden-sala (O); Ragunda: Gisselgård (Sh); Hällesjö: Storåsen (Bm); Sundsjö (S); Revsund (S).

LABIATAE.

Ajuga pyramidalis L. — Skogsängar sydbackar. — Samtl. reg. — *F. Frost-viken*: Raudek, Vallån, Balter (Lf), Jormliklumpen (Lf)!, Goskarvardo!, N. Blåsjön vid Nordälven, Tvärliklumpen, Säterklumpen, Björnberget, Buona, Siljeskjorken, riksröset 197 (Norrm.), Karlberget (O o. Jsn), Fågelberget (Gs)!, Hotagen: Höberg (Hgn); Laxsjö: Stakafjället (AB), Ö. Tjännåfjället (O)!, backarna vid fäb. nedom detsamma!; Offerdal: Oldklumpen (AB)!, backarna mellan Rönnön o. Rönnösjön!; Kall: Lillanjeskutan reg. alp., Baksjönåset!, Konäs!, Suljätten!; Åre: Skurudalsporten (AB), Enafors (Sm), Duved!, Mullfjället (Z)!, Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln reg. subalp., Lien, Brattland, Viken, mellan Åre o. Tegefors (AB), Rännberg!, Hästfjället!; Undersåker: Middagsvalen reg. subalp., Edsåsen! — *S. Offerdal*: Edel, Bäckén!, Bångåsen!, Ånge, Berge (AB)!, Kriken, Rise (O)!, Gölökläppen (Sn), Riseberget!, Tulleråsen!, Västerberg!; Undersåker: Hålland, Nyland, Hårsta (AB)!, Rista!, Grimstad!, Stamgårde!, Romo!, banvallen vid jvstn!; Alsen: Bleckåsen!, Östbacken!, Kougstal, Viken!, Kösta!, Vången!, Berge (Z), kyrkbyn (AB), Rödeberget (O)!, Mörsil: Äggen!; Aspås: branterna mot Indalsälven!; Näskott: Nordannålden (O)!, Rödön: Vike!, Rödösundet!; Ås: Kånkbacken (O), Nivsåsen!, Tång!; Frösön: Torråsen!, Frösön vid Östberget!, Mällby!, Hov!, mellan kyrkan o. Vallal!, Ängel, Långåker!; Oviken: Botåsen (AB). — *U. Ragunda* (AB). — Karta 106.

Scutellaria galericulata L. — Sjö-, älv- o. bäckstr. — Reg. silv. — *F. Frost-viken*: Sjulsåsen (O); Kall: Konäs!; Åre: Åresjön (Bm), Bodsjöedet (O). — *S. Alanäs*: Flåsjöns str.!; Laxsjö: öar i Laxsjön!; Gåxsjö: Gåxsjöns str., vid vägen till Lomåsen (On); Hammerdal: Sikås (O)!, Hammerdalssjöns str.!; Lit: Föllingekrogen (Bm), Sörehammar!; Offerdal: Berge (O), Näversjön, Damslätt (Bm); Undersåker: Hålland vid älvstr.!; Alsen: Berge (Z); Mattmar: Kvarnån!, Nygård!, Ytterockel!; Näskott: Faxån!; Östersund: Lillsjön!; Oviken: Rörösjön, Västnor (Bm); Näs: Månstaån! — *U. Alanäs* o. Ström: flerst.; Borgvattnet: Borgsjön!, Skyttmon!, Ammerån!, Flyforsen!; Lit: Lillsjöhögen!, Kråksjön!, Stugusjön!; Stugun, Ragunda, Fors, Hällesjö, Håsjö, Nyhem: flerst.!; Bräcke: Bodsjön!; Sundsjö, Hackås, Revsund: flerst.!; Rätan: Rätansjön (Br), Hortesån (Fk), Röjan! — Karta 107.

† *Glechoma hederacea* L. — Ängsbackar, åkerrenar, vägkanter, banvallar. — Reg. silv. — *S. Ström*: Strömsund!; Hammerdal: Sikås!, Mo (O o. On); Lit: Klösta o. Söre på banvallen!, Sandbäcken vid Prigård!; Undersåker: Hålland (O) vid jvstn!; Alsen: Värmon!, Kösta!, Trångsviken!; Näskott: Nålden!; Ås: Sem (O), Tång!, Ösal; Frösön, Östersund, Brunflo: flerst.!; Lockne: Ångstal, vid kyrkan!; Marieby, Norderön, Oviken: flerst.!; Hackås: strandvallar vid Gilstad! — *U. Ström*: Stamsele!; Hammderdal: Viken!; Stugun: Fredrikslund!, Stugubyn!; Ragunda: Krokvåg!, Pålgård!, Hammarstrand!, Fangård (O); Fors: Bispgården!, Byn!, Utanede!; Hällesjö: Hårdgård!, Karlsgård!; Håsjö: Vallal!; Bräcke: kyrkbyn (O), jvsamhället!, Hemsjö!; Brunflo: Svedjel!; Sundsjö: Fanbyn, Stamnäs (Öld); Revsund: Gällö!, Öpnel, Stavrel, Förberg!

† *Dracocephalum thymiflorum* L. — Åkrar, grusåsar. — Reg. silv. — S. Undersåker: Ristafallet (E), Åkroken på nyodling 1882—83 (O); Frösön: Rannåsen 1884 (O), Frösön: vid Vallsundet, sedd första gången 1882 ymnigt (O). Vid ett grustag strax ovanför har den sedan bibehållit sig under alla årl, Vagled 1883 (O). — U. Ragunda: Torsgård, Dövik, Strand, Gevåg 1887 (O), å den sistnämnda lokalen ännu fortlevande i de sandiga åkrarna o. vid vägkanterna!, »Ragunda» 1912 (H. U.), Överammer i rågåker (Å); Fors: vid nya avtagsvägen till Annedal 1937!; Hällesjö: Mjösjö bland timotej 1885 (O).

D. parviflorum Nutt. — Östersund: bangården 1929, 1931!

Prunella vulgaris L. — Skogs- o. ängsmark, backar, bergsbranter, även betesmarker, vägkanter. — Samtl. reg. o. specialomr. — var. *parviflora* Poir. Hammerdal: myr nära jvstn!; Alsen: Trångsviken!; Ås: Kännåsen!

Galeopsis tetrahit L. — Kanske ursprunglig i sydberg samt å str., annars kulturspridd till åkrar, gårdar, fåbodrar. — Reg. silv. — Samtl. specialomr., men sällsyntare än efterföljande.

G. bifida Boenn. — Ursprunglig i sydberg, kulturspridd som föregående. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

† *G. speciosa* Mill. — Åkrar. — Reg. silv. — Samtl. specialomr.

G. ladanum L. — Alsen: banvallen vid Trångsviken 1927!; Östersund: på en vretlott 1883 samt på jvbanken vid Karlsvik (O), jvmr. 1912 (G. Öhrstedt!).

† *Lamium album* L. — Gårdstomter, ruderatplatser. — Reg. silv. — S. Östersund: på en gårdstomt vid Grängsgatan (O o. Sn) samt i gräsmattor i närheten!; Ås: Täng på banvallen! — U. Ragunda: Ammers by på flera ställen på gårdstomter!; Håsjö: Valla (Wd).

† *L. purpureum* L. — Åkrar, trädgårdar. — Reg. silv. — Allm. i samtl. specialomr. — Varierar någon gång med vita blommor.

† *L. hybridum* L. — Åkrar. — Reg. silv. — S. Östersund: utfyllning vid hamnen!, åkrar vid Brunflovägen!, Hushållningssällskapets trädgård!; Ås: Täng!

† *L. intermedium* Fr. — Åkrar. — Reg. silv. — S. Rödön: Silje (Bm); Ås: Täng!, Sörbyn!; Östersund: flerst.!; Frösön: Frösön vid Änge!, Rosenhill!; Sunne: Orrviken (Bm); Norderön: Norderön vid Önsta (Bm), Ålsta!; Hallen: Iffelnäs (Bm); Marby: Möckelåsen (Bm); Oviken: Västnor (Bm); Hackås: Billsta!; Näs: flerst. (O o. Bm); Berg (O). — U. Råtan: vid militiebostället (En).

† *L. amplexicaule* L. — Åkrar. — Reg. silv. — Samtl. specialomr.

Leonurus cardiaca L. — Berg: kyrkbyn såsom ogräs i en trädgård 1890 (O).

Stachys silvaticus L. — Bergrötter, bäckdalar, rasmak, strandsnår. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: mångenst. i sydbergen o. bäckdalarna isynnerhet i v. delen!; Ström: Storklumpen, Torrberg (Hgn); Hotagen: Höberg (Hgn); Laxsjö: Stakafjället, Ö. Tjärnfjället (O)!, V. Tjärnfjället (Hgn)!, Lakavattsberget (Hgn); Offerdal: Oldklumpen (Hgn)!, Kall: Stordalen (B)!, Kjöländ (Hg), Killingskalberget (Fn); Åre: mellan Storlien o. Enafors (O), Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln reg. subalp.! — S. Ström: Skalsberget (O)!, Offerdal: Riseberget!, Västerberget!; Frösön: Frösön vid Östberget (O)!, Storsjöstr. nedanför Mjälle!; Berg: Hoverberget (Bm). — U. Ragunda: Stadsberget!, Kullstaberget (O)!, Prästberget (O)!, raviner nedanför Känkback!; Brunflo: vid en bäck nedanför Svedjeberget! — Karta 108.

S. palustris L. — Troligen ursprunglig på str., kulturspridd till åkrar o. banvallar. — Reg. silv. — F. Åre Bunnerviken i åkrar (Sm), Enafors,

Årebyn (O). — S. Alanäs: Gubbhögen i trädgårdsland!; Ström: Näs vikens str., Risselås (O); Lit (O); Offerdal: Rise (Bm); Undersåker: Rista, Hålland (Ar) på älvstr.; Näskott: åkrar vid kyrkan!; Kyrkås: Kläppe (O); Östersund: Odensala på Storsjöstr.; Brunflo: Torvalla—Ope på Storsjöstr.; Optand i åkrar!; Sunne: Andersön på Storsjöstr. (Bm); Norderön: Norderön vid Västane (Bm), Önsta o. Ålsta på str.; Marby: Myckelåsen (Bm); Oviken: Sölvbacken (Bm); Hackås: Billsta (Bm); Näs: Gåle (Bm), Grönviken i åkrar! — U. Hammerdal: Sävselet på str. av Forsvattnet!; Ragunda: Gevåg!, Hammaren (F)!, Kånkback!; Fors: banvall v. om Bispgården (Eat), vanlig (Sh); Hällesjö (O); Sundsjö: Mjösjö (Öld!); Bräcke: jvsamhället flerst.; Revsund: banvallen vid Pilgrimstad!, Gällö; Råtan: Söderhögens by (Br).

Satureja acinos (L.) Scheele. — Höllar o. grusmark i sydberg, någon gång på banvallar. — Reg. silv. — S. Frösön (AB); Östersund: Odensala (O); Brunflo: Ope (O) på banvallen! — U. Stugun: Stuguberget (O o. AB); Ragunda: Stadsberget (O)!, Krokavågsberget (O)!, Ammerberget, Gevåg (O), Kullstaberget (F). — Som spontan nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

Origanum vulgare L. — Rasmark i sydberg. — Reg. silv. — F. Frostviken: Karlberget (Bm), Fågelberget (S)! — Nordgräns i Jämtland.

Thymus serpyllum L. — Östersund: Odensala på en äng 1880—83 (O); Norderön: Norderön vid Västane (Bm).

† **T. chamaedrys** Fr. — Ängsbackar, betesmarker, banvallar. — Reg. silv. — S. Ås: Gårde på en backe mellan jvgn o. Storsjön!; Frösön: Knytta, Rannåsen (O), Frösön på ängsslutningarna mot Storsjön nära Framnäs (Lm), vid lägret å ängsbackar nedanför flygverkstaden!; Östersund: österut (W), banvallen ovan Göviken!; Brunflo: mellan Opebacken o. Optand på banvallen! — U. Sundsjö: Stamnäs (Öld!).

Mentha longifolia (L.) Huds. × *rotundifolia* L. — Östersund: sopgroppen i Odensala sedan 1932!, Änge å avskrädeshöj 1935—1937!

† **M. arvensis** L. — Åkrar, banvallar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mol, Sikås (On!); Häggenås: banvallen mellan Gulåstjärn o. Starktjärn!; Lit: Pristgård vid Sandbacken!; Frösön: Frösön vid Valla i åkrar!; Östersund: Minnesgårde!, Hov!; Brunflo: Änge! — U. Ragunda: Hammaren (Sh); Råtan: Brattfors!

M. lapponica Wg. — Sjö- o. älvstr. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jormsjön!, Håkafot (Jsn), Fågelsjön!; Hotagen: Valsjön!; Offerdal: Rönnösjön!; Kall: Kallsjöns str. flerst.; Åre: mellan Ren- o. Mulfjällen samt vid Åresjön (Z); Undersåker: Ottsjön!; Oviken o. Berg: flerst. vid Ljungan!; Klövsjö: Länäs-sjön! — S. o. U. Vid alla sjöar o. älvar, isynnerhet allm. å Storsjöns o. Indals-älvens str.!

† **M. austriaca** Jacq. — Åkrar. — Reg. silv. — S. Östersund: Minnesgårde! — U. Stugun: i åkrar (H. U.), Stugubyn i trädgårdsland!; Bräcke: Gårdstjärn!

SOLANACEAE.

Hyoscyamus niger L. — Hammerdal o. Näs (Hn); Ås: Kånkbacken (O); Ragunda: stnssamhället (Sh).

Solanum nigrum L. — Östersund (Sbg!); Ragunda: Munsåker 1884 (O), Hammarstrand nära forsen 1930 (Wd), stnssamhället (Sh).

(*S. tuberosum* L. — Allm. odlad o. tillf. å ruderatplatser.)

(*Lycopersicum esculentum* Mill. — Flerst. odlad o. tillf. å ruderatplatser.)

SCROPHULARIACEAE.

Verbascum thapsus L. — Torra backar, bergssluttningar, grustag. — Reg. silv. — S. Offerdal: Almåsaberget (O); Alsen: Värmon (O)!; Rödön: Krokomb (O), vid kyrkan!; Frösön, Brunflo, Norderön, Sunne: flerst.!; Oviken: Fjösåsen, Älven (Bm); Näs: flerst. på kalkklipporna!; Berg: Hoverberg (Z). — U. Stugun: Stuguberget (O)!, Hornsjöberget (O); Ragunda: flerst. i sydbergen samt efter landsvägen vid Ammer o. Gevåg!; Fors: Bispgården!; Hällesjö: Hucksjöåsen (Bm), landsvägen mellan Sörbygden o. Holm (Wd); Nyhem: Kleven!; Bräcke (O); Revsund: Förbergl, nära Pilgrimstad (Ögn), Grinnäs!, Mälgåsen! — Inlandsnordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 109.

Cymbalaria muralis G. M. Sch. — Östersund 1913 (G. Öhrstedt!).

† **Linaria vulgaris** Mill. — Ängsbackar, åkrar, vägkanter, banvallar. — Reg. silv. — F. Kall: Kolåsen (Wd); Åre: Årebyn! — S. Ström (Jsn); Hammerdal: Mo!, Åsen (On); Häggenås o. Lit (O); Undersåker: Järpen!, Änge (Bm); Mattmar: stnssamhället!; Aspås: Gräfte!, Aspåsnäset!; Näskott, Rödön, Ås, Frösön, Östersund, Lockne, Brunflo, Marieby, Sunne, Norderön: flerst.!; Hallen: Iffelnäs (Bm); Oviken: Hällne, Klockarbacken (Bm); Näs: prästgården (Bm), Fåker! — U. Stugun: Strånäset!; Ragunda: Rävänäset!, Hammarstrand!; Fors: Bispgården!, Utanedel!; Håsjö: Vallal; Hällesjö: Albacken!; Bräcke: vid kyrkan (J)!, stnssamhället!, Kvarnbäcken!, Hemsjö!, Dysjön (Eat); Sundsjö: Andsjön!, Landsom, Mjösjö, Holmsjö, Sörviken (Öld); Lockne: Hållsta!; Hackås: Näcksta!, jvstn!; Revsund: Pilgrimstad!, Gällö!, Grinnäs (O)!, Stavre!

† **Chaenorhinum minus** (L.) Lge. — Banvallar. — Reg. silv. — F. o. S. Jvlinjerna Östersund—Storlien, Östersund—Strömsund o. Östersund—Brunflo!; Östersund: str. norrut!; Sunne: prästgården (Bm). — U. Bansträckorna Brunflo—Bräcke, Bräcke—Bispgården!

Scrophularia nodosa L. — Stenig ängsbacke. — Reg. silv. — S. Mattmar: Ytterocke vid Vägvallens fäb. bland stenar o. snår i en sydbacke! — Dessutom tillf. Kall: Kallsedet vid vägskälet till Kolåsen 1930!; Frösön: Frösön (C) vid Mjälle (G. Backman enl. O). — Frånsett en enstaka nordligare lokal, nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

Limosella aquatica L. — Sjöstr. — Reg. silv. — S. Sunne: Skansholmens s. str. alldeles nedanför skansen!; Oviken: Myrviken på Storsjöstr. (S).

(*Veronica longifolia* L. — Ibland odlad o. tillf. förv., varpå uppgifterna i äldre litteratur rörande förekomst i Jämtland bero.)

(*V. spicata* L. — Som föregående. — Hammerdal: Sandviken—Valsta (H. R.!).

V. fruticans Jacq. — Bergssluttningar, moränkullar. — Samtl. reg. — F. Frostviken, Åre o. Undersåker: flerst.!; Hotagen: Munsfjället, Skalfjället (O); Kall: Anjeskutan! Suljätten (At)!

V. alpina L. — Björkängar hedar, sjö- o. bäckstr. — Samtl. reg. — F. T. allm. i de flesta specialomr. Ej antecknad från Ström, Myssjö, Berg o. Klövsjö. — f. *lasiocarpa* Hn. Åre: Snasahögen, Åreskutan (B); Undersåker: Getvalen (Rh). — Varierar dessutom med vita blommor t. ex. på Snasahögen (Ögn) samt med röda t. ex. å Skurudalshöjden!

V. serpyllifolia L. — Troligen ursprunglig å str., annars kulturspridd till åkrar, stigar, gårdar. — Samtl. reg. o. specialomr.

V. humifusa Dicks. (*V. serpyllifolia* L. var. *borealis* Laest.). — Bäckstr., källdrag. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Jormliklumpens so-sluttning till

600 m ö. h. (Na), Raudek reg. alp., Garnbolstie, Jormlifjället (Norrm.); Hotagen: Bågavattnet!; Kall: Hobergl, Kjoland!, Juvelns str. vid Snusbacken (O), Anjeskutan (H. R.); Åre: Åreskutan vid Gustavs gruva (B), Enafors mot Sylarna (H. R.).

† **V. arvensis** L. — Ängsbackar, åkrar, banyvallar. — Reg. silv. — *F.* Hotagen: Rörvattnet (Sn). — *S.* Offerdal: Änge (Bm); Undersåker: banvallen!; Frösön: Frösön vid Östberget (O); Östersund: Odensala!, Karlslund o. Hov!; Brunflo: Ope (O), Änge! — *U.* Ragunda: Mo (O); Fors: Bispgården (*L.* Strindberg); Revsund: Gällö vid jvstn!

V. verna L. — Sandbackar. — Reg. silv. — *U.* Ragunda: Nederammer på sandbacken vid Ammeråbron 1886 (O)! Förekommer här å ett större område tillsammans med *Arenaria serpyllifolia*, *Botrychium lunaria* o. *Pimpinella saxifraga*! — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

V. scutellata L. — Sumpmark, str. diken. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Jormsjöns str., Håkafot, Hetögelns str. (Jsn); Hotagen: Valsjön!; Offerdal: Ytterolden!; Kall: Kallsjöns str., Anjan!, Torrön!, Juveln!; Åre: Enafors, Handöl, Bunnerviken (Sm), Åreskutan (Hn), Åresjön!; Undersåker: Enan!, Vålådalen, Vålåvalen (Sm), Edsåsen!; Hallen: Dalsjön!; Oviken: V. Arådalen (Bm), Torsborg!; Berg: Börtnan!; Klövsjö: Klövsjön!, Skålan! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr. — *f. villosa* Schum. Åre: Åreskutan (B); Bräcke (O). — Varierar med vita blommor. — Karta 110.

V. anagallis L. — Östersund 1874 (W!).

V. beccabunga L. — Bäckar, källdrag, diken. — Reg. silv. — *F.* Åre: Åreskutan (Z), vid kyrkan (Bm), Björnänge! — *S.* Häggenås: Kougsta!; Lit: mellan Kläppe o. Åsmundgård (O); Offerdal: Riseberget!; Undersåker: diken vid jvstn!, Stamgårdel; Alsen: Rödningsberg!, Vången!, Hov!; Mattmar: Kvarnån!, Nygård!; Näskott: Näliden!; Rödön: Öster- o. Västerkälen!, Slätteråsen!; Ås, Kyrkås, Frösön, Östersund, Brunflo: flerst.!; Marieby: Öd!, Öds fab.!; Norderön: Norderön vid kyrkbyn (Bm); Marby: Gärdsta (Bm); Oviken: kyrkbyn!, Kämpedalen!, mellan Myre o. Logården (Bm); Hackås: Billstaån!, Salom!; Näs: Kloxåsen!, Gäle (Bm), Kungsnäs!, Höglunda!, Fåker!, Månsta! — *U.* Stugun: Mårdsjö (O); Hällesjö: Storåsen (Bm); Sundsjö: Fanbyn (Öld); Lockne: Rossbol!, kring hållplatsen!; Revsund: Gällö! — Inlandsnordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

V. chamaedrys L. — Skogar, ängar, även kulturmark. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Föllinge: Vallrun!, Åkersjön!; Offerdal: Rönnön!; Kall: Björkede!, Kolåsen!, Konäs!, Sölvsved!, Staberget!, flerst. i bygden!; Åre: Skaltugan!, Medstugan!, Storlien!, Enafors!, jvbanken o. vägen till Enaforsholm (Sm), Ånn!, Mullfjället (Z)!, mellan Åreälven o. Skutan (Hn), Duved!, Mörvikshummeln!, Totthummeln!, Lien, Flandern (Bm); Undersåker: Edsåsen!; Mörsil: Sällsjö!; Hallen: Höglåkardalen ruderat!; Sunne: Fjällsågen (Bm). — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr.

V. officinalis L. — Skogar, ängsbackar, berg. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Raudek!, Mittilia, Karlberget (Jsn), Jormliklumpen, Medberget (Lf), Fågelberget (Gs)!, riksröset 197!; Ström: Torsfjärden!; Hotagen: Valsjöbyn!, Lockningsberget!, flerst. i bygden!; Föllinge: Vallrun!, Åkersjön!; Laxsjö: Tjärnfjällen!; Offerdal: Oldklumpen (Geete)!, Västsjön!, Frankrike!, Rönnön!; Kall: Kolåsen (Wd)!, Granbergsfallet (Hg), Flandern (Bm), Smedjeviken!, Konäs!, Kallsedet!, Berge! flerst. i bygden!; Åre: Storlien!, Enafors vid vägen till Åsen

o. vägen till Enaforsholm (Sm), Mullfjället (Z)!, Duved (Sr)!, Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln!, Björnänge!; Undersåker: Fångvålen (E), Edsåsen!, Ottsjöby!; Mörsil o. Mattmar: flerst.!; Hallen: Bydalen!, Hovde!, Västerfjäll!; Oviken, Sunne, Myssjö, Berg: flerst.!; Klövsjö: Fåtjaån!, Bräckvallen!, Sångbäcken! — *S. o. U.* Samtl. specialomr. — Varierar någon gång med vita blommor.

† *V. agrestis* L. — Åkrar, trädor. — Reg. silv. — *F.* Hotagen: Valsjöbyn!; Kall: kyrkbyn!; Åre: Årebyn (O)!; Berg: Börtnan! — *S. o. U.* Samtl. specialomr.

V. persica Poir. — Östersund utanför fångelset samt i en trädgård ovanför Myran (O).

V. hederifolia L. — Revsund: banvallen Grinnäs—Stavre 1893 (O).

Digitalis purpurea L. — Åre: på en äng vid vägen till gamla Storlien 1932 (E. von Wolcker).

Melampyrum pratense L. — Skogar, ängsbackar, hedar. — Samtl. reg. o. specialomr. — Varierar mycket i avseende på blomfärgen. Följande former ha iakttagits: *f. albidum* Bl., *f. aureum* Norm., *f. purpureum* Hn, *f. flagrans* Fl. Behm.

M. silvaticum L. — Som föregående. — Samtl. reg. o. specialomr.

Odontites verna (Bell.) Dum. — Östersund: Minnesgårde på banvallen 1929!, gräsmattor i staden 1930!; Revsund: Gällö vid stn 1929!; Ragunda: stnssamhället (Sh).

O. serotina (Lam.) Rchb. — Ås: Åskott!; Östersund: Odensala (O).

Euphrasia rostkowiana Hayne. — Ängar. — Reg. silv. — *U.* Endast känd från Ammerön i Revsund, där den förekommer på ängar nedanför Skuruberget! — Nordgräns i Jämtland och Medelpad.

E. brevipila Burn. & Greml. — Skogar, ängar, hedar, betesmarker. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — var. *tenuis* Brenn. Försommarform. Flerst. — Är en av Jämtlands allmännaste *Euphrasia*-arter och uppträder i två säsongformer, vilka dock äro föga utpräglade, och som sammanhånga genom otaliga mellanformer.

År 1886 uppställde rektor M. Brenner (Floristisk handbok för läroverken i Finland) en var. *tenuis* av *Euphrasia officinalis* L. Tio år senare upphöjdes denna varietet av R. von Wettstein till art under namn av *E. tenuis* (Monographie der Gattung *Euphrasia*). Denna rang bibehölls av Neuman och Ahlfvengren (Sveriges Flora), under det att E. Jörgensen (Die *Euphrasia*-arten Norwegens) och sedermera C. A. M. Lindman (Svensk Fanerogamflora 1926) degraderade »arten» till underart under *E. brevipila*. Vad jag förut (sid. 130) framhållit beträffande några *Gentiana*-arters säsongformer gäller även *Euphrasia brevipilas*. Under den tidigare försommaren påträffas individ, som äro utbildade som typisk *tenuis*, men längre fram under vegetationsperioden är huvudmassan en enda röra av former, som varken äro tydlig *tenuis* eller utpräglad *brevipila*. Under sådana förhållanden synes mig såväl art- som underartsbegreppet vara omöjligt att uppehålla. Jörgensen, som behåller *tenuis* som underart, säger dock, att även som sådan är den svår att ha kvar, och man kan läsa mellan raderna, att han egentligen anser denna systematiska rang vara för hög. Han framhåller också, att de båda säsongformerna böra uppfattas som extrema former, icke som arter, vilka ha vissa yttre faktorer att tacka för sin utbildning. Enligt min uppfattning är det riktigtast att beteckna *E. tenuis* som varietet av *E. brevipila*.

E. brevipila \times **minima**. — De glandelförsedda individ med tämligen små blommor, vilka ofta påträffas, äro sannolikt hybrider mellan de båda arterna.

[*E. curta* Fr. — De flesta exemplar från Jämtland, som under detta namn ligga i de offentliga herbarierna, äro insamlade av Fr. E. Ahlfvengren och bestämda av Wettstein. Wettstein var dock tveksam och jämsställde dem delvis med *E. coerulea* (Tausch) Wettst. Samtliga tillhöra emellertid, vad som hos oss kallats för *minima* eller *latifolia*. Verklig *E. curta* är hittills icke funnen i Jämtland.]

E. gracilis Fr. — Enda ställe, varifrån arten insamlats torde vara Frösön (Ahlfvengren!). — Nordgräns i Jämtland.

E. hyperborea Jörgens. — Fuktiga björkängar, *Scirpus caespitosus*-myrar. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Storlifjället, mellan Mesklumpen o. Blåsjön, mellan Jormliklumpen o. Storlifjället (Na); Offerdal: Oldklumpen!; Kall: Björkede!, Holdershatten!; Åre: björkängarna vid vägen mellan Rundhögen o. bron över Enaån!, Gräslifjället reg. alp., Saxvallsklumpen!, Hästfjället!

E. minima Jacq. — Skogar, ängar, hedar, myrar. — Samtl. reg. o. specialomr., något mindre allm. i ö. Jämtland. — var. *palustris* Jörgens. — F. Flerst. i de v. delarnas *Scirpus caespitosus*-myrar. Frostviken: Raukajaure, Rapstajaure, Gellinjakkjaure (Hz — *E. salisburgensis*), Jormlien!; Hotagen: Penningkejsen!, Gunnarvattnet!, Vinklumpstjärn!; Kall: Björkede!, kring Holdern o. Jävsjön!, Lillanjeskutan!; Åre: Skurudalshöjden!, Täljstensberget!, utefter Handölsån!; Undersåker: Blåhammarfjäll!, Sylarna!, Storulvån! — Under *E. minima* inbegripes även, vad som hos oss gått under namnet *E. latifolia*. De båda »arterna» äro här fullkomligt omöjliga att hålla skilda. Redan Wettstein synes ha varit villrådig beträffande den nordiska *E. latifolia*. Visserligen säger han, att de flesta exemplaren från Lappland stämma med typisk *latifolia*, men konstaterar samtidigt, att åtskilliga avvika i en eller annan karaktär från typen, och betonar, att han endast med stor tvekan upptager lokalerna från Lappland. Beträffande *E. minima* framhåller han, att arten är den svåraste och mest formrika av euphrasierna och har därför av många uppfattats felaktigt. Jörgensen anser, att den norska *E. minima* så nära hänger ihop med Wettsteins *latifolia*, att inga gränser låta sig dragas emellan dem. Att han det oaktat behåller *E. latifolia* som art beror på, att huvudmassan av de i nordliga Norge förekommande formerna i sammanhängande utbredning framställa en typ, som är tydligt, ehuru tämligen oväsentligt, skild från *E. minima*. H. Smith, som under många år studerat våra fjäll-euphrasier, bestrider, att verklig *E. latifolia* förekommer hos oss, och anser, att våra former utgöra en från andra arter skild grupp av sinsemellan sammanhängande bättre eller sämre skilda raser (Vegetationen och dess utvecklingshistoria i det centralsvenska högfjällsområdet).

De jämtländska småblommiga euphrasierna utgöra, som sagt, en polymorf massa, som omöjligt låter sig uppdelas i två skilda arter eller former, åtminstone om man har anspråk på verkligt artskiljande karaktärer. Enligt Lindman är *E. latifolia* storväxt, tjockstjälkig och storbladig — *E. minima* låg, spenslig och småbladig. Men så enkelt är det inte. Euphrasiernas habitus är mycket beroende av ståndorten. På något fuktiga, näringsrika lokaler bli de ofta högväxta och bredbladiga, på torrare lokaler, särskilt i fjällen, låga och förkrympta. Jörgensen säger också, att *E. minima* bär sitt namn med orätt, alldenstund den är Norges största *Euphrasia*, som kan bli ända till en halv meter hög. Neu-

man och Ahlfvengren lägga huvudvikten på närvaron eller frånvaron av glandelhår på skärblad och foder, i det att *latifolia* skulle ha, men *minima* sakna dylika. Icke heller denna uppdelning duger. Den s. k. *latifolia* har mycket sällan glandelhår, och när man påträffar störlväxta och bredbladiga, men relativt småblommiga individ med glandler, kan man, såsom förut nämnts, misstänka, att hybrider med någon *Euphrasia brevifolia*-form föreligga. Ett sammansläande av de båda arterna till en torde, åtminstone för närvarande, vara ofrånkomligt.

Huruvida namnet på denna verkligen bör vara *minima*, är dock en öppen fråga. Den nordiska »*minima*» skiljer sig ju icke oväsentligt från den mellan- o. sydeuropeiska. Bland annat utmärker sig vår formserie genom i allmänhet grövre växt och avvikande färg hos blomman, som ofta saknar det gula inslag, vilket är utmärkande för typisk *E. minima*. Jörgensen behåller namnet *minima* endast därför, att det vunnit burskap i Skandinavien. Enligt J. A. Nannfeldt (1935) skulle den möjligen kallas *E. frigida* Pugsl.

Bartsia alpina L. — Våta ängar, källdrag, bäckar, utom fjällen företrädesvis på str. o. i kalkkärr. — Samtl. reg. — F. Samtl. specialomr. — S. Alanäs: kyrkbyn!, Kalkberget (Ld); Laxsjö: Tuvattnet!, Storåbränna!, Laxviken!, Laxsjön (O); Föllinge: Hårkans str.!; Hammerdal: Sikån (Wd), strandvallen vid kyrkan (On)!; Lit: Hårkans o. Långans str.!; Offerdal: V. Stavre (O), Ängel!, Kaxås!, Långans str. (Bm), Rönnöfors!; Undersåker: Järpen (Rh), Järpströmmen!, Nyland (Bm), Hålland (Ar), Romo m. fl. ställen!; Alsen (Hn); Mörsil: Semlaån, Storbefallet (Ar); Ås: Sem (O)!, Åskott!, Sörbyn!; Frösön: Rasten (O), Frösön (W)!; Brunflo: Backen!; Sunne: Vällviken (Bm); Hallen: Överhallen!, Ytterhallen!; Åsarna: Åsanforsen o. flerst. vid Ljungan! — U. Stugun: Indalsälven vid bron!; Rätan: Rätansbyn (O o. En); Klövsjö: Utanbergsvallarna! Blybergsmynen! — Karta 111.

Rhinanthus major Ehrh. — Ursprunglig i en avvikande form i kalkkärr, annars kulturspridd o. huvudsakligen förekommande på banvallar, mera sällan i åkrar o. på vägkanter. — Reg. silv. — S. Hammerdal—Lit—Ås: flerst. på banvallen från Strömsgränsen till Åskott; Mörsil: Äggfors!; Ås: Sem på åkerrenar!; Östersund på nyodlingar!, Odensala i kalkkärr!; Frösön: Frösön vid lägret i kalkkärr!; Norderön (Bm); Oviken: Viken (Bm); Myssjö: Hallom vid vägkant!; Näs: Kungsnäs (Bm). — U. Ström: Tännviken på banvallen!; Stugun: Stugubyn i åkrar!; Ragunda: jvstn (Eat), Selsviken i åkrar!; Bräcke: Sösjö (Bm), banvallen Bräcke—Bodsjön—Grötingen!; Sundsjö: Sundsjöåsen (Öld). — var. *apterus* Fr. Åre (Ostenfeld); Östersund: Odensala i åkrar!; Brunflo: Myran (Ostenfeld); Hammerdal: banvallar o. myrkanter mellan Gisselås o. Hallviken!; Stugun: Stugubyn (Å).

R. minor Ehrh. — Ängar, skogsbackar, hedar, str. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — subsp. *stenophyllus* (Schur.) Wettst. Alsen: Trångsviken!; Östersund: Odensala i kalkkärr!

R. groenlandicus Chab. — Ängar, bergsluttningar, hedar. — Samtl. reg. — F. Frostviken: Sannaren, Rapstajaure (Hz), Raudek!, Sturdavardo!, Gaskatjuolt, ovan Framnäs, Fågelberget (Jsn); Kall: Anjeskutan!, Kolåsen (Wd); Åre: Storlien!, Skurudalshöjden!, Sevedsholm!, Enafors (Sm), Totthummeln!, Åreskutan!; Undersåker: Blåhammarfjäll!, St. Stensdalen, Smällhögarna, Mieskentjakke mot Handölan (Sm).

Pedicularis sceptrum carolinum L. — Sumpskogar, kalkkärr, våta ängar, myrar, str. — Samtl. reg. o. alla specialomr. utom Bodsjö, Fors o. Gillhov. — Karta 112..

P. lapponica L. — Ängar, hedar. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken, Åre, Undersåker, Hallen, Oviken: flerst.!; Hotagen: Munsfjället (O), Ansätten (Wd).

P. silvatica L. — Ängar. — Reg. silv. — *S.* Frösön: Frösön vid lägret (W enl. O); Berg: Bergsbyn på en äng nära kyrkan (Hn o. Sbg!). — Ej sedd i senare tid. — Nordgräns i Jämtland.

P. palustris L. — Sumpängar, myrar, str. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — *f. borealis* J. W. Zett. Den vanligaste formen. — *f. ochroleuca* Laest. Frostviken: Lejaren, Jorpatjuolt (Norrm.); Kall: Gråsjön (Wd); Åre: Hästfjället!, Åreskutan (K. Ljungstedt!); Föllinge: Västervik!; Hammerdal: Svedjebodarna (Ld); Ås: Nifsåsen (O); Sunne: åt Fillstahället (Str); Ragunda: Hammarsjön (F); Håsjö: Haraviksflon!, Skällsjön!

P. Oederi Vahl. — Fuktiga ängar, hedar, str. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Orrnäsfjäll (Tengvall); Hotagen: Ansätten (O o. Tengvall m. fl.); Åre o. Undersåker: flerst. i sv. delen; Hallen: Drommen (O o. Tengvall). — Nordgräns i Jämtland. — Karta 113.

LENTIBULARIACEAE.

Pinguicula vulgaris L. — Sumpängar, myrar, str., även diken. — Allm i samtl. reg. o. specialomr. — *f. albidula* Fl. Behm. Åre: Renfjället (O. Dahlgren); Undersåker: Mo (O); Östersund: Stadsskogen (O); Stugun: Stugubyn (O) — *f. bicolor* Nordst. Offerdal: Rönnön!, Rönnöfors (Br); Åre: mellan Storlien o. Storstallen!, Åreskutan, Renfjället (N), Enaforsholm!, Bunnerviken (Berlin!).

P. villosa L. — Tuviga *Sphagnum*-myrar. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Orrnäsfjäll, Brattlifjäll (O), Gaddede, Klumparna vid kyrkan (Bm); Hotagen: Munsfjället (O); Kall: Kolåsen!, Björkede!, Huså!; Åre, Undersåker, Oviken: flerst.; Hallen: mellan Drommen o. Västerfjäll (O), Bastudalstjärnarna!, Gleen (Bm); Klövsjö: Klövsjöfjällen (O). — *S.* Ström: Hamptjärn o. Kilflon under Breckkälven m. fl. ställen (O); Gåxsjö: Raftkälven (O!); Föllinge: myrar kring Sandvikssjön!; Hammerdal: Sikås (O)!, Stormyren!; Håggensås: Ollsta (Sn), Östersåsens kronopark å Storflon!; Löt: Greningen (O)!, n. str. ovan Midskogsforsen (O); Offerdal: Hållberget (At), Stavre, Åflo (O); Aspås: myrar vid landsvägen Ren—Hissmol!; Rödön: Bonnsjön!; Ås: Nifsåsen (O)!, Östersund: Rannåsmysen!; Brunflo: myrar kring Främmerbodarna!; Myssjö: myrar vid Kövra (O. Strindberg); Berg: Malmmyren under Tossåsen (Bm). — *U.* Hammerdal: Ede o. Viken (O); Stugun: Dunsäset!; Ragunda: myrar mellan Selsviken o. Överammer!, Storflon (Bv!); Rätan: Rätansbyn (O), mellan Rätansjön o. Nortjärn! — Troligen betydligt allmännare, än vad de anförda lokalerna ge vid handen, men ytterst lätt förbisedd. — Karta 114.

[*P. alpina* L. — Uppgives av O. vara funnen i Hallen s. om Dromskåran, vid Bastudalstjärnen s. om Drommen samt i Lundörrespasset i Undersåker. Uppgiften har hittills icke bekräftats. I Elias Fries' herbarium i Uppsala ligga emellertid exemplar försedda med etikett, på vilken Fries skrivit »Jemtlandia Backman».]

Utricularia vulgaris L. — Sjöar, tjärnar, åar, torvgravar, diken. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Jormvattnet sv. om Jormliens by (Vrd), Vallåns gamla fåra

(J. Hamner!), Gäddede (O); Kall: Äsingen!; Åre: Nyhemstjärn (Lqst). — S. o. U. Samtl. specialomr.

U. intermedia Hayne. — Som föregående. — Reg. silv. o. subalp.? — F. Frostviken: Björkvattnet, Blåsjön vid Sundviken (Jsn), Gäddede (O); Åre: Äsvalltjärn!, mellan Storlien o. Enafors, vid Ingelån nära Enaalven, Ännsjön nära Bränna (Sm), Enaforsholm!; Mörsil: Sällsjö! — S. o. U. Samtl. specialomr.

U. intermedia × **minor** (*U. ochroleuca* R. Hartm.). — Åre: Ingelån nära Enaalven (Sm); Undersåker: Ottfjället reg. alp. (H. R.).

U. minor L. — Tjärnar, kärr, dypölar. — Samtl. reg. — F. Frostviken (O); Hotagen: i en bäck n. om Rönningen (Sn); Åre: Skurudalshöjden!, mellan Handöl o. Myckelbäcken (Du Rietz); Hallen: Fjällhalsen (O). — S. Laxsjö: Laxsjöns v. ände!; Hammerdal: Hallhåxåsen o. Gisselås i Stormyren (Du Rietz), Håxåsen (O), Sikåsån!; Håggenås: Lillsjön (O), Österåsens kronopark (Du Rietz); Offerdal: Edel!; Näskott: Smedsåstjärn!; Ås: Semsån (W!), Kännåsmynnen!, myrar mellan Strupforsen o. Landsom!; Frösön: Torråstjärn (O)!, Frösön i Ändsjön!; Östersund: Lillsjön!, gölar vid Skyttegillet skjutbana!, Rannåstjärn (O)!, Lockne: Locknesjön nedanför Ångsta!; Sunne: Månsåsen, Vällviken (Bm); Åsarna: Åsanforsen!; Klövsjö: gölar vid Klövsjön nedanför kyrkbyn! — U. Hammerdal: Edel!; Stugun: Indalsälven på flera ställen!; Ragunda: Råsjön nära Håsjögränsen (F); Fors: Fångsjöbackstjärn!; Håsjö: Valla (O), Singsjön!, Kälarna!; Hällesjö: Rörtjärnsmyren n. om Albacken!; Nyhem: Idsjön!; Revsund: Bodsjön!, Gällö (O), Målgåsen!; Bräcke: Långtjärn (O)!, Gårdstjärn!; Bodsjö: Hungesjön!; Klövsjö: allm. (En); Rätan: Rätansjön (O)!, vid vägen åt Handsjön (En).

PLANTAGINACEAE.

Plantago major L. — Troligen ursprunglig på sjöstr., annars kulturspridd i åkrar, längs vägar o. stigar. — Reg. silv. o. subalp. — Allm. i samtl. specialomr. — f. *agrestis* Fr. Flerst.!

P. media L. — Ängar, ängsbackar, skogsbyn, hagar, även åkerrenar, banvallar. — Reg. silv. — Samtl. specialomr, mestadels allm. i S. o. U.

† **P. lanceolata** L. — Vallar, åkrar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jormlien i timotejvall! — S. Ström (S); Föllinge: kyrkbyn (O o. On); Undersåker: Järpen!; Alsen: Rödningsberg i vallar!, Trångsviken flerst. i åkrar o. vallar!; Rödön: Huvulsvik (S!); Östersund: Odensala (O)!, Marielund (O); Oviken: Bilsåsen, Side (O); Näs: Wij (Bm); Norderön: Norderön vid Önsta!, Ålsta! — U. Ragunda: Krokvåg (O)! Fors (O); Bräcke (O); Sundsjö: Fjällsta, Marsätt (Öld).

P. indica L. (*P. ramosa* (Gil.) Asch.). — Frösön: Frösön vid Hornsberg 1930!; Östersund: tullhuset 1929!

Litorella uniflora (L.) Asch. — Sjöar, åar. — Reg. silv. — F. Åre: Bunnerviken i Ännsjön (Sm). — S. Föllinge: Skärvångsåns utlopp i Lillskärvången i den s. k. Spakån!; Mörsil: Indalsälven!, Ockesjön!; Mattmar: Offne i Storsjön (At), Ockesjön!; Frösön: Vallsundet!, Byviken!; Sunne: Fanbyn o. Lillsundet!; Oviken: Myreviken! — U. Hammerdal: Forsvattnet!, Fänrikstjärn!, Solbergsvattnet!; Stugun: Indalsälven!; Fors: Järsjön!; Hällesjö: Hemsjön!, Alasjön!, Tättesjön!, Gimån! — Endast f. *isoëtoides* Bolle iakttagen.

RUBIACEAE.

Sherardia arvensis L. — Östersund: vid fångelset o. i trädgårdar (O).

Asperula odorata L. — Rasmark i sydberg. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Medberget (Hgn), Karlberget, Fågelberget (S)!, Hotagen: Höberg (Hgn); Ström: Storklumpen (Hgn); Laxsjö: V. Tjärnfället (Hgn), Ö. Tjärnfället!; Offerdal: Oldklumpen (Hgn); Kall: Stordalen (B); Åre: Totthummeln (E. B. Almquist enl. Eat). — *S.* Föllinge: Sandberget! — Inlandsnordgräns i Jämtland. — Karta 115.

† *Galium Vaillantii* DC. — Åkrar. — Reg. silv. — *F.* Hotagen: Valsjöbyn!; Åre: Bunnerviken! — *S.* o. *U.* Iakttagen i samtl. specialomr., men ej allm.

G. uliginosum L. — Våta skogar o. ångar, myrar, str. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

G. palustre L. — Som föregående. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

G. trifidum L. — Kärr, sjö- o. bäckstr. — Reg. silv. — *F.* Hotagen: vid en tjärn intill stigen mellan Valsjöbyn o. Bågavattnet 2 km från Valsjöbyn!; Åre: Skalstugan vid bäcken!; Undersåker: i dike vid Vålådalens turiststation (Krusenstjerna). — *S.* Hammerdal: Gisselås' försöksgård tillf. i en kornåker 1925 (Hylander); Undersåker: Ristafallet (E); Näskott: vid en bäck intill gamla landsvägen mellan Smedsåsen o. kyrkan!; Rödön: tjärnar n. om Hissmöbölle!; Oviken: Eltnäset (Bm), Dillne, Myre (O); Näs: Månsta (O). — *U.* Ragunda: Nästjärn (Sh); Fors: Fångsjöbacken i diken!; Hällesjö: Ansjön (Gr); Nyhem: Docktjärns str. (O)!

G. triflorum Michx. — Barrskogssluttningar, snåriga å- o. bäckstr. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Karlberget, Fågelberget (O o. AB). — *S.* Ström: Skalsberget (S); Föllinge: Laxsjön (S). — *U.* Stugun: Mörtån!; Ragunda: Stadsberget!; Fors: Kvarnåns nedre lopp! Dessutom tillf. i ett potatisland vid Side i Oviken (O o. AB).

G. boreale L. — Skogar, ängsbackar, str. — Samtl. reg. o. specialomr.

G. verum L. — Ursprunglig på strandhällar o. kalkklippor samt i naturliga ångar, annars kulturspridd till åkerkanter, banvallar. — Reg. silv. — *F.* Kall: Fävikén (Berlin!); Åre: Duved!, holme i Bodsjön (O). — *S.* Ström: Tännviken!; Hammerdal: Sikås!, Mo!, allm. (On); Håggenås (J); Låt: Söre!; Offerdal: Edel, Bredbyn!; Undersåker: jvstn!, Järpen!; Alsen: Trång!; Rödön: Krokom!; Ås: Sem!, Lugnvik!; Frösön, Östersund, Brunflo, Sunne, Norderön, Oviken, Näs: flerst.!; Marby: Vålje (Bm); Berg: Rörösjön!; Klövsjö: kyrkbyn! — *U.* Ragunda: Gisselgård (Bv!), Hammarstrand (Bm)!; Fors: Bispgården!, Utanede!, Håsjö: Vallå!, Kälarna!, Kvarnsjön (Eat); Hällesjö: Hårdgård!, Albacken!; Nyhem: Ramsjö (Eat); Bräcke: Bodsjön!, Kvarnbäcken!, jvsamhället!; Brunflo: Svedjel; Revsund: Ammerön!, Gällö!, Grötingen!

† *G. mollugo* L. — Ångar, gräs- o. banvallar, åkerrenar, vägkanter. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Jormlien (Vrd)!; Hotagen: Valsjöbyn!, Bakvattnet!; Kall: Konås!, kyrkbyn!, Smedjeviken!, Fävikén (Berlin!); Åre: Storlien!, Duved (J)!, Årebyn!; Undersåker: Edsåsen!; Mörsil: Sällsjö! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr. — var. *angustifolium* Leeds. Lika allm. som huvudf.

G. mollugo × *verum*. — Ås: Sem!; Frösön: Frösön vid Vallå!; Östersund: flerst.!; Brunflo: Ope!; Lockne: Haxäng!; Myssjö: Hallom!

CAPRIFOLIACEAE.

Adoxa moschatellina L. — Snår, bäckraviner, lunddälder. — Reg. silv. — *F.* Åre: Mörviken (Bm). — *S.* Rödön: Tibrandshögen vid Rödösundet (Öld!); Frösön: Frösön vid Hornsberg (O), lokalen nu förstörd; Östersund: Odensala (Bm); Hallen: Trägsta mellan landsvägen o. Storsjön (Bm)!, Ytterhallen (O)!, flerst. mellan Hölaåsen o. Bynom!; Myssjö: Hallomgraven (O)!, Hackås: Sanne (Bm), hela sträckan från Sanne till Billsta allm. i strandsnåren!, Billsta vid ån (O), dels å s. sidan vid kvarnen, dels å n. sidan vid utloppet!. — Uppgives dessutom av *O.* från Oviken, prästgården o. Månsta i Näs samt Tossåsen i Berg. — Nordgräns i Jämtland och Medelpad. — Karta 116.

† **Sambucus racemosa** L. — Ofta odlad samt spridd av fåglar till skogar o. sjöstr. samt fullt naturaliserad. — Reg. silv. — *S.* Ås: Sem på Storsjöstr., Lugnvik!; Frösön: Frösön i barrskogen på Östberget!; Östersund: skogen vid Karlslund!; Brunflo: Torvalla på Storsjöstr.! — *U.* Fors: Bispgården flerst. i ravinerna!; Håsjö: skogen s. om Valla!; Revsund: Stavre!, Målgåsen!

Viburnum opulus L. — Å- o. bäckstr., isynnerhet vid forsar, bergstup. — Reg. silv. — *S.* Ström: 1 km från Vattudalen mellan Ström o. Gårdsnäs nedom ett brant stup (AB o. W!), Tallån ovan Hillsand (O), de båda lokalerna troligen identiska; Föllinge: Björnråksbäcken!; Näskott: Faxälven mot Offerdal (O); Brunflo: nära kyrkan (AB), Lundkålen (S. Kilander); Hallen nära Åhns by!, nu utgången sedan befolkningen inflyttat buskarna i sina trädgårdar; Oviken: Hackåsen (Bm); Hackås: mellan Harabodslägderna o. Kårgårde (Bm). — *U.* Borgvattnet: Ammeråns forsar vid Skyttmon!, Selet!; Lit: Stugusjöns norra vik vid en uttorkad bäck!; Stugun: Näverede!, Mörtån, stora bestånd!; Ragunda: Singsån (O) vid Humleforsen!, Selsviken (Gr); Fors: bäcken mellan Stor- o. Lilldigerlemmen (G. Andersson), Kvarnån!, vid bäckar på Edemoarna (L. Strindberg); Hällesjö: Gimån, Täckelån (AB), Lillån (Bm), Mjösjö (O); Håsjö: Valla (AB); Sundsjö: Rissna vid Brattfallsån, Binnåset, Tavnäs, Singsån, Mjösjö (Öld); Revsund: Ammerön vid en bäck mitt för Backen!; Klövsjö: Persmyren!; Råtan: Bredsillre (Ö).

Lonicera xylosteum L. — Skogsbryn, ängar, backar, strandsnår, rasmark i sydberg. — Reg. silv. — *F.* Oviken: Galberget (AB). — *S.* Alanäs: Kalkberget (O)!, Havsnäs (AB); Ström: Risselåsberget (S); Laxsjö: Laxviken (O)!, Gåxsjö: Raftkålen (O); Håggenås: Huse!, Grötom!, Häggesta (O); Lit: Näset!, Söre!; Offerdal: Riseberget!; Rödön, Ås, Frösön, Östersund, Brunflo, Lockne, Sunne, Oviken, Näs: flerst.!; Hallen: Överhallen (O)!, Hackås: flerst.!; Berg: Hoverberget!; Åsarna: Skälberget (Gr). — *U.* Hammerdal: Viken (O); Borgvattnet: Fyråsberget (S)!, vid en bäck mellan Skyttmon o. Borgsjö!; Stugun: Öberget!, Stuguberget!, Stugubyn!, Äcklingsbäcken!, Mörtån (O)!, Ragunda: Prästberget!, Singsån (O)!, Näset (Sh) samt flerst. i ravinerna vid Indalsälven!; Fors: Österede!, Bispgården!, Kvarnån!, Edset! samt flerst. i ravinerna längs Indalsälven!; Hällesjö: flerst. vid bäckarna o. åarna!; Brunflo: Djuriken!, Slätte!; Lockne: Vågel!; Revsund: Pilgrimstad!, Gällöl!, Stavre!, Ammerön; Råtan: Bredsillre (Ö). — Växten kallas av befolkningen »benved» o. grenarna användes förr till pipskaft. — Karta 117.

Linnaea borealis L. — Barrskogar, hedar. — Allm. i samtl. specialomr. i reg. silv. o. subalp., sälls. i reg. alp.

VALERIANACEAE.

Valeriana excelsa Poir. — Ängar, bäckstr., berggrötter. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr.

DIPSACACEAE.

Succisa pratensis Moench. — Våta ängar, sjö- o. älvstr. — Samtl. reg. — *F.* Hotagen: kyrkbyn (Berlin); Kall: Björkede (O)!, kring Vukumanån o. Anjan!, Melen!, Juvelns str. (O), Rör!, Fävikens o. Torröns str. (Berlin!), Överäng!, Konäs!, Åre: Storlien (J)!, Skurudalshöjden!, Storvallen!, Fridhem!, Handöl (Sm), Ånnsjöns str.!, Duved (Bm)!, Åreskutan (Hn), Åreälvens str. (Z)!, Björnänge!, Klövsjö: Klövsjöns str.! — *S.* Ström: Ön (O); Undersåker: Nyland (Z), Ristafallet (E), Hålland!, Järpen (O)!, Järpströmmen!, Alsen: Trångsviken!, Mörsil: Äggfors!, Moan!, Ockel, Älvsjösviken!, Byel; Mattmar: Klingerholmen!, Ås: Ljugnvik (O)!, Sörbyn (O), Sem på Storsjöstr.!, Östersund: Storsjöstr. norrut (O)!, Brunflo: Lillviken!, Sunne: Vällviken (Bm), strandklippor nedanför kyrkan!, Norderön: Norderön vid Önsta o. Västane (Bm); Hallen: Stenbäcksviken!, Oviken: Eltnäset, Dillne (Bm); Myssjö: Funäs!, Åsarna: Hälens str. vid kalkugnen!, Klövsjö: str. nedanför kyrkan! — *U.* Rätan: Handsjö (C). — Inlandsnordgräns i Jämtland. — Karta 118.

† **Knautia arvensis** (L.) Coult. — Backar, åkerrenar, banvallar, vägkanter. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Jormlien (Norrm.); Åre: Åreskutan (Hn), Björnänge! — *S.* Ström: Hillsand (O); Löt (O); Undersåker: Nyland (Z), prästgården (Bm), Järpen!, Rödön, Ås, Frösön, Östersund, Brunflo, Lockne, Sunne, Norderön: flerst.!, Näs: Fåker!, Berg: Rörösjön!, Klövsjö: kyrkbyn (O). — *U.* Hammerdal: Viken (O); Ragunda (Sh); Fors: flerst. längs banvallen vid Bispgården!, Västerede!, Fångsjöbacken!, Hällesjö: Albacken!, Gastsjön!, Håsjö: Kälarna!, Nyhem: jvstn!, banvallen söderut!, Dockmyr—Ramsjö på banvallen!, Lillsjön!, Bräcke: stnssamhället!, banvallen Kvarnbäcken—Kanalen!, Sundsjö: Fanbyn!, Sörviken—Andsjön!, Mjösjö (Öld); Lockne: Rossbol!, Revsund: Pilgrimstad!, banvallen Grimmäs—Stavrel; Bodsjö: Flatnor!

CAMPANULACEAE.

Campanula cervicaria L. — Skogsbackar i sydläge. — Reg. silv. — *U.* Fors (O) vid Bispgården!, Österede! — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Fridlyst inom landskapet.

† **C. rapunculoides** L. — Åkrar, ofta i stor mängd, vägkanter, kring gårdar. — Reg. silv. — *F.* Ström: Svaningen (S); Kall: kyrkbyn!, Åre: Mullfjället o. Totthummeln (Bm). — *S.* Hammerdal: Mol; Löt: Söre, Korsta!, Offerdal: Kaxås!, Undersåker: Järpen!, Alsen: Värmon!, Rödön: kyrkan, Krokom (Å); Ås: Ösa (O)!, Sem!, Frösön, Östersund, Brunflo: mångenst.!, Sunne: Kårgårde!, Norderön: Norderön vid Gällsta!, Marby: Gårdsta!, Hackås: vid kyrkan!, Näs: Fåker!, Berg: jvstn!, Svensta! — *U.* Hammerdal: Edel; Borgvattnet: Borgsjö!, Ragunda: Överammer (O); Fors: Byn!, Bodsjö: Hunge!, Rätan (O).

C. latifolia L. — Snår o. rasmark i sydberg o. sydbackar. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Karlberget (O), Fågelberget (O o. Jsn); Kall: Baksjönäset!, Stordalen (B); Åre: Storlien (O)!, Mullfjället vid Körsängsbäcken (Str), Åreskutan (Hn o. Sbg!), Totthummeln's branter! — *S.* Åsarna: Skalber-

get (G. Liljeström). — Förekommer oftast med vita blommor, vilka vid pressning bli blåviolettera. — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 119.

C. rotundifolia L. — Ängsbackar, hedar, klippor. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — Har i fjällen större blommor (*f. lapponica* Vitas. eller *macrantha* Horn?). — Varierar med vita blommor.

C. persicifolia L. — Skogsbyn, ängsbackar. — Reg. silv. — S. Brunflo: Lund!, Torvalla (O); Berg: Bergsviken (Ar); Norderön: Norderön vid Önsta (H. R.). — U. Ragunda: Hammaren (O o. F), Stadsberget (O); Fors: Bispgården flerst. i ravinerna!; Revsund: Ammerön! — Nordgräns i Jämtland o. Ångermanland.

† **C. patula** L. — Åkrar, vallar, kring gårdar o. fäb. — Reg. silv. o. av Sm påträffad tillf. i reg. alp. — F. Kall: Ytteräng (Berlin); Åre: Enafors (Ögn), Bodsjö (O), Duved!; Undersåker: Ottsjöby (Bm), Sylhyddan (Sm). — S. o. U. Samtl. specialomr. — Varierar ibland med vita blommor.

Phyteuma nigrum Schmidt. — Ragunda: förv. i hotellets i Hammarstrand trädgård (Gr)! — Nu utgången?

LOBELIACEAE.

Lobelia dortmanna L. — Sjöar, åar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Hotagen: Kingsjön (O), Rörvattnet (Sn); Offerdal: Ytter Oldsjön (Lqst); Kall: Jävsjön, Äcklingen (Lqst); Åre: Storlien i Sandsjön (H. R.), Lilla Kösjön (Bm), Bodsjön (H. R.), Gevsjön (O); Klövsjö: Klövsjön (Br)!. — S. Alanäs: Flåsjön (Lqst); Föllinge: Sandvikssjön (O), Gysån!, Skärvångsåns utlopp i Lillskärvången!; Undersåker: Indalsälven ovan Tossön!; Myssjö: Myrviken (O). — U. Fors: Järsjön (L. Strindberg); Hällesjö: Alasjön!, Gimån!, Hemsjön!, Tättesjön!, Lugnsjön!, Gransjön!; Håsjö: Singsjön (O)!, Råtan: Råtansjön (Br). — O. uppger dessutom följande sannolika lokaler: Jahlvattnet i Frostviken, Hotagen i en å, som rinner till Foskvattnet, Hammerdalssjön, Grenåssjön, Raftsjön. — Karta 120.

COMPOSITAE.

Solidago virgaurea L. — Skogar, ängsbackar, hedar, berg. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — var. *subglabra* Neum. Flerst. i fjällen!

Bellis perennis L. — Östersund: gräsmattor i badhusparken 1928!; Ragunda: i en vall nedanför stn 1916 (Sh).

Erigeron acris L. — Torra backar, klippor, strandhällar, även banvallar, vägkanter. — Samtl. reg. o. specialomr. — En del svårtydda former med storlek o. habitus av *elongatus*, men håriga som *acris* förekomma på flera håll.

E. elongatus Ledeb. — Berg, str., ofta även i myrkanter o. vid nygrävda diken i myrar. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: Raudek!, riksroset 197 (Norrm.), Vallådalen (Na), Karlberget (Gs), Fågelberget (O)!, Hotagen: Skogberg (AB)!, Munsfjället (O); Laxsjö: Lakavattsberget (AB), Ö. Tjärnfjället!; Kall: Älgholmarna i Kallsjön samt str. vid v. Kallsjön (B), Sundet (Sj), Storvallen vid Kolåsen!; Åre: Storlien (O), Åreskutan (B), Åresjön (Z); Undersåker: Lundörnsån samt mellan Vallbo o. Grönklumpen (Wk); Klövsjö: Fätjaåns ravin!; Fotingen (En). — S. Alanäs: Kalkberget!; Ström: mellan kyrkan o. Näset (O); Föllinge: vid en myr strax s. om Hårkan!, mot Mörtsjön (O), Sandberget!; Hammerdal: Gisselås (Hylander), jvstn!; Östersund: Rannåsmynnen

(O)!; Åsarna: Skalänge (O); Klövsjö: kyrkbyn (O). — *U.* Borgvattnet: Flyforsen!; Stugun: Stugubyn å fäbodvall (Å), Mårdsjön, Segnäset (O); Ragunda: Näset, kyrkslätten, Hammarsjön (O), Stadsberget!, Degerberget!, Krokvägsberget!, Prästberget!, Liborget (At), Nästmyren (Sh); Fors: Bispgården på sluttningen vid bron över Indalsälven!; Hällesjö: Grovdalsbäckens utlopp (Bm); Håsjö: n. om kyrkbyn (O); Bräcke: mellan Kvarnbäcken o. Kanalen!, Dysjön (O); Revsund: nära Bodsjöns banvaktstuga! — Karta 121.

E. borealis (Vierh.) Simm. — Ängar, hedar. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken, Åre o. Undersåker: flerst.; Hotagen: Munsfjället (O); Kall: Anjeskutan!, Sundet (Wt), Suljätten!; Oviken: Hundshögen (Bm); Hallen: Höglakardalen! — *S.* Frösön: Torråsen!, Frösön å Kungsgårdsängarna (LS), nedanför Stocke!; Sunne: Orrviken (Str). — Hit hör troligen också Ar's »*Erigeron uniflorus*» från Svensåsen i Oviken.

E. uniflorus L. — Klippor, hedar, snölägen. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken, Åre o. Undersåker: flerst. i de högre fjällen!; Hotagen: Munsfjället (O); Kall: Juovanjuonje!

E. eriocephalus Fl. Dan. — Utbredning okänd. — Svår att skilja från föregående. — *F.* Åre: Storlien, Enafors; Undersåker: Bunnerstötär (allt enl. Lindman), Getvalen (H. R!).

Filago montana L. — Ragunda: Krokväg (O).

Antennaria dioica (L.) Gaertn. — Berg, torra backar, hedar. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — *f. hyperborea* J. Donn. Laxsjö: Foskberget!; Ragunda: Stadsberget!, Ammeråns sandiga str., Degerberget!, Prästberget (Gr). — *f. corymbosa* Hn. Flerst.!

A. alpina (L.) R. Br. — Klippor, hedar. — Reg. alp. o. subalp. — *F.* Frostviken, Åre, Undersåker: i alla högre fjäll; Hotagen: Ansätten (Wd), Penningkejsen!, Munsfjället (O); Offerdal: Oldklumpen (Jn); Kall: Juovanjuonje!, Manshögarna (Wt), Sundet (Sj); Hallen: Kojfjället (O); Oviken: Hundshögen (Bm). — Hanväxten endast känd från Åre: Åreskutan (W enl. O) samt Undersåker: Ekorrhammaren (Sm).

Gnaphalium supinum L. — Snölägen, fuktig grusig mark, även längs gångstigar. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. — *S.* Alsen: Harbäcksbodarna (Berlin!).

G. silvaticum L. — Skogar, ängsmark, backar, betesmarker. — Reg. silv. — Allm. i samtl. specialomr. — *f. alpestre* Brügg. Flerst.

G. norvegicum Gunn. — Ängsmark, hedar. — Samtl. reg. — *F.* Samtl. specialomr. — *S.* Alanäs: Havsnäs!; Ström: Skalsberget!, Alavattnet!; Laxsjö: kyrkbyn!, Hökvattnet!, Tuvattnet!, Storåbränna!; Föllinge: Ottsjökälen!, mellan Föllinge o. Skärvången (O)!, kring Skärvångssjön flerst.!, Hammerdal (O o. Wd); Häggenås: Ollsta!, Storhögen!; Offerdal: Hällberget, Almåsaberget (At), Riseberget, Västerberget (Sn), Rönnöfors!; Mörsil: Storbofallet (Ar); Berg: Tossåsen (Bm). — *U.* Bräcke: Sösjö (Bm); Bodsjö: mellan Djuptjärnsfligen o. Väksjön (O).

G. uliginosum L. — Ursprunglig på fuktig sandmark i sydöstligaste Jämtland, annars kulturspridd till åkrar, diken, gropar. — Reg. silv. — *F.* Kall: »Grötlunken» vid Kolåsen (Wd); Åre: Staa, Noredet (Hg). — *S.* Frösön: Frösön vid Hornsberg tillf.!, Berg: Galhammar (O). — *U.* Stugun: Stugubyn!; Strömnäs!; Ragunda: Dövikén: (O)!, Gisselgård!, Krokväg!, kyrkslätten, Näset (O), Kånkback!, Hammarstrand!, Kullsta!, allm. (F); Fors: Bispgården!, Väster-

o. Österede flerst.!; Hällesjö: Mjösjö (O), By!; Håsjö: Vallå!, Kälarna! — var. *pilulare* Wg. Åre: Åreskutan (Hn).

Xanthium spinosum L. — Ragunda: ullspinneriet 1901 (F).

Helianthus annuus L. — Östersund: sogpropen i Odensala under flera år!

H. tuberosus L. — Östersund: sogpropen i Odensala 1930, 1932!; Ås: Åskott 1930!

† *Bidens tripartita* L. — Sumpmark, tillf. å jvstnr. — Reg. silv. — *U.* Bräcke: sumpar vid Gårdstjärn! Sakerligen inkommen under senare år, ehuru den nu förekommer ymnigt o. i naturlig omgivning. — Tillf. Östersund: Minnesgårde å banvallen 1937!; Revsund: Gällö jvstn 1929!; Råtan: kyrkbyn 1883 (O).

† *Anthemis tinctoria* L. — Trädor, åkrar, grustag, banvallar. — Reg. silv. — *F.* Hotagen: Valsjöbyn!, Bågavattnet!; Kall: Kolåsen (Wd), kyrkbyn!, Fävikén (Berlin!); Åre: Storlien!, Enafors (J), Klocka (Ögn), Duved (Br), Årebyn! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr.

† *A. arvensis* L. — Åkrar, banvallar, ruderatplatser. — Reg. silv. — *S.* Alsen: Trångsviken i trädesåker!; Rödön: Krokompå banvallen!; Frösön: Frösön vid Mjälle (O)!, Änge!; Östersund: Änge (O), gräsmattor i stadsplanteringsgarnal!; Sunne: Rise (Bm); Näs: Kungsnäs (Bm). — *U.* Revsund: Gällö jvstn!; Råtan: kyrkbyn, Handsjön (En).

† *Achillea ptarmica* L. — Kanske ursprunglig på myrar o. strandängar, kulturspridd till åkrar, vallar, dikeskanter. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Jormlien (Lf), Jorm flerst.!, Vågen (On), Gäddede!, Fågelbergets s. by!; Hotagen: Gunnarvattnet!, Valsjöbyn!, kyrkbyn!; Kall: Smedjeviken!, Kjoland!, Hoberg!, Björkedel!, Konås!, Fävikén (Berlin!); Åre: Storlien!, Enafors (J), Bränna (Sm), Handöl!, Duved!, Mörvikshummeln!, Årebyn; Undersåker: Skårsdalen!; Mörsil: Sällsjö!; Hallen: Bydalen! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr.

A. millefolium L. — Berg, hedar, ängar, även åkrar, vägkanter, banvallar. — Reg. silv. o. subalp. — Allm. i samtl. specialomr. — Varierar med röda, purpurfärgade eller rosafärgade blommor.

† *Matricaria inodora* L. — Åkrar, str., ruderatplatser. — Reg. silv. — Samtl. specialomr.

M. chamomilla L. — Offerdal: Sandmyran under Utgård (Bm); Rödön: Undrom (Bm); Ragunda (Sh).

† *M. matricaroides* (Less.) Porter. (*M. discoidea* DC). — Gårdsplaner, vägar, bangårdar, kring fäb. o. ladugårdar. — Reg. silv. — *F.* Ström: Torsfjärden!; Kall: Kolåsen!, Gråsjö (Wd), kyrkbyn!; Åre: Storlien!, Årebyn!; Ovikén: Fotingen!; Berg: Börtnan! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr.

Chrysanthemum segetum L. — Ström: Svansele med sydligt korn (O); Alanäs 1871 (O); Östersund: Änge 1882 (O), jvstn 1909 (Wd).

C. leucanthemum L. — Ängar, backar, även trädor, åkerrenar. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — var. *coronopifolium* Lge. Ragunda: Singån (Sh).

Tanacetum vulgare L. — Ängsbackar, str., stenrös, vägkanter. — Reg. silv. — *F.* Ström: Torsfjärden!; Föllinge: Vallrun!; Kall: Bynäset!, Konås!; Åre: Enafors!, Enaförsholm (Ögn), Duved!, Mullfjället (Z), Åreskutan (Hn), Björnänge! — *S.* o. *U.* Samtl. specialomr.

(*Artemisia absinthium* L. — Förr odlad. Fortlevande på ett o. annat ställe vid gårdar etc. — Ström (O); Hammerdal: landsvägskant i närheten av Lorås (On); Östersund: Minnesgårde!, sogpropen i Odensala!; Ragunda: Näset (Sh).)

† *A. vulgaris* L. — Strandvallar, gårdar, vägkanter, banvallar. — Reg. silv. — Samtl. specialomr.

Tussilago farfara L. — Våt ängsmark, skogsbäckar, str., även all slags kulturmark. — Samtl. reg. o. specialomr.

Petasites frigidus (L.) Fr. — Kärrängar, skogskärr, källdrag, bäckar, även diken. — Samtl. reg. o. specialomr. — Karta 122.

(*Doronicum pardalianches* L. — Stundom förv. från trädg.!)

† *Senecio vulgaris* L. — Åkrar, banvallar, ruderatplatser. — Reg. silv. — Samtl. reg.

S. silvaticus L. — Östersund: jvomr. 1933!

S. viscosus L. — Östersund: ogräs i en trädgård 1882 o. vid jvgn 1884 (O), bangården 1930!

S. jacobaea L. — Frösön: Frösön vid Hornsberg 1875—1880 (K), å kalkbacke nedanför Valla 1937!; Östersund: jvstn (W!); Sunne: Vällviken (Bm); Norderön: Norderön vid Önsta (Bm).

(*Calendula officinalis* L. — Odlat o. tillf. förv.)

Arctium lappa L. — Ragunda: spinneriet nära jvstn 1916 (Sh).

A. minus Bernh. — Frösön: Frösön vid Bergvik 1883 (O); Östersund (S), ovan nya kyrkogården 1883 (O); Ragunda: spinneriet (Sh), Hammarstrand på strandslutningen vid brons n. sida 1935!

A. tomentosum Mill. — Östersund: jvomr. 1934!

Saussurea alpina (L.) DC. — Fuktiga ängar, skogar, myrar. — Samtl. reg. o. specialomr., mindre allm. i ö. Jämtland. — f. *subcaulis* (Laest.) Hn. Åre: Snasahögen!, Rödbergen!

Carduus leiophyllus Petrov. — Ragunda: Hammarstrand vid landsvägen 1912 (F).

† *C. crispus* L. — Åkrar, vägkanter, kring gårdar o. fäb. — Reg. silv. — Samtl. specialomr.

† *Cirsium lanceolatum* (L.) Scop. — Åker- o. vägkanter, ruderatplatser, ej sällan i sydbergens rasmrk. — Reg. silv. — F. Åre: Björnänge! — S. Lit: Halåsberget (O)!, Brevåg!, Hökbäck!; Offerdal: Riseberget!; Aspås: å älvbranterna!; Rödön, Ås, Kyrås, Frösön, Östersund, Brunflo, Lockne, Näs: flerst.!; Norderön: Norderön vid Hov, Hovstan (Bm); Hackås: Billsta!, Lägden!; Berg: Hoverberg (Z), Svenstavik (C). — U. Hamnerdal: Edefors (On); Lit: Lillsjöhögen!; Stugun: Stugubyn!, Stuguberget!, Näveredel!; Ragunda, Fors: flerst.!; Hällesjö: Storåsen (Bm); Håsjö: Valla!; Sundsjö: Tavnäs!, Björsjö!; Lockne: mellan anhalten o. Rosshol!; Hackås: Stensjöns fäb.!; Revsund: flerst.!; Bodsjö: Kälen (O).

C. palustre (L.) Scop. — Våta ängar, myrar. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr. — Varierar ibland med vita blommor.

C. heterophyllum (L.) All. — Ängar, bäckdalar, str. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — f. *indivisum* DC. Flerst. — Varierar dessutom någon gång med vita blommor.

C. heterophyllum × *palustre*. — Offerdal: Oldklumpen (Geete); Östersund: Lillsjön (Sn), Lövberga!

† *C. arvense* (L.) Scop. — Åkrar, vägkanter. — Reg. silv. — Allm. i samtl. specialomr.

† *Centaurea scabiosa* L. — Banvallar. — Reg. silv. — F. Åre: Hårbörsta mellan landsvägen o. jvägen (Eat). — S. Mörsil: Äggfors å stickspåret!; Öster-

sund: banvallen mitt emot jvverkstäderna!, i en äng mellan landsvägen o. Odensvik!; Lockne: banvallen vid Hållstakvarn!

† *C. cyanus* L. — Sädesåkrar, vallar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Gäddede (O); Åre: Åreskutan (Hn). — S. o. U. Iakttagen i samtl. specialomr., men blir allt sällsyntare.

C. jacea L. — Ängar, ängsbackar, någon gång även på banvallar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jormlien i sydbacke (Vrd). — S. Ström: Grelsgård (O), Risselås (O)!, Jonsgård!; Föllinge: Raftälven (O); Hammerdal: Håxåsen (O)!, vid jvstn!; Lit (O); Undersåker: Nyland (Z); Alsen (O); Näskott: Faxnålden!; Ås: Sem på Storsjöstr.!, Täng!, Gärde!; Östersund, Brunflo, Norderön, Lockne, Marieby, Sunne, Oviken: mångenst.!; Hackås: Billstaån!, Storsjöstr.! — U. Hammerdal: Viken!; Ragunda: stnssamhället tillf. (Sh); Håsjö: nedom gamla kyrkan (Br)!, Haraviken!; Nyhem: Dockmyr!, Ramsjö!; Bräcke: nära jvstn!, Sösjö (Bm); Sundsjö: Tavnäs!, Stamnäs!, Landsom, Sundsjöåsen, Sörviken (Öld); Lockne: Börön!, Våge!; Revsund: anhaltstation!, Rensved!, Pilgrimstad!, Gällö (J)!, Grimnäs!, Ammerön! — Som spontan nordgräns i Jämtland o. Ångermanland. — Karta 123.

Cichorium intybus L. — Östersund 1856, 1882, 1884 (O), lasarettet (Sn), sogpropen i Odensala 1930!; Ragunda: Hammaren, Dövikén (O o. Sh).

† *Lapsana communis* L. — Åkrar, vallar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jormlien i timotejvallar!, Ankarvattnet (Norrm.). — S. o. U. Iakttagen i alla specialomr., men tämligen obeständig.

Hypochoeris maculata L. — Skogsbackar, ängar, hagar. — Reg. silv. — F. Frostviken: Fågelberget!; Offerdal: Rönnön!; Åre: Mullfjället (Z), Duved!, Åreskutan (Hn), Mörvikshummeln!, Totthummeln!, Årebygden! — S. o. U. Samtl. specialomr., allm. i centrala Jämtland. — Karta 124.

Leontodon autumnalis L. — Ängar, str., även gårdsplaner, vägkanter, i fjällen ofta vid snölägen. — Allm. i samtl. reg. o. specialomr. — var. *coronopifolius* Lge. Flerst. isynnerhet på sjöstr.! — var. *asperior* Wg. Flerst. i fjällen! — f. *taraxaci* (L.). Frostviken: Ruotats (On); Kall: Kolåsen (Wd); Åre o. Undersåker: flerst. i reg. alp!

† *Tragopogon pratensis* L. — Banvallar. — Reg. silv. — S. Undersåker: banvallen vid Slagsån!; Mörsil: banvallen vid jvstn!; Lit: Klösta!; Östersund: strandvallen vid jvstn!; Brunflo: banvallen Östersund—Brunflo! — U. Fors: flerst. på banvallen Bispgården—Österede!; Håsjö: Kälarna på banvallen (Gr); Revsund: flerst. å banvallen Pilgrimstad—Stavre!

Picris echioides (L.) Gaertn. — Östersund: sogpropen i Odensala 1929!

Crepis biennis L. — Ragunda (Sh).

C. capillaris Wallr. — Östersund: gräsmattor i staden!

C. tectorum L. — Ursprunglig i sydbergen, annars kulturspridd till åkrar o. vallar. — Reg. silv. — Samtl. specialomr. — f. *segetalis* Roth. Flerst.!

Aracium paludosum (L.) Monn. (*Crepis paludosa* Moench.). — Våta skogar o. ängar, källdrag, berggrötter. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

† *Sonchus arvensis* L. — Åkrar, trädgårdar, ruderatplatser. — Reg. silv. — F. Kall: kyrkbyn!, Smedjeviken!; Åre: Björnågel!; Mörsil: Sällsjö! — S. o. U. Samtl. specialomr. — f. *laevipes* Koch. Synes vara lika allm. som huvudf.

† *S. oleraceus* L. — Som föregående. — Reg. silv. — S. Ström: Bredkålen (O); Undersåker: Nyland (O); Ås: Åskott!; Frösön: Frösön vid Hornsberg!;

Östersund: i trädgårdstäppor!, Odensala i åkrar!, soggropen!; Sunne (Z); Oviken: Häggen, Hällne (Bm). — *U. Ragunda*: stnssamhället (Sh).

† *S. asper* (L.) Hill. — Som föregående. — Reg. silv. — *S. Hammerdal*: Sikås (On), Håxåsen (O); Ås: Åskott!; Frösön: Fillsta (O), Frösön vid Valla (Bm), Gustavsberg!, Hornsberg!; Östersund: flerst.!; Sunne: flerst. (O o. Bm); Norderön (O); Oviken: Bilsåsen, Gärde (Bm). — *U. Hammerdal*: Mullnäset, Viken (O); Ragunda: Hammaren!, stnssamhället (Sh); Fors o. Nyhem (O); Revsund: Gällö! — f. *inermis* Bischoff. Frösön: Frösön å Storsjöstr. nedanför Kungsgården!

Mulgedium alpinum (L.) Less. — Björkängar, bäckdalar, bergrotter. — Samtl. reg. — *F. Allm.* i samtl. specialomr. — *S. Alanäs*, Ström, Laxsjö. Gåxsjö, Föllinge: flerst.!; Hammerdal: Björbäcken!; Häggenås: Gulåstjärn!; Norderåsen!, Munkflohögen!; Offerdal: Råsen, Västerberg (Sn) samt flerst, på gränsen mot *F.*; Undersåker: Nyland (Z), Nordsjöbergen (E), Järpsbyn!; Alsen: Alsensjön (Z) samt flerst. i nv. delen!; Frösön: Nyhem!, Brattåsen, Svartsjöarna (O); Östersund: Rannåsen!, bortom Lugnet (Lm); Brunflo: Ope fäb. (O)!; Oviken: Bilsåsen, Kinderåsen, Älven (Bm); Berg: Hoverberget (Å); Åsarna: Skalberget (C). — *U. Alanäs*, Ström, Hammerdal: flerst.!; Borgvattnet: Borgsjö!, Fullsjö!; Ragunda: Selsålandet (Bm), Kullsta!, Middagsberget (F), Vättaberget (Gr); Fors: stigen till Järsjöstugan, mellan Norrsjön o. Åssjön, Edsån (L. Strindberg); Hällesjö: Täckelsjöberget (Bm), Mjösjö (O o. Sh); Bräcke: flerst.!; Brunflo: Hästönl!; Revsund: Ammerön!; Bodsjö, Gillhov o. Klövsjö: flerst.!; Råtan: Orrflohuvudet (C). — Varierar någon gång med vita eller röda blommor.

M. sibiricum (L.) Less. — Strandängar, strandsnår. — Reg. silv. — *U. Ragunda*: Halån vid Halängsbodarna, nu troligen utgången, sedan lokalen förstörts vid en häftig vårflood (Sh), Halåns utlopp i Indalsälven (O m. fl.), Liens by (B. Flemström); Håsjö: Ansjöåns utlopp i Balsjön (Wd)! — Sydgräns i Jämtland o. Medelpad.

Lactuca muralis (L.) Fres. — »Jämtland» (S m. fl.); Hällesjö: Ljungå mot Holmsjön (O). Ej sedd i senare tid.

Taraxacum.

Erythrosperma.

T. fulvum Raunk. — Ängar, ängsbackar, även kulturspridd till vallar o. trädessäkrar. — Reg. silv. — *F. Kall*: Kolåsen!, Torrödet! — *S. Hammerdal*: Sikås (On!), Mo (On); Näskott: Smedsåsen!; Frösön: Frösön vid lägret!; Östersund: Odensala!, vid jvgn mellan Östersund o. Odensala (Dt); Lockne: Ede!; Näs: Fåker!, Viken! — *U. Ragunda*: Stadsberget!, Krokvägsberget!, Dövikens!, Nyhem: Dockmyr!

T. laetum Dahlst. subsp. *obscurans* Dahlst. — Strandängar, sydberg. — Reg. silv. — *S. Sunne*: Andersön på en strandäng nedanför gamla bostället!; Norderön: Norderön på Storsjöstr. nedanför Önsta! — *U. Ragunda*: Krogvägs- o. Kullstabergens sydbranter!

Palustria.

T. crocodes Dahlst. — Våta ängar, myrar, str. — Reg. silv. o. subalp. — Samtl. specialomr.

Spectabilia.

T. adpressum Dahlst. — Ängar, backar, sjö- o. älvstr. — Reg. silv. o. subalp. — *F. Frostviken*: Björkvattnet m. fl. ställen (Dt), Vågen (N. Johnsson!); Åre:

Storlien, Enafors, Herrån vid Änn, Åreskutan, Mörvikshummeln (Dt), Mullfjället!, Duved!, mellan Enafors o. Storlien (Sm), Nordhallen (Dt), Handö!; Hallen: Bydalen (Dt). — S. Laxsjö: Laxviken (Dt)!; Föllinge: Nyland!; Hammerdal: Åsen, Sikåsåns mynning (Dt!), Sikås (On!); Undersåker: Hålland!; Aspås: Lundsjön!; Rödön: Vike!; Östersund: Lugnet!, infanteriskjutfältet!, Grävsåsen!; Brunflo: Grytan!, Tallbackens fäb.!; Norderön: Norderön vid Gällsta!; Hallen: Kvarnån!; Myssjö: Hallom!, Ångron!; Oviken: Gisselfors!, Eltnäset!; Berg: Svensta!, Hoverberg!, Galhammar!; Åsarna: Åsanforsen! — U. Bräcke: Bensjö!; Sundsjö: Övre Gestlingen!

T. calanthum Dahlst. — Ängs- o. myrmark. — Reg. silv. — F. Åre: Herrån vid Änn, Enafors (Dt).

T. croceum Dahlst. (coll.). — Snölägen, våta ängar, källdrag, bäckstr. — Samtl. reg. — F. Allm. i samtl. specialomr. — S. Laxsjö: Laxviken!, Storåbrännan!; Gåxsjö: Nyland!; Hammerdal: Öjan (On); Kall: Bonäset!; Brunflo: Grytan!, Tallbackens fäb.!; Oviken: Eltnäset!, Gisselfors!; Berg: Hoverberg!, Svenstavik!; Åsarna: Åsanforsen! — U. Borgvattnet: Skyttmon!, Borgsjö!; Stugun: Dunsäset!, Fredrikslund!, flerst. på Indalsälvens str.!; Bräcke: Sösjöbäcken!; Sundsjö: Övre Gestlingen!; Lockne: Börön!; Klövsjö: Blyberget! — var. *ceratolobum* Dahlst. Åre: Snasahögen, Årebyn, Storträvallen (Dt), Enafors—Storlien (Sm), Enaforsholm (Sbg!). — var. *radiosum* Dahlst. »Jämtland» (Dt).

T. eximium Dahlst. — Fuktig ängsmark. — Reg. silv. — F. Åre: Enaforsholm (Dt).

T. faeroense Dahlst. — Strandängar, betesmarker. — Reg. silv. — F. Kall: Björkedel; Åre: Enaforsholm (Dt).

T. firmum Dahlst. — Fuktig ängsmark. — Reg. silv. o. subalp. — F. Kall: Kolåsen!; Åre: Storlien (Dt)!, Storulvåstugan!, Enafors (Dt), Enaforsholm (Sbg!), Skalstugan!; Berg: Börtnan!; Oviken: Torsborg!, Gisselfors! — S. Hammerdal: Mo vid färjstället!

T. hamosum Dahlst. n. sp. — Folia longissima, late lineari-lanceolata, caesio-viridia, firma, paribus loborum paucis (2—3), lobis perlatiis, brevibus, deltoideis — hamosis, reflexis, inferioribus integris — parce subulato-denticulatis, superioribus integris vel dentibus paucis instructis, dorso sine limine in interlobium longe abeuntibus, lobo terminali magno, elongate sagittato, integro vel interdum basi dente praedito, acutiusculo vel subobtusulo, petiolis latissime alatis, sat pallidis vel leviter coloratis nervoque mediano sat pallido — obscurascente.

Scapi folia aequantes vel iis breviores, robusti, fere glabri, cupreo-colorati.

Involucrum mediocre, crassum, 17—20 mm longum, ad c. 25 mm latum, obscure viride, pruinatum, basi ovatum.

Squamae exteriores laxae adpressae — erecto-patentes, \pm ovato-lanceolatae, tenues, obscure virides, \pm pruinosa, acuminatae, 2,5 — ad basin 4 mm latae, anguste albido-marginatae.

Calathium sat obscure luteum videtur, ad c. 45 mm diametro, leviter radians. Ligulae marginales extus stria rubro-violacea ornatae.

Antherae polliniferae.

Stigmata leviter virescentia.

Achenium (non maturum) substramineum, 5 mm longum, superne spinulosum, ceterum \pm tuberculatum — basi \pm laeve, pyramide c. 0,5 mm longa, conica praeditum.

T. hamosum är besläktad med *T. croceum* Dahlst. och närstående arter, men skiljer sig märkbart från dessa bl. a. genom sina långt utdragna, blågrön-aktiga tjocka blad med få, mycket breda, \pm hela, starkt nedåtböjda lobber, långa, pillika, hela ändflikar och breda, blådaggiga holkar.

Björkängar. — Reg. silv. — *F.* Hallen: Bydalen (Sbg). (Typus in Herb. Riksmuseum, Stockholm).

T. naevosiforme Dahlst. — Fuktig ängsmark, sjö- o. älvstr. — Reg. silv. — *F.* Frostviken: Gäddede (Dt), Vågen (N. Johnsson!); Kall: Kolåsen!; Åre: Mullfjället! — *S.* Laxsjö: Ålåsen!; Gåxsjö: gästgivargården (Dt); Hammerdal: Sikås (Dt), Mo, Sikåskälen (On); Mörsil: sanatorieparken!; Östersund: Odensala (Dt), Lugnet!; Oviken: Joxåsen!, Gärde!

T. naevosum Dahlst. — Fuktiga ängar o. ängsbackar, även vägkanter. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Gäddede (Dt); Kall: Kolåsen!, Björkede!, Berge!, kyrkbyn!; Åre: Storlien, Enafors, Enaforsholm, Klocka, mellan Ånn o. Gevsjön, v. om Tångböle bro, Duved, Åresjön (Dt), Lund!, Bunnerviken!, Ånn!, Skalstugan!, Medstugan!, Hallen: Gleen (Dt). — *S.* Laxsjö: Laxviken!; Gåxsjö: Raftsjöhöjden!; Hammerdal: kyrkbyn, Öjaåns utlopp (Dt); Mattmar: Nyland!, Överocke!, Kvitsle! samt flerst.!; Näskott: Nyland (Dt); Kyrkås: Kläppe!; Frösön: Torråsen!, Frösön vid Vagled o. Ändsjön!; Östersund: Odensala (Dt); Ås: Lugnvik!; Brunflo: Grytans skjutfält!, Ope fäb.!; Norderön: Norderön vid Västanel!, kyrkängen (Dt); Hallen: Ytterhallen!; Oviken: Gisselfors!, Gärde!, Eltnäset!; Berg: Hoverberg!; Klövsjö: kyrkbyn! — *U.* Ragunda: Selsviken!; Bräcke: jvstn!; Sundsjö: Brattfallsån!, Mjösjö!

T. obtusatum Dahlst. — Fuktig ängsmark. — Reg. silv. — *F.* Kall: Kolåsen!; Åre: Enaforsholm (Dt), Skalstugan!; Undersåker: Vallbo!

T. propinquum G. Hagl. n. sp. — Planta c. 15—30 cm alta. Folia lingulata — oblongo-lanceolata, gramineo-viridia, tenuia, subobtusata, \pm integra — lobulato-dentata vel saepius sparse et obtuse magno-dentata, inter dentes \pm et vulgo sat rare subulato-denticulata, petiolis \pm late alatis nervoque mediano pro maxime parte rubro-violaceo.

Scapi folia superantes, subglabri — sub involucri sparse araneosi, \pm colorati.

Involucrium subobscure viride, sat crassum, 15—20 mm latum, c. 17 mm longum, basi ovatum.

Squamae exteriores latius — angustius ovato-lanceolatae, 2,5—3 mm latae, c. 10 mm longae, laxe adpressae — erecto-patentes, dilute virides, late albido-marginatae, acuminatae, laeves, apice marginibusque leviter roseo-violascentes.

Calathium 35—45 mm diametro, obscure luteum, leviter radians.

Ligulae marginales extus stria rubro — cano-violacea ornatae.

Antherae vacuae.

Stigmata fusco-virescentia.

Achenium ignotum.

T. propinquum är nära besläktad med *T. croceum* Dahlst., men torde med lätthet kunna avgränsas från denna arts många former främst genom sina hela blad, röda mittnerv och breda holkar.

Björkängar. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Kall: Holdershatten! (Typus in Herb. Riksmuseum, Stockholm).

T. purpuridens Dahlst. (*T. macrocarpum* H. Pers.). — Fuktig ängsmark. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Vågen (N. Johnsson); Åre: Enaforsholm, mel-

lan Enafors o. Storlien (Sm), Storlien (Dt)!, Änn (Dt); Undersåker: Ekorrdörren (Dt); Hallen: Gleen (Dt).

T. repletum Dahlst. — Ängsmark. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Storlien (Dt), ett »Storlien» finnes även i Frostviken, Gäddede (N. Johnsson!); Undersåker: Ekorrdörren (Sm); Oviken (Dt).

T. rhodolepis Dahlst. — Ängsmark, även kulturpåverkad mark. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Vågen (Dt); Åre: Nordhallen, Enafors, Enaforsholm, Änn (Dt).

T. rhodoneuron Dahlst. — Ängsmark, örtrika granskogar, även betesmarker, vallar, åkrar. — Reg. silv. o. subalp. — *T.* allm. i samtl. specialomr.

T. rubiginosum Dahlst. — Fuktig ängsmark. — Reg. silv. — *F.* Åre: Enafors (Dt).

T. scotolepis Dahlst. — Ängsmark. — Samtl. reg. — *F.* Åre: Storlien (Dt)!, Enafors, Enaforsholm, Änn (Dt), Enafors—Storlien (Sm); Oviken: Torsborg! — *S.* Undersåker: Ristafallen (Dt).

T. spectabile Dahlst. — Ängar, myrar, snölågen. — Samtl. reg. — *F.* Frostviken: Gäddede (Dt), Vågen (N. Johnsson!); Hotagen: Valsjöbyn!; Kall: Björkede!, Kolåsen!; Åre: Storlien, Enaforsholm, Enafors, Högåsen, Mörvikshummeln, Renfjället (Dt), Handöl!, Duved!, Skaltugan!, Hästfjället!; Undersåker: mångenst. i sv. Jämtland (Sm); Hallen: Bydalen (Dt), Hovde!; Berg: Börtnan! — *S.* Undersåker: Bonäshamn samt flerst. utefter Järpströmmen!; Oviken: Gisselfors!; Berg: Hoverberg (Dt), flerst. på Storsjöstr!; Åsarna: Åsanforsen!; Klövsjö: Kvarnbäcken (Dt).

Vulgaria.

† **T. aculeatum** G. Hagl. n. sp. — Planta c. 35 cm alta. — Folia erecta, latius — angustius lanceolata, laete cano-viridia, in nervo dorsali sat araneosa, lobis sat conformibus, plurimis, deltoideis, sublati, mediocriter — sat longis, acutis — acutissimis, apice saepius patente subsensim angustatis, dorso vulgo convexis vel etiam subrectis, ± dense et acute subulato-dentatis aequae ac non raro margine inferiore, lobo terminali breviter sagittato — subtriangulari, integro — denticulato vel breviter inciso, ± mucronato, acuto, marginibus lateralibus subrecto, interlobies 1—1,5 cm longis, 0,5—1 cm latis, acute et ± crebre dentatis — subulato-dentatis, petiolis anguste alatis, ± intense rubro-violaceis, nervis medianis ± rubris.

Scapi folia superantes, sub involucrio sat araneosi.

Involucrum magnum, 15—20 mm longum, sat aequilatum, subobscurum olivaceo-viride, basi truncatum.

Squamae exteriores subrecurvae, 2—4 mm latae, c. 15 mm longae, griseo-virides, ± et praesertim apicibus purpureae, conspicue angustissime albido-marginatae, interiores e basi latiore lineares.

Calathium magnum, c. 55 mm latum, laete luteum, subradians.

Ligulae marginales planae, extus stria fusco-violacea ornatae.

Antherae polline repletae.

Stylus et stigmata laete livescentia.

Achenium ignotum.

T. aculeatum har ljusst grågröna blad med regelbundna, ganska brett deltoida, tämligen långa, vasst tillspetsade, rikligt och skarpt syltandade, talrika lober, vanligen kort, medelstor, tillspetsad ändlob, stora, tämligen mörkt oliv-

gröna holkar med breda, något nedåtriktade, ljusa, ofta purpurfärgade, mycket smalt hinnekantade ytterholkfjäll och stora ljusa korgar med plana kantblommor.

Denna art har enligt anteckning av H. Dahlstedt av honom urskilts såsom ny för vetenskapen, ehuru den ej sedan beskrivits eller namngivits.

Betesmark. — Reg. silv. — S. Östersund: Änge! (Typus. in Herb. Riksmuseum, Stockholm).

Utbredning för övrigt: Norge: Sör-Trøndelag, Trondhjem, Stavn. (Joh. Dyring.)

† **T. aequilobum** Dahlst. — Åkrar, vallar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mo!; Frösön: Frösön flerst.!; Östersund: Minnesgårde!, Odensala!; Brunflo: Torvalla!; Lockne: vid kyrkan! — U. Revsund: Stavre!, Gällö!

† **T. albicollum** Dahlst. — Åkrar, vallar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mo (On)!; Näskott: Faxälven!; Frösön: Frösön vid lägre!; Östersund: Änge, Nya sågens brädgård (Dt), Odensala!; Norderön: Norderön vid Önsta (Dt); Hallen: Ytterhallen!

† **T. angustisquameum** Dahlst. — Åkrar, vallar, vägkanter. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mo!; Alsen: Trångsviken!, Värmon!; Mörsil: flerst.!; Näskott: Nälden!; Östersund: allm.!; Brunflo: flerst.!; Lockne: Ångsta; Norderön: Norderön vid Önsta!; Näs: Kungsnäs!, Sinnberg!; Berg: Hoverberg! — U. Revsund: Stavre!

† **T. atrimarginatum** Lindb. fil. — Åkrar, vallar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mo, Åsen (On!), kyrkogården (Dt); Gåxsjö (Dt); Östersund o. Brunflo (Sbg!).

† **T. biforme** Dahlst. — Vallar. — Reg. silv. — S. Frösön: Frösön vid Kråkstaflon!; Östersund (Sbg!), Odensala! — U. Revsund: Stavre!

† **T. brachycephalum** Dahlst. — Vallar, gårdsplaner. — Reg. silv. — S. Hammerdal: kyrkogården (H. R.), Fagerdal (On!); Östersund: mellan Östersund o. Odensala (Sbg!).

† **T. caespitans** Dahlst. — Vallar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mo (Dt)!, kyrkogården (On); Frösön: Frösön på kyrkogården (G. Haglund); Östersund: jvömr.!

† **T. caloschistum** Dahlst. — Åkrar. — Reg. silv. — S. Frösön: Frösön vid Östberg!

T. campylum Dahlst. n. sp. *T. spilophyllum* H. Dahlstedt, p. min. parte Nordsvenska Taraxaca, B. 12, n:o 2. 1912. — H. Dahlstedt, Taraxaca Scandinavica Exsiccata, Fasc. IV. n:o 53. (s. n. *T. spilophyllum*).

Folia laete — sat obscure viridia prasinescentia, angusta, lineari-lanceolata — obovato-lanceolata, pauciloba, rarius multiloba, lobis brevibus, latiusculis — late deltoideis — triangularibus, sat patentibus v. vulgo ± retroversis, breve acutis, approximatis — parum distantibus, integris v. inferioribus ± dentatis, lobo terminali parvo — mediocri, in fol. interioribus majore, hastato-sagittato v. integro v. in uno alterove latere dente singulo instructo, breve acuto-obtusiusculo, petiolis et nervo mediano sat pallidis v. laete violascentibus.

Scapi plures, folia aequantes v. ± superantes, ± colorati et praesertim inferne ± araneoso-pilosi.

Involucrum parvum, crassiusculum, ± obscure olivaceo-viride, basi ovato truncata.

Squamae exteriores erecto v. ± retroverso-patentes, inferiores anguste ovato-lanceolatae, c. 3 mm latae, superiores ± lineari-lanceolatae, ± obscure

viridae, apice violascentes v. in utraque pagina violascentes, anguste sed sat conspicue marginatae, ecorniculatae, interiores \pm lineares, singulae, interdum sub apice callosae v. corniculatae.

Calathium parvum, c. 30—35 mm diametro, convexulum — sat convexum.

Ligulae laete luteae, marginales extus stria \pm obscure rubro-violacea notatae.

Antherae polline carentes.

Stylus subluteus, superne \pm fusco-virescens, stigmatibus fusco-virescentibus.

Achenium 3—3,25 mm longum, ad 1 mm latum, laete fusco-stramineum, superne breve spinulosum, caeterum \pm tuberculatum — laeve, in pyramidem 0,75 mm longam, conico-cylindricam abiens. Rostrum 8—9 mm longum.

Fuktig ängsmark, myrar, betesmarker. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: mellan Jorinviksvallen o. Jormlien (Na), Björkvattnet o. Gäddede (N. Johnsson!); Kall: Kolåsen!; Åre: Enaforsholm, mellan Enaforsholm o. Storlien (Sm); Hallen: Bydalen (Sbg!). — *S.* Laxsjö: Ålåsen!; Undersåker: Ristafallet (Sbg!); Rödön (L. Holm); Frösön: Frösön vid lägret!; Hallen: Kvarnån! — *U.* Stugun: Stugubyn!; Ragunda: Stadsberget!, Dövikens!, Ammer!, Kullstaberg (Gr).

† *T. caudatum* Dahlst. — Vägkanter. — Reg. silv. — *S.* Östersund: Änge (Dt), jvomr.!

T. chrysostylum Dahlst. — Fuktig ängsmark, även vägkanter. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Kall: Kolåsen!, Björkedel!; Åre: Storlien (Dt)!, Änn (Dt), Årebyn!, Medstugan!; Hallen: Gleen (Dt). — *S.* Hammerdal: Öjåns str. (Dt), Mo!; Alsen: Trångsviken!; Mörsil: vid kyrkan!; Östersund: Lugnet!; Oviken: Borgvik!, Gisselfors!; Myssjö: Ångron!, Kövra!; Berg: Hoverberg! — *U.* Nyhem: jvsamhället!

T. cochleatum Dahlst. & Lindb. fil. (*T. subhirtellum* Dahlst.) — Fuktig naturlig ängsmark, även kulturspridd till vägkanter o. vallar. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Frostviken: Vågen (N. Johnsson); Kall: Kolåsen!, Konäs!; Åre: Storlien!, Enafors (Dt), Årebyn! — *S.* Föllinge: Backen!; Gåxsjö (Dt); Hammerdal: Fagerdal, Åsen (On!), Mo!; Alsen: Trångsviken!; Mörsil: Bye!, Ockel!, Låt: Halåsen!, Sörel!; Undersåker: Järpen!; Aspås: Gräfte!; Rödön: Nålden!; Frösön: Frösön vid lägret!; Östersund: Odensala!, Rannåsmynnen!; Brunflo: Änge!, Torvalla!; Lockne: Nordanberg!; Norderön: Norderön vid Tivarsgården!; Hallen: Kvarnån!; Berg: Hoverberg! — *U.* Stugun: Stugubyn!; Ragunda: Dövikens!, Ammer!, Hammarstrand!; Nyhem: Ramsjö!

† *T. copidophyllum* Dahlst. — Betesmarker, banvallar. — Reg. silv. — *S.* Östersund: Änge!, jvomr.!

† *T. Dahlstedtii* Lindb. fil. — Gårdsplaner, dikeskanter, vallar. — Reg. silv. — *S.* Gåxsjö: flerst. (On); Hammerdal: Mo!, Åsen!; Alsen: Trångsviken!; Frösön: Frösön vid lägret!; Östersund: mångenst.!, Brunflo: Änge!, Lockne: vid kyrkan!

† *T. dilatatum* Lindb. fil. — Gårdsplan. — Reg. silv. — *F.* Åre: Enafors (Dt).

† *T. duplidens* Lindb. fil. — Vallar, åkrar, vägkanter. — Reg. silv. — *F.* Kall: Konäs!; Åre: Storlien!, Årebyn! — *S.* Hammerdal: Åsen (On), Mo!; Alsen: Värmon!, Trångsviken!; Mörsil: Bye!, vid kyrkan!; Näskott: Faxälven!; Ås: Rösta!, Täng!, Ösa!; Frösön: allm.!, Östersund, Brunflo, Lockne: allm.!, Norderön: Norderön vid Hov!; Åsarne: Åsanforsen! — *U.* Ragunda: Krokåvåg!

Nyhem: Dockmyr!; Bräcke: jvsamhället!; Sundsjö: Fjällsta!, Tavnäs!; Revsund: Stavre!

† **T. epacrum** Dahlst. — Vallar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Vägskälsbacken (On!), Åsen!

† **T. extensum** Dahlst. n. sp. — Folia laete viridia, elongata, anguste lanceolata — lineari-lanceolata, multi-et aequiloba, lobis approximatis, deltoideis, e basi lata sensim v. subito in apicem longum, acutum, \pm retroversum contractis, in margine superiore \pm convexis, inferioribus crebre subulato-dentatis, superioribus bidentatis v. parce dentatis — integris, lobo terminali sagittato, mediocre — sat elongato, parce et acute dentato, sub apice saepe bidentato, breve — longe acuto-subulato, interiora \pm integra, crebre et saepe subulato-dentata v. inferne lobis brevibus, convexis, retroversis, breve acutis praedita, petiolis pallidis v. levissime coloratis, nervo mediano pallido.

Scapi folia saepius longe superantes, \pm colorati, sparse sub involucro magis araneoso-pilosi.

Involucrum magnum, crassiusculum, sat elongatum, \pm atro-viride, basi \pm ovata.

Squamae exteriores \pm lineari-lanceolatae, subtus obscurae v. \pm violascentes, supra \pm pallidae v. \pm violascentes, longae, \pm arcuato-retroversae, non marginatae.

Calathium magnum, 50—60 mm diametro.

Ligulae sat laete et mere luteae, angustae, \pm planae, marginales extus stria cano-violacea notatae.

Antherae parce polliniferae v. polline carentes.

Stylus fusco-virescens, stigmatibus extus fusco-virescentibus.

Achenium ignotum.

Ängsmark, även vallar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Bye, Mo, Åsen, Fagerdal (On), gästgivargården, kyrkan (Dt); Gåxsjö: flerst. (Dt); Näskott: Näliden!; Östersund: Ängel, Nya sågens brädgård, Odensala (Sbg!); Brunflo: Torvalla (Sbg).

Utbredning för övrigt: Åsele Lappmark, Åsele (Th. Wolf, J. G. Gunnarsson).

† **T. fasciatum** Dahlst. — Åkrar, vägkanter, banvallar. — Reg. silv. — F. Kall: Kolåsen!; Åre: Storlien!, Årebyn!, Mörvikshummeln! — S. Hammerdal: Mo!; Undersåker: Hålland!, Järpen!; Alsen: Värmon!; Mörsil: Byel!; Frösön, Östersund, Brunflo: allm.!; Lockne: Ängsta!; Oviken: Joxåsen!, Eltnäset!; Berg: Hoverberg! — U. Stugun: Stugubyn!; Revsund: Gällö!

† **T. Florstroemii** Markl. — Betesmarker, gårdsplaner. — Reg. silv. — S. Östersund: Ängel, rektorsången (Sbg!), gårdsplaner (Dt).

T. galeatum Dahlst. — Fuktiga ängar, myrar, även kulturspridd till vallar o. vägkanter. — Reg. silv. — F. Frostviken: Jormlien (J. Hamner!); Kall: Kolåsen!, Konäs!, Baksjönäset!; Åre: Storlien!, Duveds skans, Enaforsholm, mellan Enafors o. Änn, kyrkängen, Klocka (Dt), Årebyn!, Bunnerviken!, Medstugan!; Undersåker: Edsåsen! — S. o. U. Samtl. specialomr.

† **T. glossocentrum** Dahlst. — Åkrar, vallar, vägkanter. — Reg. silv. — S. Alsen: Trångsviken!; Frösön: Frösön vid Östberg o. Önet!, Berge!; Östersund: Minnesgårdel, jvovmr.!; Lockne: vid kyrkan!; Oviken: Joxåsen! — U. Ragunda: Ammer!; Revsund: Stavre!

T. hirtellum Dahlst. — Våta ängar, skogskärr, även någon gång kulturspridd. — Reg. silv. o. subalp. — F. Frostviken: N. Blåsjön (J. Hamner!); Kall: Björk-

edel, Kolåsen!; Åre: Storlien!, Enafors, mellan Herrån o. kvarnen, Ånn, Åreskutan (Dt), mellan Enafors o. Storlien (Sm), Skalstugan!, Medstugan!; Hallen: Bydalen (Dt); Oviken: Torsborg! — S. Laxsjö: Ålåsen!; Gåxsjö (Dt); Hammerdal: Sikås, Mo (On!), Hammerdalssjön (Dt); Undersåker: Ristafallet, Ristavallen (Dt); Mattmar: Ytterrocke!; Klövsjö: kyrkbyn (Dt). — U. Stugun: Stugubyn!; Fors: Edset!

† **T. involucratum** Dahlst. — Ängsmark, banvallar. — Reg. silv. — S. Östersund: Odensala!, jvkajen!; Brunflo: Torvalla!; Berg: Hoverberg! — U. Håsjö: jvstn (G. Haglund).

† **T. jaervikylense** Lindb. fil. — Vallar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mo (On!).

T. jemtlandicum Dahlst. n. sp., H. Dahlstedt, *Taraxaca Scandinavica* Exsiccata, Fasc. III, n:o 23, Fasc. IV, n:o 17. — Folia sat obscure viridia, subglabra — parce, in nervo mediano densius, juniora dense, araneoso-pilosa, multilobata, exteriora parva, \pm lingulata, breve et late triangulare — deltoideo-lobata, obtusiuscula, intermedia lineari-lanceolata — lanceolata, breve triangulare-lobata, lobis latiusculis, acutis, integris v. inferioribus \pm denticulatis, lobo terminali mediocri, lato triangulari, marginibus \pm convexis, obtusiusculo, v. lobis angustioribus, longioribus, patentibus, acutiusculis v. \pm acutis, \pm crebre et saepe sat longe subulato-dentatis, lobo terminali parvo, \pm acute-mucronato, \pm triangulari, interiora obovato lanceolata, inferne breve lobulata, superne \pm dentata, obtusa, intima v. interdum omnia \pm inaequaliter dentata.

Scapi folia aequantes v. \pm superantes, \pm colorati, sparse v. praesertim superne densius araneoso-pilosi.

Involucrum breve latum, sat crassum, basi \pm truncata.

Squamae exteriores \pm arcuato-reflexae v. superiores erecto-patentes, sat latae, \pm lanceolatae, vix marginatae, in pagina superiore saepius \pm violascentes, vix callosae, \pm araneoso-pilosae, interiores sub apice leviter, raro magis conspicue callosae.

Calathium 45—50 (—60) mm diametro, \pm radians, convexulum.

Ligulae sat laete et mere luteae, marginales concolores v. stria canoviolacea, vulgo parum conspicua coloratae.

Antherae polliniferae.

Stylus luteus — lutescens, stigmatibus subtus sordidescentibus.

Achenium immaturum fusco-stramineum, c. 3 mm longum, 1 mm latum, in pyramiden conicam 0,5 longam (sat abrupte) abiens, apice breve spinulosum, caeterum \pm tuberculatum.

Rostrum c. 12 mm. longum.

Kalkkärr, våta ängar, myrmark, även vallar. — Reg. silv. — S. Alsen: Trångsviken!; Frösön: Frösön å norra sluttningen av Östberget!, Ändsjön!; Östersund: Nya sågens brädgård, jvstn, Odensala (Sbg enl. Dt), norr om staden på myrvall (Dt), Lugnet!; Brunflo: Grytans skjutfält!; Hallen: Kvarnån!; Näs: Höglunda!

Utbredning för övrigt. Norge: Opdal (H. Persson); Tromsö: Murehagen (P. Berum).

† **T. Kjellmani** Dahlst. — Åkrar, vägkanter. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Åsen (On!), Mo!; Alsen: Värmon!; Frösön: Frösön vid Berget!; Östersund: Änge!, jvkajen!; Brunflo: Torvalla! — U. Revsund: Gällöl!

† **T. laeticolor** Dahlst. — Gårdsplan. — Reg. silv. — S. Östersund: Nya sågens brädgård (Dt).

T. leptolobum Dahlst. n. sp. — Planta mediocris — sat parva, gracilis.

Folia \pm lanceolata, laete viridia, sublutescentia, sparse, in nervo dorsali densiuscule araneosa, lobis latis, sat longis, deltoideis (vel subtriangularibus), acutissimis, \pm obliquis, patentibus vel reflexis, approximatis — breviter distantibus, dorso subrectis et interdum sine limine in interlobium abeuentibus — \pm ad basin non raro valde convexis, inferioribus sparse subulato-denticulatis, superioribus integris vel dente singulo praeditis, lobo terminali parvo, integro, lobulis basalibus parvis acutissimis vel uno latere rotundatis, patentibus — reflexis praedito et lobulo mediano angusto, sensim in apicem sublongum attenuato vel contracto, petiolis sat angustis, leviter roseo-violaceis.

Scapi folia superantes, sparse, sub involucrio sat araneosi, praesertim superne \pm colorati.

Involucrum parvum, obscure viride, c. 15 mm longum, sat aequilatum, basi truncatum.

Squamae exteriores arcuato-reflexae, angustae, c. 2 mm latae vel paulo latiores, 10—12 mm longae, laete virides.

Calathium subobscurum luteum, sat radians.

Antherae polline repletae.

Stigmata sat obscure virescentia.

Achenium ignotum.

T. leptolobum är en ganska lågvuxen, gracil art. Den kännetecknas bl. a. av sin ljusgröna, något gulgrönaktiga bladfärg, tätt sittande eller kort åtskilda, deltoidea, breda, ganska långa, skarpt spetsade sidoflikar med raka eller vid basen ibland kraftigt välvda ryggar, små ändflikar, vars basallobber äro små, spetsiga eller på ena sidan försedda med en rundad kant, och vars mittparti småningom avsmalnar till en vass spets eller är \pm hopdraget, små, mörkgröna holkar, tämligen mörkt gula korgar och rikligt pollenförande antherer samt mörka stift.

Gräsbevuxna ställen. — Reg. silv. — S. Norderön (Bm). (Typus in Herb. Riksmuseum, Stockholm).

Utbredning för övrigt. Dalarna, Leksand, Kilen (J. B. Bengtsson).

† **T. longisquameum** Lindb. fil. — Åkrar, vallar, vägkanter. — Reg. silv. — F. Kall: Konäs! — S. o. U. Samtl. specialomr.

† **T. lucescens** Dahlst. — Ängsmark, banvallar. — Reg. silv. — S. Mörsil: Sanatorieparken! Östersund: Minnesgårde!

† **T. maceranthum** Dahlst. — Åkrar, vallar, vägkanter. — Reg. silv. — F. Åre: Årebyn! — S. Undersåker: kyrkbyn!, Hålland!; Alsen o. Mörsil: flerst!; Frösön: Frösön allm!; Östersund: Odensala!, Änge! o. flerst!; Brunflo: mångenst!; Lockne: Ängsta!, Nordanberg!; Oviken: Joxåsen! — U. Bräcke: jvsamhället!; Sundsjö: Fjällsta!; Revsund: Stavre!

T. macrocentrum Dahlst. — Ängs- o. myrmark, även å allehanda kulturmark. — Reg. silv. — F. Hotagen: Valsjöbyn!; Föllinge: Åkersjön!, Vallrun!; Kall: kyrkbyn!, Konäs!; Åre: Storlien!, Änn, Klocka (Dt), Årebyn!; Undersåker: Edsåsen! — S. o. U. Samtl. specialomr.

† **T. mucronatum** Lindb. fil. — åkrar, vallar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Mol!; Alsen: Värmon!; Frösön: Frösön flerst!; Östersund: Nya sågens brädgård (Dt); Brunflo: Torvalla!, Änge!; Lockne: vid kyrkan!; Näs: Kungsnäs!; Berg: Hoverberg! — U. Stugun: Stugubyn!; Ragunda: Krokvåg!, Ammer!

† **T. multilobum** Dahlst. n. sp. H. Dahlstedt, *Taraxaca Scandinavica* Exsiccata, Fasc. III, n:o 48. — Planta mediocris. Folia plurima, longa, ± lanceolata, multilobata, prasino-viridia, sparse, in nervo mediano sat dense araneosa, lobis deltoideis, mediocriter latis, sublongis, apice acutis vel singulis brevioribus et apice rotundatis, ± reflexis vel subpatentibus, dorso non raro lobulato-inciso, saepe sine limine in interlobium abeuntibus, praesertim in lobis inferioribus subulato-dentatis vel lobis e basi latiore angustioribus, sublinearibus, attenuatis — ± contractis, apice saepe dilatato, acuto vel nonnunquam subobtusius reflexis vel interdum etiam recurvatis, lobo terminali in foliis intermediis valde contracto, supra lobulos basales parvos, acutos — rotundatos non raro (rotundato-) inciso, lobulo mediano ± angusto, sat producto, superne saepe dilatato vel attenuato, obtusiusculo — acuto, lobulo terminali in foliis interioribus sat sagittato, lobulato — inciso, subulato-dentato, interlobiis subulato-dentatis — lobulatis, petiolis leviter et sordide rubro-violaceis.

Scapi folia aequantes — iis longiores, sat robusti, sub involucrio magis araneosi, ± cupreo-colorati.

Involucrum mediocre, subobscure olivaceo-viride, brunnescens, basi truncatum, squamis exterioribus ± reflexis, 2 — c. 3 mm latis, c. 12 mm longis, griseo-virides, ± violascentibus.

Calathium saturate luteum, ad c. 50 mm diametro, leviter radians.

Ligulae marginales angustae, subtus stria fusco-violacea ornatae.

Antherae polliniferae.

Stigmata virescentia.

Achenium fusco-stramineum, c. 4 mm longum, superne spinulosum, ceterum tuberculatum — basi ± laeve, pyramide c. 0,7 mm longa, conico-cylindrica instructum.

Rostrum 10—11 mm longum.

Gårdsplaner. — Reg. silv. — S. Östersund (Dt).

T. opacum Dahlst. — Ängsbackar. — Reg. silv. — F. Åre: Duved vid vägen till Mullfjället (Dt).

† **T. obliquilobum** Dahlst. — Gräsvallar. — Reg. silv. — S. Östersund: Nya sågens brädgård (Dt), jv. omr.!; Frösön: Frösön vid kyrkogården (G. Haglund); Berg: Svenstavik!

T. opeatolobum Dahlst. n. sp. — Planta c. 30 cm alta, robusta. Folia ± lanceolata, longa, lata, subobscure prasinescente-viridia, subglabra, lobis 4—5, latis, margine superiore ad basin ± et saepe valde convexis, praesertim in lobis inferioribus et in foliis interioribus longissime subulato-dentatis, apice longissimo, patente, acuto contractis, lobo terminali sat parvo — mediocri, triangularsagittato — sagittato, integro — uno vel utroque latere inciso, apice ipso sat contracto, acuto, interlobiis mediocriter longis, inferioribus longe subulato-dentatis, petiolis sat angustis, rubro-violaceis.

Scapi plurimi, folia sat aequantes — iis paullo breviores, robusti, sparse, sub involucrio magis araneosi, ± obscuri.

Involucrum mediocre — sat magnum, breve, c. 20 mm longum, vulgo paullo latius, subobscure olivaceo-viride, basi ovato-truncatum.

Squamae exteriores sat patentes, ovato-lanceolatae — lanceolatae, 2,5 — vix 5 mm latae, 10 — c. 13 mm longae, obscure virides, acuminatae, haud conspicue vel angustissime marginatae.

Calathium magnum, sat obscure luteum videtur, vulgo c. 55 diametro, radians.

Ligulae marginales extus stria fusco-violacea ornatae.

Antherae polliniferae.

Stigmata livescentia.

Achenium fusco-stramineum, 4,3—4,5 mm longum, superne squamulis — spinulis sat porrectis munitum, subsensim in pyramiden conico-cylindricam, 0,5—0,7 mm longam abiens.

Rostrum 11—12 mm longum.

T. opeatolobum torde vara besläktad både med *T. aequilobum* Dahlst. och med *T. pectinatiforme* Lindb. fil., vilkas karaktärer den i flera avseenden för-
enar. Om den förra påminner den främst genom sina regelbundna, vid basen
högt puckliga sidolober och stora korgar, om den senare bl. a. genom sina utåt-
riktade, långa spetsar å sidoflikarna samt genom dessas långa syltänder. Från
ifrågavarande arter skiljer den sig likväl väsentligt t. ex. beträffande frukten
m. m.

Ståndort o. region okända. — *F.* Åre: Storlien (Sbg). (Typus in Herb. Riks-
museum, Stockholm).

† *T. patens* Dahlst. — Vallar, vägkanter. — Reg. silv. — *S.* Näskott: Fax-
älven!; Östersund: jvkajen! — *U.* Stugun: Stugubyn!; Bräcke: jvstn!

T. parvuliceps Lindb. fil. — Torra backar. — Reg. silv. — *U.* Ragunda:
Krokågsbergets sydsluttning!

† *T. paucisquameum* Palmgr. — Gräsmattor. — Reg. silv. — *S.* Östersund!

† *T. pectinatiforme* Lindb. fil. — Vallar, vägkanter. — Reg. silv. — *S.*
Östersund: Odensala!, Minnesgårde!

† *T. pholidocarpum* Dahlst. — Gårdsplaner. — Reg. silv. — *F.* Berg: Bört-
nan (Dt); — *S.* Frösön: Frösön på kyrkogården (G. Haglund); Klövsjö: gamla
gästgivargården (Dt).

† *T. piceatum* Dahlst. — Vallar, gårdsplaner. — Reg. silv. — *S.* Östersund:
Nya sågens brädgård (Dt). — *U.* Nyhem: Dockmyr!

T. polyxanthum Dahlst. n. sp. *H.* Dahlstedt, *Taraxaca Scandinavica* Ex-
siccata. Fasc. III, n:o 22. — Folia saturate et sublutescenti-viridia, pilis arach-
noideis praesertim in nervo mediano et in interioribus obsita, sat multilobata,
plurima lobis latis, deltoideis, apicibus patentibus — sat retroversis, acutis, ±
crebre dentatis, approximatis, superioribus in margine superiore ± convexis,
lobo terminali brevi, ± triangulare-rhomboideo v. majore ± elongato, sagittato,
p. max. parte ± et saepe late dentato, apice triangulare-rhomboideo, integro, ±
acuto — acuminato, ± lanceolata — obovato-lanceolata, interioria v. plurima
brevius lobata v. ± integra, inaequaliter dentata, breve acuta, petiolis et nervo
mediano ± clare roseo-violaceis.

Involucrum subobscure viride, mediocre — sat magnum.

Squamae exteriores ± obscure olivaceo-virides, supra saepe ± violascentes,
lineari lanceolatae, 2,5—3 mm latae, ± recurvato-reflexae, sub apice callosae
v. breve corniculatae, interiores ± lineares, in apicem angustum attenuatae,
sub apice callosae v. brevissime corniculatae.

Calathium 45—55 mm diametro, subradians, ± convexum.

Ligulae sat obscure luteae, marginales concolores et extus vitta rubro-
violacea parum conspicua, vulgo solum ad nervos limitata, notatae.

Antherae polliniferae.

Stylus luteus, stigmatibus lutescentibus v. subtus leviter fusco-violascenti-
bus.

Achenium c. 3 mm longum, 1 mm latum, apice breve spinulosum, caeterum tuberculatum, in pyramidem 0,5—0,7 mm longam anguste conicam sensim abiens.

Naturlig ängsmark, även kulturspridd till vallar. — Reg. silv. — F. Kall: Kolåsen!; Åre: Enafors (H. R.!), mellan Herrån o. kvarnen (Sbg!). — S. Hammerdal: Mol, kyrkogården (On!), prästgården o. gästgivargården (Dt); Föllinge: Backen!; Frösön: Frösön vid lägret!, Ändsjön!, kyrkogården (G. Haglund); Östersund: Lugnet, Änge, Nya sågen (Sbg!); Brunflo (Sbg!). — U. Nyhem: Dockmyr!

† **T. praeradians** Dahlst. — Vallar, gårdsplaner. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Åsen (H. R.); Östersund: läroverksplan!, jvägen mellan Östersund o. Torvalla (H. R.).

† **T. recurvidens** Dahlst. n. sp. H. Dahlstedt, *Taraxaca Scandinavica* Exsiccata, Fasc. III, no. 39. — Planta 25—40 cm alta. Folia laete canescenti-viridia, longa, elongate obovato-lanceolata vel lanceolata, firmula, sparse araneosa — subglabra, lobis 2 (—4), hamatis — deltoideis, latissimis, brevibus, apice brevi, subuliformi, recurvo vel sat patente instructis, dorso dentibus parvis, subuliformibus, recurvis ± dense munitis, lobo terminali ± magno, ovato-sagittato, acuto, basi dentibus parvis, sparse praedito, ceterum integro, folia interiora (et interdum intermedia) ± integra — lobulato-dentata et ± dense denticulata, petiolis anguste alatis, leviter rubescentibus — sat pallidis.

Scapi folia sat aequantes, praesertim superne ± cupreo-colorati, sparse, sub involucri magis araneosi.

Involucrum mediocre, 15—20 mm longum, sat aequilatum, obscure olivaceo-viride, basi obscurius, truncatum.

Squamae exteriores plurimae, subreflexae, ovato-lanceolatae — vulgo ± lanceolatae, 2,5—4,5 mm latae, 9—12 mm longae, in pagina superiore griseo-virides, subtus obscuriores, apice ± brunneo-violascentes.

Calathium laete luteum, subradians. Ligulae marginales extus stria fusco-violacea ornatae.

Antherae polliniferae.

Stigmata leviter virescentia.

Achenium (vix maturum) fusco-stramineum, c. 3,8 mm longum, superne dilatatum, breviter spinulosum, ceterum humile tuberculatum — basi sat laeve, pyramide conica, c. 0,3 mm longa instructum.

Rostrum c. 10 mm longum.

T. recurvidens torde vara närmast besläktad med *T. cochleatum* Dahlst. et Lindb. fil. Från denna skiljer den sig bl. a. genom sina klotlika, rikligt och fint syltandade sidolober samt större, rundat pillika ändlober, holkar med tvärare bas, bredare grågröna ytterholkfjäll, upptill bredare och mindre taggiga frukter med kort, konisk näbb.

Väggkanter. — Reg. silv. — S. Hammerdal: in margine viae publicae in pago Hammerdal (Dt).

† **T. recurvum** Dahlst. — Väggkanter. — Reg. silv. — S. Östersund: mellan staden o. Odensala (Dt).

† **T. remanens** G. Hagl. n. sp. — Planta sat parva — mediocris. Folia erecta, lanceolata, gramineo-viridia, sparse, in nervo dorsali magis araneosa, paribus loborum 3—4 (—5), lobis deltoideis — hamatis, mediocriter latis, in apicem acutum, sat brevem — elongatum, patentem — recurvum (vel rarius porrigen-

tem) sensim — abrupte attenuatis, margine superiore in lobis inferioribus subulato-denticulatis — subulato-dentatis, in superioribus vulgo integris vel dente magno — lobulo lobo parallelo instructis, lobo terminali parvo, integro — uno (vel utroque) latere dente latiusculo praedito vel inciso, supra lobulos basales vulgo sat parvos valde contracto et in apicem \pm dilatatum, sat obtusum — breviter acutum protracto, interlobiis angustis, mediocriter longis — sat longis, integris — saepius sparse subulato-dentatis, petiolis angustis, \pm longis, rubro-violaceis.

Scapi folia superantes, sub involucro densiuscule araneosi.

Involucrum sat parvum, crassiusculum, breve, sublaete — saturate viride, basi truncatum, squamis exterioribus arquato-reflexis, 7 — c. 12 mm longis, 2,5 — c. 3 mm latis, albo viridibus, \pm violascentibus, haud conspicue angustissime marginatis.

Calathium subobscure luteum, 35—45 mm diametro, sat radians.

Ligulae marginales angustae, subtus stria fusco-violacea ornatae.

Antherae polliniferae.

Stigmata virescentia.

Achenium fusco-stramineum, c. 3,7 mm longum, angustum, superne crebre breviterque squamuloso-spinulosum, ceterum \pm tuberculatum, pyramide cylindrica, 0,7 mm longa instructum.

Rostrum 8—9 mm longum.

T. remanens erinrar i flera avseenden om *T. duplidens* Lindb. fil., men är väl skild från densamma bl. a. genom ljusare bladfärg, längre åtskilda, \pm syltandade lober, vilka ofta äga tydligt avsatta, längre utåtriktade spetsar, tunglikt hopdragen mittlob på ändfiliken, ljusare holkar, antherer med pollen, mörka märken samt rikligt taggiga frukter med smalt näbb.

Vallar. — Reg. silv. — S. Lockne: vid kyrkan! (Typus in Herb. Riksmuseum, Stockholm).

T. remotijugum Lindb. fil. — Naturlig ängsmark, även vallar. — Reg. silv. — S. Gåxsjö (H. R.!); Hammerdal: Mo, Sikåsån (H. R.!); Frösön: Frösön vid Berge!; Östersund: Nya sågen (Dt); Brunflo: Torvalla (H. R.!); Lockne: Ede! — U. Ragunda: Krokvägsberget!, vägskalet till Halångsbodarna!, Ammer!; Nyhem: Dockmyr!

† **T. retroflexum** Lindb. fil. — Åkrar, vallar, vägkanter. — Reg. silv. — S. Alsen: Värmon!; Näskott: Faxälven!; Rödön: Dvärsätt!; Frösön: Frösön vid Gustavsberg!, Önet!, Östberg!, Berge!; Östersund: flerst.!; Brunflo: Torvalla!, Viken!, jvstn!

T. scotodes Dahlst. — Ängsmark, skogsbackar. — Reg. silv. — F. Kall: Kolåsen!; Åre: Storlien! — S. Hammerdal: Mo (On!); Alsen: Värmon!; Mörsil: Byel; Näskott: Tullus!; Rödön: Tibrandshögen!; Ås: Ösa!; Frösön: Torråsen!, Rannåsen!; Östersund: Änge (Dt), Långmyren!, Lugnet!; Lockne: Ångsta!; Hallen: Kvarnbäcken!, Brastal; Oviken: Gisselfors!; Näs: Höglunda!; Berg: Svenstavik!, Galhammar!, Hoverberg!; Åsarna: Åsanforsen!; Klövsjö: kyrkbyn! — U. Nyhem: Dockmyr!, Ramsjö!; Lockne: Börön!; Revsund: Stavre!

† **T. Sellandii** Dahlst. — Gårdsplan. — Reg. silv. — S. Östersund (Dt enl. Haglund).

† **T. septentrionale** Dahlst. — Kulturmark, mest banvallar. — Reg. silv. — F. Åre: Enafors (Sm), Ånn (Dt). — S. Hammerdal: Mol, Åsen (On!); Öster-

sund: Änge!, Odensala!; Brunflo: jvstn! — *U.* Ragunda: Krokvgå!, Ammer!; Bräcke: jvstn!

T. speciosum Raunk. — Ängsbackar. — Reg. silv. — *F.* Åre: Lien!

T. spilophyllum Dahlst. — Ängar, ängsbackar, betesmarker, även banvallar, gårdsplaner. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Kall: Björkede!, Kolåsen!; Åre: Enafors (Sbg!), Mörvikshummeln!, Medstugan!; Undersåker: Storulvåstugan! — *S. o. U.* Samtl. specialomr. utom Alanäs, Marby o. Norderön.

T. squarrosus Dahlst. — Ängsmark, skogsbackar, även vägkanter. — Reg. silv. o. subalp. — *F.* Kall: Kolåsen!, kyrkbyn!, Rör!, Bergel, Konäs!; Åre: Änn, Klocka (Dt), Enafors, Storlien (Sm), Skalstugan!, Mullfjället!, Mörvikshummeln!; Berg: Börtnan! — *S.* Hammerdal: Mo!, prästgården, Öjans utlopp (On!); Häggenås: Munkflohögen!; Undersåker: Ristafallet (Dt), kyrkbyn!; Alsen: Trångsviken!; Mörsil: Byel; Mattmar: Överocke!; Rödön: Dvårsätt!; Ås: Ösal, Åskott!, Lugnvik!; Kyrkås: Kläppe!; Frösön: Torråsen!, på Frösön flerst.!; Östersund: Änge!, mellan Östersund o. Odensala (Dt)!, Lugnet!; Brunflo: flerst.!; Lockne: vid kyrkan!, Ångsta!; Norderön: Norderön vid Önsta!, Gällsta!; Hackås: Billsta!; Oviken: Borgvik!, Gisselfors!; Myssjö: Ångron!, Kövral; Näs: Kungsnäs!; Berg: Svenstavik!, Hoverberg!; Åsarna: Åsanforsen! — *U.* Borgvattnet: Skyttmon!; Stugun: Höglunda!; Ragunda: Dövik!

† **T. stenochistum** Dahlst. — Gårdsplaner. — Reg. silv. — *S.* Frösön: Frösön vid kyrkogården (G. Haglund); Östersund!

† **T. stereodes** E. L. Ekm. n. sp. Syn? *T. praeviride* Dahlst. (nomen). — H. Dahlstedt, *Taraxaca Scandinavica Exsiccata*, Fasc. IV, no. 44. — Planta ad c. 35 cm alta. Folia plurima, laxe procumbentia — suberecta, longa, elongate lanceolata — interiora oblongo-lanceolata, multilobata, griseo-viridia, sparse, in nervo mediano petiolisque sat araneosa, lobis deorsum sensim decrescentibus, deltoideis vel subtriangularibus, mediocriter latis, brevibus, acutis — acutissimis, ± reflexis vel sat patentibus, dorso vulgo subrectis vel ad basin paullo convexis vel etiam concavis, saepius sat sparse subulato-denticulatis — subulato-dentatis, superioribus ut plurimum integris, lobo terminali parvo — sat magno, triangulari — sagittato, integro, acuto, lobulis basalibus acutis, subparvis instructo, interlobiis brevissimis — sat brevibus et sparse subulato-dentatis, petiolis subangustis — angustissime alatis aequae ac parte inferiore nervi dorsalis sordide rubro-violaceis.

Scapi folia ± superantes, sat robusti, ± araneosi et rubro-colorati.

Involucrum mediocre, sat obscure olivaceo-viride, basi truncatum.

Squamae exteriores lanceolatae, ± reflexae, 2,5 (— vix 3,5) mm latae, c. 13 mm longae, acuminatae, griseo-virides, ± violascentes.

Calathium saturate luteum, 40—50 mm diametro, radians.

Antherae polliniferae.

Stigmata sublivescentia.

Achenium fusco-stramineum, c. 4,1 mm longum, superne sat latum, spinulis erecto-patentibus, sublongis ± dense munitum, basi angustum, humile tuberculatum — sat laeve, in pyramiden subcylindricam, vix 1 mm longam sat abrupte abiens.

Rostrum 11—12 mm longum.

T. stereodes är lätt igenkännlig på sina långa, grågröna, mångloberade blad med tätt sittande, ± likformiga, deltoidea, spetsiga och obetydligt tandade eller syltandade sidoflikar, vanligen små eller på de inre bladen rätt stora, pillika

ändflikar, olivgröna, medelstora holkar, nedåtriktade, lancettlika ytterholkfjäll och upptill bredare, mörkt halmgula frukter med ganska långa, tätt sittande taggar, som omge en smal, rätt lång näbb.

Åkrar, vallar. — Reg. silv. — S. Gåxsjö (Dt), vid gästgivargården (On); Frösön: Frösön vid Berge! — (Typus e Scania (leg. E. L. Ekman) in Herb. Riksmuseum, Stockholm).

† **T. subintegrum** Dahlst. — Odlad mark, gräs- o. banvallar. — Reg. silv. — S. Föllinge: Föllingesjöns str.!; Hammerdal: Mo!; Alsen: Värmon!, Trångsviken!; Näskott: Faxälven!; Ås: Lugnvik!; Frösön: Frösön vid Östberg o. lägre!; Östersund: Minnesgårde!; Brunflo: Optand!, jvstn!; Norderön: Norderön vid Önsta!, Västanel!; Hackås: Billsta! — U. Stugun: Stugubyn!; Bräcke: jvstn!; Revsund: Stavre!

† **T. sublaeticolor** Dahlst. — Åkrar. — Reg. silv. — S. Hammerdal: Åsen (On!); Östersund: Ängel, Nya sågen (Dt).

T. subopacum Dahlst. — Ängsmark. — Reg. silv. — F. Frostviken: Vågen (N. Johnsson!); Kall: Kolåsen!, Konås!; Åre: Handöl (Dt), Enafors (Sm). — S. Föllinge: Backen!; Hammerdal: kyrkbyn (Dt), Mo!, Fagerdal (On!); Häggenås: Munkflohögen!; Låt: Åsmundgård!; Aspås: Gräfte!; Rödön: Sandnäset!; Ås, Kyrkås, Frösön, Östersund, Brunflo: mångenst.!; Lockne: vid kyrkan!; Sunne: Andersön!; Norderön: Norderön vid Önsta!, Gällsta!, Hov!; Marby: Gårdsta!; Hackås: Billsta!; Oviken: Borgvik!, Gisselfors!, Joxåsen!; Myssjö: Ångron!, Kövral; Näs: Kungsnäs!; Berg: Svensta!, Hoverberg! — U. Borgvattnet: Skyttmon!; Stugun: Stugubyn!; Ragunda: Dövikens!, Hammarstrand!; Fors: Bispgården!; Håsjö: Valla!; Hällesjö: Albacken!; Nyhem: Dockmyr!, Ramsjö!; Sundsjö: Tavnas!; Klövsjö: Utanbergsvallarna!

† **T. subpenicilliforme** Lindb. fil. — Vallar, vägkanter. — Reg. silv. — F. Åre: Storlien!, Enafors (Sm). — S. Gåxsjö (On!); Hammerdal: Mo!; Alsen: Värmon!; Näskott: Näliden!; Frösön, Östersund, Brunflo: mångenst.!; Lockne: vid kyrkan!; Näs: Kungsnäs!, Månsta!, Sinnberg!; Hackås: Billsta! — U. Stugun: Stugubyn!; Ragunda: Hammarstrand!; Fors: Bispgården!; Håsjö: jvstn (G. Haglund); Bräcke: jvstn!

† **T. Sundbergii** Dahlst. — Huvudsakligen banvallar. — Reg. silv. — S. Östersund: Nya sågen, jvlinjen mellan Östersund o. Odensala, v. om jvövergången till vattenuppforderingsverket (Dt)!, Minnesgårde!

† **T. tenebricans** Dahlst. — All slags kulturpåverkad mark. — Reg. silv. — F. Kall: Björkedel!, kyrkbyn!; Åre: Enafors (Sm), Årebygden flerst.!; Undersåker: Vålådalen!, Edsåsen!; Berg: Börtnan! — S. o. U. Antecknad från alla specialomr. utom Alanäs o. Aspås.

† **T. triangulare** Lindb. fil. — Vägkanter. — Reg. silv. — S. Frösön: Frösön vid lägre!; Östersund (Dt). — U. Ragunda: Dövikens!

Hieracium.

Auriculina.

Pilosellina.

auricula L.

auricula × pilosella.

adpressum Norrl.

Collinina.

v. latius Norrl.

aurantiacum L.

arense Norrl.

brachycephaloides Norrl.

herjedalicum Dahlst.

cochleatum (N. P.) Norrl.

luteolum Norrl.

v. aureolum Norrl.
 egentipilum Dahlst.
 helveolum Dahlst.
 jemtlandicum Norrl.
 lampranthum Dahlst.
 leiophanum Dahlst.
 mesodicoides Dahlst.
 mesodicum Dahlst.
 pilipediforme Norrl.
 praetubulosum Dahlst.
 rhodolepis Norrl.
 scandinavicum Dahlst.
 subdimorphum Norrl.
 transbotnicum Norrl.

Cymosina.

bellulum Dahlst.
 campylum Dahlst.
 contractum (Norrl.) Dahlst.
 demorsum Norrl.
 *infuscatum Norrl.
 dilutum Norrl.
 erythron Dahlst.
 flaccicaule Norrl.
 inflexum Norrl.
 macrantheloides Dahlst.
 neglectum Norrl.
 pubescens Lindbl.
 teneriusculum Dahlst.
 tenerescens Norrl.
 uplandiae (N. P.) Dahlst.
 vacillans Norrl.
 lampotrichum Dahlst.
 auriculinum Almqu.
 scissicaule N. P.

Oreadea.

diasemum Om.
 hilare Dahlst.

Alpina genuina.

adpersum Norrl.
 alpinum L.; Backh.
 amblyphyllarium Dahlst.
 apargiaeforme Elfstr.
 atalum Om.
 benulum Dahlst. & Magnuss.
 capnostylum Dahlst. & Elfstr.
 copidophyllum Dahlst.
 crispum Elfstr.

curvatiforme Dahlst.
 dissquamatum Elfstr.
 Elfstrandii Dahlst.
 euchryseum Om.
 extrorsifrons Elfstr.
 frondiferum Elfstr.
 glandulatum Elfstr.
 gracilentiforme Norrl.
 handoelense Dahlst.
 hastatulum Elfstr.
 hypermacrum Om.
 includens Dahlst.
 inopidens Om.
 Lagerbergii Elfstr.
 leptoglossum Dahlst.
 lychnidifolium Elfstr.
 paurodes Om.
 pedosum Elfstr.
 petiolatum Elfstr.
 v. purpurifolium Elfstr.
 v. amorphoglossum Dahlst.
 potamophilum Elfstr.
 praematurum Elfstr.
 roborascens Dahlst. ap. Elfstr.
 vaellistense Elfstr.
 villosiflorum Dahlst. & Magnuss.
 vitellicolor Elfstr.

Subalpestris.

depilatum Almqu.
 *depilatiforme Dahlst.
 pseudodepilatum Almqu. ap. Elfstr.

Nigrescentia.

albocomosum Om.
 allaxodom Om.
 ancyclodes Om.
 arrectipes Almqu. ap. Elfstr.
 basiglyphum Om.
 bathycomum Dahlst.
 bipes Dahlst.
 brachypodarium Dahlst.
 cololepium Dahlst.
 comminutum Dahlst.
 conspurcans Norrl.
 curvatum Elfstr.
 v. bunnerense Elfstr.
 v. hypomacrum Dahlst.
 cylopodoides Om.
 cylopodum Om.

expansiceps Elfstr.
 v. imminutum Elfstr.
 filidens Dahlst.
 furculaticeps Dahlst.
 furculatum Elfstr.
 v. cascum Dahlst.
 fuscatum Elfstr.
 lipjavaratense Om.
 longilobum Dahlst.
 macrocolpum Om.
 melainon Elfstr.
 molybdochroum Dahlst. forma.
 monoclades Om.
 obnubilum Norrl.
 obscurans Elfstr.
 orthopodum Dahlst.
 ovaliceps Norrl.
 pannulatum Dahlst.
 peculiare Dahlst.
 v. patagiatum Dahlst.
 picinum Dahlst.
 poecilochroum Dahlst.
 poecilophyllum Dahlst.
 poecilostictum Dahlst.
 polybaliu Dahlst.
 v. parisum Om.
 polycentrodes Om.
 primarium Elfstr.
 stenodon Elfstr.
 subcordatum Elfstr.
 v. splendidum Dahlst.
 Sundbergii Elfstr.
 thaumatum Om.
 tumescens Norrl.
 vallboëense Elfstr.

Silvaticiformia.

abbreviatum Norrl.
 aethiadenium Dahlst.
 alsense K. Joh.
 amaurodes K. Joh.
 anodontum Dahlst.
 aquilum Norrl.
 argutulum K. Joh.
 Brandelii Dahlst.
 brunellicuspis K. Joh.
 caesiiflorum Almqu.
 calochroum K. Joh.
 capitonale K. Joh.

catillifolium K. Joh.
 caudatulum Almqu.
 cerussatifforme K. Joh.
 chloanocybe Dahlst.
 chorellum Norrl.
 v. depile K. Joh.
 claricolor K. Joh.
 coadunatum Dahlst.
 Collinderi K. Joh.
 cordigerum Norrl.
 crebridens Dahlst.
 criniculosum K. Joh.
 cultratum K. Joh.
 cymaterum K. Joh.
 dactylites Dahlst. & Enand.
 diminuens Norrl.
 edselense K. Joh.
 expallidiforme Dahlst.
 expallidum Norrl.
 fuscocinereum Norrl.
 glaucinifrons Zahn.
 gripophodes Dahlst.
 gymnocentrum Dahlst.
 habitus K. Joh.
 hasticum K. Joh.
 Hjeltii Norrl.
 informe Stenstr.
 infularium K. Joh.
 insuccatum K. Joh.
 integratum Dahlst.
 junciniforme K. Joh.
 lacerabile K. Joh.
 legnodes Dahlst.
 lepistoides K. Joh.
 lingua Dahlst.
 lissoderium Dahlst.
 lividulifolium K. Joh.
 longicollum Dahlst.
 macromallum Dahlst.
 melanthes Dahlst.
 morulum Dahlst.
 musivale K. Joh.
 naevifolium Dahlst.
 nastum K. Joh.
 Nordlanderi K. Joh.
 nymphaeatum Dahlst.
 obtextum Dahlst.
 obversiforme K. Joh.
 obversum K. Joh.

offerdalense K. Joh.
 orbicans Almqu.
 orthorhachis Sam.
 oxylepium Dahlst.
 patale Norrl.
 pellucidum Laest.
 pendulum Dahlst.
 percrenatum Om.
 phaeopsarum Dahlst.
 philanthrax Stenstr.
 phrixocomoides Dahlst.
 polygrammum Dahlst.
 praenodatum K. Joh.
 praetenereum Almqu.
 praevarianum K. Joh.
 prasinescens Dahlst.
 prolixum Norrl.
 protractifolium Dahlst.
 proversiforme K. Joh.
 pseudomaurophyllum Zahn.
 pseudodiminuens K. Joh. & Sam.
 pseudoscioides K. Joh.
 pulchridens Dahlst.
 pusillicept Dahlst.
 rubiginans Norrl.
 scalenum Norrl.
 scioides K. Joh.
 scotocephalum Dahlst.
 signatum Dahlst.
 sparsidentiforme Elfstr.
 stenolepis Lindeb.
 stenolomum Dahlst.
 Stenstroemii Dahlst.
 v. subincrassans Dahlst.
 stiptadenium Dahlst.
 subausterum Zahn.
 subcordigerum K. Joh.
 sublacerifolium K. Joh.
 subterscisum K. Joh.
 subviridans Dahlst.
 tanyglochin K. Joh.
 thegaleum K. Joh.
 thysanotum K. Joh.
 triangulare Almqu.
 umbricoliforme K. Joh.
 uncosum K. Joh.

Vulgatiformia.

acidodontum Dahlst.

acrochristum Dahlst.
 Adlerzii Almqu.
 adunans Norrl.
 amplificatum Dahlst.
 angermannicum Dahlst.
 anthracinum Dahlst.
 automorphum Om.
 caesiopellitum K. Joh.
 caesium Fr.; Stenstr.
 chauliodon Dahlst.
 coniops Norrl.
 constringens Norrl.
 Dahlstedtii Almqu.
 deplumatum K. Joh.
 diaphanoides Lindeb.
 dissimile Lindeb.
 duplicatum Almqu.
 fulvescens Norrl.
 galbanum Dahlst.
 helsingicum Almqu.
 hispidiceps Dahlst.
 impressum Norrl.
 incurrens Sael.
 involutum Dahlst.
 kuusamoëense Wainio.
 lecithodes Dahlst.
 leptogrammum Dahlst.
 linguiforme Dahlst.
 longilingua K. Joh.
 longimanum Norrl.
 maculiferum Norrl.
 madarodes Dahlst.
 marifugum K. Joh.
 megalodon Dahlst.
 miramarense Almqu.
 v. caesiellum Dahlst.
 multiceps Dahlst.
 orarium Lindeb.
 paurophyllum Dahlst.
 porrigentiforme Dahlst.
 progrediens Norrl.
 reclinatiforme Dahlst.
 respondens K. Joh.
 scisticolor Dahlst.
 Schlegelii Almqu.
 storliense Norrl.
 subalpestre Norrl.
 subarctoum Norrl.
 subglaucovirens Zahn.

sublaeticeps Dahlst.
subpellucidum Norrl.
v. grammolepium Dahlst. & Enand.
subsimile Norrl. (reclinatum Almqu.).

Tridentata.

acutissimum Dahlst.
creperum Stenstr.
erectifrons Zahn (rectum Dahlst.).
hogdalense Dahlst.
lissolepium Zahn (lineatum Almqu.).
melinostylum K. Joh.
orariiforme Dahlst.
protenosum Om. (dissolutum Dahlst.).
rigentipilosum K. Joh.

Semidouvrensia.

amorphophyllum Dahlst.
automorphum Om. (amblylepium
Dahlst.).
capituliferum Dahlst.
eubalium Dahlst.
glaucellum Lindeb.
prasiophyllum Dahlst.
semidovrense Elfstr.
subsilvaticum Almqu.
valdeacutum Dahlst.

Douvrensia.

artatum Elfstr.
corymbellum Elfstr.
cyanoleucum Dahlst.
cyalocyanoleucum Dahlst.
gemellum Almqu.

gracilentipes Dahlst.
gracilescens Almqu.
humidorum Almqu.
indutum Elfstr.
leiophyton Dahlst.
lentopilum Elfstr.
mutilatum Almqu.
obtusissimum Almqu.
percnophyllum Dahlst.
splendens Elfstr.
submutilatum Dahlst.

Prenanthea.

basileion Dahlst.
furvescens Dahlst.
subelatum Almqu.
v. sulphuratum Dahlst.
thulense Dahlst.

Foliosa.

alsophilum Dahlst.
angustum Lindeb.
botniense Brenn.
crocatum Fr.
detruncatum Dahlst.
fistulosum Lindeb. forma.
platylepioides Dahlst.
platylepium Dahlst.
polycomum Dahlst.
reticulatum Lindeb. forma.
spiculum Dahlst.
trichophyton Almqu.
wittrockianum Dahlst.
umbellatum L.

Utom 88 *Taraxaca* och 332 *Hieracaea* upptager förteckningen:
Stationära arter och underarter: 756, därav 114 införda;
Tillfälliga arter: 198;
Hybrider: 159.

LITTERATURFÖRTECKNING.

Förkortningar.

- A.f.B. = Arkiv för Botanik.
B.N. = Botaniska Notiser.
S.B.T. = Svensk Botanisk Tidskrift.
S.G.U. = Sveriges Geologiska Undersökning.
S.M.T. = Svenska Mosskulturföreningens Tidskrift.
S.N. = Sveriges Natur.
S.T. = Skogsvårdsföreningens Tidskrift.
S.T.Å. = Svenska Turistföreningens Tidskrift.
V.A.H. = Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar.
V.A.Ö. = Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Översikt.

Litteratur, i vilken Jämtlands kärlväxtflora beröres.

- AHLFVENGREN, FR., se NEUMAN, L. M.
ALM, CARL G. Om *Drosera intermedia* Hayne och *D. anglica* Huds. f. *pusilla* Kihlm. i Sverige. B.N. 1923.
—»— und KOTILAINEN, MAUNO J. Ueber die Verbreitung von *Carex laxa* Wg. Annales Bot. Soc. Zoolog-Bot. Fennicae Vanamo. Tom. 4 nr 2. Helsingfors 1933.
ALMQUIST, ERIK. Växtgeografiska bidrag. 3. Jämtland. B.N. 1920.
—»— Upplands vegetation och flora (sid. 196). Acta Phytogeogr. Suecica. Uppsala 1929.
ALMQUIST, S. Berättelse om en resa i Jemtland sommaren 1868. V.A.Ö. 1869.
—»— Berättelse om en resa i Ångermanland, Medelpad och Jemtland sommaren 1873. V.A.Ö. 1874.
—»— Om *Juncus filiformis* L. v. *pusilla* Fr. och om *Poa stricta* Lindeb. Referat i B.N. 1883.
—»— Anmärkningar med anledning af H. LINDBERGS växtsynonymiska meddelanden. S.B.T. 1908.
—»— Något om *Calamagrostis*-hybrider. S.B.T. 1909.
ANDERSSON, GUNNAR. Svenska växtvärldens historia. Sthlm 1896.
—»— Hasseln i Sverige fordom och nu. S.G.U. 1902.
—»— och BIRGER, SELIM. Den norrländska florans geografiska fördelning och invandringshistoria. Norrl. Handbibl. Uppsala 1912.
—»— och HESSELMAN, HENRIK. Bidrag till kännedomen om Spetsbergens och Beeren Eilands kärlväxtflora. Bihang. till V.A.Ö. 1900.

- ANDERSSON, N. J. Skandinavians Cyperaceer. Sthlm 1849.
- »— Skandinavians Gramineer. Sthlm 1852.
- »— Om de i Sverige förekommande arter af släktet *Eriophorum* med ett ax. B.N. 1857.
- »— Om släktet *Salix*, isynnerhet dess nordiska former. B.N. 1857.
- Anemone ranunculoides* i Jämtland. Notis i B.N. 1917 (sid. 96).
- ARNELL, H. W. Dominerande blomningsföreteelser i Oviken. B.N. 1905.
- »— Nya iakttagelser öfver dominerande blomningsföreteelser. S.B.T. 1912.
- »— Fanerogamfloran i Nyköpingstrakten. B.N. 1917 (sid. 108).
- ARNELL, KNUT. Vegetationens utvecklingsgång i Norrland. Medd. fr. Stat. Met. Hydr. Anst. 1927.
- ARWIDSSON, TH. Några synpunkter på *Epipogium*-problemet. B.N. 1929.
- »— *Empetrum hermaphroditum* (Lange) Hagerup och *E. nigrum* L. s. str. i Norden. B.N. 1935. . .
- ASPLUND, ERIK, se MALMSTRÖM, CARL.
- BEHM, ALARIK. Naturskydd, särskilt i Jämtland. S.N. 1921.
- BEHM, FL. En botanisk utflykt till Oviksfjällen. B.N. 1880.
- »— Anteckningar till Jämtlands flora. B.N. 1881.
- »— Ur »anteckningar till en botanisk resa från Östersund till Meraker i Norge sommaren 1881». B.N. 1883.
- »— Från botaniska exkursioner i Jemtland och Herjedalen. B.N. 1887.
- BERG, K. H. E. VON. Ueber die Vegetations-Verhältnisse in Skandinavien besonders in forstlicher Beziehung. Jahrb. d. K. Sächs. Ak. 1855.
- BERGHSTRÖM, A. Nytt fynd av alm i Jämtland. Skogen 1920.
- BERLIN, N. K. Om skyddskogar. Norrl. Skogsvårdsförb. Tidskr. 1915.
- BEURLING, P. J. Botaniska iakttagelser under en resa genom några af rikets mellersta och nordliga landskap år 1843. V.A.H. 1843.
- »— *Caricum Scandinaviae* conspectus, commentariis illustratis. B.N. 1853.
- »— *Luzularum Scandinaviae* conspectus. B.N. 1853.
- »— Conspectus *Onagrearum Scandinaviae*. B.N. 1853.
- BIRGER, SELIM. Fjällfloran kring Sylhyddan. S.T.Å. 1900.
- »— Om Härjedalens vegetation. A.f.B. 1908.
- »— Växtlokaler från Norrland och Dalarna. S.B.T. 1909.
- »— *Elodea canadensis* och *Matricaria discoidea* utbredning i Sverige. A.f.B. 1909.
- »— Växtvärlden (i Jämtlands län). I. Sverige, Geogr. — Topogr. — Statist. beskr. Sthlm 1924.
- »— Vegetationen och floran i arktiska Norrbotten. A.f.B. 1904 (sid. 76).
Se även ANDERSSON, GUNNAR.
- BOBERG, TORSTEN. Lundörrespasset och Tranrisdalen. S.N. 1930.
- BOHLIN, KNUT. Ett exempel på ömsesidig vikariering mellan en fjäll- och en kustform. B.N. 1900.
- BOOBERG, GUNNAR. Gisselåsmyrems ursprungliga vegetation. S.M.T. 1923.
- »— Gisselåsmyren. En växtsociologisk och utvecklingshistorisk monografi över en jämtländsk kalkmyr. Norrl. Handbibl. Uppsala 1930.
- BRODDESSON, EDV. Om de skandinaviska formerna af *Scirpus caespitosus*. B.N. 1912.
- BURMAN, FALE. Anteckningar om Jemtland. (Från slutet av 1700-talet). Utgivna av Jämtlands Läns Fornskriftsällskap. Lund 1930.

- BUSER, R. Sur les Alchemilles subnivales. Extr. du Bull. Herb. Boies. II. Geneve 1894.
- CEDERGREN, GÖSTA R. Anteckningar till Sveriges adventivflora. I. *Melilotus* Hill. B.N. 1920.
- »— Anteckningar till Sveriges adventivflora. II. *Scrophularia* Lin. B.N. 1922.
- »— Svallis och forsdimma, två föga beaktade växtekologiska faktorer. B.N. 1922.
- »— Bidrag till Medelpads flora jämte några uppgifter från angränsande delar av Jämtland. B.N. 1923.
- »— Växtvärlden (i Jämtland). Sv. Turistför. resehandbok över Jämtland och Härjedalen. Sthlm 1926.
- COLLINDER, E. Medelpads flora. Norrl. Handbibl. Uppsala 1909.
- DAHLGREN, K. V. OSSIAN. Några anmärkningsvärda växtfynd. S.B.T. 1910.
- DAHLSTEDT, H. Några bidrag till kännedomen om Skånes *Hieracium*-flora. B.N. 1892.
- »— Bidrag till sydöstra Sveriges *Hieracium*-flora. V.A.H. 1893 o. 1894.
- »— Anteckningar till kännedomen om Skandinavians *Hieracium*-flora. I. Act. Hort. Berg. Sthlm 1894.
- »— Om skandinaviska *Taraxacum*-former. B.N. 1905.
- »— Einige wildwachsende *Taraxaca* aus dem Botanischen Garten zu Uppsala. Bot. studier tillägnade F. R. Kjellman. Uppsala 1906.
- »— *Taraxacum palustre* (Ehrh.) und verwandte Arten in Skandinavien. A.f.B. 1907.
- »— Hieracier från Torne lappmark och angränsande områden. S.B.T. 1907.
- »— Medelpadska Hieracier. A.f.B. 1909.
- »— Östsvenska *Taraxaca*. A.f.B. 1910.
- »— Västsvenska *Taraxaca*. A.f.B. 1911.
- »— Nordsvenska *Taraxaca*. A.f.B. 1912.
- »— Om Ölands *Taraxacum*-flora. A.f.B. 1925.
- »— De svenska arterna av släktet *Taraxacum* IV. *Palustria*. V.A.H. 1928.
- »— De svenska arterna av släktet *Taraxacum* VIII. *Spectabilia*. V.A.H. 1930.
- »— Nya skandinaviska *Taraxaca* (med tillägg av G. HAGLUND). B.N. 1935.
- DU RIETZ, G. EINAR. De norrländska myrarnas växtvärld. S.N. 1933.
- DUSÉN, P. En ny varietet af *Saxifraga oppositifolia*. B.N. 1902.
- ELFSTRAND, M. Botaniska utflygter i sydvestra Jemtland och angränsande delar af södra Throndhjems amt sommaren 1889. V.A. Bihang. 1890.
- »— Salicologiska bidrag. V.A.Ö. 1892.
- »— *Hieracia alpina* aus den Hochgebirgsgegenden des mittleren Skandinavien. Uppsala 1893.
- »— *Hieracium Lagerbergii* n. S.B.T. 1927.
- ELIASSON, A. G. Svampar ur C. J. JOHANSSONS herbarium (värdväxter). B.N. 1896.
- FALCK, KURT. Botaniska anteckningar från västra Medelpad och sydöstra Jämtland. B.N. 1924.
- FESTIN, ERIK. Fridlysning av Bjurälvdalens karstlandskap och återinplantering av Bävren. S.N. 1922.
- Fjällmannen nr 11. Storlien sommartid. För. f. Skidl. Främj. i Sverige Årsskr. 1931.

- FLODERUS, B. *Salices* från Jämtlands fjälltrakter. B.N. 1886.
- »— Bidrag till kännedomen om *Salix*-floran i sydvästra Jämtlands fjälltrakter. Bih. till V.A.H. 1891.
- »— Sibiriska inslag i Fennoskandias *Salix*-flora. B.N. 1930.
- FRIES, ELIAS. *Summa Vegetabilium Scandinaviae*. Sthlm 1846.
- FRIES, THORE C. E. *Botanische Untersuchungen in nördlichsten Schweden*. Uppsala 1913.
- »— *Antennaria alpina* (L.) Gaertn. och dess skandinaviska elementararter. S.B.T. 1919.
- »— Die skandinavischen Formen der *Euphrasia Salisburgensis*. A.f.B. 1922.
- FRISENDAHL, ARVID. Om *Epipogium aphyllum* i Sverige. S.B.T. 1910.
- »— *Myricaria germanica* (L.) Desv. och dess utbredning i Skandinavien. Acta Florae Sueciae 1921.
- FRISTEDT, R. F. Anteckningar öfver en botanisk resa i Herjeådalen sommaren 1853. B.N. 1854.
- »— Bidrag till kännedomen om Skandinavians *Woodsia*-arter. B.N. 1865.
- FRÖDIN, JOHN. Om fjällväxterna nedanför skogsgränsen i Skandinavien. A.f.B. 1911.
- »— Om förhållandet mellan berggrundens kalkhalt och de nordsvenska växternas utbredning. B.N. 1919.
- »— Ueber nitrophile Pflanzenformationen auf den Almen Jämtlands. B.N. 1919.
- GEETE, ERIK. Några almförekomster i Jämtland. Skogsvännen 1915.
- »— På kända och okända stigar i Jämtland. S.T.Å. 1915.
- »— Fridlysta träd på Frösön. S.N. 1916.
- GRAPE, ADOLF. *Anemone ranunculoides* funnen i Jämtland. S.B.T. 1915.
- GRAPENGIESSER, S. Norrländska vegetationsbilder. S.B.T. 1934.
- GREVILLIUS, A. Y. Ueber die Zusammensetzung einiger jämtländischer Relictformationen von *Ulmus montana* Sm. Englers Bot. Jahrb. 1895.
- »— Studier öfver vegetationen i vissa delar af Jemtlands och Vester Norrlands län med hänsyn till det geologiska underlaget. II. Studier öfver vegetationens sammansättning på olika berggrund inom nordligaste delarna af Jemtlands och Vesternorrlands län. S.G.U. 1895.
- GROTH, E. F. Eken å Frösön i Jämtland. S.T. 1913.
- GUNNARSSON, J. G. Monografi öfver Skandinavians *Betulae*. Malmö 1925.
- HAGLUND, E. Jättegröe i Jämtland. S.M.T. 1908.
- »— Redogörelse för torfjordsundersökningar inom Jämtland sommaren 1907. S.M.T. 1908.
- »— Redogörelse för inventering av odlingsjord. Stat. offentl. utredn. Sthlm 1922.
- HAGSTRÖM, J. O. Critical researches on the Potamogetons. V.A.H. 1916.
- HAGSTRÖM, J. O. H. Jämtlands ekonomiska beskrifning. Sthlm 1751.
- HARTMAN, C. J. Beskrifning på Åreskut fjället i Jämtland. V.A.H. 1814.
- »— Physiografiska observationer under en resa genom vestliga delarna af Gestríkland, Helsingland och Jämtland. V.A.H. 1818.
- »— Handbok i Skandinavians flora. 1—11:te uppl. 1820—1879. (6—11:te uppl. utgivna av CARL HARTMAN).
- »— Gränserna för några växter utvidgade i Sverige. B.N. 1845.
- »— Handbok i Skandinavians flora. 12:te uppl. Utgiven av TH. KROK. Sthlm 1889. (Endast h. 1 utgivet).

- HARTMAN, R. V. Botaniska anteckningar under en på K. Vet. Akademiens bekostnad företagen resa till och i Jämtland under sommaren 1850. Bih. till V. A. Bot. Årsber. 1849 (tryckt 1852).
- »— De svenska arterna af släktet *Utricularia*. B.N. 1857.
- HASSELBERG, C. J. E. Växtlifvet i Jämtland och Härjedalen. Sv. Turistf. rese-Handbok öfver Jämtland och Härjedalen (med biträde av H. SMITH). Uppl. 3 och 4, 1911 och 1916.
- HASSLER, A. Frostviken som turistort. S.T.Å. 1907.
- »— Frostviken som turistort. S.T.Å. 1911.
- HAUSSKNECHT, C. Monographie der Gattung *Epilobium*. Jena 1884.
- HEINTZE, A. Om *Mulgedium sibiricum* och dess utbredning inom finskkanadaviska området. B.N. 1909.
- »— Om *Ranunculus lapponicus* och andra granens följeväxter i Skandinavien. B.N. 1909.
- »— Växttopografiska undersökningar i Åsele lappmarks fjälltrakter. A.f.B. 1913.
- HENNING, E. Forstligt botaniska studier i Jemtland 1888. Tidskr. f. Skogshush. 1889.
- »— Agronomiskt—växtfysiognomiska studier i Jemtland. S.G.U. 1889.
- »— Studier öfver vegetationsförhållandena i Jemtland ur forstlig, agronomisk och geologisk synpunkt. Bih. t. Domänst. ber. rörande skogsväs. 1893. Sthlm 1895.
- HESSELMAN, HENRIK. *Agrostis clavata* Trin., en växt under utbredning i vårt land. S.B.T. 1920.
- »— Norrländska löfträdsrelikter. S.N. 1913.
- »— Studier öfver salpeterbildningen i naturliga jordmåner och dess betydelse i växtekologiskt avseende. S. T. 1917.
- »— Om våra skogsföryngringsåtgärders inverkan på salpeterbildningen i marken och dess betydelse för barrskogsföryngring. S.T. 1918.
- HISINGER, W. Anteckningar i fysik och geognosi. H. 1. Uppsala 1819.
- HOLMBERG, OTTO R. Om »*Carex macilenta* Fr.», dess historia och dess systematiska valör. B.N. 1910.
- »— *Sagina Linnaei* och dess hybrid med *S. procumbens*. B.N. 1919.
- »— Anteckningar till nya Skandinaviska Floran. I. B.N. 1920.
- »— Anteckningar till nya Skandinaviska Floran. II. B.N. 1922.
- »— Die Gattung *Phippsia* und ihre Arten. B.N. 1924.
- »— Skandinavien's Flora. H. 1, 2, 1b. 1922—1931.
- »— *Carices nonnullae hybridae e sectionibus Canescentibus, Tenuifloris, Elongatis*. B.N. 1929.
- HOLMBOE, JENS. Ueber *Nigritella nigra* (L.) Rchb., ihre Verbreitung und Geschichte in Skandinavien. Ber. der Schweiz. Bot. Gesellsch. B. 46, 1936.
- HOLMGREN, A. Bidrag till kännedomen om norra Jämtlands fjällskogar. S.T. 1908.
- »— Bidrag till kännedomen om almens nordliga reliktförekomster. S.T. 1909.
- »— Några anmärkningsvärda ståndortsmodifikationer af gran och tall. S.T. 1909.
- »— Några iakttagelser rörande fjällskogens föryngring i norra Jämtland. Skogsvännen 1933.
- »— och TÖRNGREN, E. Studier i den norrländska föryngringsfrågan. Norrl. Skogsvårdsförb. Tidskrift. 1932.

- HULTMARK, D. V. R. Granar af ovanlig typ. S.T. 1908.
- HÜLPHERS, A. *Myosotis*-studier. S.B.T. 1927.
- HÜLPHERS, ABRAH. Beskrifning öfver Jämtland. Västerås 1775.
- HÅRD AF SEGERSTAD, F. *Juncus Kochii* F. Schultz, dess systematiska rang och växtgeografiska ställning. S.B.T. 1923.
- HÖGBOM, A. G. Norrland, naturbeskrifning. Norrl. Handbibl. Uppsala 1906.
- JOHANSSON, C. J. Några iakttagelser öfver fanerogamfloran i Bunnerfjell-trakten i Jemtland. B.N. 1886.
- »— Några *Epilobier* från Jemtland. B.N. 1886.
- »— *Peronosporer*na, *Ustilagineer*na och *Uridineer*na i Jemtlands och Herjedalens fjelltrakter (värdväxter). B.N. 1886.
- JOHANSSON, K. *Polystichum montanum* Roth funnen i Jämtland. B.N. 1894.
- »— Små bidrag till Hälsinglands och Jämtlands flora. B.N. 1911.
- »— Om utbredningen af *Melampyrum pratense* L. f. *aureum* Norm. i södra Norrland. S.B.T. 1911.
- »— *Archieracium*-floran inom Dalarnas siluområde i Siljanstrakten. Bih. t. V.A.H. 1902.
- »— Anteckningar från Hieracie-exkursioner i Ångermanland och Västerbotten. A.f.B. 1907.
- »— Nya Hieracier från Medelpad. A.f.B. 1907.
- »— *Hieracia vulgata* Fr. från Torne lappmark. A.f.B. 1908.
- »— Medelpads *Hieracia vulgata* Fr. A.f.B. 1909.
- »— Diagnoser och anmärkningar till några sällsyntare svenska *Hieracium*-former. B.N. 1914.
- »— Jämtländska *Hieracia vulgata*, nya och mindre kända former från barrskogsregionen. Visby 1914.
- »— Växtgeografiska spörsmål rörande den svenska *Hieracium*-floran. I o. II. S.B.T. 1923 o. 1926.
- »— Svenska *Hieracia tridentata* Fr. A.f.B. 1929.
- JUNGNER, R. *Ranunculus acris* L. × *auricomus* L. B.N. 1894.
- KINDBERG, N. Conr. Svensk Flora. Norrköping 1877.
- »— Om släktet *Betula*. B.N. 1909.
- KLINKOWSTRÖM, A. En sommar i Frostviksfjällen. Fauna och Flora 1909.
- KOTILAINEN, MAUNO J. se ALM, CARL G.
- KÜKENTHAL, G. *Cyperaceae-Caricoideae* i Englers »Das Pflanzenreich». Leipzig 1909.
- LAESTADIUS, L. I. Botaniska anmärkningar gjorda i Lappmarken och tillgränsande landsorter. V.A.H. 1822.
- »— Beskrifning öfver några sällsyntare växter från norra delarna af Sverige jemte anmärkningar i växtgeographien. V.A.H. 1824.
- LAGERBERG, TORSTEN. Om våra fjällväxter. S.T.Å. 1928.
- »— Svenska fjällblommor. Sthlm 1931.
- »— Fridlysta fjällväxter. S.N. 1932.
- »— Vilda växter i Norden. B.I. Sthlm 1937.
- LAGERHEIM, C. och SJÖGREN, G. Botaniska anteckningar under en resa från Stockholm till fjället Snasahögen i Jemtland företagen under sommaren 1844. B.N. 1845.

- LAGERHEIM, G. Parasitsvampar från Skandinavien fjelltrakter (värdväxter). B.N. 1884.
- » Färgvariationer av *Anemone nemorosa* L. S.B.T. 1916.
- LANGE, TH. Om *Humulus lupulus* i Jämtland. S.B.T. 1930.
- » *Calypto bulbosa* (L.) Oakes i Sverige. B.N. 1934.
- » Några Jämtlandsorkidéer. S.T.Å. 1934.
- » Anteckningar till Jämtlands flora. I. Jämtlands ursprungliga sydskan-
dinaviska arter och deras utbredning inom landskapet. II. Sydbergsfloran.
III. Fjällarter. IV. Kulturspridda arter. B.N. 1935.
- » Sveriges *Barbarea*-arter. B.N. 1937.
- LEFFLER, J. A. Strödda bidrag till Sveriges flora. B.N. 1866.
- LENSTRÖM, C. A. E. Spridda växtgeografiska bidrag till Skandinavien flora.
B.N. 1888.
- » Enafors i Jämtland betraktat ur turistsynpunkt. S.T.Å. 1903.
- » *Ranunculus aconitifolius* L. **platanifolius* L. funnen på Snasahögarna i
Jämtland. S.B.T. 1808.
- » *Calypto bulbosa* (L.) Rchb. funnen i Jämtland. S.B.T. 1918.
- LID, J. & ZACHAU, A. R. Utbredningen av *Viscaria alpina* (L.) G. Don., *Al-
chemilla alpina* L. och *Rhodiola rosea* L. i Skandinavien. Medd. fr. Göteb.
Bot. Trädgård 4, 1928.
- LILJEBLAD, SAMUEL. Utkast till en Svensk Flora. Uppl. 1—3. Uppsala 1792
—1816.
- LIND, J. Micromyceter fra Åreskutan (värdväxter). S.B.T. 1928.
- LINDBERG, HARALD. Die nordischen *Alchemilla vulgaris*-Formen und ihre
Verbreitung. Acta Soc. Scient. Fenn. Helsingfors 1909.
- LINDFORS, TH. Sydskanadinaviska element i Frostvikens flora. B.N. 1919.
- LINDMAN, C. A. M. Bilder ur Nordens flora. Sthlm 1905 samt 1917—1926.
- » *Erigeron erioccephalus* Fl. Dan. i Skandinavien. B.N. 1910.
- » *Sagina procumbens* L. \times *saginoides* (L.) Dalla Torre. B.N. 1913.
- » Svensk Fanerogamflora. Uppl. 1 o. 2. Sthlm 1918 o. 1926.
- » Emedanda, delenda, addenda ad librum Svensk Fanerogamflora 1918.
B.N. 1922.
- LINDQUIST, BERTIL. Taxonomical remarks on *Juncus alpinus* Villars and some
related species. B.N. 1932.
- » Om den vildväxande skogsalmens raser och deras utbredning i Nordväst-
europa. Acta Phytogeogr. Suecica. Uppsala 1932.
- » Skogsalmen i Sverige. S.N. 1933.
- LINNÉ, CARL VON. Flora Suecica. Uppl. 1 o. 2. Sthlm 1745 o. 1755.
- LUNDQVIST, G. Sjösediment från mellersta Norrland. S.G.U. Årsbok 1937.
- MAGNUSSON, A. H. *Malachium aquaticum* (L.) Fr. i Jämtland. S.B.T. 1915.
- MALMSTRÖM, CARL. En intressant förekomst av alm nära Strömsund i Jämt-
land S.B.T. 1936.
- » och ASPLUND, ERIK. Vierte internationale pflanzengeographische Ex-
kursion durch Skandinavien. Führer für die Exkursion Östersund—
Sollefteå 18—19 Juli 1925. Uppsala 1925.
- MATSSON, L. P. REINHOLD. Granskning av den svenska florans *Rosa*-former.
I. Norrland och Dalarna. V.A.H. 1935.
- MODIN, ERIK. Sångbäcksfallet. S.T.Å. 1902.
- MONTELL, GUNNAR. En typisk ormtall. Skogen 1921.

- MURBECK, SV. Växtgeografiskt bidrag till Skandinavians flora. B.N. 1886.
- Studien über Gentianen aus der Gruppe *Endotricha* Froel. Acta Hort. Berg. 1892.
- De nordeuropeiska formerna af släktet *Agrostis*. B.N. 1898.
- De nordeuropeiska formerna af släktet *Cerastium*. B.N. 1898.
- Die nordeuropäischen Formen der Gattung *Rumex*. B.N. 1899.
- Die nordeuropäischen Formen der Gattung *Stellaria*. B.N. 1899.
- MÖRNER, CARL TH. Botaniska anteckningar från Norrlandsfärder 1916—1919. B.N. 1920.
- Ytterligare några norrländska växtlokaler. B.N. 1923.
- Några bidrag till norrländsk floristik, grundade huvudsakligen på rese-anteckningar inom årsföljden 1923—1934. B.N. 1935.
- NANNFELDT, J. A. *Poa rigens* Hartm. versus *Poa arctica* R. Br. Symbolae Botanicae Upsaliensis 3. Uppsala 1934.
- *Poa supina* Schrad. i Sverige och dess hittills förbisedda hybrid med *Poa annua* L. B.N. 1935.
- Taxonomical and plant-geographical studies in the *Poa laxa* group. Symbolae Botanicae Upsaliensis. Uppsala 1935.
- On *Poa jemtlandica* (Almq.) Richt., its distribution and possible origin. A criticism of the theory of hybridization as the cause of vivipary. B.N. 1937.
- Om *Poa supinas* utbredning i Norden. B.N. 1937.
- N. A. (N. ANDERSSON). En allt för litet beaktad turistled. S.T.Å. 1909.
- NEUMAN, L. M. Bidrag till kännedomen af södra Norrlands flora samlade under en af K. Vet. Ak. understödd resa i Medelpad och Jämtland år 1884. V.A.Ö. 1885.
- Botaniska anteckningar från en resa i södra och mellersta Norrland 1885. B.N. 1885.
- Några kritiska eller sällsynta växter hufvudsakligen från Medelpad iakttagna under sommaren 1887. Sundsvall 1888.
- Anteckningar rörande nordiska *Orchis*-former. B.N. 1909.
- och AHLFVENGREN, FR. Sveriges Flora. Lund 1901.
- NILSSON, GUNNAR. En anmärkningsvärd form av *Rubus Chamaemorus*. B.N. 1925.
- NILSSON, N. HERMAN. Om några *Carex*-former. B.N. 1900.
- NORDHAGEN, ROLF. Om *Arenaria humifusa* Wg og dens betydning for utforskningen av Skandinavias eldste floraelement. Bergens Mus. Årbok. 1935.
- NORDSTEDT, O. Några ord om Nymphaeaceernas utbredning i Skandinavien. B.N. 1920.
- Prima loca plantarum suecicarum. B.N. 1920.
- NORRLIN, J. P. Bidrag till *Hieracium*-floran i skandinaviska halföns mellersta delar. Act. Soc. pro F. et Fl. Fenn. Helsingfors 1888.
- NYMAN, E. Vegetationsbilder från Lappland. B.N. 1895.
- Några ord om Åreskutans fjällhed. B.N. 1895.
- Anmärkningsvärda bildningsafvikelser hos jämtländska fjällväxter. Notis i B.N. 1896 (sid. 231).
- OLSSON, P. Notiser till Jemtlands flora. B.N. 1873.
- Växtgeografiska anteckningar hufvudsakligen rörande Jemtlands flora. B.N. 1881.

- OLSSON, P. Jemtlands fanerogamer och ormbunkar upptecknade med angifvande af växtlokaler. V.A.Ö. 1884.
- »— Om de jemtländska fjällväxternas utbredning inom Sverige. Östersunds Högre Allm. Lärov. årsredog. 1889—1890. Östersund 1890.
- »— Jemtlands fanerogamer och ormbunkar. Tillägg. V.A.Ö. 1896.
- »— Hassel i Jemtland. B.N. 1902.
- OMANG, S. O. F. *Hieracia alpina* fra det nordlige Jemtland samt fra Åsele og Lycksele lappmarker. A.f.B. 1928.
- OSTENFELD, C. H. Studier over nogle Former af Slægten *Alectorolophus*. B.N. 1904.
- PALM, B. Aufzeichnungen über Zooceiden (värdväxter). B.N. 1923.
- PALMGREN, ALVAR. Ett nytt *Carex-exsiccata*. S.B.T. 1918.
- PERSSON, PER. Refsunds socken i Jämtland. Östersund 1923.
- »— Sundsjö socken i Jämtland. Östersund 1925.
- »— Bräcke socken i Jämtland. Östersund 1927.
- »— Lockne socken i Jämtland. Uppsala 1930.
- »— Bodsjö socken i Jämtland. Östersund 1931.
- POST, E. J. L. VON. Norrländska torfmossesstudier I. Drag ur myrarnas utvecklingshistoria inom »Lidernas region». Geol. För. Förh. 1906.
- RABENIUS, G. K. M. Gran af ovanlig typ. S.T. 1908.
- RINGENSSON, C. A. *Sedum villosum* L. två gånger funnen i Jämtland. S.B.T. 1919.
- ROSENDAHL, H. V. Bidrag till Sveriges ormbunksflora. II. S.B.T. 1913.
- »— Bidrag till Sveriges ormbunksflora III. S.B.T. 1916.
- »— Bidrag till de svenska Lycopodiaceernas systematik. S.B.T. 1917.
- »— De svenska *Equisetum*-arterna och deras former. A.f.B. 1917.
- SAMUELSSON, GUNNAR. Om *Astragalus penduliflorus* Lam. i Dalarna. S.B.T. 1913.
- »— Floristiska fragment I. S.B.T. 1919.
- »— Floristiska fragment II. S.B.T. 1921.
- »— Om några *Lepidium*-arter. S.B.T. 1921.
- »— *Carices Muehlenbergianae* Tuckerman i Norden. S.B.T. 1933.
- »— Die Verbreitung der höheren Wasserpflanzen in Nordeuropa. Acta Phytogeogr. Suecica 1934.
- SANDEGREN, R. Ragundatraktens postglaciala utvecklingshistoria enligt den subfossila florans vittnesbörd. S.G.U. 1924.
- SCHOTTE, G. Skogproduktionens höjande genom beståndsvårdsåtgärder. S.T. 1917.
- SERNANDER, R. Om s. k. glaciala relikter. B.N. 1894.
- »— Studier öfver vegetationen i mellersta Skandinavien fjälltrakter. 2. Fjällväxter i barrskogsregionen. V.A. Bih. 1899.
- »— *Pinguicula alpina* och *P. villosa* i Härjedalen. Några synpunkter på den centralskandinaviska fjällflorans vandringshistoria. S.B.T. 1910.
- »— *Epipogium aphyllum*-lokaler. S.B.T. 1928.
- SJÖGREN, G. L. Anteckningar under en botanisk resa i Jemtland och Norrige sommaren år 1846. Bih. t. V.A. Årsber. för 1843 och 1844 (tryckt 1849). Se även LAGERHEIM.
- SJÖSTRAND, M. G. Om Härjedalens naturbeskaffenhet och vegetation. V.A.H. 1833.

- SMITH, H. *Catabrosa concinna* Th. Fr. **algidiformis* nov. subsp. und ihre Nächstverwandten. S.B.T. 1914.
- »— *Carex rufina* Drej. i Härjedalen och Jämtland. S.B.T. 1914.
- »— Till kännedomen om de centralsvenska fjällens första flora efter istiden. S.T. 1917.
- »— Vegetationen och dess utvecklingshistoria i det centralsvenska högfjällsområdet. Norrl. Handbibl. Uppsala 1920.
- Spridda växtgeografiska bidrag till Skandinavians flora. B.N. 1857, sid. 21, sid. 39, sid. 71, sid. 86, sid. 103, sid. 120, sid. 156 samt B.N. 1858, sid. 102, sid. 134.
- STADLING, J. Angelicadalen. S.N. 1924.
- STENAR, HELGE. Parthenogenesis in der Gattung *Calamagrostis*. A.f.B. 1932.
- »— *Gagea lutea* Ker. funnen i Frostviken. B.N. 1933.
- »— Embryologiske Beobachtungen über *Scheuchzeria palustris* L. B.N. 1935.
- »— Några nya lokaler för *Gagea lutea* Ker i Frostviken. B.N. 1936.
- »— Om *Achroanthus monophyllos* (L.) Greene, dess geografiska utbredning och embryologi. Heimbygdas Tidskrift. Fornvårdaren. Festskrift till d:r Erik Modin. Uppsala 1937.
- STENSTRÖM, K. O. E. Värmländska Archieracier. Uppsala 1889.
- »— I nord-jämtländska fjälltrakter. S.T.Å. 1896.
- »— Några skandinaviska former af *Hieracium auricula* Lam. et DC. B.N. 1896.
- »— Några bidrag till kännedomen om tallens och granens ömsesidiga utbredning i norra Jämtland och angränsande trakter af Sverige och Norge. Tidskr. f. Skogshush. 1898.
- STERNER, R. The continental element in the flora of Sweden. Geograf. Annaler 1922.
- SUNDELIN, UNO. Litet om Åstraktens flora. Åsgårdsvindar. Midsommarnummer. Östersund 1913.
- SWARTZ, OLOF. Botaniska anmärkningar öfver några svenska växter samt en hittills obeskrifven inländsk ört *Spergula subulata*. V.A.H. 1879.
- »— I »Svensk Botanik». Band 7. 1812.
- SYLVÉN, NILS. Nya fyndorter för *Gentiana uliginosa* Willd. S.B.T. 1907.
- »— *Thlaspi alpestre* L. spontan i Västergötland. S.B.T. 1908.
- »— Ytterligare några ord om *Thlaspi alpestres* förekomst inom landet. S.B.T. 1908.
- »— De svenska skogsträden I. Barrträden. Sthlm 1916.
- SÖRLIN, ANTON. Ny art till Jämtlands orchidé-flora. Fauna och Flora 1909.
- »— Något om orchidé-floran vid Östersund. Fauna och Flora 1913.
- »— Anmärkningsvärd förekomst af *Epipogium aphyllum*. Fauna och Flora 1914.
- »— Några för Jämtlands flora nya arter jämte nya växtlokaler för några sällsyntare. S.B.T. 1914.
- »— Till frågan om kalkens inflytande på växternas geografiska utbredning. Fauna och Flora 1915.
- »— Floristiska anteckningar från Östergötland sommaren 1914. S.B.T. 1915 (sid. 114).
- »— Några märkligare naturområden i Östersundstrakten. S.N. 1931.
- TAMM, OLOF. Bidrag till kännedomen om kalkens urlakning ur den jämtländska skogsmarken. Skogshögskolans Festskrift 1917.

- TENGVAL, T. Å. De sydliga skandinaviska fjällväxterna och deras invandrings-historia. S.B.T. 1913.
- THEDENIUS, K. F. Berättelse om en resa till Herjedalen och Jemtland. I J. E. Wikströms bot. årsber. 1839—1842 (tryckt 1844).
- THULIN, SVEN. Vildmarksveckor på Gåsen. S.T.Å. 1927.
- TOLF, R. Redogörelse för undersökningar i Norrland. S.M.T. 1893.
- WAHLENBERG, G. Flora Suecica. Uppl. I. Uppsala 1824 o. 1826. Uppl. II. Uppsala 1831 o. 1833.
- »— I »Svensk Botanik». Band 10. 1828.
- WEDHOLM, K. Ny svensk fyndort för *Dryopteris Oreopteris* (Ehrh.) Maxim. Medd. från Göteborg. Bot. Trädg. 1928.
- »— Gökträdet. Ett sommarminne från Jämtland. S.T.Å. 1932.
- »— Nya jämtländska fynd av *Dryopteris Oreopteris*. S.B.T. 1932.
- »— Ur Ragundadalens saga. S.T.Å. 1934.
- WESTERLUND, C. G. Studier öfver de svenska formerna af *Alchemilla vulgaris* L. Norrköping 1907.
- »— Nya bidrag till kännedomen om de svenska formerna af *Alchemilla vulgaris* L. B.N. 1911.
- WESTERLUND, OTTO. De gula hallonen. Skogen 1918.
- WESTFELDT, G. A. Några ord om *Anemone ranunculoides* L. i södra Västergötland. S.B.T. 1936.
- WETTSTEIN, R. VON. Monographie der Gattung *Euphrasia*. Leipzig 1896.
- WIKSTRÖM, J. E. Se THEDENIUS.
- WIINSTEDET, K. *Juncaceernas* utbredelse i Danmark. Dansk Bot. Tidsskr. B. 44, H. 1.
- WITTE, HERNFRID. *Alyssum calycinum* L., en i Sverige genom utländskt vallväxtfrö spridd art. S.B.T. 1909.
- »— *Silene dichotoma* Ehrh. En sydost-europeisk arts uppträdande i vårt land, huvudsakligen såsom vallogräs. S.B.T. 1912.
- »— Om klöversnärjan (*Cuscuta trifolii*) och dess uppträdande i Sverige. S.B.T. 1936.
- WITTRÖCK, VEIT BRECHER. *Viola*-studier I. Act. Hort. Berg. 1897.
- VRETLIND, ERIK G. *Littorella* (*Littorella*) *uniflora* f. *isoetides* (*isoetoides*) Bolle. S.B.T. 1935.
- ZETTERSTEDT, J. W. Berättelse om en naturhistorisk resa genom några provinser af nordligare Skandinavien och särdeles Jemtland år 1840. V.A. Bot. Årsber. för 1838 (tryckt 1842).
- ÅBERG, GERHARD. Naturminnen i trakten af Stugun i Jämtland. S.N. 1912.
- ÖRTENBLAD, TH. Om almens, lindens och alens nordgräns. Skogsvännen 1891.
- »— Till frågan om skogsträdens nordgräns. Skogsvännen 1891.
- »— Ueber Relictformationen in den Wäldern Nordschwedens. Centralblatt für das gesammte Forstwesen. 1893.
- »— Om skogarna och skogshushållningen i Norrland och Dalarna. Bih. t. Domänst. ber. rörande skogsväsendet 1893. Sthlm. 1894.
- »— Har Norrlands skogsflora erhållit bidrag från Norge? Tidsskr. f. Skogshush. 1895.
- ÖSTERGREN, O. Några fynd och iakttagelser på det »centralsvenska högfjällsområdet». S.B.T. 1927.

Övrig begagnad tryckt litteratur.

- BLOM, CARL. Nyare nomenklatur beträffande några i Sverige förekommande adventiva eller förvildade växter. Medd. fr. Göteb. Bot. Trädg. XII. 1937.
- BRENNER, M. Floristisk handbok för läroverken i Finland. Helsingfors 1886.
- HAMBERG, H. E. Medeltal och extremer af lufttemperaturen i Sverige 1856—1907. Uppsala 1908.
- »— Molnighet och solsken på den skandinaviska halfön. Uppsala 1909.
- »— Nederbörden i Sverige 1860—1910. Uppsala 1911.
- HEGI, GUSTAV. Illustrierte Flora von Mittel-Europa. München 1906—1930.
- HÖGBOM, A. G. Geologisk beskrivning över Jämtlands län. S.G.U. 1920.
- Jämtlands läns kalender 1910. Östersund 1910.
- JÖRGENSEN, E. Die *Euphrasia*-Arten Norwegens. Bergens Museums Aarbok 1916—1917. Kristiania 1919.
- Meteorologisk-Hydrografiska Anstaltens Årsböcker. Diverse årgångar.
- MURBECK, SV. Ueber eine neue *Alectorolophus*-Art und das Vorkommen saison-trimorpher Arten-Gruppen innerhalb der Gattung. Österr. Bot. Zeitschr. 1898, nr 2 och 3. Wien 1898.
- NORDLANDER, J. Från Näckstens stränder. S.T.Å. 1898.
- OLSSON, P. Iakttagelser belysande Östersunds klimat. Ark. f. Mat., Astr. och Fys. 1909.
- WALLEN, AXEL. Climate of Sweden. Sthlm 1930.
- WETTSTEIN, R. VON. Die europäischen Arten der Gattung *Gentiana* aus der Section *Endotricha* Froel. Denkschr. der Kais. Ak. der Wissenschaften. B. 64. Wien 1897.

Manuskript.

- ARNELL, H. W., lektor. Anteckningar från västra Storsjötrakten. (Något förut publicerat av ARNELL själv).
- BEHM, FL., kommissionslantmätare. Ovikens sockens fanerogamer 1858.
- »— Storsjötraktens fanerogamer och ormbunkar med angifna växtställen för sällsyntare arter.
- »— Diverse artlistor och anteckningar.
- »— Anteckningar i ett i Riksmuseet befintligt exemplar av P. OLSSONS »Jämtlands fanerogamer och ormbunkar».
- BIRGER, SELIM, med. lic. Flora öfver Sylfjällen uppgjord 1898. (Något förut publicerat av BIRGER själv).
- ENANDER, S. J., kyrkoherde. Förteckning öfver växter i Rätans och Klövsjö socknar af Jämtlands län 1888.
- JOHANSSON, E., statsgeolog. Anteckningar till Jämtlands flora 23/7—28/8 1915.
- JOHANSSON, K., läroverksadjunkt. Spridda bidrag till Jämtlands flora.
- LUNDBLAD, KARL, civilingenjör. Reseberättelse över en med stipendium från Sv. Naturskyddsföreningen sommaren 1928 företagen resa i Jämtland.
- OLSSON, P., lektor. Er år 1916 gjord sammanfattning av personliga iakttagelser rörande Jämtlandsfloran. (Sedan kompletterad av sonen, dr W. WRÅK).

Artlistor m. m. ha erhållits från följande personer.

- ALMQUIST, ERIK, lektor. Adventivväxter m. m.
 BERGVALL, E., lantbrukare. Uppgifter från Ragunda.
 BERLIN, N. K., jägmästare. Uppgifter från Kalls och Laxsjö socknar.
 DU RIETZ, G. Einar, professor. Diverse uppgifter.
 ENGSTEDT, M., apotekare. Diverse uppgifter.
 FRISENDAHL, ARVID, lektor. Rikhaltiga bidrag från Ragunda.
 GRAPENGIESSER, S., disponent. Diverse uppgifter.
 HAGLUND, GUSTAF, med. kand. *Alchemilla*- och *Taraxacum*-lokaler.
 HAMNER, J. W., apotekare. Uppgifter från Frostviken.
 HASSLER, A., provinsialläkare. Uppgifter från Frostviken.
 HOLM, L., studerande. Uppgifter från Fors.
 HYLANDER, NILS, fil. kand. Uppgifter från Hamnerdal.
 JOHNSON, NILS, stadsläkare. Uppgifter från Frostviken.
 KILANDER, SVEN, studerande. Diverse uppgifter.
 KRUSENSTJERNA, E. VON, fil. mag. Uppgifter från Undersåkers fjälltrakter.
 LJLJESTRÖM, G., forstmästare. Diverse uppgifter.
 LINDQUIST, BERTIL, docent. Uppgifter från Fågelberget i Frostviken och Kalkberget i Alanäs.
 LUNDQVIST, G., statsgeolog. Uppgifter om vattenfloran i några fjällsjöar.
 NANNFELDT, J. A., docent. Uppgifter från Frostviken, Åre och Undersåker.
 NORRMAN, C. M., apotekare. Omfattande artlistor från Frostviken.
 OHLIN, A., provinsialläkare. Diverse bidrag från Frostvikens, Hamnerdals, Borgvattnets m. fl. socknar.
 PETERSÉN, IVAR, distriktsveterinär. Uppgifter från Hamnerdal och Borgvattnet.
 SAMUELSSON, G., professor. Diverse uppgifter.
 SMITH, H., docent. Uppgifter från Åre och Undersåker.
 STENAR, HELGE, lektor. Diverse uppgifter.
 STRINDBERG, O., distriktslantmätare och L., fil. lic. Uppgifter från Fors, Hällesjö och Håsjö.
 STRÖMHOLM, D., professor. Uppgifter, huvudsakligen från Ragunda.
 SÖRLIN, ANTON, fil. lic. Artlistor från ett flertal sydberg.
 WEDHOLM, K., provinsialläkare. Omfattande artlistor från ett flertal socknar, men isynnerhet från Håsjö och Kolåstrakten i Kall.
 WESTFELDT, G. A., fil. kand. Uppgifter från Kolåstrakten.
 WIKSTRÖM, H., distriktslantmätare. Diverse uppgifter.
 WOLCKER, E. VON, kammarrättsråd. Uppgifter från Storlien.
 VRETILIND, E., läroverksadjunkt. Uppgifter från Frostviken.
 ÅBERG, G., provinsialläkare. Rikhaltiga bidrag, isynnerhet från Stugun.
 ÖSTERLIND, O., folkskollärare och SVEN, studerande. Omfattande artlistor från Sundsjö.

Exkursionsdata.

- Alanäs. 1930: 27—28/7; 1935: 10—11/8; 1937: 21—22/7.
 Alsen. 1927: 21/7, 24/8; 1930: 28—29/5, 8/6; 1932: 15/6, 25/6; 1934: 9/7, 28/8; 1935: 14/6; 1936: 7/6; 1937: 11/6.
 Aspås. 1929: 27/6; 1932: 22/6; 1933: 13/7; 1934: 11/7; 1935: 14/6; 1936: 18/9.

- Berg. 1927: 14/6; 1929: 4/7; 1931: 21/6; 1933: 6/6; 1934: 3/6, 20/6, 4/7; 1935: 9/7; 1936: 16/6; 1937: 9/9.
- Bodsjö. 1927: 3—4/8, 8/8; 1929: 12/6; 1934: 21—22/6; 1937: 10/9.
- Borgvattnet. 1928: 20—22/8; 1930: 5/6, 20/8; 1934: 11/9; 1935: 8/9; 1936: 8/7, 8/9.
- Brunflo. 1927—1937: alla tider under vegetationsperioden.
- Bräcke. 1927: 18/6; 1931: 18/6; 1932: 12/6; 1933: 29—30/6; 1934: 7/6, 4/8; 1935: 28/6; 1937: 22/6, 14/7, 26/7.
- Fors. 1930: 20/6, 3/8; 1931: 15—16/7; 1935: 9—10/6, 21/8; 1937: 11—14/7, 18/8.
- Frostviken. 1930: 22—26/7; 1935: 2—9/8.
- Frösön. 1926—1937: alla tider under vegetationsperioden.
- Föllinge. 1927: 9/7; 1928: 8/9; 1929: 9—10/7, 18/10; 1930: 14/6; 1932: 27—29/8; 1933: 12/7, 18/7; 1936: 17—18/9.
- Gillhov. 1927: 5—7/8; 1934: 21/6; 1937: 9/9.
- Gåxsjö. 1928: 9/9; 1930: 14/6; 1932: 18/6; 1935: 12/7, 14/7.
- Hackås. 1927: 2/8; 1928: 2/7; 1929: 17—19/7; 1930: 3/7; 1931: 10/6; 1932: 6/6; 1934: 20/6; 1937: 9/9.
- Hallen. 1926: 15/8; 1928: 8—9/7; 1930: 3—5/7; 1931: 11/6, 7—8/7; 1935: 3—4/7; 1936: 14—16/7.
- Hammerdal. 1927: 16—20/8; 1930: 4/6; 1933: 16—17/7; 1934: 26/5, 4/9; 1935: 14/7, 7—8/9; 1936: 9/6, 13/9; 1937: 20/7.
- Hotagen. 1929: 19/10; 1930: 8—13/7; 1933: 13/7; 1935: 18—19/7.
- Håsjö. 1927: 13—14/8; 1932: 21/6; 1934: 5/8, 24/8; 1937: 20/8.
- Häggenås. 1929: 19/5, 7/6, 14/8; 1930: 4/6, 14/6; 1932: 18/8; 1935: 18/7; 1937: 16/7.
- Hällesjö. 1930: 22—23/6, 31/6, 1/8; 1931: 5/8; 1932: 11/6, 6/8; 1934: 25/8; 1937: 24—26/7.
- Kall. 1929: 25—29/7; 1930: 8—11/6; 1933: 5—8/7; 1934: 15—17/6, 14—17/7; 1936: 23—28/6.
- Klövsjö. 1930: 19—21/7; 1931: 22/6, 19/7; 1934: 13/5, 10/6; 1935: 13—15/8.
- Kyrkås. 1927—1937: alla tider under vegetationsperioden.
- Laxsjö. 1928: 9—10/9; 1932: 18—19/6; 1933: 19—21/9; 1935: 12—13/7.
- Lit. 1927: 25/7, 4/9; 1928: 17/7; 1929: 19/5, 7/6, 9/7; 1932: 3/8; 1933: 12/7; 1934: 5/6, 12/9, 30/9; 1935: 9/7; 1936: 17/9, 27/9; 1937: 1/7, 8/7, 16/7, 17/10.
- Lockne. 1927—1937: alla tider under vegetationsperioden.
- Marby. 1928: 9/7; 1931: 10/6; 1935: 3/7.
- Marieby. 1927—1937: alla tider under vegetationsperioden.
- Mattmar. 1928: 13/9; 1931: 11/6; 1935: 4/7, 15/9; 1936: 15/9.
- Myssjö. 1927: 14/6; 1929: 4/7; 1933: 7/6; 1936: 16/6.
- Mörsil. 1927: 25/8; 1928: 18/8; 1932: 16/6; 1933: 3/9; 1934: 29/8; 1935: 19/6, 15/9; 1936: 15/9; 1937: 11/6.
- Norderön. 1928: 16/7; 1929: 23—25/6; 1930: 4/9; 1936: 6/9; 1937: 12/8.
- Nyhem. 1927: 2/6; 1929: 17—19/6; 1932: 11—12/6, 20/8, 29/8; 1934: 4/8; 1935: 27/6.
- Näs. 1927: 1/8; 1928: 1/7; 1929: 9/6, 8/9; 1930: 10/8; 1932: 6/6; 1934: 20/6; 1936: 14/6; 1937: 9/9.
- Näskott. 1927: 21/7, 24/8; 1932: 22/6; 1934: 9/7; 1935: 14/6; 1936: 7/6, 4/9; 1937: 18/7, 20/9.

- Offerdal. 1928: 28/5, 7/9; 1930: 6—7/9; 1932: 23—25/6; 1934: 10—11/7; 1935: 25/7; 1936: 28—29/7, 4/9; 1937: 20/9.
- Oviken. 1927: 15/6; 1930: 26—29/6; 1931: 22/6, 9/7; 1933: 7/6; 1935: 3/7, 9/7; 1936: 16/6; 1937: 26/6.
- Ragunda. 1929: 22/6, 29—30/6, 1/7, 22/7, 30/7; 1930: 2/8; 1931: 28—30/7; 1932: 23/7, 27/7; 1933: 27/8; 1934: 5—6/8, 24/8, 13/9, 23/9, 28/10; 1935: 10/7, 20/8, 22/8, 1/9, 8/10; 1936: 31/5, 8—10/7, 21—22/7, 7—8/9; 1937: 20/6, 17—19/8.
- Revsund. 1927: 7—8/8; 1928: 20/9; 1929: 12—13/6, 13/7, 1/9; 1931: 16/6; 1933: 8/6; 1934: 7/6, 22/6; 1935: 17/6; 1936: 11/10; 1937: 22/6, 10/9.
- Rätan. 1930: 17—18/7; 1931: 27/9; 1935: 16/8; 1937: 6/8.
- Rödön. 1927—1937: alla tider under vegetationsperioden.
- Ström. 1930: 29/7; 1933: 1—3/8; 1935: 10/8.
- Stugun. 1927: 26—27/7; 1929: 22/7; 1930: 31/7, 1/8; 1931: 17/7, 31/7, 8/8, 12/8; 1932: 1/6; 1933: 28/5, 18/6, 23/8; 1934: 12—13/9, 18/9, 23/9, 28/10; 1935: 19/8, 1/9, 8/9; 1936: 8/7, 7/8; 1937: 26/5.
- Sundsjö. 1927: 9/8; 1928: 21—26/7; 1931: 16/6; 1933: 8/6, 22/7; 1934: 7/6; 1935: 17/6; 1937: 22/6.
- Sunne. 1927—1937: alla tider under vegetationsperioden.
- Undersåker. 1927: 19—20/7; 1928: 13/9; 1930: 17/6; 1931: 20/6, 11—13/7; 1932: 16/6; 1933: 4/7; 1934: 26—28/6, 2/7; 1935: 19/6, 22/6; 1936: 2—4/8, 28/8; 1937: 4—6/7, 23/8.
- Åre. 1927: 25—27/6, 10—18/7; 1928: 5/5, 1—8/8, 26/8, 10/9, 13/9; 1930: 9/7; 1931: 26/6, 8/11; 1933: 7/8, 12—15/8; 1934: 22—25/7, 30/7, 8—17/8; 1935: 23—25/6, 25—27/7, 22/9; 1936: 1/8; 1937: 12—13/6, 8/7, 8/8.
- Ås. 1926—1937: alla tider under vegetationsperioden.
- Åsarna. 1928: 3/7; 1931: 22/6; 1934: 13/5; 1935: 9/7; 1937: 5/8.
- Östersund. 1926—1937: alla tider under vegetationsperioden.

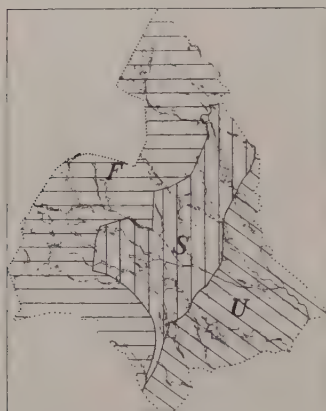
Dessutom ha talrika anteckningar förts under mera tillfälliga besök i alla delar av Jämtland.

SLÄKTREGISTER.

	Sid.		Sid.		Sid.
Acer	116	Arrhenatherum	46	Carduus	149
Achillea	148	Artemisia	148	Carex	54
Achroanthos	74	Asperula	143	Carum	124
Aconitum	91	Asperugo	131	Cassiope	127
Actaea	91	Asplenium	32	Catabrosa	47
Adoxa	144	Astragalus	112	Centaurea	149
Aegopodium	124	Athyrium	32	Cerastium	86
Aethusa	124	Atriplex	84	Chaenorrhinum	136
Agropyron	51	Avena	46	Chaerefolium	124
Agrostemma	88	Axyris	84	Chamaenerium	123
Agrostis	42			Chamaeorchis	71
Ajuga	133	Barbarea	97	Chelidonium	95
Alchemilla	109	Bartsia	140	Chenopodium	84
Alisma	41	Bellis	146	Chrysanthemum	148
Allium	69	Berberis	95	Chrysosplenium	105
Allosorus	33	Berteroia	101	Cichorium	150
Alnus	80	Beta	84	Cicuta	124
Alopecurus	42	Betula	80	Circaea	123
Alsine	87	Bidens	148	Cirsium	149
Alyssum	100	Blechnum	33	Coeloglossum	71
Anagallis	129	Borago	131	Comarum	107
Anchusa	132	Botrychium	34	Conium	124
Androsace	128	Brassica	97	Conringia	101
Andromeda	127	Briza	47	Convallaria	70
Anemone	91	Bromus	51	Convolvulus	131
Anethum	124	Bunias	101	Coralorrhiza	74
Angelica	125	Butomus	41	Coriandrum	124
Antennaria	147			Cornus	125
Anthemis	148	Calamagrostis	43	Corydalis	95
Anthoxanthum	42	Calendula	149	Cotoneaster	106
Anthyllis	111	Calla	65	Crepis	150
Apera	45	Callitriche	116	Cuscuta	131
Aquilegia	91	Calluna	127	Cymbalaria	136
Arabidopsis	99	Caltha	90	Cynosurus	47
Arabis	99	Calypso	74	Cypripedium	70
Aracium	150	Camelina	97	Cystopteris	30
Arctium	149	Campanula	145		
Arctostaphylus	127	Cannabis	82	Dactylis	47
Arenaria	87	Capsella	97	Daphne	120
Armoracia	97	Cardamine	97	Daucus	125

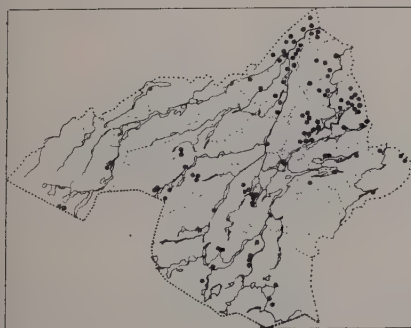
	Sid.		Sid.		Sid.
Delphinium	91	Helleborine	73	Lonicera	144
Deschampsia	45	Heracleum	125	Lotus	112
Dianthus	89	Hesperis	101	Luzula	67
Diapensia	127	Hieracium	165	Lychnis	89
Digitalis	138	Hierochloë	42	Lycopersicum	135
Doronicum	149	Hippuris	124	Lycopodium	35
Draba	99	Hirschfeldia	97	Lycopsis	132
Dracocephalum	134	Holcus	45	Lysimachia	128
Drosera	101	Hordeum	52	Lythrum	121
Dryas	109	Humulus	82		
Dryopteris	30	Hyoscyamus	135	Majanthemum	69
		Hypericum	117	Malachium	86
		Hypochoeris	150	Malaxis	74
Echium	133			Malva	117
Elatine	117	Impatiens	116	Matricaria	148
Elymus	52	Isoëtes	36	Medicago	111
Empetrum	126			Melampyrum	138
Epilobium	121	Juncus	65	Melandrium	89
Epipogium	73	Juniperus	37	Melica	47
Equisetum	34			Melilotus	111
Erigeron	146	Knautia	145	Mentha	135
Eriophorum	52	Kobresia	54	Menyanthes	130
Erodium	115	Koeleria	46	Milium	42
Erucastrum	97	Koenigia	83	Moehringia	87
Erysimum	100			Molinia	47
Euphorbia	115	Lactuca	151	Monotropa	126
Euphrasia	138	Lamium	134	Montia	84
Eupteris	33	Lappula	131	Mulgedium	151
		Lapsana	150	Myosotis	132
Fagopyrum	84	Larix	36	Myosurus	92
Festuca	50	Lathyrus	114	Myrica	79
Filago	147	Ledum	127	Myricaria	117
Filipendula	109	Lemna	65	Myriophyllum	123
Fragaria	107	Leontodon	150		
Fumaria	95	Leonurus	134	Nardus	51
		Lepidium	96	Narthecium	68
Gagea	69	Leuchorchis	72	Naumburgia	128
Galeopsis	134	Levisticum	125	Nigritella	72
Galium	143	Lilium	69	Nuphar	90
Gentiana	129	Limosella	136	Nymphaea	90
Geranium	114	Linaria	136		
Geum	109	Linnaea	144	Odontites	138
Glechoma	133	Linum	115	Onobrychis	113
Glyceria	50	Listera	73	Ononis	111
Gnaphalium	147	Lithospermum	132	Ophrys	70
Goodyera	74	Litorella	142	Orchis	70
Gymnadenia	72	Lobelia	146	Origanum	135
		Loiseleuria	127	Oxalis	115
Helianthus	148	Lolium	50	Oxycoccus	127

	Sid.		Sid.		Sid.
Oxyria	83	Radicula	97	Sparganium	37
Oxytropis	113	Ranunculus	92	Spergula	88
		Raphanus	97	Stachys	134
Papaver	95	Rapistrum	97	Stellaria	85
Paris	70	Reseda	101	Struthiopteris	30
Parnassia	106	Rhamnus	116	Subularia	95
Pastinaca	125	Rheum	83	Succisa	145
Pedicularis	141	Rhinanthus	140	Symphytum	131
Petasites	149	Rhodiola	101		
Petroselinum	124	Rhynchospora	54	Tanacetum	148
Peucedanum	125	Ribes	106	Taraxacum	151
Phalaris	42	Rosa	110	Tetragonolobus	152
Phippsia	49	Rubus	107	Thalictrum	94
Phleum	42	Rumex	82	Thlaspi	96
Phragmites	46			Thymus	135
Phyllodoce	127	Sagina	86	Tilia	117
Phyteuma	146	Sagittaria	41	Tofieldia	68
Picea	37	Salix	75	Tragopogon	150
Picris	150	Salsola	84	Trientalis	129
Pimpinella	124	Sambucus	144	Trifolium	111
Pinguicula	141	Satureja	135	Triglochin	41
Pinus	36	Saussurea	149	Trisetum	46
Pisum	114	Saxifraga	102	Triticum	52
Plantago	142	Scheuchzeria	41	Trollius	90
Platanthera	71	Schoenus	54	Turritis	99
Poa	47	Scirpus	53	Tussilago	149
Polemonium	131	Scleranthus	88		
Polygala	115	Scleropoa	50	Ulmus	81
Polygonatum	69	Scrophularia	136	Urtica	82
Polygonum	83	Scutellaria	133	Utricularia	141
Polypodium	33	Secale	52		
Polypogon	42	Sedum	102	Vaccaria	89
Polystichum	32	Selaginella	36	Vaccinium	127
Populus	75	Senecio	149	Valeriana	145
Potamogeton	38	Sesleria	46	Verbascum	136
Potentilla	107	Setaria	42	Veronica	136
Primula	127	Sherardia	143	Viburnum	144
Prunella	134	Sibbaldia	108	Vicia	113
Prunus	110	Silene	88	Viola	118
Puccinellia	50	Sinapis	96	Viscaria	88
Pulsatilla	92	Sisymbrium	96	Vogelia	99
Pyrola	126	Solanum	135	Woodsia	29
Pyrus	107	Solidago	146	Vulpia	50
		Sonchus	150		
Quercus	81	Sorbus	107	Xanthium	148

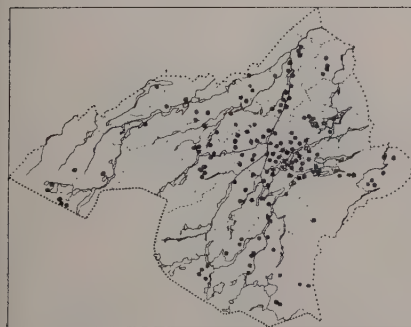

F = Fjällområdet.
S = Siluområdet.
U = Urbergsområdet.

Å utbredningskartorna representeras flera närliggande lokaler ibland av endast en prick. Lokal angiven med endast sockennamnet har lagts vid kyrkan. Inom streckade områden är arten ifråga allmän.

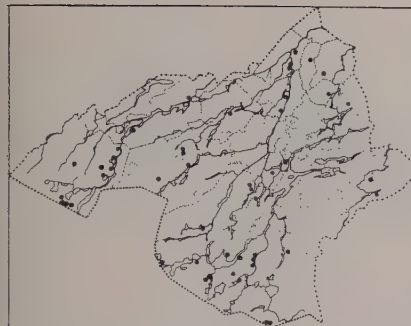
1. *Woodsia ilvensis*.

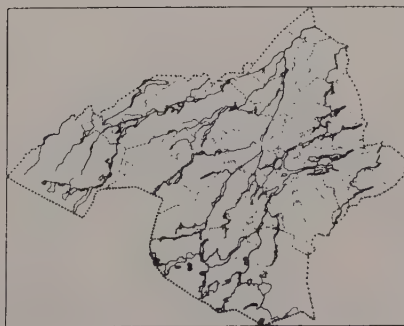
2. *Cystopteris montana*.

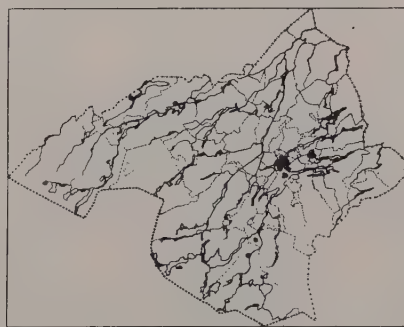
3. *Struthiopteris filicastrum*.

4. *Dryopteris filix mas*.

5. *Dryopteris oreopteris*.

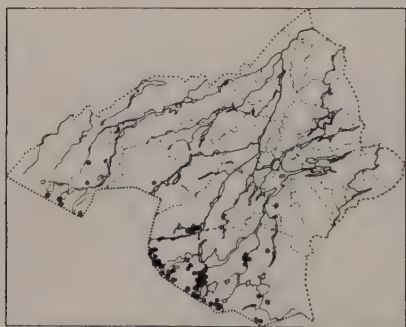
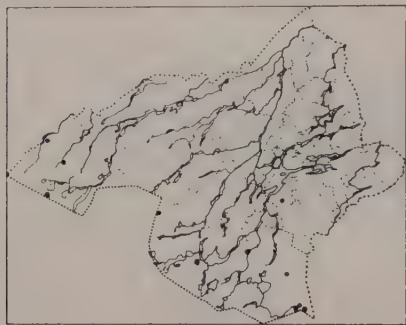
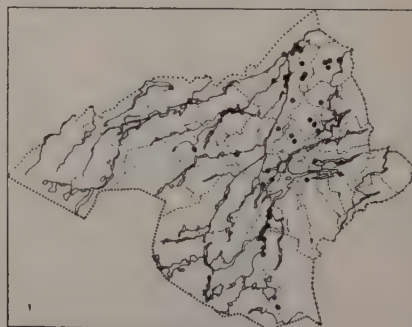
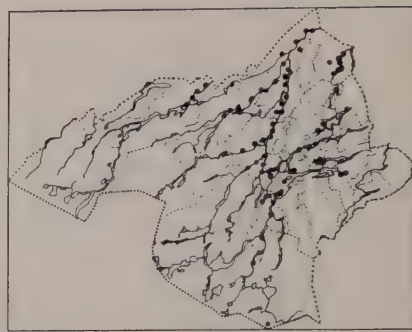
6. *Dryopteris robertiana*.

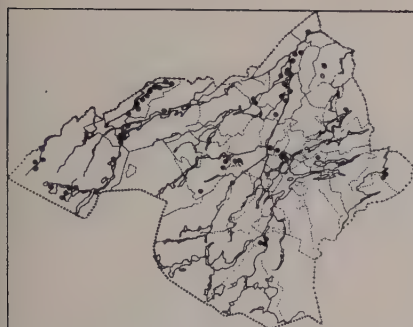

7. *Polystichum lonchitis*.

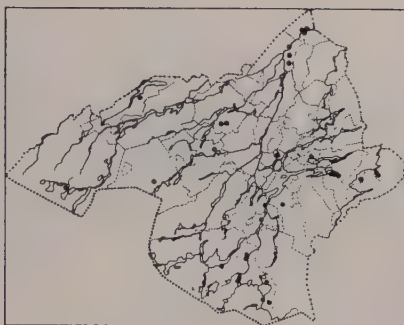

8. *Asplenium ruta muraria*.

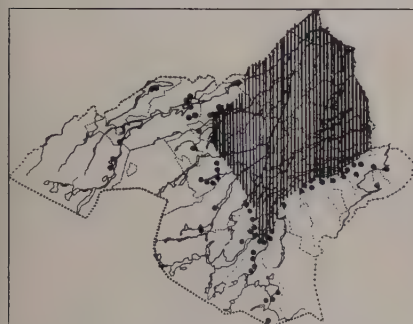
9. *Asplenium trichomanes*.10. *Blechnum spicant*.11. *Allosorus crispus*.12. *Eupteris aquilina*.13. *Sparganium simplex*.14. *Potamogeton lucens*.15. *Potamogeton praelongus*.16. *Alisma plantago-aquatica*.

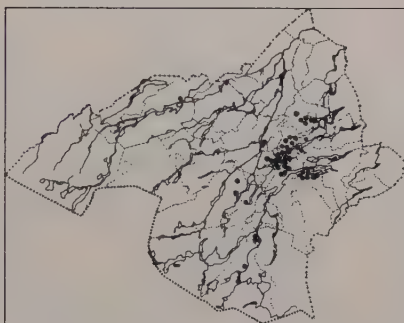
20. *Calamagrostis obtusata*.

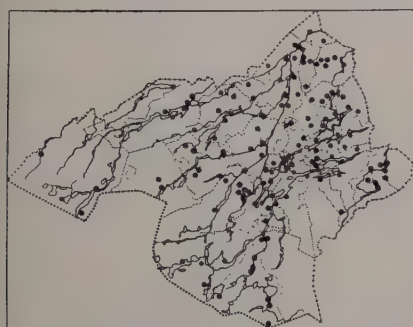
24. *Poa remota*.

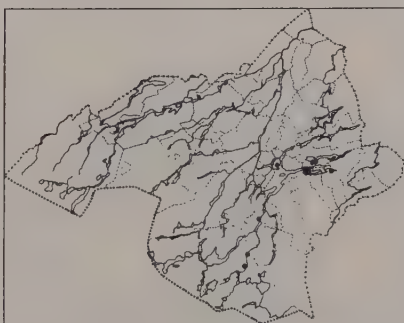
19. *Calamagrostis epigejos*.

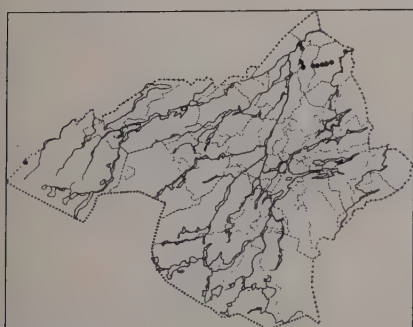
23. *Briza media*.

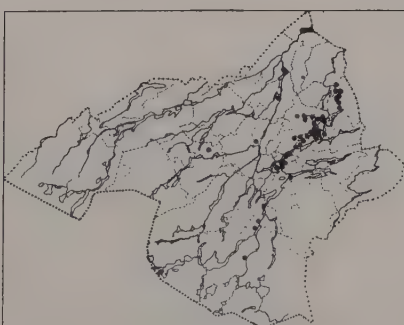
18. *Phalaris arundinacea*.

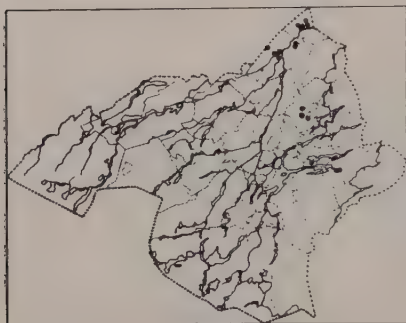
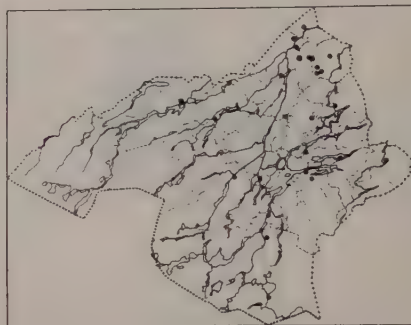
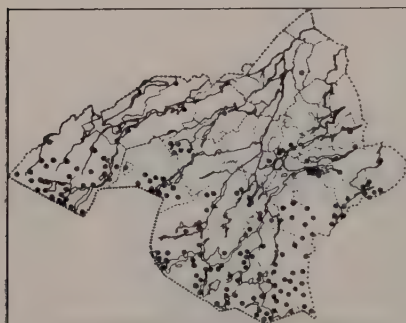
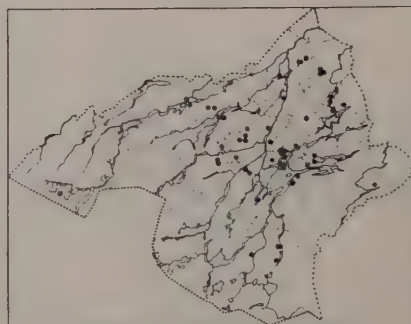
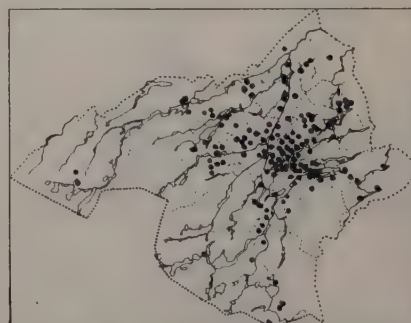
22. *Catabrosa aquatica*.

17. *Butomus umbellatus*.

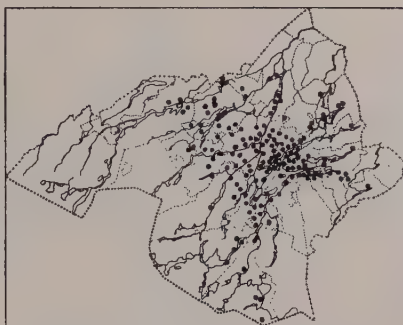

21. *Calamagrostis arundinacea*.

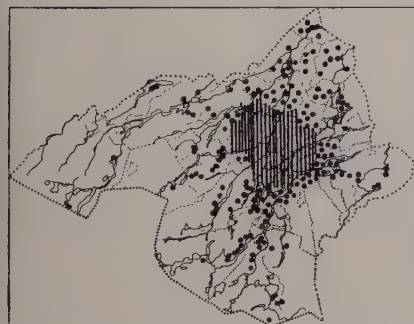
28. *Schoenus ferrugineus*.32. *Carex stellulata*.27. *Scirpus silvaticus*.31. *Carex elongata*.26. *Eriophorum Scheuchzeri*.30. *Carex paradoxa*.25. *Eriophorum opacum*.29. *Carex capitata*.

36. *Carex pediformis*.

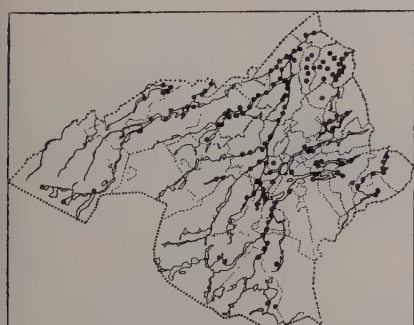
40. *Carex jemtlandica*.

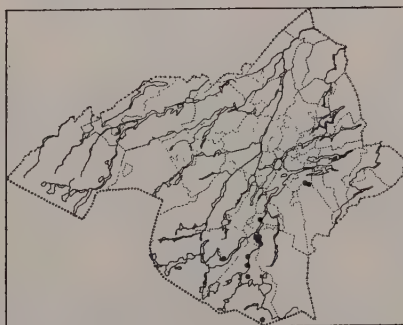
35. *Carex ornithopoda*.

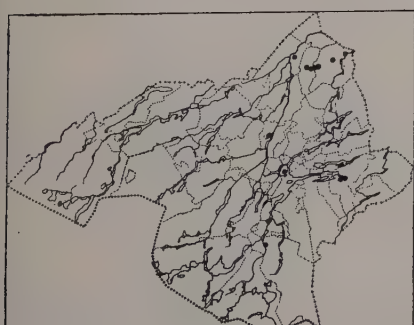
39. *Carex polygama*.

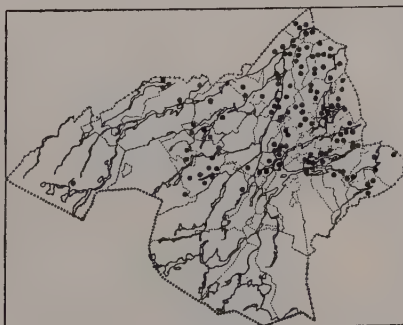
34. *Carex gracilis*.

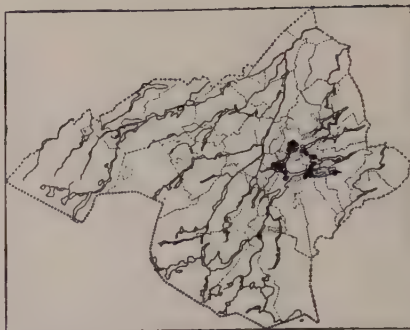
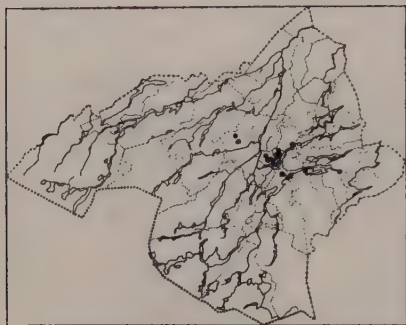
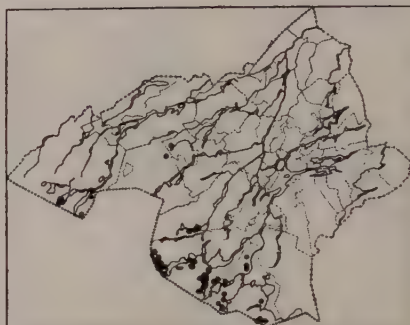
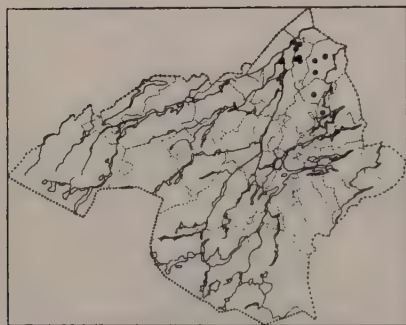
38. *Carex pilulifera*.

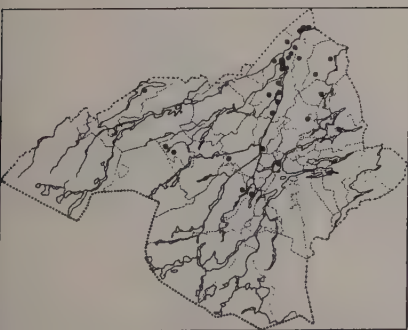

33. *Carex caespitosa*.

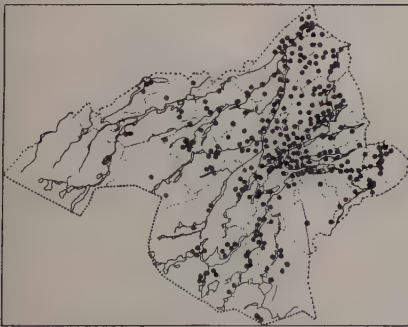

37. *Carex globularis*.

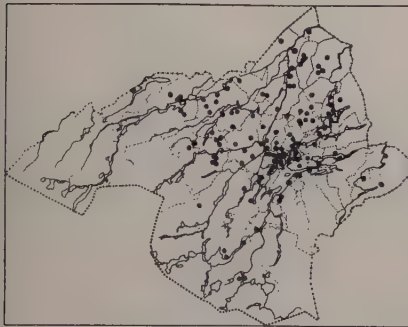
44. *Juncus stygius*.48. *Allium oleraceum*.43. *Juncus balticus*.47. *Narthecium ossifragum*.42. *Calla palustris*.46. *Juncus biglumis*.41. *Carex hornschiiana*.45. *Juncus triglumis*.

49. *Polygonatum officinale*.

50. *Convallaria majalis*.

51. *Cypripedium calceolus*.

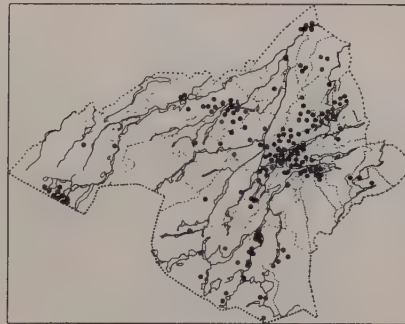
52. *Orchis cruentus*.

53. *Nigritella nigra*.

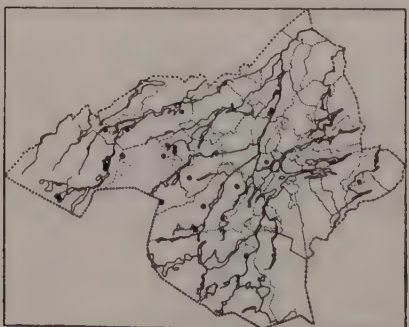
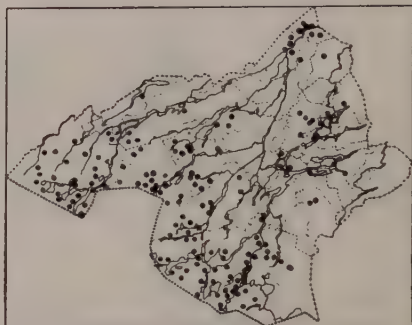
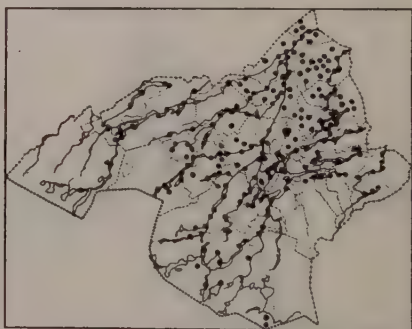
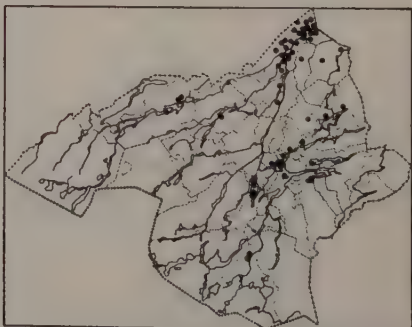
54. *Epipogium aphyllum*.

55. *Listera ovata*.

56. *Achroanthus monophyllos*.

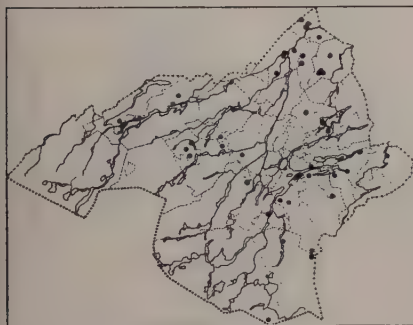
60. *Silene rupestris*.59. *Arenaria serpyllifolia*.58. *Stellaria uliginosa*.57. *Ulmus glabra*.64. *Actaea spicata*.63. *Trollius europaeus*.62. *Nuphar luteum*.61. *Dianthus deltoides*.

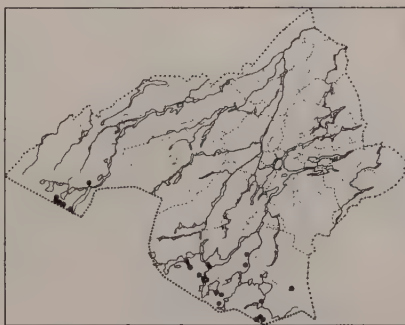
68. *Corydalis intermedia*.

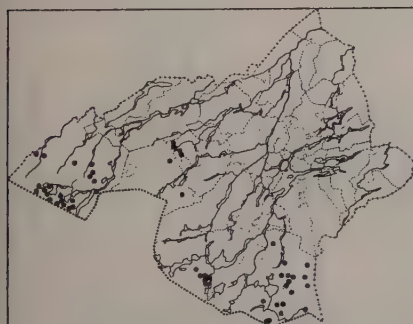
72. *Saxifraga aizoides*.

67. *Ranunculus lapponicus*.

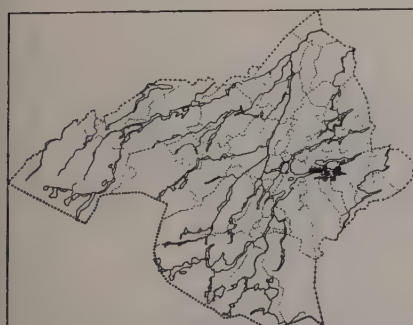
71. *Saxifraga cotyledon*.

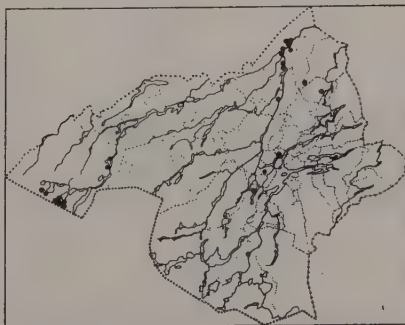
66. *Ranunculus platanifolius*.

70. *Arabis hirsuta*.

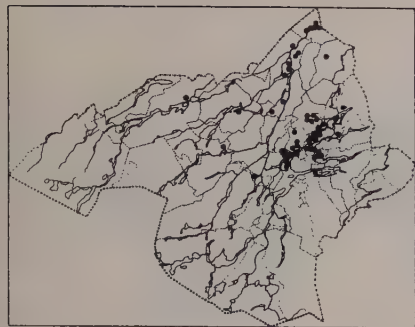

65. *Arenone ranunculoides*.

69. *Arabidopsis thaliana*.

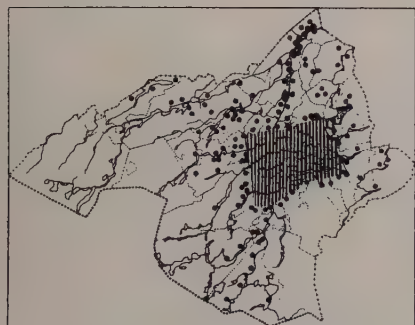
73. *Saxifraga adscendens*.74. *Saxifraga rivularis*.75. *Saxifraga groenlandica*.77. *Cotoneaster integrissima*.76. *Ribes alpinum*.79. *Rosa cinnamomea*.80. *Lotus corniculatus*.

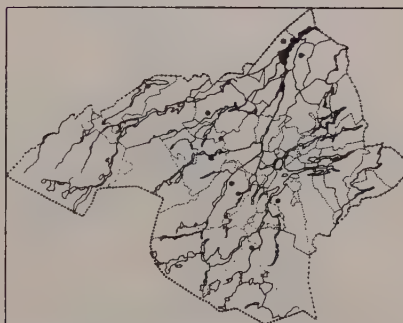
84. *Lathyrus vernus*.

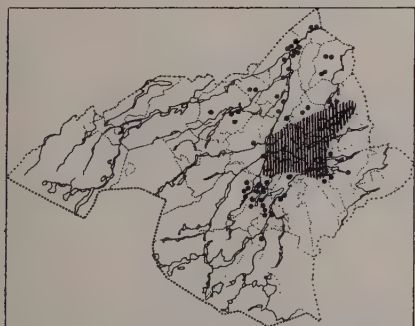
88. *Viola Selkirkii*.

83. *Vicia sepium*.

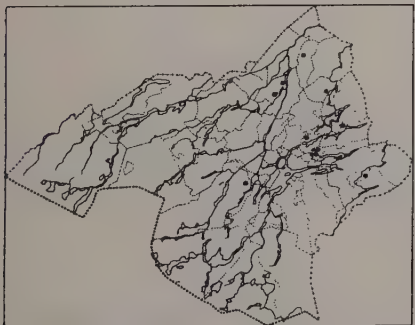
87. *Myricaria germanica*.

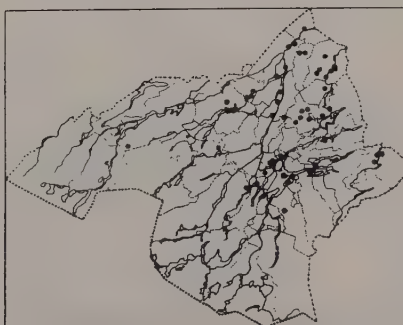
82. *Vicia silvatica*.

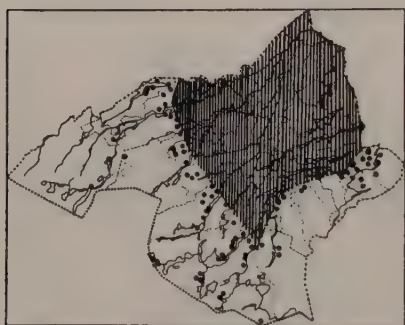
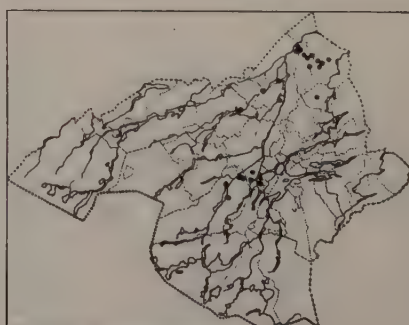
86. *Hypericum maculatum*.

81. *Astragalus glycyphyllos*.

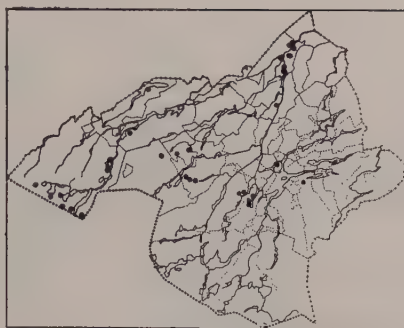

85. *Rhamnus frangula*.

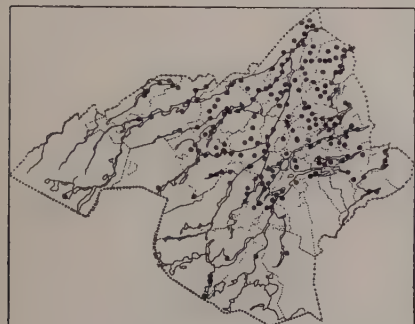
99. *Viola mirabilis*.90. *Viola riviniana*.91. *Viola rupestris*.92. *Circaea alpina*.93. *Cicutia virosa*.94. *Peucedanum palustre*.95. *Heracleum sibiricum*.96. *Cornus suecica*.

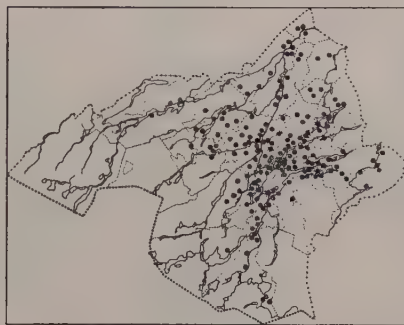
100. *Gentiana nivalis*.

104. *Lappula deflexa*.

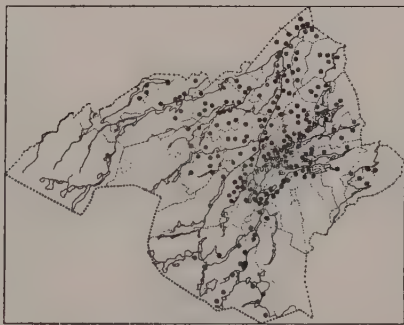
99. *Naumburgia thyrsiflora*.

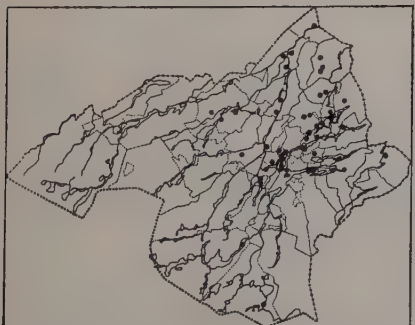
103. *Polemonium coeruleum*.

98. *Primula veris*.

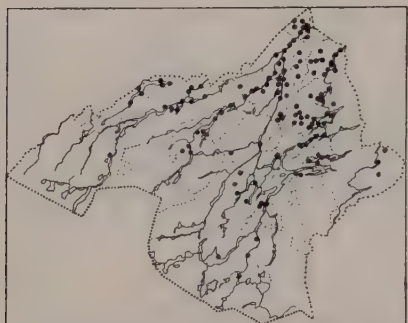
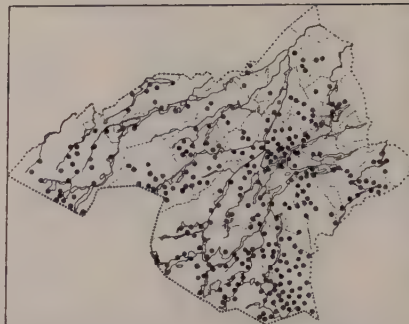
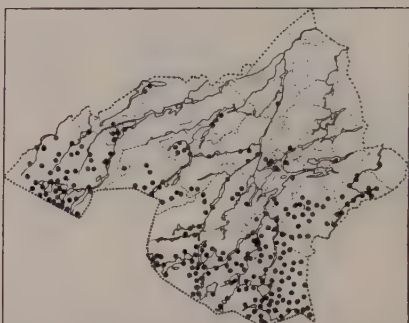
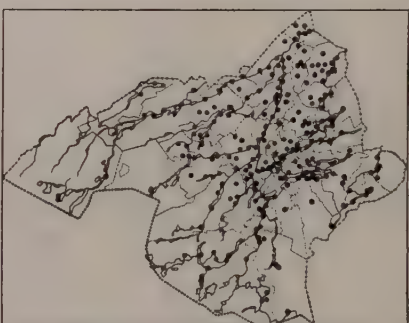
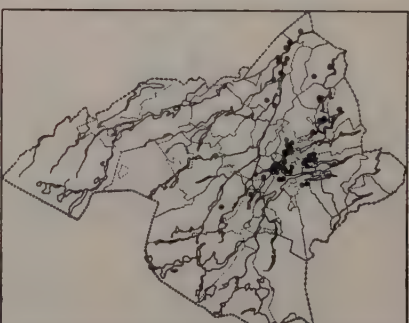
102. *Gentiana amarella*.

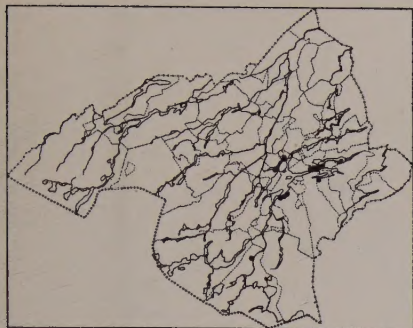

97. *Pyrola chlorantha*.

101. *Gentiana campestris*.

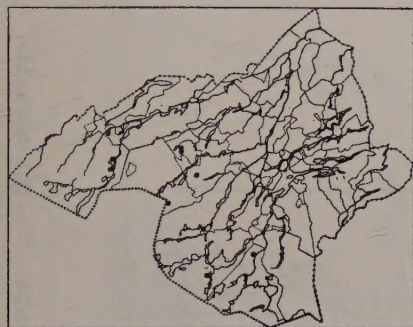
108. *Stachys silvaticus*.107. *Scutellaria galericulata*.106. *Ajuga pyramidalis*.105. *Myosotis silvatica*.112. *Pedicularis sceptrum carolinum*.111. *Bartisia alpina*.110. *Veronica scutellata*.109. *Verbascum thapsus*.

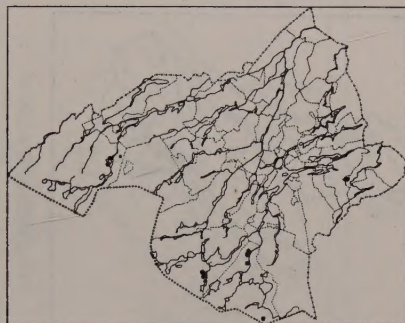
116. *Adoxa moschatellina*.

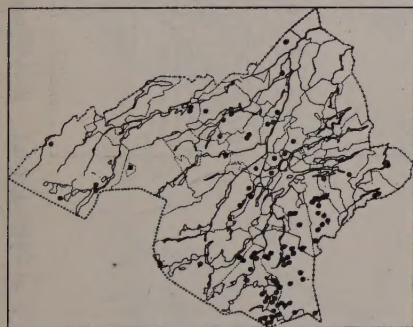
120. *Lobelia dortmanna*.

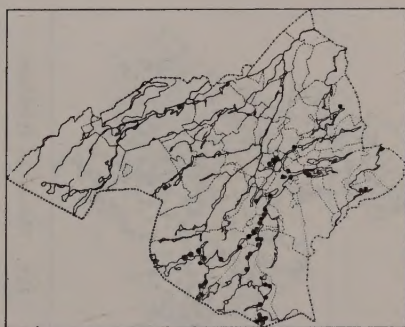
115. *Asperula odorata*.

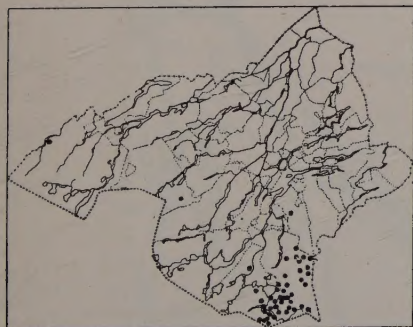
119. *Campanula latifolia*.

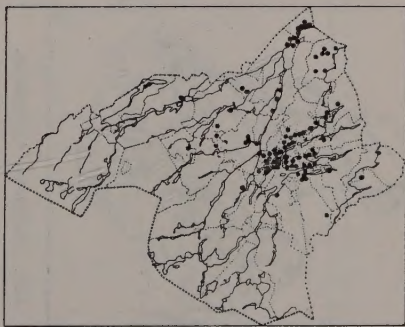
114. *Pinguicula villosa*.

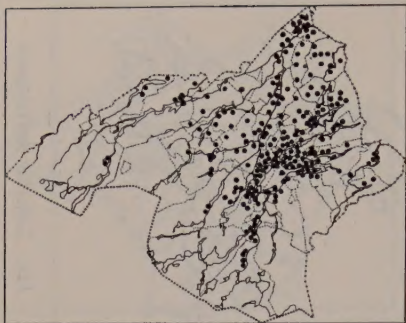
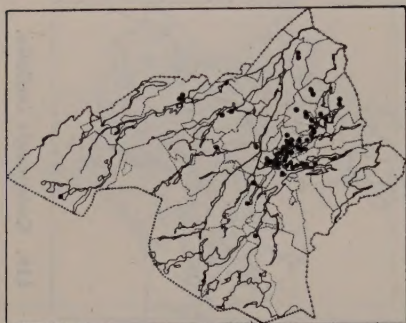
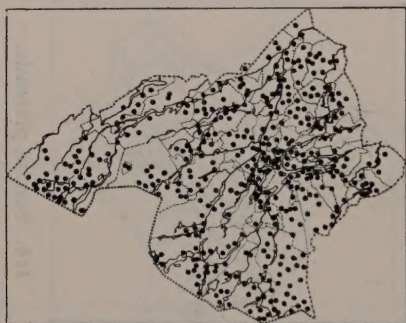
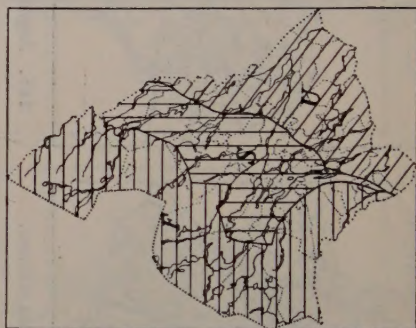
118. *Succisa pratensis*.

113. *Pedicularis Oederi*.

117. *Lonicera xylosteum*.

124. *Hypochaeris maculata*.123. *Centaurea jacea*.122. *Petasites frigidus*.121. *Erigeron elongatus*.

F = Fjällområdet. S = Silurområdet. U = Urbergområdet.

Jämtland.

Skala 1 : 1,500,000

